

ЗАЛА 5
ШКАФЪ 10
ПОЛКА № 1 е

улица З. граница 289

ДНЕВНИКЪ ЗАКОНОВЪ.

DZIENNIK PRAW

TOM 50.

1856-57
1854

WARSZAWA.

W Drukarni Rządowej, przy Kom. Rząd. Sprawiedliwości.

1857.

D-29/80

ДНЕВНИКЪ
ЗАКОНОВЪ

120660

ВАРШАВА

ВЪЗНЕСЕНІЕ ЗАКОНОВЪ, ПРИНЯТЫХЪ ВЪ СЕССИИ 1853

1853

ДЗИЕННИК ПРАВ

N° 152.

ТОМ ПІЄДЗИЕСІАТЫ.

Принимая въ уваженіе, что существующій въ Царствѣ Польскомъ Коммерческій Законъ о казенныхъ недостаткахъ, и потому повелѣно уже Намъ переиздать и дополнить оный, — отъ сего мы, Императоръ, повелеваемъ, чтобы

Выписка из Журнала Статсъ-Секретаріата
Царства Польскаго.

Божію Милостію

МЫ АЛЕКСАНДРЪ II-й,
Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій,
Царь Польскій,

и проч., и проч., и проч.

Принимая въ уваженіе, что существующій
въ Царствъ Польскомъ Коммерческій Уставъ
оказался недостаточнымъ, и потому повельно
уже Нами пересмотрѣть и дополнить оный, —
что между тѣмъ различныя торговыя това-

Wypis z Protokółu Sekretaryatu Stanu Królestwa
Polskiego.

Z Bożej Łaski
M Y A L E X A N D E R II-ty
Cesarz i Samowładca Wszech Rossyi,
Król Polski,

etc., etc., etc.

Mając na względzie, że obowiązujący w Kró-
lestwie Polskiem Kodex Handlowy okazał się
bydź niedostatecznym, i że dla tego, poleco-
nem już zostało przez Nas, przejrzenie i uzu-
pełnienie onego, że tymczasem rozmaite spółki

рищества принимаютъ нынѣ болѣе и болѣе обширные размѣры, а существующія положенія недостаточно обезпечиваютъ права, какъ лицъ входящихъ въ составъ обществъ, такъ и ввѣряющихъ имъ свои капиталы, — по представленію Совета Управленія Нашего Царства Польскаго, Постановили Мы и Постановляемъ.

Ст. 1. Впредь до изданія новаго закона о торговыхъ обществахъ, изложенное въ 37-й статьѣ Коммерческаго Устава правило, по коему товарищества по участкамъ не иначе могутъ быть учреждаемы, какъ съ дозволенія Правительства, отнынѣ должно быть соблюдаемо и въ отношеніи къ товариществамъ на вѣрѣ, если предприятие ихъ требуетъ основнаго капитала, превышающаго сто пятьдесятъ тысячъ рублей серебромъ.

Ст. 2. Порядокъ испрошеній утвержденія долженъ быть соблюдаемъ тотъ самый, какой существуетъ для обществъ по участкамъ.

Ст. 3. Исполненіе настоящаго Указа и внесеніе онаго въ Дневникъ Законовъ, возла-

handlowe w czasie obecnym, coraz obszerniejsze przybierają rozmiary, istniejące zaś przepisy nie dosyć zabezpieczają prawa tak współników, jako i osób powierzających swe kapitały Towarzystwom spółkowym, na przedstawienie Naszej Rady Administracyjnej Królestwa Polskiego postanowiliśmy i stanowimy co następuje.

Art. 1. Zastrzeżenie zawarte w artykule 37 Kodexu handlowego iż spółki bezimienne nie mogą inaczej być zawiązane, jak za poprzedniem upoważnieniem Rządu stosować się ma odtąd aż do ogłoszenia nowego Prawa handlowego, do Spółek handlowych Komandytowych, których kapitał zakładowy przewyższać będzie rub. sr. sto pięćdziesiąt tysięcy.

Art. 2. Sposób wyjednywania takowego zatwierdzenia pozostaje ten sam, jaki jest przepisany względem Spółek bezimiennych.

Art. 3. Wykonanie tego postanowienia i zamieszczenia go w Dzienniku Praw, polecamy

гаемъ на Совѣтъ Управленія Нашего Цар-
ства Польскаго.

Данъ въ Петергофъ Юля 31 (Августа 12)
дня 1856 года.

(подписано) АЛЕКСАНДРЪ.

Naszej Radzie Administracyjnej Królestwa
Polskiego.

Dan w Peterhowie dnia 31 Lipca (12 Sier-
pnia) 1856 roku.

przez Cesarza i Króla
Minister Sekretarz Stanu,
I. Tymowski.

Zgodno z oryginałem:
Minister Sekretarz Stanu,
(podp.) *I. Tymowski.*

Zgodno z oryginałem:
Sekretarz Stanu,
w Zastępstwie Podsekretarz Stanu,
Rzeczywisty Radca Stanu (podpis) *A. Petrow.*

Zgodno z wypisem:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *F. Hr. Skarbek.*

Dyrektor Kancellaryi,
Radca Kollegialny *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia d. 8 (20) Lutego 1857 r.

Дан в Петербургъ dnia 31 Lipca (13 Sie-
pnia) 1850 roku.

Minister Sekretarz Stanu,
A. Tytusowski.

Minister Sekretarz Stanu,
(podp.) A. Tytusowski.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссийскаго,
Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.

Совѣтъ Управленія Царства.

На основаніи 14-й ст. Высочайшаго
Указа отъ 25 Апрѣля (7 Мая) 1850 года,
изданнаго въ развитіе статей 340 и 341 Уло-
женія о наказаніяхъ, а равно на основаніи
постановленія своего отъ 1 (13) Мая 1836

Крѣпости, д. 25 Kwietnia (7 Maja) 1850 r.

W imieniu Najjaśniejszego
ALEXANDRA II-go,

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,
etc. etc. etc.

Rada Administracyjna Królestwa.

Na zasadzie art. 14 Ukazu Najjaśniej-
szego Pana z d. 25 Kwietnia (7 Maja) 1850 r.
rozwijającego art. 340 i 341 Kodexu Karnego,
niemniej postanowienia swego z d. 1 (13) Maja
1836 r. oraz decyzji JO. Xięcia Namiestnika

года и повелѣнія Князя Намѣстника отъ 25 Апрѣля (7 Мая) сего года, No. 3327, по представленію Главнаго Директора Финансовъ, постановляетъ слѣдующее:

Ст. 1. Уроженецъ Плоцкой Губерніи Станиславъ Мържеевскій, который за самовольный въ 1848 году побѣгъ за границу, бывъ обращенъ въ военную службу въ пути къ мѣсту назначенія на Кавказъ, бѣжалъ вновь за границу и тамъ объявилъ злонамѣренныя для нашего Правительства замыслы, признается изгнанникомъ, съ подверженіемъ имущества его какъ уже секвестрованнаго, такъ и впредь могущаго быть обнаруженнымъ, конфискаціи по правиламъ, въ постановленіи отъ 2 (14) Апрѣля 1835 года изложеннымъ.

Ст. 2. Право собственности на недвижимыя имѣнія, капиталы и ипотечныя обязательства принадлежащія Станиславу Мържеевскому, силою настоящаго постановленія должно быть въ подлежащихъ крѣпостныхъ книгахъ переписано на имя Казны.

Ст. 3. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть объявлено ко все-

Крѣстна з д. 25 Квiетня (7 Мaja) г. б. N. 3327, на прѣложеніе Dyrektora Głównego Przychodów i Skarbu, postanowiła co następuje:

Art. 1. Stanisław Mierzejewski, urodzony w Gubernii Płockiej, który w r. 1848 za wydalenie się samowolne z kraju, oddany do służby wojskowej w drodze jednak do miejsca przeznaczenia na Kaukaz zbiegł za granicę, i tam okazał nieprzychylnie zamiary dla Rządu, uznany jest za wygnańca, ulega karze konfiskaty majątku, bądź już zasekwestrowanego, bądź następnie jeszcze wykryć się mogącego, a to wedle prawideł, postanowieniem z dnia 2 (14) Kwietnia 1835 roku wskazanych.

Art. 2. Tytuły własności dóbr nieruchomości, tudzież kapitałów lub praw hipotecznych, należących do Stanisława Mierzejewskiego, winny być na mocy niniejszego postanowienia we właściwych księgach wieczystych na imię Skarbu przepisane.

Art. 3. Wykonanie niniejszego postanowienia, które przez pisma publiczne ma być

общему свѣдѣнію и внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственныя Комиссіи: Юстиціи и Финансовъ, по принадлежности.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Со-
вѣта Управленія, 12 (24) Іюня 1856 года.

ogłoszone i w Dzienniku Praw zamieszczo-
ne, Kommissyom Rządowym Sprawiedliwości
oraz Przychodów Skarbu, w czém do któ-
rej należy poleca.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyjnej d. 12 (24) Czerwca 1856 r.

Namiestnik Jeneral-Feldmarszałek
(podp.) *Xięże Gorczakow.*

Dyrektor Główny Pre-   Sekretarz Stanu,
zydujący w Komisyyi   Tajny Radca,
Rządowej Przychodów i   (podp.) T. Le Brun.
Skarbu.

Tajny Radca,   Zgodno z Oryginałem:
Sekretarz Stanu,
(podp) Łeski,   Tajny Radca,
(pod.) T. Le Brun.

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *F. H. Skarbek.*

Dyrektor Kancellaryi,
Radca Kollegialny, *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia d. 8 (20) Lutego 1857 r.

По Указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА II-го,
 Императора и Самодержца Всероссийскаго,
 Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.

Совѣтъ Управленія Царства.

Вслѣдствіе письменнаго объявленія, представленнаго 14 (26) Марта сего года въ Варшавскій Магистратъ, жителемъ Черниговской Губерніи, Титулярнымъ Совѣтникомъ Валеріаномъ Подвысоцкимъ, Совѣтъ Управленія Царства, сообразно постановленію своему 8 (20) Юля 1837 года, по представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ дѣлъ, постановилъ и постановляетъ.

Ст. 1. Выдается симъ Титулярному Совѣтнику Валеріану Подвысоцкому привиллегія на улучшенный имъ способъ выдѣлки сахарнаго песку изъ свекловицы и другихъ растений, сообразно описанію, представленному имъ въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ дѣлъ.

W Imieniu Najjaśniejszego
ALEXANDRA II-go,

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,
 etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

W skutku protokólarnej deklaracyi na d. 14 (26) Marca r. b. w Magistracie m. Warszawy złożonej przez Radcę Honorowego Waleryana Podwysockiego, mieszkańca Gubernii Czernichowskiej, zapatrzwszy się na postanowienie swoje z dnia 8 (20) Lipca 1837 r., na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, postanowiła i stanowi:

Art. 1. Udziela się niniejszem Radcy Honorowemu Waleryanowi Podwysockiemu, list przyznania wynalazku na ulepszony przez niego sposób wyrabiania mączki cukrowej z buraków i innych roślin, a to podług opisu złożonego w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych.

Tom L. do Nru 152

20660

Ст. 2. Привилегія эта распространяется на все Царство Польское и имѣть дѣйствіе въ теченіе пяти лѣтъ.

Ст. 3. Выдачею привилегіи Правительство не ручается ни за новостъ, ни за достоинство, ни же за первенство изобрѣтённаго улучшенія, не можетъ она вредить ни тѣмъ, которые бы уже прежде сего, тѣмъ самымъ или другимъ образомъ выдѣлывали сахарный песокъ изъ свекловицы и другихъ растений, ни же тѣмъ, кои успѣють сдѣлать какія либо новыя въ этомъ отношеніи улучшенія.

Ст. 4. Изобрѣтеніе должно быть введено въ практическое употребленіе въ теченіе одного года и трехъ мѣсяцевъ, считая со дня настоящаго постановленія, въ чемъ и слѣдуетъ представить свидетельство подлежащаго Начальства, въ противномъ случаѣ привилегія теряетъ свою силу.

Ст. 5. Исполненіе сего постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ

Art. 2. List ten rozciąga się na całe Królestwo Polskie i trwać ma lat pięć.

Art. 3. List obecny niezarecza ani za nowość, ani za dobroć, ani za pierwszeństwo wynalezionego ulepszenia. Nie może on również w niczem przeszkadzać tym, którzyby już poprzednio tym samym lub innym sposobem wyrabiali mączkę cukrową z buraków i innych roślin, ani też tym, którzyby w tym przedmiocie jakie nowe udoskonalenia poczynili.

Art. 4. Wynalazek ma być wprowadzony w praktyczne użycie w ciągu roku jednego i miesięcy trzech, od daty niniejszego postanowienia, co świadectwem Władzy właściwej udowodnionem być winno, w przeciwnym razie list ten w swojej mocy obowiązującej upada.

Art. 5. Wykonanie obecnego postanowienia, które w Dzienniku Praw zamieszczone być

Законовъ, возлагается на Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Со-
вѣта Управленія, 4 (16) Мая 1856 года.

ma, Rada Administracyjna Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych poleca.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyjnej d. 1 (13) Czerwca 1856 r.

Namiestnik Jeneral-Adjutant
(podp.) *Xięże Gorczaków.*

Dyrektor Główny Pre-
zydujący w Kommissyi
Rządowej Spraw Wewnętrz-
nych i Duchownych
Tajny Radca,
(podp.) *Muchanow.*

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości
Tajny Radca, Senator *F. Hr. Skarbek.*

Dyrektor Kancellaryi,
Radca Kollegialny J. Ornowski.

Dzień ogłoszenia dnia 1 (13) Marca 1857 r.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссийскаго,
Царя Польскаго,

и проч. и проч., и проч.

Советъ Управленія Царства.

По представлению Правительственной Комисіи Юстиціи, учиненному Главнымъ Директоромъ въ оной Предсѣдательствующимъ, постановилъ и постановяетъ:

Ст. 1. Въ постановленіи 2 (14) Іюня 1853 года, коимъ огъ судебного Округа въ Плоцкѣ отдѣлены нѣкоторыя мѣстечка и селенія и присоединены къ судебному Округу въ Закрочимъ подъ No. 14, 15 и 16, вмѣсто названія Гощино, замѣстить Гощице.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza Wszech Rossyi Króla Polskiego,

etc. etc., etc.

Rada Administracyjna Królestwa.

Na przedstawienie Komisyyi Rządowej Sprawiedliwości przez Dyrektora Głównego w tejże Komisyyi Prezydującego wniesione, postanowiła i stanowi co następuje:

Art. 1. W postanowieniu z dnia 2 (14) Czerwca 1853 r. wcielającym od Okręgu Sądowego w Płocku do Okręgu w Zakrocymiu, niektóre miasta i wsie pod pozycjami 14, 15 i 16, zamiast nazwy Goszczyno zamieścić nazwę Goszczyce.

Ст. 2. Исполнение настоящего постановления, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственную Коммисію Юстиціи.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Совѣта Управленія, 5 (17) Іюня 1856 года.

Art. 2. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku praw ma być zamieszczonem, Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości poleca.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyjnej dnia 5 (17) Czerwca 1856 roku.

Namiestnik Jenerał - Adjutant

(podp.) *Xięże Gorczaków.*

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, Sekretarz Stanu, Tajny Radca, (podp.) *T. Le Brun.*

Tajny Radca, (podp.) *F. Hr. Skarbek.* Zgodno z Oryginałem:

Sekretarz Stanu, Tajny Radca, (podp.) *T. Le Brun.*

Zgodno z odpisem:

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, Tajny Radca, Senator *F. Hr. Skarbek.*

Dyrektor Kancellaryi, Radca Kollegialny *J. Ornowski.*
Dzień ogłoszenia dnia 1 (13) Marca 1857 r.

1856 roku.
Działo się w Warszawie na posiedzeniu Ra-
dy Administracyjnej dnia 5 (17) Czerwca

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссийского,
Царя Польского,

и проч., и проч., и проч.,

Советъ Управления Царства.

Въ исполнение декларации, подписанныхъ
и обмѣненныхъ по Высочайшему разрѣ-
шенію, одной въ С. Петербургъ, Управляю-
щимъ Министерствомъ иностранныхъ дѣлъ
Имперіи, Тайнымъ Советникомъ Толстоемъ,

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza Wszech Rossyi Króla Polskiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

Przywodzić do skutku deklaracye podpisa-
ne i zamienione z Najwyższych upoważnień,
jedną w St. Petersburgu, przez Zarządzającego
Ministerstwem Spraw Zagranicznych Cesarstwa,
Radcę Tajnego Tolstoj, w d. 2 Czerwca rb., dru-

(2 Юня сего года) и другой въ Гановерь, тамошнинъ Статсъ-Министромъ иностранныхъ дѣлъ Графомъ де Плятенемъ Галлермундомъ, (7 Мая того же года) насчетъ взаимнаго прекращенія взиманія пошлинъ съ переводимыхъ за границу имуществъ какъ Польскихъ, такъ и Ганноверскихъ подданныхъ, Совѣтъ Управленія, по представленію Коммисіи Финансовъ, постановляетъ:

Ст. 1. Отъ пошлины взимаемой въ пользу Казны Царства съ наслѣдствъ и съ другихъ какихъ либо имуществъ, принадлежащихъ иностранцамъ и переводимыхъ изъ Царства Польскаго, подданные Королевства Ганноверскаго освобождаются.

Ст. 2. Освобожденіе сіе относится не только къ тѣмъ переводамъ, которые послѣдуютъ съ 7 (19) Мая сего года, но и ко всѣмъ тѣмъ, по коимъ означенный платежъ до вышеприведеннаго числа не внесенъ.

Ст. 3. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дне-

гą w Hanowerze przez tamtejszego Ministra Stanu i Spraw Zagranicznych Hrabiego de Platen Hallermund w d. 7 Maja t. r., względem wzajemnego zniesienia opłaty wywozowej od majątków pomiędzy Królestwem Hanowerskiem a Królestwem Polskiem, na przedstawienie Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, Rada Administracyjna postanowiła i stanowi:

Art. 1. Opłata wywozowa pobierana na rzecz Skarbu Królestwa Polskiego od spadków i innych jakiego bądź rodzaju majątków, własnością osób zagranicznych będących, a z Królestwa Polskiego wyprowadzonych, względem poddanych Królestwa Hannowerskiego zniesioną zostaje.

Art. 2. Uchylenie tej opłaty stosować się ma nie tylko na przyszłość poczynając od d. 7 (19) Maja r. b., ale i do tych wszystkich wypadków, w których opłata takowa po tęż datę rzeczywiście jeszcze pobraną nie była.

Art. 3. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma być umieszczo-

вникъ Законовъ, возлагается на Правитель-
ственные Комисіи по принадлежности.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Совѣ-
та Управленія, 7 (19) Августа 1856 года.

ne, poleca się Kommissyom Rządowym, w czém
do której należy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady
Administracyjnej d. 7 (19) Sierpnia 1856 r.

Prezydujący w Radzie Administracyjnej

Jeneral-Adjutant

(podp.) T. Paniutin.

Dyrektor Główny Pre-

zydujący w Kommissyi w zast. Podsekretarz Stanu,
Rządowej Przychodów i Rzeczywisty Radca Stanu,
Skarbu.

Tajny Radca,

(pod.) Łęski.

(pod.) A Petrow.

Zgodno z Oryginałem:

Sekretarz Stanu,

w zast. Podsekretarz Stanu,

Rzeczywisty Radca Stanu,

(podp.) A Petrow.

Zgodno z Wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący

w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,

Tajny Radca, Senator F. H. Skarbek.

Dyrektor Kancellaryi

Radca Kollegialny, J. Ornowski.

Dzień ogłoszenia d. 1 (13) Marca 1857 r.

По Указу Его Величества
А Л Е К С А Н Д Р А II-го,
 Императора и Самодержца Всероссийскаго,
 Царя Польскаго,
 и проч., и проч., и проч.

Совѣтъ Управленія Царства.

Въ слѣдствіе прошенія жительствоващаго въ С. Петербургской Губерніи, Статскаго Совѣтника Александра Больмана, Совѣтъ Управленія, сообразно постановленію своему отъ 8 (20) Іюля 1837 года, по представленію Правительственной Комисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Выдается симъ Статскому Совѣтнику Александру Больману, привилегія на введеніе въ Царствѣ Польскомъ, привилегированныхъ въ Россійской Имперіи, 15 Октября 1853 года, изобрѣтенныхъ имъ непрерывно-дѣйствующихъ печей, для обжиганія курпича, черепицы, изразцевъ, архитектурныхъ украшеній, глиняной посуды и извести, съ устройствомъ надъ ними сушиленъ.

W Imieniu Najjaśniejszego
A L E X A N D R A II-go,
 Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,
 etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa,

W skutku prośby mieszkańca St. Petersburgskiej Gubernii, Rady Stanu Alexandra Bollman, Rada Administracyjna Królestwa zapatrzywszy się na postanowienie swoje z. d. 8 (20) Lipca 1837 r., na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych postanowiła i stanowi:

Art. 1. Udziela się niniejszem Radcy Stanu, Alexandrowi Bollman list przyznania na wprowadzenie do Królestwa Polskiego, patentowanych w Cesarstwie Rosyjskiem pod d. 15 Października 1853 roku, wynalezionych przezeń pieców nieustannie działających do wypalania cegły, dachówki, kafli, ozdób architektonicznych, naczyń glinianych i wapna z urządzeniem nad takowemi suszarń.

Tom L. do Nru 152

Ст. 2. Привилегія эта распространяется на все Царство и имѣетъ дѣйствіе по 15 (27) Октября 1863 года.

Ст. 3. Выдачею привилегіи Правительство не ручается ни за новостъ, ни за доброту, ни за первенство, ни же за собственность изобрѣтенія. Не можетъ она вредить ни тѣмъ, которые бы до воспослѣдованія оной, употребляли такого ли, или другаго рода печей для обжиганія кирпича, черепицы, изразцевъ, архитектурныхъ украшеній, глиняной посуды и извести, съ устройствомъ надъ ними сушиленъ, ни же тѣмъ, кои успѣють сдѣлать какія—либо другія по этому предмету улучшенія.

Ст. 4. Изобрѣтеніе должно быть введено въ практическое дѣйствіе въ теченіе одного года со времени привилегіи, въ чемъ получающій таковую обязанъ представить свидетельство подлежащаго Начальства, въ противномъ случаѣ привилегія теряетъ свою силу.

Ст. 5. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дне-

Art. 2. List ten rozciąga się na całe Królestwo i trwać ma do dnia 15 (27) Października 1863 roku.

Art. 3. List obecny nie zaruęcza, ani za nowość, ani za dobroć, ani za pierwszeństwo, ani za własność wynalazku. Nie może on również w niczém przeszkadzać tym, którzyby już poprzednio takiego samego lub innego rodzaju pieców używali do wypalania cegły, dachówki, kafli, ozdób architektonicznych, naczyń glinianych i wapna, z urządzeniem nad takowemi suszarń, ani też tym, którzyby w tym przedmiocie inne jakie udoskonalenia poczynili.

Art. 4. Wynalazek ma być wprowadzony w praktyczne użycie w ciągu roku jednego, od daty niniejszego, co świadectwem właściwej władzy udowodnionem być winno, w przeciwnym razie, list ten w swej mocy obowiązującej upada.

Art. 5. Wykonanie niniejszego postanowienia które w Dzienniku Praw zamieszczone być

вникъ Законовъ, возлагается на Правитель-
ственную (Коммисію) Внутреннихъ и Духо-
вныхъ Дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе
Совѣта Управленія, 14 (26) Августа 1856 года.

ma, Rada Administracyjna Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych poleca.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej d. 14 (26) Sierpnia 1856 r.

Prezydujący w Radzie Administracyjnej,

Jenerał-Adjutant (podp.) *Paniutin.*

Dyrektor Główny Pre- Sekretarz Stanu,
zydujący w Kommissyi w zastęp. Podsekretarz Stanu,
Rządowej Spraw Rzeczywisty Radca Stanu,
Wewnętrznych i Duchownych (podp.) *A. Petrow.*

Tajny Radca, *Zgodno z Oryginałem:*
(podp) *Muchanów.* Sekretarz Stanu,
w zastęp. Podsekretarz Stanu,
Rzeczywisty Radca Stanu,
(pod.) *A. Petrow.*

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
w zastępstwie: Radca Stanu *W. Konopka.*

Dyrektor Kancellaryi,
Radca Kollegialny, *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia d. 22 Marca (3 Kwietnia) 1857 r.

Выписка из Журнала Статсъ-Секретариата
Царства Польскаго.

Божією Милостію

МЫ АЛЕКСАНДРЪ II,

Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій,
Царь Польскій,

и проч., и проч., и проч.

Мнѣніемъ Государственнаго Совѣта, утвержденнымъ Нами въ 28-й день Ноября 1855 года, для пополненія Законовъ Имперіи установлены правила о замѣнѣ денежныхъ взысканій съ несовершеннолѣтнихъ подсудимыхъ по дѣламъ уголовнымъ.

Wypis z Protokółu Sekretaryatu Stanu Królestwa
Polskiego.

Z Bożej Łaski

MY ALEXANDER II-gi

Cesarz i Samowładca Wszech Rossyi,
Król Polski,

etc., etc., etc.

Zdaniem Rady Państwa, zatwierdzonem przez Nas pod dniem 28 Listopada 1855 roku w uzupełnieniu praw Cesarstwa, przepisano prawdzi, względem zamiany kar pieniężnych w sprawach karnych na nieletnich postanowionych.

Признавая необходимымъ правила сіи распространить и на Царство Польское, въ дополненіе къ 91-й статьѣ дѣйствующаго тамъ Уложенія о наказаніяхъ, Мы, по представленію Совѣта Управленія Нашего Царства Польскаго,

Повелѣваемъ:

Ст. 1. Несовершеннолѣтніе, когда они не въ состояніи заплатить всего, или части налагаемаго на нихъ денежнаго взысканія, взамѣнъ заключенія въ тюрьмѣ опредѣляемаго статьею 91-ю Уложенія о наказаніяхъ, присуждаются или къ заключенію менѣе продолжительному въ тюрьмѣ, или къ наказанію тѣлесному, или же только къ выговорамъ, на слѣдующихъ основаніяхъ:

1) Для несовершеннолѣтнихъ, или имѣющихъ отъ роду болѣе 14-ти, но менѣе 17-ти лѣтъ, если взысканіе не превосходитъ 5-ти, а для имѣющихъ болѣе 17 тилѣтъ, но менѣе 21 года, если взысканіе не превосходитъ 3-хъ рублей, заключеніе въ тюрьмѣ замѣняется выговоромъ, съ предостереженіемъ виновныхъ, что въ случаѣ повторенія преступленія или проступка, за которое слѣдовало бы подвергнуть ихъ денежному взысканію, они сверхъ выговора, бу-

Uznawszy za niezbędne, prawidła takowe rozciągnąć i na Królestwo Polskie, w dopełnieniu artykułu 91, obowiązującego w temże Królestwie Kodexu kar, na przedstawienie Rady Administracyjnej Naszego Królestwa Polskiego,

Rozkazujemy:

Art. 1. Nieletni, jeśli nie są w stanie zapłacić w całości lub części wyrzeczonej na nich kary pieniężnej, w zamian kary osadzenia w więzi, postanowionej w Art. 91. Kodexu kar, skazani być mają albo na karę osadzenia w więzi przez czas krótszy, albo na chłostę, lub tylko na nagane, podług następujących prawideł:

1) Kary pieniężne do Rs. 5-ciu gdy обвинени nieletni mają więcej jak lat 14-ście wieku, jednakże lat 17-tu jeszcze nie skończyli; a do Rs. 3-ch jeżeli mają więcej, jak lat 17, a mniej, jak lat 21, zamienione im być mają na nagane w obec Sądu. Gdy wszakże nieletni ci drugi raz na kary pieniężne zasłużyli, wówczas, oprócz nagany, oddani być winni pod dozór policyjny od 3-ch miesięcy do roku jednego o czem obwiniony, przy zamianie

дуть подлежатъ надзору Полиции на время отъ 3-хъ мѣсяцевъ, до одного года.

2) Когда несовершеннолѣтніе, по несостоятельности къ платежу денежнаго взысканія, присуждаются къ временному заключенію въ тюрьмѣ, то за учиненные въ первый разъ преступленіе или проступокъ, подлежащія взысканію отъ 5-ти, или 3-хъ, до 20-ти рублей, имѣющимъ болѣе 14-ти, но менѣе 17-ти лѣтъ, зачитается по рублю, а имѣющимъ болѣе 17-ти лѣтъ, но менѣе 21 года, по 75-ти коп. за каждый день заключенія. За слѣдующіе свѣше 20 до 50 руб. имѣющимъ отъ роду болѣе 14-ти, но менѣе 17-ти лѣтъ, зачитается по 3 рубля; имѣющимъ же болѣе 17-ти лѣтъ, но менѣе 21 года, по рублю 50 коп. за каждый день заключенія; а за всю остальную свѣше 50-ти руб. сумму, имѣющихъ болѣе 14-ти, но менѣе 17-ти лѣтъ, зачитается по 4 руб., а имѣющимъ болѣе 17-ти лѣтъ, но менѣе 21 года, по 2 руб. 50 коп. за каждый день заключенія. Во всякомъ случаѣ, по одному и тому же взысканію, имѣющіе болѣе 14-ти, но менѣе 17-ти лѣтъ, могутъ быть подвергаемы заключенію не болѣе, какъ на шесть мѣсяцевъ, а имѣющіе болѣе 17-ти лѣтъ, но менѣе 21 года, не болѣе какъ на одинъ годъ.

кary за pierwszy raz popełnione wykroczenie lub przestępstwo, powinien być ostrzeżony.

2) Wyższe kary pieniężne, jeżeli nieletni po raz pierwszy na nie zasłużyli, zamieniać im na osadzenie w więzi w następującym stosunku: do rs. 20, potrącać za każdy dzień więzi po rublu jednym nieletnim od lat 14-tu do 17-tu, a po kop. 75, tym, którzy mają więcej, jak lat 17-cie a mniej jak lat 21 wieku. Jeżeli kara jest wyższa, lecz rs. 50-ciu nieprzenosi, w tym razie zaliczać po rs. 3, za każdy dzień więzi, nieletnim od 14-tu do 17-tu lat, a rs. 1 kop. 50, tym, którzy mają więcej jak lat 17-cie a mniej jak lat 21 wieku, za karę przewyższającą Rs. 50 nieletnim od lat 14-tu do 17-tu potrącać za każdy dzień więzi po rs. 4, tym zaś, którzy mają więcej jak 17-cie, a mniej jak lat 21, skończonych po rs. 2 kop. 50. W każdym razie małoletni, w zamian za jedną i też samą karę pieniężną, mogą być osadzeni w więzi nie na dłuższy czas, jak tylko na miesięcy 6, mający od lat 14-tu do 17-tu wieku; a na rok jeden, ci którzy mają więcej jak lat 17-cie, a mniej jak lat 21 skończonych.

3) Не изъятые отъ наказаній тѣлесныхъ несовершеннолѣтніе, вмѣсто слѣдующаго по 2-му пункту сихъ правилъ заключенія, присуждаются къ наказанію розгами, въ слѣдующей соразмѣрности: имѣющіе отъ 14-ти, до 17-ти лѣтъ, если сумма взысканія болѣе 5-ти, но менѣе 20-ти руб., къ наказанію розгами отъ 3-хъ до 10-ти ударовъ, если сумма взысканія болѣе 20-ти, но менѣе 50-ти руб., къ наказанію розгами отъ 10-ти до 15-ти ударовъ; если сумма взысканія болѣе 50-ти, но менѣе 100 руб., къ наказанію розгами отъ 15-ти, до 25-ти ударовъ; имѣющіе болѣе 17-ти лѣтъ, но менѣе 21 года, если сумма болѣе 3-хъ, но менѣе 20-ти руб., къ наказанію розгами отъ 5-ти до 15-ти ударовъ; если сумма взысканія болѣе 20-ти, но менѣе 50-ти руб., къ наказанію розгами отъ 15-ти до 25-ти ударовъ; если сумма взысканія болѣе 50-ти, но менѣе 100 руб., къ наказанію розгами отъ 25-ти до 30-ти ударовъ. За взысканія превышающія 100 рублей, несовершеннолѣтніе виновные подвергаются наказанію розгами имѣющіе болѣе 14-ти, но менѣе 17-ти лѣтъ, отъ 25-ти до 30-ти ударовъ; имѣющіе болѣе 17-ти лѣтъ, но менѣе 21 года, отъ 30-ти до 40-ти ударовъ.

Ст. 2. Исполненіе настоящаго Указа Нашего и внесеніе онаго въ Дневникъ Зако-

3) Małoletni, jeszcze 21 lat wieku skończonych nie mający, jeżeli nie są od kar cielesnych wyłączeni, w miejsce osadzenia ich w więzy, podług tego, co się wyżej w punkcie 2-gim powiedziało, mogą także mieć zamienione kary pieniężne wprost na chłostę, a to w następującym stosunku: nieletnim od 14-tu do 17-tu lat, jeżeli kara pieniężna rs. 20 nie przenosi, zamieniać takową na chłostę od 3-ech, do 10-ciu różg, karę wyższą do 50-ciu rubli włącznie, na chłostę od 10-ciu, do 15-tu różg, a karę rs. 100, na chłostę od 15-tu do 25-ciu różg; nieletnim mającym więcej jak lat 17-cie lecz mniej jak lat 21 wieku, podstawiać w zamian, kary pieniężne, w pierwszym razie, od 5 do 15 różg, gdy kara 20 rubli nie przenosi; w drugim od 15 do 25 różg, jeżeli kara nie jest wyższa od 50 rubli, a w trzecim, od 25 do 30 różg, gdy kara 100 rubli nie przenosi. Jeżeli kara pieniężna rs. 100 przenosi, a skazani nie mają więcej jak lat 17-cie wieku, to w zamian takowej kary, mogą otrzymać chłostę w ilości różg od 25-ciu do 30-tu, ci zaś, którzy mają więcej jak lat 17 wieku, lecz jeszcze 21 nie-skończyli, mogą otrzymać chłostę od 30 do 40 różg.

Art. 2. Wykonanie niniejszego Ukazu który w Dzienniku Praw ma być umieszczony, Ra-

новъ, возлагаемъ на Совѣтъ Управленія Царства Польскаго.

Данъ въ Петергофѣ 13 (25) Ноября дня 1856 года.

(подписано) АЛЕКСАНДРЪ.

dzie Administracyjnej Królestwa pol-
camy.

Dan w Petersburgu dnia 13 (25) Listopada 1856 roku.

przez Cesarza i Króla
Minister Sekretarz Stanu,
I. Tymowski.

Zgodno z oryginałem:
Minister Sekretarz Stanu,
(podp.) I. Tymowski.

Zgodno z oryginałem:

Sekretarz Stanu,
Tajny Radca (podp.) T. Le Brun.

Zgodno z wypisem:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator F. Hr. Skarbek.

Dyrektor Kancellaryi,
Radca Kollegialny J. Ornowski.

Dzień ogłoszenia d. 22 Marca (3 Kwiecia) 1857 r.

1856 roku
Dziś w Petersburgu dnia 13 (25) Listopada
Kancelaryja Administracyjna
Kancelaryja

Minister Sekretarz Stanu
A. Tymowski

Minister Sekretarz Stanu
(podp.) A. Tymowski

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссийскаго,
Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.

Советъ Управленія Царства.

Принимая во вниманіе, что Варшавское Городское Казначейство не имѣетъ соотвѣтственнаго источника доходовъ на покрытіе издержекъ по содержанию водопроводовъ, съ Высочайшаго соизволенія устроенныхъ въ городѣ Варшавѣ;

то сооруженіе этихъ водопроводовъ повеле-
валось съ тѣмъ цѣлью, дабы снабдить во-
догомъ тѣ городскія части, въ которыхъ не доста-
токъ оной былъ ощущительнѣе, и въ 1856
г. это устройство водопроводныхъ водопроводовъ
облагодѣтельныхъ средствъ тѣмъ же повеле-
находится въ связи со Страхованиемъ Урбана-
нства и платимомъ въ пользу сего Установа-
нныя страхового казначейства, и въ 1856
г. Советъ Управленія, для доставленія по-
доскоку Казначейства, одобрилъ въ водопро-
водномъ водопроводѣ, пока на сего предметъ
не окажется достаточнаго количества, и въ 1856
г. въ особомъ опредѣленіи оудить въ свое
предѣленіе, и въ 1856 г. въ 1856 г. въ 1856 г.
Внутреннихъ и духовныхъ дѣлъ, постановить
и постановить, и въ 1856 г. въ 1856 г. въ 1856 г.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc. etc., etc.

Rada Administracyjna Królestwa.

Zważywszy, że na pokrycie kosztów utrzy-
mania wodociagu Warszawskiego, wybudo-
wanego z Woli Najwyższej, Kassa miasta
Warszawy nieposiada odpowiedniego źródła
dochodów;

Tom L. do Nru 152

что сооружение этих водопроводов послѣдовало съ тою целью, дабы снабдить водою тѣ городскія части, въ коихъ недостатокъ оной былъ ощутителенъ, и

что устройство водопроводныхъ насосовъ, облегчающихъ средства тушения пожаровъ, находится въ связи со Страховымъ Управленіемъ и платимою въ пользу сего Установленія страховою складкою.

Совѣтъ Управленія, для доставленія Городскому Казначейству способовъ къ содержанию водопроводовъ, пока на сей предметъ не окажется достаточнымъ доходъ отъ платежей, кои особо опредѣлены будутъ въ свое время за проведение воды въ дома, по представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Каждый владѣлецъ дома, въ городѣ Варшавѣ находящагося, въ разстояніи 300-тъ сажень отъ водопроводныхъ насосовъ, подлежитъ ежегодному платежу на покрытие издержекъ по содержанию водопроводовъ.

Ст. 2. Всѣ дома въ отношеніи сего платежа, раздѣляются на двѣ категоріи: къ первой принадлежатъ дома, лежащіе въ 200-хъ саженьяхъ

же wybudowanie wodociągu nastąpiło w celu zaopatrzenia w wodę mieszkańców tych części miasta, w których niedostatek onej uczuwać się dawał,

że zaprowadzenie pomp wodociągowych ułatwia ratunek w czasie pogorzei i tem samem zostaje w związku z Instytucją Ubezpieczeń od ognia i rozpisywaną na rzecz tejże Instytucyi, składką ogniową.

Rada Administracyjna Królestwa dla zapewnienia pomienionej Kassie dochodu na utrzymanie wodociągu, dopóki na ten cel nieokaże się wystarczającym dochód z opłat oddzielnie w czasie właściwym oznaczyć się mających, za przeprowadzenie wody do domów, na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, postanowiła i stanowi.

Art. 1. Właściciele wszystkich nieruchomości w Warszawie położonych w obrębie trzech set sażeni od pomp wodociągowych, wodę dostarczających, pociągnięci być mają do opłaty corocznej na koszt utrzymania wodociągów.

Art. 2. Nieruchomości w poprzednim Artykule wymienione, dzielą się pod względem opłaty, na dwie kategorie: do pierwszej kate-

отъ водопроводныхъ насосовъ; ко второй, находящиеся отъ нихъ въ разстояніи отъ 200-тъ до 300-тъ саженъ, включительно.

Ст. 3. Первая категория домовъ вноситъ оплату въ два раза болѣе противъ второй категории.

Ст. 4. Основаніемъ къ установленію платежа съ частныхъ домовъ служить получаемый съ нихъ чистый доходъ.

Съ домовъ первой категории платежъ на водопроводы опредѣляется въ соразмѣрности 1%, процента со 100 чистаго дохода; со второй категории по 1/2, со 100 чистаго же дохода.

Ст. 5. На этомъ же основаніи, и въ такомъ же самомъ количествѣ, взимается платежъ на водопроводы и съ домовъ, составляющихъ собственность казны, разныхъ учреждений и. т. п., исключая Больницъ и Благотворительныхъ Заведеній.

Для опредѣленія чистаго съ домовъ этихъ дохода, принимается въ соображеніе стоимость, въ какой они застрахованы, и

гору] належа́ nieruchomości, które są położone w obrębie dwustu sażeni od pomp wodociągowych, do drugiej kategorii należą nieruchomości położone dalej nad 200 sażeni do włącznie 300 sażeni.

Art. 3. Nieruchomości do pierwszej kategorii należące, będą kwalifikowane do opłaty stosunkowo dwa razy większej, od opłaty z nieruchomości kategorii drugiej.

Art. 4. Zasada do ustanowienia opłaty od nieruchomości, prywatną będących własnością, jest czysty dochód z nich osiągany.

Z nieruchomości pierwszej kategorii opłata na utrzymanie wodociągu wynosić ma po jeden i trzy piąte od każdego sta czystego dochodu; z nieruchomości drugiej kategorii taż opłata od sta dochodu czystego wynosić ma po cztery piąte procentu.

Art. 5. Według tej samej zasady i tejże samej stopy opłata na utrzymanie wodociągu pobierana być ma i z nieruchomości będących własnością Rządu, Instytutów i. t. p. wyjąwszy Szpitale i Instytuta Dobroczynne.

Dla wyciągnięcia z takich nieruchomości czystego dochodu, służyć ma wartość onych podług wysokości ubezpieczenia od ognia,

прибавляется еще къ ней 50 процентовъ за незастрахованныя каменные стѣны и земли.

Шесть процентовъ отъ таковой общей стоимости почитаются доходомъ, по исключеніи изъ коего одной четвертой части на подати и повинности, остатокъ, какъ доходъ чистый, составляетъ оплату на содержаніе водопроводовъ.

Ст. 6. Дома, нынѣ оплатъ сей не подвергаемые, то есть находящіеся далѣе 300 сажень отъ водопроводныхъ насосовъ, должны подлежать оной по мѣрѣ того, какъ съ устроеніемъ новыхъ водопроводныхъ насосовъ, будутъ отъ нихъ находиться въ разстояніи, опредѣленномъ 2-ю статьею настоящаго постановленія.

Ст. 7. Платежъ на водопроводы взимается въ Варшавскомъ Городскомъ Казначействѣ вмѣстѣ со страховою складкою, на тѣхъ же самыхъ, какъ и эта складка, казначейскихъ правилахъ.

Ст. 8. Первый сборъ сего платежа считается за 1856 годъ, въ которомъ жители города Варшавы начали пользоваться водою изъ водопроводовъ.

z dodaniem jeszcze 50 procentów na wartość murów nieubezpieczonych i na wartość gruntów.

Od tej wartości szósty procent uważać się ma za dochód, z którego po potrąceniu części czwartej na podatki i ciężary gruntowe, reszta jako czysty dochód ulega opłacie na utrzymanie wodociągu.

Art. 6. Nieruchomości nieulegające obecnie opłacie na utrzymanie wodociągu, to jest leżące za obrębem trzechset sażeni od pomp wodociągowych, do tejże opłaty pociągane być mają w miarę tego, jak skutkiem zaprowadzenia nowych pomp wodociągowych, znajdą się od nich w odległościach artykułem drugim oznaczonych.

Art. 7. Pobór stanowiącej się opłaty na utrzymanie wodociągu, dopełnia się łącznie z poborem składki ogniowej w Kassie dochodów Skarbowych miasta Warszawy, i podlega takież samym, jak pomieniona składka ogniowa, przepisom Kassowym.

Art. 8. Pierwszy pobór powyższej opłaty liczyć się ma za rok 1856, w którym wodociągi do użytku mieszkańców miasta Warszawy wodę dostarczać zaczęły.

Ст. 9. Исполнение настоящего постановления, которое должно быть внесено в Дневник Законовъ, поручается Правительственной Комиссии Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ. Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Совета Управленія, 18 (30) Декабря 1856 года.

Art. 9. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw zamieszczone być ma, Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych poleca.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej d. 18 (30) Grudnia 1856 r.

Namiestnik Jeneral-Adjutant
(podp.) *Xięże Gorczaków.*

Dyrektor Główny Pre- zydujący w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrz- nych i Duchownych	Sekretarz Stanu, Tajny Radca, (podp.) <i>T. Le Brun.</i> <i>Zgodno z Oryginałem:</i> Sekretarz Stanu, Tajny Radca, (podp.) <i>T. Le Brun.</i>
Tajny Radca, (podp.) <i>Muchanow.</i>	

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *F. Hr. Skarbek.*

Dyrektor Kancellaryi,
Radca Kollegialny *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia dnia 26 Marca (7 Kwietnia) 1856 r.

Administracyi jej d. 18 (30) Grudnia 1850 r.
Dzielo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady
narych i Duchownych poleca

(подп.) Xизис Горезакон.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА П-го.

Императора и Самодержца Всероссийскаго,
Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Совѣтъ Управленія Царства.

Велѣдствіе Высочайшаго соизволенія на
возвращеніе въ Царство Польское Алекса-
ндра Готмана, и на основаніи Всемилости-
вѣйшаго прощенія дарованнаго переданному

Президент Правительственной комиссии
в связи с окончанием работы
председателя 17 (20) июня 1941 года, 66-
лет, по представлению Главног. Дирек-
тора Председателя комиссии в Правитель-
ственной комиссии Финансов, постановляет

W Imieniu Najjaśniejszego
ALEXANDRA II-go,

ALEXANDRA II-go,
Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

W skutek Najwyższego pozwolenia powrotu do kraju Alexandrowi Hofman, jako też udzielonego Najwyżej przebaczenia Józefowi Jokisz, wydanemu przez Rząd Pruski, tudzież

Прусскимъ Правительствомъ Осипу Йокишу, а равно на основаніи постановленія Совѣта Управленія отъ 17 (29) Іюня 1841 года, Совѣтъ сей, по представленію Главнаго Директора Предсѣдательствующаго въ Правительственной Коммисіи Финансовъ, постановляетъ слѣдующее:

Ст. 1. Вышепоименованнымъ: Осипу Йокишу и Александру Гофману, изъ коихъ на имущество перваго наложена конфискація постановленіемъ Совѣта Управленія отъ 28 Іюня (10 Іюля) 1835 года за No. 25,406, а на имущество втораго постановленіемъ 29 Января (10 Февраля) 1843 года за No. 1,213, возвратитъ гражданскія права со времени вослѣдовавшаго Всемилостивѣйшаго для нихъ прощенія, то есть первому, съ 4 (16) Мая сего года, а послѣднему, съ 6 (18) Апрѣля 1854 года, до того же времени послѣдствія наложенной на ихъ имущества конфискаціи оставить въ своей силѣ.

Ст. 3. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть объявлено ко все-

на zasadzie postanowienia z d. 17 (29) Czerwca 1841 r., na przełożenie Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, postanowiła co następuje:

Art. 1. Józef Jokisz, postanowieniem Rady Administracyjnej z d. 28 Czerwca (10 Lipca) 1853 r., N. 25,406, i Alexander Hofman, postanowieniem Rady Administracyjnej z d. 29 Stycznia (10 Lutego) r. 1853, N. 1213, na konfiskatę majątku skazani, wracają do używania praw cywilnych, pierwszy od dnia 4 (16) Maja r. b., a drugi od d. 6 (18) Kwietnia 1854 r. jako dat Najwyżej im udzielonych ulaskawień, do których skutki konfiskaty na ich majątki wyrzeczonej, mają się rozciągać.

Art. 2. Wykonanie niniejszego postanowienia które przez pisma publiczne ma być ogłoszone, i

общему свѣдѣнію и внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственный Комисіи: Юстиціи и Финансовъ, по принадлежности.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Совѣта Управленія, 24 Августа (5 Сентября) 1856 года.

Art. 2. W konanie niniejszego postanowienia
które przez biuro drukarskie ma być ogłoszone, i

w Dzienniku praw zamieszczone, Kommissyom Rządowym Sprawiedliwości, oraz Przychodów i Skarbu, w czym do której należy, poleca.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej d. 24 Sierpnia (5 Września) 1856 roku.

Prezydujący w Radzie Administracyjnej
Jenerał - Adjutant (podp.) *Paniutin*.

Dyrektor Główny Pre- Sekretarz Stanu,
zydujący w Kommissyi w zast. Podsekretarz Stanu,
Rządowej Przychodów i Rzeczywisty Radca Stanu,
Skarbu, (pod.) *A Petrow*.

Tajny Radca, Zgodno z Oryginałem:
(pod.) *Łeski*. Sekretarz Stanu,
w zast. Podsekretarz Stanu,
Rzeczywisty Radca Stanu,
(podp.) *A Petrow*.

Zgodno z Wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *F. H. Skarbek*.

Dyrektor Kancellaryi,
Radca Kollegialny, *J. Ornowski*.

Dzień ogłoszenia d. 26 Marca (7 Kwietnia) 1857 r.

в Дієвності прав заміщено, Комісія
Рządowej Sprawiedliwości oraz Przychodów
i Skarbu, w czym do której należy, poleca.
Dzielo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady
Administracyjnej d. 24 Sierpnia (5 Września)
1835 roku.

Przewidywaj w Radzie Administracyjnej
Generał - Adjutant (podp.) Kaniński.

Dyrektor Główny Pro-
Sekretarz Stanu.
Po Uказу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссийскаго,
Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Советъ Управления Царства.

Основываясь на постановлении своемъ отъ
28 Іюня (10 Іюля) 1835 года, по пред-
ставленію Главнаго Директора Предсѣдатель-
ствующаго въ Правительственной Комисіи
Финансовъ, постановляетъ слѣдующее:

Ст. 1. Наме поименованныя лица, кото-
рымъ бывае въ 1831 году за прѣдвѣ-
дѣніемъ Рѣшеніемъ Рѣшеніемъ
проектъ и по поданію разсматрива-
въ Проектъ неказаніе, а именно:

(1) служившіи въ бывшемъ Царствѣ
Матвей Рикорскій;
(2) служившіи въ Генералъ-Тавриѣ Рокко-
скихъ войскъ, Овца Котарскій;
(3) Андрей Козанскій;
(4) бывшіи Подпоручикъ 5-го пѣхотнаго
полка бывшаго Царства Польскаго

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

Opierając się na postanowieniu swémъ
z d. 28 Czerwca (10 Lipca) 1835 roku,
na przełożenie Dyrektora Głównego Prezy-
dującego w Kommissyi Rządowej Przychodów
i Skarbu, postanowiła co następuje:

Tom L. do Nru 152

5

Ст. 1. Ниже поименованные лица, которыхъ бѣжавъ въ 1831 году за границу, не воспользовались Всемилостивѣйшимъ прощеньемъ и по послѣднимъ разысканіямъ въ Царствѣ неказались, а именно:

- 1) служившій въ бывшей Польской Арміи, Матвѣй Янковскій;
- 2) служившій въ Лейбъ-Гвардіи Россійскихъ войскъ, Осипъ Котарскій;
- 3) Андрей Коханскій;
- 4) бывшій Подпоручикъ 5-го пѣхотнаго полка бывшихъ Польскихъ войскъ, Викторъ Северинъ Собѣскій;
- 5) Раймундъ Савичъ;

подвергаются конфискаціи ихъ имущества, какъ уже секвестрованнаго, такъ и впредь могущаго быть обнаруженнымъ, по правиламъ въ постановленіи отъ 2 (14) Апрѣля 1835 года, изложеннымъ.

Ст. 2. Право собственности на недвижимыя имѣнія, капиталы и ипотечныя обязательства, принадлежащія выше поименованнымъ пяти лицамъ, силою настоящаго постановленія должно быть въ подлежащихъ крѣпостныхъ книгахъ переписано на имя казны.

Art. 1. Osoby niekorzystające z amnestyi za granicę zbiegłe w roku 1831, których nieobecność w kraju świeżo odkrytą została, a mianowicie:

1. Jankowski Mateusz b. Wojskowy b. Wojsk Polskich;
2. Kotarski Józef, który służył w Lejb Gwardyi wojsk Cesarsko-Rossyjskich;
3. Kochański Andrzej;
4. Sobieski Wiktor Seweryn b. Podporucznik 5-go Pułku Piechoty b. Wojska Polskiego;

5. Sawicz Rajmund;

ulegają karze konfiskaty majątku bądź już zasekwestrowanego, bądź następnie jeszcze wykryć się mającego, a to wedle prawideł postanowieniem Rady Administracyjnej z d. 2 (14) Kwietnia 1835 r. wskazanych.

Art. 2. Tytuły własności dóbr nieruchomych tudzież kapitałów lub praw hipotecznych do 5-ciu osób wyżej wymienionych należące, winny być na mocy niniejszego postanowienia we właściwych księgach wieczystych, na imię Skarbu Królestwa przepisane.

Ст. 3. Исполнение настоящего постановле-
ния, которое должно быть объявлено ко все-
общему сведению и внесено в Дневник
Законовъ, возлагается на Правительственные
Комиссии: Юстиции и Финансовъ, по прина-
длежности.

Состоялось в Варшавѣ, в засѣданіе Со-
вета Управленія, 28 Августа (9 Сентября)
1856 года.

Art. 3. Wykonanie niniejszego Postanowie-
nia, które przez pisma publiczne ma być ogło-
szone i w Dzienniku Praw zamieszczone, Kom-
missyom Rządowym: Sprawiedliwości oraz
Przychodów i Skarbu, w czym do której na-
leży poleca.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady
Administracyjnej dnia 28 Sierpnia (9 Wrze-
śnia) 1856 roku.

Prezydujący w Radzie Administracyjnej,

Generał-Adjutant (podp.) *Paniutin.*

Dyrektor Główny Pre-Sekretarz Stanu,
zydujący w Kommissyi w zastęp. Podsekretarz Stanu,
Rządowej Przychodów Rzeczywisty Radca Stanu,
i Skarbu, (podp.) *A. Petrow.*

Tajny Radca, *Zgodno z Oryginałem:*
(podp.) *Łeski.* Sekretarz Stanu,

w zastęp. Podsekretarz Stanu,
Rzeczywisty Radca Stanu,

(podp.) *A. Petrow.*

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący

w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,

Tajny Radca, Senator *F. Hr. Skarbek.*

Dyrektor Kancellaryi,

Radca Kollegialny, *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia d. 3 (15) Kwietnia 1857 r.

ПРАВИТЕЛЬСТВЕННАЯ КОМИССИЯ ЮСТИЦИИ.

Во исполнение Высочайшаго повелѣнія, изъясненнаго въ выпискѣ изъ протокола за-
сѣданія Совѣта Управленія Царства 20 Ген-
варя (10 Февраля) 1857 года, Правительствен-
ная Комиссія Юстиціи обнародываетъ въ
Дневникъ Законовъ Высочайше утверж-
денное въ 5-й день Іюля 1856 года Мѣтѣіе
Государственнаго Совѣта по дѣлу объ измѣ-
неніи нѣкоторыхъ статей Положенія о бра-
чномъ союзѣ въ Царствѣ Польскомъ 1836 года.
въ Варшавѣ, Февраля 6 (18) дня 1857 года.

KOMISSYA RZĄDOWA SPRAWIEDLIWOŚCI.

W wykonaniu Woli Najwyższej objawio-
nej przez wypis z protokołu posiedzenia Rady
Administracyjnej z dnia 29 Stycznia (10 Lute-
go) 1857 r., ogłasza w Dzienniku Praw Naj-
wyżej zatwierdzone w dniu 5 Lipca 1856
roku, Zdanie Rady Państwa w przedmiocie
zmienienia niektórych artykułów prawa z ro-
ku 1836 o małżeństwie w Królestwie Pol-
skiem obowiązującego.

w Warszawie d. 6 (18) Lutego 1857 r.

Dyrektor Główny Prezydujący
Tajny Radea, Senator *F. Hr. Skarbek.*

Dyrektor Kancellaryi,
Radea Kollegialny, *J. Ornowski.*

ЕГО ИМПЕРАТОРСКОЕ ВЕЛИЧЕСТВО

Воспоследовавшее мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственнаго Совѣта по дѣлу объ измѣненіи нѣкоторыхъ статей Высочайше утвержденнаго 16 (28) Марта 1836 года Положенія о союзѣ брачномъ въ Царствѣ Польскомъ, Высочайше утвердить соизволимъ и повелѣмъ исполнить.

За председателя Государственнаго Совѣта
(под:) *Графъ Блудовъ*;

5 Іюля 1836 года.

МНѢНІЕ ГОСУДАРСТВЕННОГО
СОВѢТА.

Выписано изъ Журналовъ
Департамента Дѣлъ Цар-
ства Польскаго 16 Мая и
Общаго Собранія 11 Іюня
1836 года.

Государственный Совѣтъ въ Департа-
ментъ Дѣлъ Царства Польскаго и въ Общемъ

JEGO CESARSKA MOŚĆ

Zdanie objawione w Ogólnem Zgromadzeniu Rady Państwa w przedmiocie zmieniienia niektórych Artykułów w Prawie Najwyżej zatwierdzonem pod dniem 16 (28) Marca 1836 r., o małżeństwie w Królestwie Polskiem, Najwyżej zatwierdzić raczył i spełnić rozkazał.

Za Prezesa Rady Państwa
(podp.) *Hr. Bludow.*

dnia 5 Lipca 1836 roku.

ZDANIE RADY PAŃSTWA.

Wypisano z Żurnalu Departamentu Spraw Królestwa Polskiego d. 16 Maja i Ogólnego Zgromadzenia dnia 11 Czerwca 1836. r.

Rada Państwa w Departamencie Spraw Królestwa Polskiego i w Ogólnem Zgromadze-

Собрании, рассмотрѣвъ внесенныя, по Высочайшему повелѣнію, бывшимъ Министромъ Статсъ-Секретаремъ Царства общія его и бывшаго Намѣстника Царства предположенія объ измѣненіи нѣкоторыхъ статей Высочайше утвержденного 16 (28) Марта 1836 года Положенія о союзѣ брачномъ въ Царствѣ Польскомъ, для устройства, на вновь соглашенныхъ съ Римскимъ Дворомъ основаніяхъ, инстанцій Духовнаго Суда по дѣламъ брачнымъ лицъ Римско-Католическаго исповѣданія, *миѣнемъ положили:*

1. Для соглашенія постановленій Положенія о союзѣ брачномъ съ вновь установленнымъ, по согласію съ Римскимъ Дворомъ, порядкомъ рассмотрѣнія брачныхъ дѣлъ, въ замѣнъ статей 78-ой, 79-ой, 81-ой и 82-ой означеннаго Положенія, постановить следующее:

- a) Первую степень Суда духовнаго по дѣламъ брачнымъ въ Царствѣ Польскомъ составляютъ мѣстные Епископы, а въ Архіепископствѣ Варшавскомъ Архіепископъ, съ ихъ Консисторіями.
- b) Вторую степень духовнаго Суда составляютъ: по дѣламъ, рѣшеннымъ въ первой степени Епископами — Архіепископъ Вар-

ни, rozpoznawszy wniesione, z rozkazu Najwyższego przez byłego Ministra Sekretarza Stanu Królestwa wspólne jego i byłego Namiestnika Królestwa przedstawienia, o zmianie niektórych artykułów prawa Najwyżej zatwierdzonego pod dniem 16 (28) Marca 1836 r., o małżeństwie w Królestwie Polskiem, celem ustanowienia na nowo wspólnie z Dworem Rzymskim przyjętych zasadach, Instancyi Sądu Duchownego w sprawach małżeńskich osób wyznania Rzymsko-Katolickiego, *objawiła zdanie:*

1. Celem zgodzenia przepisów prawa o małżeństwie z nowo ustanowionym za zgodą, Dworu Rzymskiego, porządkiem rozpoznawania spraw małżeńskich, zamiast Artykułów 78, 79, 81, i 82, pomienionego prawa, postanowie co następuje:

- a) Pierwszą Instancją Sądu Duchownego w sprawach małżeńskich w Królestwie Polskiem, stanowią miejscowi Biskupi Dyceczalni, a w Archidiecezyi Warszawskiej Arcybiskup, ze swemi Konsystorzami.
- b) Drugą Instacją Sądu Duchownego stanowią: w sprawach osądzonych w pierwszej Instancyi przez Biskupów — Arcy-

шавскій, а по дѣламъ, которыя были разсмотрѣны въ первой степени симъ Архіепископомъ — Епископъ одной изъ Епархій Царства, ближайшихъ къ Архіепископату, по предварительному назначенію Римскаго Двора.

a) Въ случаѣ несогласія опредѣленій двухъ первыхъ степеней Суда духовнаго, а равно по аппеляціямъ, жалобамъ и протестамъ, разсмотрѣніе брачныхъ дѣлъ въ третьей степени принадлежитъ Римскому Престолу, и

б) Жалобы въ Судъ третьей степени на рѣшенія духовныхъ Судовъ Царства по дѣламъ брачнымъ подаются въ Варшавскую Консисторію, которая представляетъ оныя въ Римъ, установленнымъ порядкомъ, чрезъ Императорско-Россійское Посольство.

II. Дѣйствіе статей 69-ой, 70-ой и 71-ой Положенія 1836 года о брачномъ союзѣ отмѣнить, и

III. Въ замѣнъ статьи 72-ой Положенія 1836 года о брачномъ союзѣ постановить:

„Священникъ, совершившій обрядъ бракосочетанія вопреки постановленія 68-ой

Biskup Warszawski, a w sprawach, które były rozpoznawane w pierwszej Instancji przez tegoż Arcy-Biskupa, — Biskup jednej z sąsiednich dyecezyi, według poprzedniego wyznaczenia przez Dwór Rzymski.

c) Wrazie niezgadzenia się wyroków dwóch pierwszych Instancji Sądu Duchownego, również i w skutek appellacyi skarg i protestacyi, rozpoznawanie spraw małżeńskich w trzeciej Instancji, należy do stolicy Apostolskiej.

d) Skargi na wyroki Sądów Duchownych Królestwa w sprawach małżeńskich podawane, będą do Sądu trzeciej Instancji w Konsystorzu Warszawskim, który przedstawi takowe do Rzymu, porządkiem przepisany, za pośrednictwem Poselstwa Cesarsko Rossyjskiego.

II. Moc obowiązującą Artykułów 69, 70 i 71 Prawa o małżeństwie z roku 1836, należałoby uchylić, i

III. Zamiast Art. 72 Prawa o małżeństwie z roku 1836, postanowić:

„Duchowny, któryby dopełnił obrzędu ślubu religijnego małżeństwa, z przekro-

статьи Положеніи 1836 года о брачномъ союзѣ, подвергается денежному взысканію и особому сверхъ того церковному наказанію.

Подлинное мнѣніе подписано въ Журналахъ Предсѣдательствовавшимъ и Членами.

Съ подлиннымъ верно:

Государственный Секретарь (под.) *В. Бутковъ.*

По верялъ:

Исправляющій должность Статсъ-Секретаря (под.) *С. Жуковский.*

Верно:

Помощникъ Статсъ-Секретаря (под.) *А. Петровъ.*

ezeniem zakazu Artykułem 68-ym Prawa o małżeństwie z roku 1836 postanowionego, podpadnie karze porządkowej pieniężnej, i prócz tego, osobnej karze Kościelnej.

Zdanie w oryginale podpisane zostało w Żurnalach przez Prezydującego i Członków.

Zgodno z oryginałem:

Sekretarz Państwa (podp.) *W. Butkow.*

Sprawdzał:

Pełniący obowiązki Sekretarza Stanu, (podp.) *S. Żukowski.*

Za zgodność:

Minister Sekretarz Stanu, (podp.) *I. Tymowski.*

Za zgodność:

Podsekretarz Stanu, Rzeczywisty Radca Stanu (podp.) *A. Petrow.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, Tajny Radca, Senator *F. Hr. Skarbek.*

Dyrektor Kancellarii, Radca Kollegialny, *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia d. 3 (15) Kwietnia 1837 r.

На основаніи 14-й статьи Высочайшаго
Указа отъ 25 Апрѣля (7 Мая) 1850 года,
изданнаго въ развитіе статей 340-й и 341-й
Уложения о наказаніяхъ, а равно на основаніи
постановленія своего отъ 1 (13) Мая 1836
года, и предложенія Князя Намѣстника отъ

Совѣтъ Управленія Царства.

и проч., и проч., и проч.,

Императора и Самодержца Всероссійскаго,
Царя Польскаго,

АЛЕКСАНДРА II-го,

По Указу Его Величества

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa,

Na zasadzie Artykułu 14-go Ukazu Najja-
śniejszego Pana z dnia 25 Kwietnia (7 Maja)
1850 r. rozwijającego Art: 340 i 341 Kodexu
Karnego, niemniej postanowienia swego z d.
1 (13) Maja 1836 r. oraz decyzyi J. O. Xie-
cia Namiestnika Królestwa z dnia 12 (24) Lipca

Tom I. do Nru 152

6

12 (24) Июля сего года, за No. 6,221, Совѣтъ Управленія, по представленію Главнаго Директора Финансовъ, постановляетъ слѣдующее:

Ст. 1. Уроженецъ города Калиша Николай Бахурскій, который удалясь въ 1843 году изъ Царства Польскаго въ Пруссію, а оттуда во Францію, присоединился тамъ къ Польской эмиграціи, а въ 1849 году къ Польскимъ выходцамъ, кои стражались въ Италіи съ Австрійскими и Французскими войсками, признается изгнанникомъ, съ подверженіемъ имущества его, какъ уже секвестрованнаго, такъ и впредь могущаго быть обнаруженнымъ, конфискаціи по правиламъ, въ постановленіи отъ 2 (14) Апрѣля 1835 года изложеннымъ.

Ст. 2. Право собственности на недвижимыя имѣнія, капиталы и ипотечныя обязательства, принадлежащія Николаю Бахурскому, силою настоящаго постановленія должно быть въ подлежащихъ крѣпостныхъ книгахъ переписано на имя казны.

Ст. 3. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть объявлено ко

г. б. N. 6221, на прѣложеніе Dyrektora Głównego Przychodów i Skarbu, postanowiła co następuje:

Art. 1. Mikołaj Bachurski urodzony w mieście Kaliszu, który wydaliwszy się w r. 1843 z kraju tutejszego tajemnie do Pruss, następnie do Francyi, przyłączył się do emigracyi polskiej, a w r. 1849 należał do wychodźców polskich, którzy walczyli we Włoszech przeciw wojskom Austriackim i Francuzkim, uznany jest za wygnańca i ulega karze konfiskaty majątku bądź zasekwestrowanego, bądź następnie jeszcze wykryć się mogącego, a to wedle prawideł postanowieniem z dnia 2 (14) Kwietnia 1835 roku wskazanych.

Art. 2. Tytuły własności dóbr nieruchomości, tudzież kapitałów lub praw hipotecznych należących do Mikołaja Bachurskiego, winny być na mocy niniejszego postanowienia we właściwych księgach wieczystych, na imię Skarbu Królestwa przepisane.

Art. 3. Wykonanie niniejszego postanowienia, które przez pisma publiczne ma być

всеобщему свѣдѣнію и внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственные Коммисіи: Юстиціи и Финансовъ, по принадлежности.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Совѣта Управленія, 28 Августа (9 Сентября) 1856 года.

огłoszone i w Dzienniku Praw zamieszczone, Kommissyom Rządowym Sprawiedliwości, oraz Przychodów i Skarbu, w czém do której należy poleca.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej dnia 28 Sierpnia (9 Września) 1856 roku.

Prezydujący w Radzie Administracyjnej,
Jenerał-Adjutant (podp.) *Paniutin*.

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu,
Tajny Radca,
(podp.) *Łeski*.

Sekretarz Stanu,
w zast. Podsekretarz Stanu,
Rzeczywisty Radca Stanu,
(podp.) *A Petrow*.

Zgodno z oryginałem:
Sekretarz Stanu,
w zast. Podsekretarz Stanu,
Rzeczywisty Radca Stanu,
(podp.) *A Petrow*.

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *F. Hr. Skarbek*.

Dyrektor Kancellaryi,
Radca Kollegialny, *J. Ornowski*.

Dzień ogłoszenia dnia 15 (17) Kwietnia 1857 r.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссийскаго,
Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Советъ Управленія Царства.

На основаніи 14-й ст. Высочайшаго Указа отъ 25 Апрѣля (7 Мая) 1850 года, изданнаго въ развитіе статей 340 и 341 Уложенія о наказаніяхъ, а равно на основаніи постановленія своего отъ 1 (13) Мая 1836 года и предложенія Князя Намѣстника отъ 23 Іюля (4 Августа) и 30 Іюля (11 Августа) сего года за N. 6,582 и 543, постановляетъ слѣдующее:

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

Na zasadzie Art. 14-go Ukazu Najjaśniejszego Pana z d. 25 Kwietnia (7 Maja) 1850 r. rozwijającego Art. 340 i 341 Kodexu Karnego, niemniej postanowienia swego z dnia 1 (13) Maja 1836 r., oraz decyzji JO. Xięcia Namiestnika Królestwa z dnia 23 Lipca (4 Sierpnia) r. b. No. 6,582 i z dnia 30 Lipca (11 Sierpnia) r. b. N. 543, postanowiła co następuje:

Ст. 1. 1) Сынъ помѣщика Радомской губерніи, Сигизмундъ Вѣнцовскій, который бѣжавъ въ 1843 году за границу, принадлежалъ къ обнаруженному тамъ въ томъ же году тайному заговору;

2) бывшій Возный губернской Дирекціи Кредитнаго Земскаго Общества въ Калишѣ, Бонаventura Боровскій;

3) Калишскій уроженецъ, Переплѣтчикъ Юлій Брейте;

4) Ленчицкій уроженецъ, Адамъ Краевскій; и

5) сынъ бывшаго Регента въ городѣ Конинѣ, Карлъ Стандтке; — которые бѣжавъ за границу присоединились тамъ къ демократическому Обществу, признаются изгнанниками, съ подверженіемъ имущества ихъ, какъ уже секвестрованного, такъ и впредь могущаго быть обнаруженнымъ, конфискаціи, по правиламъ въ постановленіи отъ 2 (14) Апрѣля 1835 года изложеннымъ.

Ст. 2. Право собственности на недвижимыя имѣнія, капиталы и ипотечныя обязательства, принадлежащія выше поименован-

Art. 1. 1) Zygmunt Więckowski syn obywatela Gubernii Radomskiej, który w r. 1843 zbiegł za granicę, jako należący do spisku tajnego w tymże roku wykrytego; oraz następnie wychodźcy, którzy zbiegłszy za granicę, przeszli tam do Towarzystwa demokratycznego;

2) Borowski Bonawentura b. Woźny Dyrekeyi Szczegółowej w Kaliszu;

3) Brejte Juliusz Jntroligator rodem z miasta Kalisza;

4) Krajewski Adam rodem z miasta Łęczycy; i

5) Standtke Karol syn b. Regenta miasta Konina; uznani są za wygnańców, i ulegają karze konfiskaty majątku bądź już zasekwestrowanego, bądź następnie jeszcze wykryć się mogącego, a to wedle prawideł postanowieniem z dnia 2 (14) Kwietnia 1835 roku wskazanych.

Tytuły własności dóbr nieruchomych, tudzież kapitałów lub praw hipotecznych, winny być na mocy niniejszego postanowie-

нымъ выходцамъ, силою настоящаго постановленія, должно быть въ подлежащихъ крѣпостныхъ книгахъ переписано на имя казны.

Ст. 3. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть объявлено ко всеобщему свѣдѣнію и внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственный Комисіи: Юстиціи и Финансовъ, по принадлежности.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Совѣта Управленія, 7 (19) Сентября 1856 года.

nia we właściwych księgach wieczystych na imię Skarbu Królestwa przepisane.

Art. 3. Wykonanie niniejszego postanowienia które przez pisma publiczne ma być ogłoszone, i w Dzienniku Praw zamieszczone, Kommissyom Rządowym Sprawiedliwości, oraz Przychodów i Skarbu, w czym do której należy, poleca.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej d. 7 (19) Września 1856 r.

Prezydujący w Radzie Administracyjnej,
Jenerał - Adjutant (podp.) *Paniutin*.

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu,	Sekretarz Stanu, w zast. Podsekretarz Stanu, Rzeczywisty Radca Stanu,
(pod.) <i>Łęski</i> .	(pod.) <i>A Petrow</i> .

Tajny Radca,	Zgodno z Oryginałem:
(pod.) <i>Łęski</i> .	Sekretarz Stanu,
	w zast. Podsekretarz Stanu,
	Rzeczywisty Radca Stanu,
	(podp.) <i>A Petrow</i> .

Zgodno z Wypisem:
Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, Tajny Radca, Senator *F. H. Skarbek*.

Dyrektor Kancellaryi,
Radca Kollegjalny, *J. Ornowski*.
Dzień ogłoszenia d. 15 (27) Kwietnia 1857 r.

По Указу Его Величества

А Л Е К С А Н Д Р А II-го,

Императора и Самодержца Всероссийского,

Царя Польского,

и проч., и проч., и проч.,

Совѣтъ Управленія Царства.

Въ слѣдствіе письменнаго объявленія, представленнаго 14 (26) Ноября 1855 года въ Варшавское Губернское Правленіе жителемъ Варшавской губерніи Карломъ Резлеромъ, уполномоченнымъ отъ Медицинскаго Совѣтника въ Магдебургъ Фридерика Михелиса, Совѣтъ Управленія Царства сообразно постановленію своему отъ 8 (20) Іюля 1837 года, и представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Выдается симъ Медицинскому Совѣтнику въ Магдебургъ Фридеріку Михелису привилегія на введеніе въ Царство Польское,

W Imieniu Najjaśniejszego

A L E X A N D R A II-go,

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

W skutek protokółarnej deklaracyi na d. 14 (26) Listopada 1855 r. w Biurze Rządu Gubernijalnego Warszawskiego złożonej przez mieszkańca Warszawskiej Gubernii, Karola Roeslera, pełnomocnika Fryderyka Michalis, Radey Lekarskiego z Magdeburga, zapatrzwszy się na postanowienie swoje z dnia 8 (20) Lipca 1837 r., na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych postanowiła i stanowi:

Art. 1. Udziela się niniejszem Fryderykowi Michalis, Radey Lekarskiemu z Magdeburga, list przyznania na wprowadzenie do Kró-

привилегированнаго въ Пруссіи съ 21 Ноября 1850 года по 21 Ноября 1859 года, изобрѣтеннаго имъ новаго способа очищать свекловичный сокъ для сахара, сообразно описанію представленному въ Правительственную Комисію Внутреннихъ Дѣлъ.

Ст. 2. Привилегія эта распространяется на все Царство Польское и имѣетъ силу въ теченіе трехъ лѣтъ, считая со дня настоящаго постановленія.

Ст. 3. Выдачею привилегіи Правительство не ручается ни за новостъ, ни за достоинство, ни за первенство изобрѣтенія. Не можетъ она въ чемъ либо препятствовать ни тѣмъ, которые до выдачи оной, тѣмъ самымъ или другимъ способомъ очищали свекловичный сокъ для сахара, ни же тѣмъ, кои успѣютъ сделать какія либо въ этомъ отношеніи улучшения.

Ст. 4. Изобрѣтеніе должно быть введено въ практическое дѣйствіе въ теченіе шести мѣсяцевъ, считая со дня выдачи привилегіи, въ чемъ слѣдуетъ представить свидѣтельство подлежащаго Начальства, въ противномъ случаѣ привилегія теряетъ свою силу.

Ст. 5. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дне-

лества патентованого в Prussach, od d. 21 Listopada 1850 r. do d. 21 Listopada 1859 r. wynalazku jego; nowego sposobu oczyszczania soku burakowego na cukier, a to według opisu w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych złożonego.

Art. 2. List ten rozciąga się na całe Królestwo Polskie i trwać ma lat trzy od daty niniejszego postanowienia.

Art. 3. List obecny nie zarucza ani za nowość, ani za dobroć, ani za pierwszeństwo wynalazku, nie może on również przeszkadzać tym, którzyby takiego samego lub innego sposobu używali do oczyszczania soku burakowego na cukier, ani też tym którzyby w tym przedmiocie nowe jakie udoskonalenia poczynili.

Art. 4. Wynalazek ma być wprowadzony w praktyczne użycie w ciągu sześciu miesięcy od daty niniejszego, co świadectwem właściwej Władzy udowodnionem być winno, w przeciwnym razie list ten w swojej mocy obowiązującej upada.

Art. 5. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw zamieszczonem

вникъ Законовъ, возлагается на Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Совѣта Управленія, 5 17) Октября 1856 года.

być ma, Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych poleca.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyjnej dnia 5 (17) Października 1856 roku.

Namiestnik Jenerał-Adjutant
(podp.) *Xięże Gorczaków.*

Dyrektor Główny Pre- zydujący w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrz- nych i Duchownych	Sekretarz Stanu, w zastęp. Podsekretarz Stanu, (podp.) <i>A. Petrow.</i> <i>Zgodno z Oryginałem:</i> Sekretarz Stanu, w zastęp. Podsekretarz Stanu, Rzeczywisty Radca Stanu, (pod.) <i>A Petrow.</i>
Tajny Radca, (podp.) <i>Muchanow.</i>	

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *F. Hr. Skarbek.*

Dyrektor Kancellaryi,
Radca Kollegialny *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia dnia 18 (30) Maja 1857 r.

być ma. Kommissya Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych poleca.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyjnej dnia 5 (17) Października 1856 roku.

Namiestnik Jenerał-Adjutant
(podp.) Xicze Gorczakow.

Dyrektor Główny Pr.
w zastęp. Podsekretarz Stanu.
Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych
(podp.) A. Petrov.
Sekretarz Stanu.
Tajny Radca.
(podp.) Michanow. w zastęp. Podsekretarz Stanu.
Rzeczywisty Radca Stanu.
(podp.) A. Petrov.

Zgodno z rozpisaniem:
Dyrektor Główny Prezydencyjny
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości
Tajny Radca, Senator K. I. Skarbek.

Dyrektor Kancelaryi,
Radca Kollegialny J. Ornowski.
Dzień ogłoszenia dnia 18 (30) Maja 1857r.

Tom I. do Nr 153

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAWIEDLIWOŚCI.

W wykonaniu Najwyższego Rozkazu, objawionego przez odezwe Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnej z dnia 8 (20) Października r. b. ogłasza w Dzienniku Praw, Konkordat w dniu 22 Lipca (3 Sierpnia) 1847 r., między Pełnomocnikami Najjaśniejszego Cesarza Wszech Rosyi i Króla Polskiego, a Pełnomocnikiem Jego Świątobliwości Papieża w Rzymie, zawarty.
w Warszawie dnia 1 (13) Listopada 1856 r.

Dyrektor Główny Prezydencyjny,
Tajny Radca, Senator F. Hr. Skarbek.

Dyrektor Kancelaryi,
Radca Kollegialny J. Ornowski.

Условія, подписанныя Уполномоченными
Его Императорскаго Величества
и Уполномоченнымъ Е. Св. Папы въ
Римъ 22 Іюля (3 Августа) 1847 года.

Ст. 1. Въ Россійской Имперіи учреждены
семь Римско-Католическихъ Епархій — одно
Архіепископство и шесть Епископствъ, а
именно:

- 1) Архіепископія Могилевская, заключающая
въ себѣ всѣ части Имперіи, кои не вхо-
дятъ въ составъ шести вышепоимено-
ванныхъ Епархій; къ ней принадлежитъ
также и Великое Княжество Финляндское.
- 2) Епархія Виленская, состоящая изъ Ви-
ленской и Гродненской губерній въ тѣхъ
предѣлахъ, въ которыхъ онѣ въ насто-
ящее время заключаются.
- 3) Епархія Тельшевская, или Самогитская,
состоящая изъ Курляндской и Ковенской
губерній въ тѣхъ границахъ, въ кото-
рыхъ онѣ нынѣ заключаются.

Artykuły umówione między Pełnomocnika-
mi Najjaśniejszego Cesarza Jego
mości i Pełnomocnikiem Jego Świętobli-
wości Papieża w Rzymie 22 Lipca (3
Sierpnia) 1847 r.

Art. 1. Ustanawia się siedm Diecezyi
Rzymsko Katolickich w Cesarstwie Rosyjskiem
to jest: jedno Arcybiskupstwo i sześć Bis-
kupstw, a mianowicie:

- 1) Archidiecezya Mochilewska, obejmująca
te wszystkie części Cesarstwa, które nie
wchodzą w sześć poniżej wyrażonych
Diecezyi; Wielkie Xięstwo Finlandzkie
również należy do tejże Archidiecezyi.
- 2) Diecezya Wileńska, obejmująca guber-
nie: Wileńską i Grodzieńską w ich teraż-
niejszych granicach.
- 3) Diecezya Telszewska czyli Żmudzka,
obejmująca gubernie Kurlandzką i Ko-
wieńską w ich granicach terażniej-
szych.

4) Епархія Минская, состоящая изъ Минской губерній въ нынѣшнихъ ея предѣлахъ.

5) Епархія Луцкая и Житомирская, состоящая изъ Кіевской Волынской губерній въ нынѣшнихъ ихъ предѣлахъ.

6) Епархія Каменецкая, состоящая изъ Подольской губерній въ нынѣшнихъ ея предѣлахъ.

7) Новая Епархія Херсонская, заключающая въ себѣ область Бессарабскую, губерніи Екатеринославскую, Херсонскую, Саратовскую, Таврическую и Астраханскую и земли составляющія Закавказскій край.

Ст. 2. Пространство и предѣлы Епархій будутъ опредѣлены Буллою сообразно съ тѣмъ, какъ сіе означено въ предшедшей стѣтьѣ.

Число и наименованіе приходовъ каждой Епархіи будетъ означено въ исполнительныхъ распоряженіяхъ, которыя представлены будутъ на утвержденіе Святѣйшаго Престола.

Ст. 3. Число Суффраганствъ, учрежденныхъ въ 1798 году въ шести прежнихъ Епархіяхъ Буллою Папы Пія VI-го, остается безъ измѣненія.

4) Dycecezya Mińska, obejmująca gubernią Mińską w jej teraźniejszychъ granicachъ.

5) Dycecezya Łucka i Żytomierska składająca się z gubernii Kijowskiej i Wołyńskiej, w ichъ teraźniejszychъ granicachъ.

6) Dycecezya Kamieniecka, obejmująca gubernią Podolską w jej granicachъ teraźniejszychъ.

7) Nowa Dycecezya Chersońska, składająca się z prowincyi Bessarabskiej z gubernii Chersońskiej, Ekaterinosławskiej, Saratowskiej, Tawryckiej i Astrachańskiej, oraz ziemi składającychъ Kraj Zakaukaski.

Art. 2. Bulla opiszе rozległość i granice Dycecezyi podługъ oznaczenia w artykule poprzedzającymъ.

Liczba i nazwy parafij w każdej Dycecezyi, oznaczone zostaną w postanowieniachъ wykonanychъ, które przedstawione będą pod za-twierdzenie Stolicy Świętej.

Art. 3. Liczba Suffraganij ustanowionychъ przez Bullę Papieża Piusa VI-go w roku 1798 co do sześciu dawnychъ Dycecezyi, zostaje ta sama.

Ст. 4. Суффраганство новой Епархіи Херсонской, назначается въ городъ Саратовъ. (*)

Ст. 5. Содержаніе Епископу Херсонскому опредѣляется въ годъ по 4,480 руб. сер., Суффраганъ его пользуется тѣмъ содержаніемъ, какое присвоено прочимъ Епископамъ Суффраганамъ въ Имперіи, тоестъ по 2,000 руб. сереб.

Ст. 6. Херсонскій Каѳедральный капитулъ будетъ состоять изъ девяти членовъ, а именно: а) двухъ Прелатовъ или первенствующихъ членовъ, Препозита и Архидіакона; б) четырехъ Канониковъ, изъ коихъ три будутъ назначены къ должностямъ: Богослова, Пенитенціарія и Приходскаго Священника, и в) трехъ Мансіонаріевъ или Бенефиціаріевъ.

Ст. 7. Въ новой Херсонской Епархіи будетъ учреждена Епархіальная Семинарія, въ коей будутъ содержаться отъ пятнадцати до

(*) После подписанія и утвержденія означенныхъ въ семъ актѣ условій съ Римскимъ Дворомъ, по особому съ симъ Дворомъ соглашенію постановлено, что въ Епархіи Херсонской, вмѣсто одного, имѣютъ быть два Суффрагана, какъ сіе изображено въ Указѣ 29 Ноября 1848 годъ.

Art. 4. W Saradowie będzie Suffragania nowego Biskupstwa Chersońskiego. (*)

Art. 5. Biskup Chersoński pobierać będzie płacę w ilości cztery tysiące czterysta ośmdziesiąt rubli srebrem, Suffragan jego otrzyma płacę taką jak inni Suffragani w Cesarstwie, to jest dwa tysiące rubli srebrem.

Art. 6. Kapituła Katedralna Chersońska składać się będzie z dziewięciu Członków: а) z dwóch Prałatów czyli Dygnitarzy, Dziekana i Archidyakona; б) z czterech Kanoników, z których trzech pełnić będą obowiązki Teologa, Penitencyonaryusza i Proboszcza, i c) z trzech Mansyonarzy czyli Benificyantów.

Art. 7. Będzie w nowej Dyceezji Chersońskiej Seminaryum Dyceezyalne; piętnastu do dwudziestu pięciu uczniów będzie w tem Semi-

(*) Po podpisaniu i ratyfikacyi zawarowań umówionych w niniejszym akcie z Dworem Rzymskim postanowionem zostało, na mocy osobnego układu z tymże Dworem, iż zamiast jednej Suffraganii, Dyceezja Chersońska mieć będzie dwóch Biskupów Suffraganów stosownie do Ukazu z d. 29 Listopada 1848 r.

двадцати пяти воспитанниковъ на счетъ Правительства, подобно стипендіатамъ другихъ Семинарій.

Ст. 8. Впредь до назначенія Католическаго Епископа Армянскаго исповѣданія, духовныя требы Армянъ Католиковъ, пребывающихъ преимущественно въ Херсонской и Каменецкой Епархіяхъ, исполняемы будутъ по правиламъ изложеннымъ въ § IX-мъ Латеранскаго Собора 1215 года.

Ст. 9. Епископы Каменецкій и Херсонскій определятъ число Армяно - Католическихъ клириковъ, которые должны содержаться на счетъ Правительства въ подвѣдомственныхъ имъ Семинаріяхъ. При каждой изъ этихъ Семинарій будетъ находиться Армяно - Католическій Священникъ для обученія Армянскихъ воспитанниковъ церковнымъ обрядамъ ихъ исповѣданія.

Ст. 10. Каждый разъ, когда того потребуютъ духовныя нужды, пребывающихъ въ новой Херсонской Епархіи лицъ Римско - Католическаго и Армяно - Католическаго исповѣданій, Епископъ, сверхъ способовъ употребляемыхъ нынѣ для удовлетворенія сихъ нуждъ, будетъ посылать въ объездъ для сей

naryum na koszeie Rządu utrzymywanych, tak jak Stypendyści w innych Seminaryach.

Art. 8. Zanim mianowany zostanie Biskup Katolicki obrządku Ormiańskiego, potrzeby duchowne Ormian Katolików głównie zamieszkałych w Diecezyach Chersońskiej i Kamienieckiej, będą opatrywane przez zastosowanie do nich rozporządzeń paragrafu 9-to Soboru Lateraneńskiego z roku 1215.

Art. 9. Biskupi Kamieniecki i Chersoński, oznaczą liczbę Kleryków obrządku Ormiańskiego - Katolickiego, jaka będzie miała być utrzymywana w ich respective Seminaryach, na koszeie Rządowym. Będzie w każdym z tych Seminaryi, Kapłan Ormiańsko - Katolicki dla nauczania Stypendystów tego wyznania, właściwych onemuż obrządków.

Art. 10. Jlekoć potrzeby duchowne Katolików tak Rzymskiego jak i Ormiańskiego obrządku, w nowej Diecezyi Chersońskiej, mogłyby tego wymagać, Biskup, oprócz środków używanych dotąd dla zaradzenia tymże potrzebom, wysyłać będzie w tym celu Kapłanów na objazdy, a Rząd Cesarski udzieli

дѣли Священниковъ, а правительство Его Императорскаго Величества ассигнуеть нужныя на путевыя издержки и содержаніе ихъ суммы.

Ст. 11. Число Епархій въ Царствѣ Польскомъ остается то, какое опредѣлено въ Буллѣ Папы Пія VII-го 30 Іюня 1818 года. Равнымъ образомъ не отмѣняется число и наименованіе Суффраганствъ, существующихъ въ сихъ Епархіяхъ.

Ст. 12. Епископы, какъ Епархіальные, такъ равно Суффраганы Россійской Имперіи и Царства Польскаго, будутъ назначаемы каждый разъ по предварительному соглашенію Его Императорскаго Величества съ Святейшимъ Престоломъ; каноническое же ихъ утвержденіе будетъ совершаться Его Святейшествомъ обыкновеннымъ порядкомъ.

Ст. 13. Судъ и управленіе церковными дѣлами каждой Епархіи, принадлежать исключительно Епископу оной, безъ нарушенія однакожъ канонической подчиненности Святейшему Престолу.

Ст. 14. Дѣла подлежащія предварительному разсмотрѣнію Епархіальныхъ Консисторій, суть слѣдующія:

mu potrzebnych funduszków na ich podróż i utrzymanie.

Art. 11. Liczba Dyecezyj w Królestwie Polskiem zostaje ta sama jaka oznaczoną została przez Bullę Papieża Piusa VII w dniu 30 Czerwca 1818 roku wydaną. Nie się nie zmienia co do liczby i nazwy Suffraganij, istniejących w tychże Dyecezyach.

Art. 12. Mianowanie Biskupów Dyecezyalnych i Suffraganów w Cesarstwie Rosyjskiem i w Królestwie Polskiem, następować będzie za każdym razem, po poprzedniczem zniesieniu się Cesarza ze Stolicą Świętą. Instytucja Kanoniczna będzie im przez Świętobliwość udzielaną w zwykłej formie.

Art. 13. Biskup sam jeden jest Sędzią i zarządcą spraw duchownych swej Dyecezyi, nie ubliżając wszakże swej zawisłości Kanonicznej od stolicy Świętej.

Art. 14. Sprawy które winny być rozpoznawane poprzedniczo przez Konsystorze Dyecezyalne, są następujące:

1) *Относительно Епархиальнаго Духовенства:*

a) Дѣла дисциплинарныя вообще; (изъ нихъ менѣе важныя, которыя не влекутъ за собою отрѣшенія отъ должности или заключенія на болѣе или менѣе продолжительное время, рѣшаются Епископомъ, безъ предварительнаго мнѣнія Консисторіи, развѣ самъ Епископъ признаетъ нужнымъ передать и сіи дѣла, подобно прочимъ, на разсмотрѣніе Консисторіи.)

б) Спорныя дѣла между духовными лицами, касающіяся движимыхъ или недвижимыхъ имуществъ церквей.

в) Жалобы и иски на духовныхъ, вчинаемыя какъ духовными, такъ и свѣтскими лицами по обидамъ или ущербамъ или же по неисполненію безспорныхъ обязательствъ въ томъ только случаѣ, когда истецъ, для охраненія своихъ правъ, обратится къ духовному Начальству.

г) Дѣла о недѣйствительности монашескихъ обѣтовъ; они должны разсматриваться и

1) *Тычаще się Duchownych Dycezyi:*

a) Sprawy Dyscyplinarne w ogólności: Sprawy wszakże mniej ważne, niepociągające za sobą tylko lekkie kary, mniejsze od oddalenia lub od zamknięcia mniej lub więcej przedłużonego, będą rozstrzygane przez Biskupa bez poprzedniczego zasięgania zdania Konsystorza, chyba gdyby Biskup uznał być właściwem poradzić się Konsystorza względem tego rodzaju wypadków, tak jak i we wszelkich innych.

b) Sprawy sporne między duchownymi co do własności Kościelnych, tak ruchomych jak i nieruchomych.

c) Skargi i zażalenia przeciwko Duchowienstwu zanesione, bądź przez duchownych, bądź przez osoby świeckie, o obelgi lub krzywdy, lub też o niewypelnienie zobowiązań z prawa lub czynu wpływających, jeżeli użalający się obierze tę drogę, aby zadość uczynienie otrzymać.

d) Sprawy o unieważnienie ślubów zakonnych; sprawy takowe rozstrzāsane i są-

рѣшаться по правиламъ, постановленнымъ въ Буллѣ Бенедикта XIV-го, начинающейся словами: „Si datam“

2) *Относительно свѣтскихъ лицъ:*

А) Дѣла брачныя, удостовѣреніе о законности или незаконности брака, акты о рожденіи, крещеніи, смерти и проч. (*)

(*) Послѣ подписанія и утвержденія озамченыхъ въ семь актѣ условій съ Римскимъ Дворомъ, опредѣленъ, по особому съ симъ Дворомъ соглашенію, слѣдующій для разсмотрѣнія дѣлъ брачныхъ и другихъ духовныхъ порядокъ: первую степень суда духовнаго по дѣламъ сего рода составляютъ мѣстные Епархіальные Епископы, а въ Архіепископствѣ Архіепископъ съ своими Консисторіями, на основаніи постановленныхъ въ статьѣ XV-й сего акта для того правилъ; вторую по дѣламъ рѣшеннымъ въ первой степени Епископами, Архіепископъ, а по тѣмъ, которыя были разсмотрѣны имъ, Архіепископомъ, въ первой степени, Епископъ одной изъ Епархій ближайшихъ къ Архіепископству по предварительному назначенію Папы. За симъ, въ случаѣ несогласія опредѣленій въ двухъ первыхъ степеняхъ суда духовнаго, а равно и по апелляциямъ, жалобамъ и протестамъ, разсмотрѣніе дѣлъ брачныхъ предоставляется Римскому Престолу.

дзоне będą podług prawideł postanowionych przez Bullę Benedykta XIV „Si datam.“

2) *Tyczące się osób świeckich:*

e) Sprawy małżeńskie, sprawdzenia prawności małżeństw, akta urodzenia, akta chrztu, śmierci i t. d. (*)

(*) Po podpisaniu i ratyfikacji zawarowań umówionych z Dworem Rzymskim w niniejszym akcie, postanowiono, na mocy osobnego z tymże Dworem układu, następujący bieg co do rozsądzania spraw małżeńskich i innych duchownych. Pierwszą instancją jurysdykcji duchownej w sprawach tej kategorii, składać będą Biskupi Diecezjalni miejscowi, a w Diecezyi Arcybiskupiej, Arcybiskup, z ich właściwymi Konsystorzami, stosownie do prawideł oznaczonych w artykule XV. niniejszej konwencji; drugą Instancją co do spraw sądzonych w pierwszej instancji przez Biskupów będzie Arcybiskup, a co do spraw sądzonych w pierwszej instancji przez Arcybiskupa, będzie Biskup jednej z najbliższych od Arcybiskupstwa Diecezyi, naprzód ku temu przez Papieża wyznaczonej. Jeżeli zajdzie niezgodność między wyrokami dwóch pierwszych instancji jurysdykcji duchownej, jakoteż i w przypadkach apelacji, skargi lub protestacyi, rozsądzenie spraw małżeńskich, należeć będzie do Stolicy Świętej w Rzymie.

3) *Смѣшанныя:*

е) Случаи, въ коихъ по рѣшенію Святскихъ Судовъ слѣдуетъ опредѣлить церковное покаяніе за преступленія или проступки.

4) *По части хозяйственной:*

ж) Составленіе росписи суммъ, предназначенныхъ на содержаніе Духовенства, повѣрка расходовъ и отчетовъ по симъ суммамъ, дѣла о починкѣ или о постройкѣ новыхъ церквей, часовней, и проч. Кроме сего возлагается на обязанность Консисторіи составленіе списковъ духовнымъ лицамъ и приходжанамъ Епархій, разсылка циркуляровъ и другихъ публикацій, которыя не относятся къ административнымъ дѣламъ Епархій.

Ст. 15. Вышепоименованныя дѣла рѣшаются Епископомъ послѣ разсмотрѣнія оныхъ въ Консисторіи, голосъ которой есть впрочемъ только совѣщательный. Епископъ не обязанъ объяснять основанія своихъ рѣшеній даже и тогда, когда мнѣніе его несогласно съ заключеніемъ Консисторіи.

Ст. 16. Прочія дѣла Епархій, кои называются административными, и къ коимъ от-

3) *Mieszane:*

1) Wypadki w których będzie potrzeba nałożyć pokutę Kanoniczną za zbrodnię, przewinienie, lub występек jakiegokolwiek osądzone przez Sądy Świeckie.

4) *Ekonomiczne:*

g) Rozłożenie funduszków na utrzymanie Duchowieństwa, kontrola wydatków sprawozdanie z tychże funduszków, sprawy dotyczące się reperacyj i budowy nowych Kościołów, Kaplice i. t. p.

Prócz tego, Konsystorz obowiązany jest układać spisy Duchownych i parafian Diecezyi, rozsyłać obiegniki i inne ogłoszenia, które niedotyczą spraw zarządu Diecezyi.

Art. 15. Powyższe sprawy rozstrzygane będą przez Biskupa po ich roztrząśnieniu w Konsystorzu, którego charakter jest li tylko doradczym, Biskup nie jest obowiązany objawiać powodów swych decyzji, nawet i w wypadkach w których jego zdanie byłoby odmienne od zdania Konsystorza.

Art. 16. Wszelkie inne sprawy w Diecezyi, zwane administracyjnymi, sprawy sumie-

носятся дѣла совѣсти (*casus conscientiae, fori interni*), а также, какъ выше сказано, дѣла дисциплинарныя, влекущія за собою легкія исправительныя наказанія или пастырскія увѣщанія, зависятъ исключительно отъ власти Епископа и рѣшаются по собственному его усмотрѣнію.

Ст. 17. Всѣ Члены Консисторіи суть духовныя лица: назначеніе ихъ и увольненіе зависятъ отъ Епископа. Они назначаются съ согласія Правительства. Если Епископъ признаетъ нужнымъ удалить котораго либо изъ Членовъ Консисторіи, то немедленно назначаетъ ему преемника, равномѣрно съ согласія Правительства.

Ст. 18. Чиновники Канцеляріи Консисторіи утверждаются Епископомъ, по представленію Секретаря Консисторіи.

Ст. 19. Секретарь Епископа для его официальной и частной переписки, прямо и непосредственно назначается Епископомъ, который по своему усмотрѣнію можетъ избрать для сего духовную особу.

Ст. 20. Должности Членовъ Консисторіи прекращаются со смертію Епископа, или въ случаѣ сложенія имъ Епископскаго сана, а также съ прекращеніемъ управленія вакан-

на (*casus conscientiae, fori interni*), а nawet i sprawy dyscyplinarne, które, jak się wyżej rzekło, nie pociągają za sobą tylko lekkie pokuty lub napomnienia pasterskie, zależą bezpośrednio od władzy Biskupa i ulegają jego własnej i wyłącznej decyzji.

Art. 17. Wszyscy Członkowie Konsystorza są osobami duchownymi. Ich nominacya i dymissya zależą od Biskupa. Nominacye następują za przyzwoleniem Rządu. Jeżeliby Biskup osądził według sumienia swego, iż należy oddalić którego z Członków Konsystorza, winien wyznaczyć zaraz jego następcę, również za przyzwoleniem Rządu.

Art. 18. Skład Kancellaryi Konsystorskiej zatwierdzanym będzie przez Biskupa, na przedstawienie Sekretarza Konsystorskiego.

Art. 19. Sekretarz Biskupa przeznaczony do jego korespondencyi urzędowej i osobistej, mianowany jest przez Biskupa i może być według jego woli z pomiędzy duchownych wybrany.

Art. 20. Obowiązki Członków Konsystorza ustają ze śmiercią lub z dymissją Biskupa jak równie z ustaniem administracyi osieroczonej Stolicy Biskupiej. Jeżeli Biskup umiera

тной Епархіи. Въ случаѣ смерти Епископа или сложенія имъ Епископскаго сана, преемникъ его или же тотъ, кто временно заступаетъ его мѣсто (Кoadьюторъ - ли онъ съ правомъ наслѣдованія или же Капитулярный Викарій избранный Капитуломъ въ срокъ опредѣленный канонами церкви), немедленно составляетъ вновь Консисторію, всегда однакожъ, какъ выше сказано, съ согласія Правительства.

Ст. 21. Епископу принадлежитъ высшее управленіе по предмету воспитанія, науки и внутренней дисциплины во всѣхъ Семинаріяхъ его Епархіи, на основаніи правилъ установленныхъ Тридентинскимъ Соборомъ. Гл. XVIII. застѣд. XXIII.

Ст. 22. Выборъ Ректоровъ, Инспекторовъ, Профессоровъ или Учителей Епархіальныхъ Семинарій, предоставляется Епископу. До назначенія ихъ, онъ долженъ удостовѣриться, что въ отношеніи къ гражданскому поведенію сихъ лицъ, избраніе ихъ въ сии должности будетъ одобрено Правительствомъ. Если Епископъ признаетъ нужнымъ удалить Ректора или Инспектора, или кого либо изъ

lub składa godność swoją, to następca jego lub ten co go czasowo zastępuje (czyby Biskup miał Koadjutora cum futura successione, czyby też Kapituła obrała Wikariusza Kapitularnego, stosownie do kanonów Kościoła) winien natychmiast wyznaczyć nowy skład Konsystorza, zawsze za przyzwoleniem Rządu.

Art. 21. Do Biskupa należy najwyższy kierunek systemu nauczania oraz karności we wszystkich Seminarjach swej Dycezyi, stosownie do prawideł postanowionych na Soborze Trydenckim w rozdziale XVIII. Sesyi XXIII.

Art. 22. Wybór Rektorów, Inspektorów, Professorów lub Nauczycieli do Seminarji Dycezyalnych, zostawiony jest Biskupowi. Zanim ich zanominuje, winien się upewnić, że pod względem ich świeckiego sprawowania się, wybory te nie staną się powodem zarzutu ze strony Rządu. Wrazie gdyby Biskup uznał potrzebę oddalenia bądź Rektora bądź Inspektora lub Nauczyciela którego, winien wyznaczyć zaraz jego następcę, w takimże samym sposobie. Wolno mu zawiesić czasowo jeden

Профессоровъ или Учителей, то немедленно и на выше изложенномъ основаніи назначаетъ ему преемника. Онъ вправе прекратить на время преподаваніе одного или нѣсколькихъ курсовъ наукъ въ своей Семинаріи. Въ случаѣ когда онъ найдетъ нужнымъ прекратить всѣ курсы наукъ вдругъ и отослать воспитанниковъ къ ихъ родителямъ, то о семъ безотлагательно доводитъ до свѣденія Правительства.

Ст. 23. Архіепископъ Митрополитъ Могилевскій пользуется такою же властію въ отношеніи къ С. Петербургской Духовной Академіи, какою пользуется каждый Епископъ въ отношеніи къ его Епархіальной Семинаріи. Она подчинена единственно его Начальству и высшему управленію. Совѣтъ или Управленіе Академіи имѣетъ только совѣщательный характеръ.

Ст. 24. Выборъ Ректора, Инспектора и Профессоровъ Академіи, производится Архіепископомъ, по представленію Совѣта Академіи. Постановленія, содержащіяся въ XXII-й, статьѣ, равномерно примѣняются и къ симъ выборамъ.

lub kilka kursów nauk w swem Seminarjum. Gdyby uznał nieuchronną potrzebę zawieść od razu wszystkie kursa i odesłać uczniów do ich rodziców, winien o tem niezwłocznie Rządowi donieść.

Art. 23. Arcybiskup Metropolita Mohilewski wykonywa nad Akademią Duchowną Sankt-Petersburską, tę samą władzę co każdy Biskup w swoim Seminarjum Dyecezyalnym. On sam jest jej Naczelnikiem i najwyższym Dyrektorem, Rada czyli Dyrekcyja Akademii mają tylko przymiot czysto doradczy.

Art. 24. Arcybiskup wybiera Rekтора, Inspektora i Professorów Akademii, na przedstawienie Rady Akademickiej. Przepisy zawarte w artykule XXII. stosują się również i do tych wyborów.

Ст. 25. Профессоры и Адъюнкты богословскихъ наукъ избираются всегда изъ Духовныхъ особъ. Прочіе учителя могутъ быть избираемы изъ свѣтскихъ лицъ, исповѣдующихъ Римско-Католическую вѣру, и преимущественно изъ тѣхъ, которые окончили курсъ ученія въ одномъ изъ высшихъ учебныхъ заведеній Имперіи и удостоились ученыхъ степеней.

Ст. 26. Духовники воспитанниковъ какъ Семинарій, такъ и Академіи, во все не участвуютъ въ наблюденіи за сохраненіемъ внутреннего благочинія въ заведеніи; они будутъ избираемы и назначаемы Епископомъ или Архіепископомъ.

Ст. 27. Послѣ новаго разграниченія Епархій, Архіепископъ по сношенію съ Епархіяльными Епископами, опредѣлитъ одинъ разъ навсегда число воспитанниковъ, которое должно быть присылаемо изъ каждой Епархіи въ Академію.

Ст. 28. Программа наукъ для Семинарій, будетъ составлена Епископами. Для Академіи таковая будетъ издана Архіепископомъ,

Art. 25. Professorowie i Adjunkci nauk teologicznych zawsze wybierani być winni z pomiędzy osób Duchownych. Inni Nauczyciele będą mogli być wybierani z osób świeckich wyznających Religiją Rzymsko-Katolicką, a przedewszystkiem z pomiędzy takich, co ukończyli bieg nauk w jednym z wyższych Instytutów naukowych w Cesarstwie i co mają stopnie Akademickie.

Art. 26. Spowiednicy uczniów w Seminarjach i w Akademii, żadnego nie będą mieli udziału w kierunku karnym Instytutu; wybierani i mianowani będą przez Biskupa lub Arcybiskupa.

Art. 27. Po nastąpieniu nowego opisania Dyecezyj, Arcybiskup oznaczy raz na zawsze za zdaniem właściwych Biskupów, liczbę uczniów którą każda Dyecezya będzie mogła wysyłać do Akademii.

Art. 28. Programmata nauk w Seminarjach układac będą Biskupi. Dla Akademii przepi-

по предварительномъ совѣщаніи съ Членами его Академическаго Совѣта.

Ст. 29. Какъ скоро Уставъ С. Петербургской Духовной Академіи будетъ измѣненъ сообразно съ началами, принятыми въ предшедшихъ статьяхъ, Архіепископъ Могилевскій представитъ Святейшему Престолу о сей Академіи рапортъ подобный тому, который былъ представленъ Варшавскимъ Архіепископомъ Хороманскимъ, по случаю преобразования Духовной Академіи сего города.

Ст. 30. Вездѣ, гдѣ право Ктиторства (*jus patronatus*) вовсе не существуетъ, или же на время приостановлено, приходскіе Священники назначаются Епископомъ съ согласія Правительства, послѣ предварительнаго испытанія и конкурса между кандидатами сообразно съ правилами предписанными Тридентинскимъ Соборомъ.

Ст. 31. Починка Римско-Католическихъ Церквей безпрепятственно производится иждивеніемъ общинъ или частныхъ лицъ желающихъ принять на себя таковую. Въ случаяхъ когда средства ихъ будутъ недоста-

ше го Архiepiskup, по наравденіи сіе в теj mierze ze swoją Radą Akademicką.

Art. 29. Skoro urządzenie Akademii duchownej Sankt-Petersburgskiej ulegnie zmianom, zastosowanym do zasad umówionych w poprzedzających artykułach, Arcybiskup Mohilewski złoży Stolicy Świętej o tejże Akademii raport, podobny do tego jaki złożył Arcybiskup Warszawski Choromański, z powodu reorganizacji tamecznej Akademii Duchownej.

Art. 30. Wszędzie gdzie *jus patronatus* nie istnieje lub też jest czasowo zawieszonem, Proboszczowie mianowani być winni przez Biskupów za przyzwoleniem Rządu, po odbytem poprzednio examinie i konkursie między kandydatami, według prawideł przez Sobór Trydentycki przepisanych.

Art. 31. Reparacya Kościołów Rzymsko-Katolickich uskuteczniać się będzie według woli i kosztem gmin lub osób prywatnych, chcących się onej podjąć. Wrazie gdyby im nie starczyło funduszów, będą mogli się udać

точные, они могут обращаться къ Правительству съ просьбою о вспомошествованіи. Къ постройкѣ новыхъ Церквей и увеличенію числа приходовъ, приняты будутъ мѣры тогда, когда того потребуетъ или приращеніе народонаселенія, или слишкомъ большая обширность существующихъ приходовъ и трудность сообщенія.

Въ Римѣ 3-го Августа 1847 года.

(Подписали:) А. Кардиналь *Ламбрускини*. Графъ Д. *Блудовъ*. А. *Бутеневъ*.

до Рządu Cesarskiego, celem otrzymania potrzebnych zasiłków. Obmyślona będzie budowa nowych Kościołów i pomnożenie liczby parafii, ilekroć wymagać tego będą, bądź zwiększenie ludności, bądź zbyt wielka rozległość istniejących parafii i trudność komunikacyi.

Działo się w Rzymie dnia 3 Sierpnia 1847 roku.

(LS). (podpisano:) A. Kardynał *Lambruschini*.
D. Hrabia *Bludoff*. A. *Buteniew*.

Za zgodność tłumaczenia
Minister Sekretarz Stanu, (podp.) J. *Tymowski*.

Za zgodność:
Sekretarz Stanu, Tajny Radca, (pod.) T. *Le Brun*.

Zgodno z wypisem:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Komisyyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator F. Hr. *Skarbek*.

Dyrektor Kancellaryi,
Radca Kollegialny J. *Ornowski*.
Dzień ogłoszenia dnia 1 (13) Czerwca 1857r.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссийскаго,
Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Совѣтъ Управленія Царства.

Для предотвращенія занесенія въ предѣлы Царства чумы рогатаго скота, необходимо усилить карантинныя мѣры, безъ чего, прекращеніе появляющейся въ краѣ чумы, могло бы потребовать значительныхъ денежныхъ пожертвованій и было бы соединено съ потерю скота.

Мѣры эти должны быть тѣмъ строже, чѣмъ болѣе предвидится опасности, что чуму можетъ сообщить скотъ: степной, по своей породѣ, а нестепной, если пригоняется изъ мѣстъ зачумленныхъ, или назначенъ на такую потребность, которая даетъ вводимому сюда скоту возможность быть въ соприкосновеніи со скотомъ здѣшнимъ.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

Dla zapobieżenia wniesieniu w obręb Królestwa zarazy bydłej księgosuszem zwanej, zachodzi konieczność obostrzenia środków kwarentannowych, bez czego, uśmierzenie w kraju zarazy, znacznych wymagać może ofiar pieniężnych i połączone jest zawsze ze stratą w bydłe.

Środki te powinny być tem ostrzejsze, im większe zagraża niebezpieczeństwo rozszerzenia zarazy, bądź to z natury bydła stepowego, bądź z pochodzenia bydła swojskiego, z miejsc dotkniętych księgosuszem, bądź nakoniecz przeznaczenia tak stepowego jak i swojskiego na taki użytek, iż zostawać będzie w bliższej styczności z bydłem miejscowem.

Напротивъ того, карантинныя мѣры могутъ быть облегчены въ отношеніи скота, непосредственно назначаемаго на убой въ главныхъ мѣстахъ потребленія, въ которыя онъ подъ особеннымъ надзоромъ будетъ доставляемъ.

Таковаго различія въ карантинныхъ мѣрахъ требуетъ съ одной стороны обезпеченіе земледѣлія отъ потерь, а съ другой выгоды торговли и потребителей въ большихъ городахъ.

Принимая все это во вниманіе, Совѣтъ Управленія Царства, съ Высочайшаго Его Императорско-Царскаго Величества соизволенія, по представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Степной рогатый скотъ, не смотря на то, свирѣпствуетъ ли или не свирѣпствуетъ въ соседственныхъ губерніяхъ Имперіи чума, можетъ быть вводимъ въ Царство только чрезъ два, назначенные для сего пункта, на оконечности Люблинской губерніи, на коихъ учреждены будутъ постоянныя карантинныя, для осмотра скота, и выдержанія онаго подъ строгимъ наблюденіемъ:

Прzeciwnie, środki kwarantannowe mogą być nie tak ostre co do bydła przeznaczonego bezpośrednio na rzeź w głównych punktach konsumpcyi, dokąd pod szczególnym dozorem będzie dostawiane.

Rozróżnienia takiego wymaga z jednej strony zabezpieczenie rolnictwa od strat, a z drugiej, interes handlu i konsumentów miast znaczniejszych.

Zważywszy to wszystko Rada Administracyjna Królestwa, z mocy Najwyższego upoważnienia Jego Cesarsko-Królewskiej Mości, na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, postanowiła i stanowi.

Art. 1. Bydło rogate stepowe, bez względu, czy w ościennych Guberniach grasuje księgosusz lub nie, może być wprowadzane w obręb Królestwa tylko przez dwa punkta wehodowe, na krańcach Gubernii Łubelskiej położone, w których znajdować się będą stałe kwarantanny dla rewizyi i ścisłej jego obserwacyi.

а, въ продолженіе 2-хъ дней, если скоть назначенъ непосредственно на убой въ мѣстахъ, поименованныхъ въ статьѣ 12-й настоящаго постановленія;

б, въ теченіе 21-го дня, если предназначенъ для выкорма, для хозяйственныхъ надобностей, или для убоя въ мѣстахъ, въ ст. 12-й не поименованныхъ.

Ст. 2. Нестепной рогатый скоть изъ губерній смежныхъ съ Царствомъ, если тамъ чумы рогатаго скота нѣтъ, можетъ быть вводимъ въ Царство чрезъ все мѣста, безъ предварительнаго осмотра и наблюденія.

Ст. 3. Если въ которомъ либо уездѣ, смежномъ съ Царствомъ, есть чума, скоть изъ этого уезда не долженъ быть вовсе въ Царство впускаемъ, до тѣхъ поръ, пока не окончится трехъ мѣсячный срокъ со времени совершеннаго прекращенія чумы въ томъ уездѣ.

Ст. 4. Изъ другихъ уездовъ губерній смежныхъ съ Царствомъ, когда въ этихъ губерніяхъ чума свирѣпствуетъ, нестепной скоть, пригоняемый изъ мѣстъ неподвергшихся этой заразы, можетъ входить только чрезъ назначенныя для сего карантинныя заставы, гдѣ

а, чрезъ дни 2 jeżeli jest przeznaczone wprost na rzeź do miejsc oznaczonych w art. 12 niniejszego postanowienia.

б, przez dni 21 jeżeli jest przeznaczone na opas, albo na inne jakie bądź cele gospodarskie, lub na rzeź w miejscach w art. 12 nie wyszczególnionych.

Art. 2. Bydło rogate niestepowe czyli swoje z przyległych Królestwa Gubernij, w czasie, gdy tam księgosusz nie grasuje, może wchodzić w obręb Królestwa przez wszystkie punkta i nie podlega żadnej wstępnej rewizji i obserwacji.

Art. 3. W czasie grassowania księgosuszu w którym bądź z powiatów sąsiednich z Królestwem, bydło z tegoż powiatu, nie ma być do Królestwa wpuszczane. Zakaz takowy rozciąga się aż do czasu upłynienia 3-ch miesięcy po zupełnem ustaniu księgosuszu w tym powiecie.

Art. 4. Z innych powiatów Gubernii przyległych Królestwa, w czasie grassowania w tych Guberniach księgosuszu, bydło swoje przychodzące z miejsc wolnych od zarazy, wprowadzane być może tylko przez oznaczone do

подлежитъ также какъ и степной скотъ карантину:

а, 2-хъ дневному, если предназначенъ непосредственно на убой въ мѣстахъ поминovanýchъ въ ст. 12-й настоящаго постановленія.

б, 21-дневному, если предназначенъ для выкорма, для хозяйственныхъ надобностей, или на убой въ другихъ мѣстахъ.

Эти мѣры предосторожности должны быть и по прекращеніи чумы продолжаемы три еще мѣсяца.

Ст. 5. Нестепной рогатый скотъ, вводимый въ одномъ гуртѣ со степнымъ, подвергается тѣмъ же мѣрамъ предосторожности, какія определены для степнаго.

Ст. 6. Рогатый скотъ, слѣдующій въ упряжи или съ войсками, не изымается изъ общихъ правилъ, установленныхъ для пропуска скота въ Царство.

Ст. 7. Карантины будутъ двухъ родовъ:

а, постоянные подѣ Влодавою и Лушкoвoмъ;

б, временные, учреждаемые по мѣрѣ надобности и соответственно мѣстамъ, гдѣ обнаружится чума.

тего пункта кwarantанные, гдѣ подlega, такъ какъ было степное кwarantанье:

а, 2 днiowej, jeżeli jest przeznaczone na rzeź w miejscach oznaczonych w art. 12-ym niniejszego postanowienia.

б, 21 днiowej, jeżeli jest przeznaczone na opas, albo na inne jakie bądź cele gospodarskie, lub na rzeź winnych miejscach.

Środki te ostrożności winny być zachowywane jeszcze przez trzy miesiące po ustaniu zarazy.

Art. 5. Bydło rogате niestepowe wprowadzane w jednej z bydłem stepowym trzodzie, podlega tym wszystkim środkom ostrożności, jakie co do bydła stepowego są przepisane.

Art. 6. Bydło rogате idące w uprzęży lub z wojskiem, nie wyjąmuje się z pod ogólnych prawideł pod względem wprowadzania do Królestwa.

Art. 7. Kwarantanny będą dwojakie:

а, stałe pod Włodawą i pod Łuszkowem;

б, Czasowe, urządzone stosownie do potrzeby i okolic w jakich okaże się zaraza.

Ст. 8. При каждом карантинѣ долженъ быть штатный ветеринаръ. За неупустительнымъ исполненіемъ служебныхъ обязанностей ветеринаромъ, имѣють ближайшій надзоръ Члены Комитета, установленнаго для прекращенія чумы.

Ст. 9. Въ карантинахъ рогатый скотъ подвергается осмотру и повѣряются свидетельства о томъ, что скотъ слѣдуетъ изъ мѣстъ незачумленныхъ и не проходилъ чрезъ мѣста пораженныя тою заразою. По выдержаніи же въ карантинѣ назначеннаго срока, скотъ, между коимъ не оказалось ни одной зачумленной штуки, при выпускѣ онаго изъ карантина, очищается, снабжается надлежащими свидетельствами и клеймится такимъ образомъ, чтобы скотъ выдержавшій 21-дневный карантинѣ очевидно можно было отличить отъ пробывшаго въ карантинѣ только двое сутокъ.

Ст. 10. Если чума обнаружится между скотомъ въ карантинѣ, въ такомъ случаѣ должно поступать съ нимъ сообразно правиламъ установленнымъ для прекращенія чумы въ краѣ. За убитый однакожь скотъ, на коемъ открылась чума, не платится хозяевамъ, согласно симъ же правиламъ, никакого

Art. 8. Przy każdej kwarantannie znajdować się ma weterynarz rządowy. Bliższy dozór nad dokładnem pełnieniem przezeń obowiązków służby, rozciągniętym będzie przez delegowanych do tego Członków Komitetów ustanowionych do uśmierzenia księgosuszu.

Art. 9. W kwarantannach bydło rogate ulega rewizyi i sprawdzeniu świadectw, które udowodnić powinny, iż przyprowadzone jest z miejsc zarazą niedotkniętym i przez takowe nie przechodziły. Po przebyciu zaś przeznaczonego przeciągu czasu, bydło w którym nie okaza się sztuki chore na księgosusz, ma być przy wyjściu z kwarantanny oczyszczone, opatrzone odpowiedniami dowodami i ocechowane w ten sposób, aby bydło, które odbyło 21 dniową kwarantannę, mogło być widocznie odróżnione od tego, które odbywało tylko dwudniową kwarantannę.

Art. 10. Wrazie okazania się księgosuszu pomiędzy bydłem zostającym w kwarantannie, postąpić należy podług zasad obowiązujących pod względem uśmierzenia księgosuszu w kraju. Za wybite wszelako w zastosowaniu się do tychże przepisów sztuki bydła, w których objawi się księgosusz, żadne wynagrodzenie

вознаграждения; ибо они не участвуют въ составленіи капитала предназначеннаго для прекращенія чумы.

Ст. 11. Рогатый скотъ, который на основаніи настоящаго постановленія, пробылъ 21 день въ карантинъ, можетъ быть провозимъ свободно во все мѣста Царства, и назначаемъ на потребности всякаго рода, наравнѣ со скотомъ здышнимъ.

Ст. 12. Рогатый скотъ, который, по силѣ настоящаго постановленія, подлежалъ 2-хъ дневному только карантину, не можетъ имѣть никакого инаго назначенія, кромѣ непосредственнаго потребленія, и то въ слѣдующихъ только мѣстахъ:

- а, въ Варшавѣ, Люблинѣ, Радомѣ и Плоцкѣ, какъ главныхъ пунктахъ потребленія;
- б, въ Новогеоргиевскѣ, Замостѣ и Ивангородѣ для продовольствія крѣпостныхъ гарнизоновъ;
- в, въ Ловичѣ, Пюотрковѣ и Ченстоховѣ, куда доставляется скотъ по желѣзной дорогѣ, и слѣдственно не входитъ въ соприкосновеніе со скотомъ здышнимъ;
- г, въ Радзынѣ и Луковѣ, какъ уѣздныхъ городахъ, лежащихъ на главномъ пути,

выплачане не будетъ влѣстителямъ, jako nie należącym do składki na fundusz przeznaczony do uśmierzenia pomienionej zarazy.

Art. 11. Bydło rogate które, w zastosowaniu się do zasad niniejszego postanowienia, odbyło 21 dniową kwarantannę, prowadzone być może swobodnie do wszystkich miejsc Królestwa i przeznaczane na jaki bądź użytek na równi z bydłem krajowem.

Art. 12. Bydło rogate, które w myśl niniejszego postanowienia, obowiązane było odbyć tylko dwudniową kwarantannę, nie może mieć innego przeznaczenia, jak na bezpośrednią konsumcyę i to tylko w następujących miejscach:

- a, w Warszawie, Lublinie, Radomiu i Płocku, jako stanowiących główne punkta konsumcyi;
- b, w Nowogeorgiewsku, Zamościu i Iwanogrodzie, ze względu na potrzebę zaopatrywania załóg fortecznych;
- c, w Łowiczu, Piotrkowie, i Częstochowie, ze względu iż tamże bydło kolejną żelazną będąc dostawiane, nie zetknie się z bydłem krajowem;
- d. w Radzymiu i Łukowie, jako w miastach powiatowych znajdujących się na głównym

по которому слѣдуетъ скоть въ Варшаву.

Впрочемъ предоставляется усмотрѣнію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, по мѣрѣ надобности, включать и другіе города, въ разрядъ городовъ вышеупомянутыхъ.

Ст. 13. Рогатый скоть, о которомъ говорится въ предидущей статьѣ, пока не будетъ убитъ на потребленіе, долженъ находиться подѣ ближайшимъ Полицейско-Ветеринарнымъ надзоромъ, и подлежить въ это время слѣдующимъ мѣрамъ предосторожности:

Онъ долженъ быть веденъ отъ карантина до мѣста назначенія по такъ называемымъ воловымъ трактамъ, или везенъ по желѣзной дорогѣ.

Во время пути, въ мѣстахъ, гдѣ уставлены будутъ для того штатные ветеринары, подлежить ветеринарному осмотру.

Въ тѣхъ мѣстахъ, гдѣ скоть будетъ останавливаемъ для кормленія, полицейскія власти повѣряютъ число его съ свидѣтельствами и карантинныя клейма.

Во время пути, скоть нигдѣ не можетъ быть ни продаваемъ ни оставляемъ для вы-

тракѣе быдла prowadzonego do Warszawy.

Pozostawia się wszelako uznaniu Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych w miarę koniecznej potrzeby inne jeszcze miasta do rzędu wyżej wymienionych miejsc zaliczać.

Art. 13. Bydło, o jakim mowa w poprzednim artykule pozostawać ma aż do czasu użycia go na rzeź, pod bliższą kontrollą policyjno weterynaryjną i w tym celu podlegać następującym środkom ostrożności:

Prowadzonem być ma z kwarantann aż do miejsca przeznaczenia wskazanemi do tego traktami wołowemi, lub też wiezione koleją żelazną.

W drodze poddawane będzie rewizyi weterynaryjnej w miejscach, gdzie ustanowieni będą w tym celu weterynarze rządowi.

W innych miejscach, gdzie bydło zatrzymywać się będzie dla karmu, władze policyjne sprawdzać mają liczbę jego ze świadectwami i cechy kwarantannowe.

Na drodze nigdzie nie może być sprze-

корма, или съ другимъ какимъ либо намѣреніемъ.

При вступленіи въ городъ, на потребление коего скотъ назначенъ, осматриваются и повѣряются какъ свидетельства на оный выданныя, такъ и карантинныя клейма.

На торгахъ, для продажи скота этого, отводимы будутъ особыя мѣста.

Изъ тѣхъ мѣстъ, для коихъ назначенъ скотъ этотъ на потребление, не можетъ онъ быть выводимъ въ другія мѣста, но долженъ быть тамъ убитъ.

Исключение изъ сего послѣдняго правила допускается только въ городахъ Варшавѣ и Люблинѣ, изъ коихъ упомянутый скотъ дозволяется выводить и въ другія мѣста, не поименованныя въ статьѣ 12-й настоящаго постановленія, ежели на совершенно отдѣльномъ дворѣ, пробудеть подъ полицейско-ветеринарнымъ наблюденіемъ, столько времени, сколько остается до полнаго 21-дневнаго срока, считая со дня вступленія въ карантинъ при входѣ въ Царство.

Ст. 14. Постоянные воловые тракты будутъ опредѣлены Правительственною Комисією Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

dawanem, ni pozostawianem na opas, lub w innym jakim bądź celu.

Przy wejściu do miasta, do którego przeznaczonem jest na rzeź ulega rewizyi, sprawdzeniu świadectw i cech kwarantannowych.

Na targi tegoż bydła, wyznaczone będą odzielne place.

Z miejsca przeznaczenia swego nie może być wyprowadzane, lecz powinno być na rzeź użyte.

Wyjątek co do tego ostatniego zastrzeżenia dopuszczonym być może tylko w Warszawie i Lublinie, skąd bydło, o jakim mowa, będzie mogło być wyprowadzane i do innych miejsc nie wymienionych w Art: 12 niniejszego postanowienia, skoro przebędzie pod odpowiednią obserwacją policyjno weterynaryjną w stanowisku zupełnie odosobnionem, przez ciąg czasu uzupełniający termin 21 dniowy od daty pomieszczenia w kwarantannie przy wejściu w obręb Królestwa.

Art. 14. Normalny kierunek traktów wołowych oznaczony będzie przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych. Na

На трактахъ этихъ торгующій скотомъ назначеннымъ непосредственно на убой, долженъ имѣть въ извѣстныхъ мѣстахъ станціи со всеми предосторожностями, чтобы прогоняемый скоть не имѣлъ никакого сообщенія, ни съ мѣстнымъ ни съ какимъ либо инымъ скотомъ, и чтобы погонщики не имѣли надобности входить въ сношенія съ мѣстными жителями.

Ст. 15. Такъ какъ развитіе чумы между степнымъ скотомъ, по прибытіи уже его въ здѣшній край, можетъ быть послѣдствіемъ слишкомъ скорой гоньбы его въ пути, ненадлежащаго кормленія и поенія, что торгующіе скотомъ нерѣдко дѣлаютъ изъ корыстныхъ видовъ, то отнынѣ должно быть на всѣхъ воловыхъ трактахъ наблюдаемо, чтобы степной скоть не проходилъ въ сложности среднимъ числомъ болѣе 25 верстъ въ день, и покрайней мѣрѣ два раза въ сутки былъ накормленъ и напоенъ.

Ст. 16. Относительно привода въ Царство прочаго скота и привоза сырыхъ животныхъ продуктовъ и предметовъ, кои могли быть въ соприкосновеніи съ рогатымъ скотомъ, во время свирѣпствованія въ сосѣдственныхъ губерніяхъ чумы, постановляется:

На трактахъ tych каждый z handlarzy bydłem, przeznaczonem wprost na rzeź, mieć powinien pewne etapy i tak je urządzić, aby rzezone bydło nie miało styczności ani z miejscowem, ani z żadnem innem, oraz aby poganiacze bydła nie potrzebowali wchodzić w stosunki z ludnością miejscową.

Art. 15. Ponieważ do wyrodzenia się księgosuszu pomiędzy bydłem stepowem, już w kraju tutejszem, przyczynić się może nagle jego pędzenie, oraz nie należyte karmienie i pojenie, czego wszystkiego dopuszczają się handlarze w widokach większych zysków, przestrzeganiem więc odtąd być ma na wszystkich трактахъ wołowych, aby bydło stepowe nie pędzono więcej, jak przecięciowo 25 wiorst na dzień, oraz aby przynajmniej dwa razy na dobę było karmione i pojone.

Art. 16. Pod względem wprowadzania w obręb Królestwa innych zwierząt domowych, oraz produktów zwierzęcych surowych i przedmiotów które mogły być w styczności z bydłem rogiem, w czasie grassowania księgosuszu w Guberniach sąsiednich, stanowi się że:

Tom L. do Nru 152

а, изъ смежнаго съ Царствомъ уѣзда, въ которомъ есть чума, и изъ двухъ уѣздовъ прилегающихъ къ бокамъ его со стороны Царства, не могутъ быть ввозимы сюда: овцы, козы, свиньи и домашнія птицы, и ввозимы: невыдѣланныя кожи, щетина, шерсть, волосъ, рога, копыта, кости, мясо, масло, молоко, сало, навозъ, солома, сѣно, всякаго рода сухой кормъ, упряжь и вещи употребляемыя на скотныхъ дворахъ;

в, изъ прочихъ уѣздовъ губерній смежныхъ съ Царствомъ могутъ быть привозимы: масло, молоко, мясо, солома и сѣно чрезъ весь мѣста; овцы же, козы, свиньи, птицы, кожи хотя и не выдѣланныя, но совершенно сухія, щетина, шерсть, волосъ, рога совершенно очищенные, копыта, кости, сало и вещи употребляемыя на скотныхъ дворахъ, могутъ быть впускаемы только чрезъ карантинныя, гдѣ по удостовѣреніи свидѣтельствами, что животныя эти и предметы происходятъ не изъ тѣхъ уѣздовъ, изъ коихъ воспрещено впускать оныя, и что не были въ мѣстахъ зачумленныхъ, надлежитъ

а, зъ przyległego Królestwu Powiatu w którym grassuje księgosusz tudzież z dwóch sąsiednich od strony Królestwa z Powiatem zarazą dotkniętym graniczących, nie mogą być wprowadzane: owce, kozy, trzoda chlewna, drób, skóry niewyprawione, sierść, wełna, włosy, rogi, racice, kości, mięso, masło, mleko, lój, mierzwa, słoma, siano, wszelka pasza sucha, tudzież sprzęty oborne używane;

b, z innych powiatów przyległych Królestwa Gubernii mogą być wprowadzane przez każdy punkt: masło, mleko, mięso, oraz słoma i siano; owce zaś, kozy, trzoda chlewna, drób, skóry niewyprawione, lecz zupełnie suche, sierść, wełna, włosy, rogi z osady należyte oczyszczone, racice, kości, lój, i sprzęty oborne, mogą być wprowadzone tylko przez kwarantanny, gdzie udowodnionem ma być świadectwami, iż wymienione wyżej zwierzęta domowe i przedmioty, nie pochodzą z Powiatów, z których wprowadzanie ich jest wzbronione, oraz, że przez miejsca zarażone nie były tran-

подвергнуть их установленному правилам очищению.

Ст. 17. Людямъ, которые по промыслу своему состоятъ въ близкомъ соприкосновении съ рогатымъ скотомъ, какъ то: пастухамъ, мясникамъ, кожевникамъ, торговцамъ кожами и скотомъ, держателямъ дойныхъ коровъ, живодерамъ и коноваламъ изъ смежныхъ уѣздовъ, пораженныхъ чумою, вовсе воспрещается входить въ предѣлы Царства.

Въ случаѣ необходимости, Начальникъ уѣзда, по уважительнымъ причинамъ, можетъ дать исключительное дозволеніе на пропускъ кого-либо изъ такихъ людей въ Царство, но не иначе, какъ чрезъ пунктъ, гдѣ учрежденъ карантинъ, въ которомъ и должно подвергнуть надлежащему очищенію какъ его самого, такъ и его вещи.

Ст. 18. Для вящаго досмотра за соблюденіемъ предписанныхъ правилами настоящаго постановленія мѣръ осторожности, кои должны быть предприняты во время свирѣпствованія чумы въ смежныхъ съ Царствомъ губерніяхъ, учреждаема будетъ временная кордонная стража, по мѣрѣ возможности, военная, на такомъ протяженіи, на какомъ окажется это необходимымъ.

sportowane, poczemъ poddane będą należnemu podług przepisów oczyszczeniu.

Art. 17. Osobom, które z zatrudnienia swego pozostają w bliższej styczności z bydłem rogatym, a w szczególności, pastuchom, rzeźnikom, garbarzom, handlarzom skór i bydła, pachciarzom, oprawcom i konowalom przybywającym z Powiatów przyległych Królestwu w których grassuje księgosusz, wcale nie wolno wchodzić w obręb Królestwa.

Wrazie zachodzącej konieczności ze szczególnych powodów, może to być wyjątkowo dozwolone, przez Naczelnika Powiatu, lecz pod warunkiem przejścia przez punkt, gdzie jest kwarantanna, w której dopełnione będzie należne oczyszczenie tak samej osoby, jako i rzeczy.

Art. 18. W celu ściślejszego dopilnowania, aby zastosowano się do przepisów niniejszego postanowienia, pod względem środków ostrożności zaprowadzać się winnych podczas grassowania księgosuszu w przyległych Królestwu Guberniach, urządzona będzie czasowo straż kordonowa, o ile okoliczności dozwolą wojskowa, w takiej rozciągłości, w jakiej się to okaże koniecznem.

Стража эта будетъ состоять въ распоряженіи и подъ надзоромъ Комитетовъ, установленныхъ для прекращенія чумы рогатаго скота.

Ст. 19. Для избѣжанія вредныхъ послѣдствій отъ замедленія въ исполненіи мѣръ предписанныхъ настоящимъ постановленіемъ, разрѣшаются: Люблинскій и Августовскій гражданскіе Губернаторы, если чума рогатаго скота появится въ сосѣдственныхъ съ Царствомъ Губерніяхъ, тотчасъ же приводить въ дѣйствіе мѣры, указанныя выше въ статьяхъ 3, 4, 7, 16, 17 и 18-й; всѣ же вообще Губернаторы, дѣлать временныя измѣненія въ направленіи воловыхъ трактовъ, сколько окажется это необходимымъ, по причинѣ появленія чумы рогатаго скота въ такихъ мѣстахъ, чрезъ которыя или въблизи коихъ, идутъ эти тракты.

Ст. 20. Указанныя настоящимъ постановленіемъ карантинныя мѣры, могутъ, въ случаѣ надобности, введены быть, по усмотрѣнію Правительственной Комисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, и между губерніями Царства.

Straż ta pozostawać będzie pod rozporządzeniem i dozorem Komitetów ustanowionych do uśmierzenia księgosuszu.

Art. 19. Dla uniknienia szkodliwej zwłoki przy wprowadzeniu w wykonanie środków kwarantannowych, niniejszem postanowieniem wskazanych, w razie pojawienia się księgosuszu w Guberniach sąsiednich Królestwu, upoważnieni zostają Gubernatorowie Cywilni Gubernii Lubelskiej i Augustowskiej, do zarządzania natychmiast rzeczonych środków w myśl Art. 3, 4, 7, 16, 17, i 18; Gubernatorowie zaś Cywilni wszystkich Gubernii Królestwa, do czynienia czasowych zmian w kierunku traktów wołowych, o ile to okaże się koniecznem, ze względu na pojawienie się księgosuszu w miejscach, przez które trakt takowy przechodzi, lub w innych pobliskich.

Art. 20. Środki kwarantannowe niniejszem postanowieniem wskazane, mogą być w razie zachodzącej potrzeby i z uznania Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, zaprowadzone pomiędzy jedną, a drugą Gubernią Królestwa.

Ст. 21. Въ смежныя съ Имперією уѣзды, какъ болѣе подверженныя внесенію заразы, назначаются штатные ветеринары, которые, по мѣрѣ надобности, исполнять будутъ служебныя обязанности при временныхъ карантинахъ.

Ст. 22. Для покрытія издержекъ на учрежденіе и содержаніе карантинныхъ, на содержаніе ветеринарной и вспомогательной службы и на вознагражденіе лицъ, которыя какимъ-либо образомъ способствовать будутъ предохраненію отъ чумы рогатаго скота, устанавливается платежъ по 50 коп. сер. отъ каждой штуки рогатаго скота, на основаніи сего постановленія впускаемой въ Царство чрезъ карантинны. Отъ платежа сего, который долженъ быть взимаемъ при самомъ ввѣдѣ скота въ предѣлы Царства, изъимается только скотъ принадлежащій войскамъ, если вмѣстѣ съ ними слѣдуетъ.

Платежъ этотъ будетъ уменьшенъ, коль скоро покроются издержки на возведеніе карантинныхъ.

Ст. 23. Составившаяся отъ платежа этого сумма вносится въ Банкъ, на храненіе и

Art. 21. W Powiatach przyległych Cesarstwu, jako bardziej narażonych na wprowadzenie zarazy, ustanowieni być mają Weterynarze Rządowi, którzy w miarę potrzeby użyci będą do pełnienia służby przy czasowych kwarantannach.

Art. 22. Na pokrycie wydatków urządzenia i utrzymania kwarantann, na służbę weterynaryjną pomocniczą, oraz na wynagrodzenie tych, którzyby w jaki bądź sposób przyłożyli się do zapobieżenia księgosuszowi, ustanawia się opłata po kop: 50 od każdej sztuki bydła rогatego, które w myśl niniejszego postanowienia ma wchodzić w obręb Królestwa przez kwarantanny. Opłata rzeczona pobierana być ma przy wejściu bydła w obręb Królestwa. Wolnѣm jest od niej tylko bydło będące własnością wojska; jeżeli z niem razem wchodzi.

Wysokość pomienionej opłaty zniżoną będzie, skoro powrócone zostaną koszta wystawienia kwarantann.

Art. 23. Wpływy z pomienionych opłat wnoszone być mają do depozytu w Banku,

составляет карантинный капитал, который состоит въ заведываніи Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, и можетъ быть расходуемъ на основаніи штатовъ, ежегодно утверждаемыхъ Совѣтомъ Управленія.

Ст. 24. Кроме платежа опредѣленнаго 22-ю статьею сего постановленія, никакихъ другихъ платежей не взимается, какъ за осмотръ, такъ и за выдачу и повѣрку свидѣтельствъ на вводимый рогатый скотъ.

Ст. 25. Хозяева рогатаго скота и торгующіе онымъ, если введутъ его, не внеся платежа, опредѣленнаго 22-ю статьею сего постановленія, подвергаются штрафу за каждую штуку въ шесть разъ большому отъ сего платежа, т. е. по 3 рубля за штуку. Штрафы эти причисляются къ карантинному капиталу.

Ст. 26. Съ рогатымъ скотомъ и другими животными, равно съ животными продуктами, и прочими предметами, которые, въ противность настоящему постановленію, будутъ

i stanowić będą fundusz kwarantannowy, który pozostawać ma pod zawiadywaniem Kommissji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, i dysponowanym będzie podług etatów corocznie przez Radę Administracyjną zatwierdzanych.

Art. 24. Żadne inne opłaty oprócz oznaczonej w Art. 22 tytułem rewizyi bydła wprowadzanego do Królestwa, wydawania świadectw lub ich sprawdzania, pobierane być nie mogą.

Art. 25. Właściciele bydła lub handlujący niēm, którzy je wprowadzą bez uiszczenia opłaty, ustanowionej w Art. 22 niniejszego postanowienia, pociągnięci zostaną do kary kontrawencyyjnej, wynoszącej od każdej sztuki kwotę sześć razy większą niż sama opłata to jest po Rsr. 3. Kary te pieniężne wpływać mają do funduszu kwarantannowego.

Art. 26. Z bydłem rogatym i innemi zwierzętami, jak również z produktami zwierzęcymi i przedmiotami, które wbrew niniejszego postanowienia, wprowadzone zostaną do

введены или ввезены въ Царство, надлежитъ поступать слѣдующимъ образомъ:

а, если это открыто будетъ тотчасъ по введеніи или ввезеніи ихъ въ предѣлы Царства и отъ карантина не дальше 25 верстъ, то воспрещенные 16-ю статьею сего постановленія рогатый скотъ и другія животныя, равно животные продукты и прочіе предметы отправляются подѣ стражу въ ближайшій карантинъ; если же въ мѣстѣ отстоящемъ отъ карантина дальше 25 верстъ, въ такомъ случаѣ оставляются въ томъ же мѣстѣ и содержатся отдѣльно;

б, задержанный рогатый скотъ, будетъ-ли онъ отправленъ въ карантинъ или оставленъ на мѣстѣ, долженъ находиться 21 день подѣ наблюдениемъ, а потомъ, если на немъ не обнаружится чума, можетъ быть отпущенъ въ дальнѣйшій путь, буде хозяинъ или погонщикъ представить доказательство, что онъ внесъ въ ближайшее уѣздное или городовое казначейство по 3 рубля отъ каждой штуки скота, на оплату штрафа, о которомъ

Крѣлевства, поступитъ надлежитъ въ способъ наступающаго:

а, ежели то wykrytemъ будзие zarazъ по wprowadzeniu w obrębъ Krѣlewstwa i w punkcie nie więcej oddalonymъ odъ kwarantanny, jakъ na wiorst 25, bydlę rogate i inne zwierzęta zakwestyonowane, jakъ również produkta zwierzęce i inne przedmioty, które wъ myślъ Art. 16 tego postanowienia zabroniono wprowadzać do Krѣlewstwa, odtransportowane mają być podъ strażą do najbliższej kwarantanny; jeżeli to zaś dostrzeżonemъ zostanie wъ miejscu bardziej oddalonemъ odъ kwarantanny, należy je wъ temъ miejscu zatrzymać i odosobnić.

б, bydlę rogate takъ odprowadzone do kwarantanny, jako też zatrzymane na miejscu wъ odosobnieniu, pozostawać ma podъ obserwacyą przezъ dni 21. Poczemъ jeżeli się wъ niemъ księgosuszъ nie okaże, może być wъ dalszą drogę wypuszczone, skoro właściciel lubъ prowadzący je przedstawi dowódъ złożenia do depozytu wъ najbliższej Kassie Powiatowej lubъ miejskiej po rsr. 3 odъ kaźdej sztuki bydlę, jako yadiumъ na uiszczenie kary kontrawencyj-

сказано въ 25-й статьѣ настоящаго постановленія;

в, другія домашнія животныя и сырые животныя продукты изъ того мѣста, въ которомъ задержаны, не могутъ быть впускаемы иначе, какъ только по надлежащемъ очищеніи оныхъ, въ присутствіи медицинскаго или ветеринарнаго чиновника и мѣстной полицейской власти;

г, ввезенные въ предѣлы Царства, вопреки настоящему постановленію, навозъ, сухой кормъ, упряжь и прочія вещи употребляемыя на скотныхъ дворахъ, сожигаются на томъ мѣстѣ, гдѣ задержаны;

д, кромѣ выше сказаннаго штрафа съ каждой штуки вводимаго скота по 3 руб. сер., хозяинъ обязанъ пополнить причитающіяся командированнымъ чиновникамъ суточные и прогонныя деньги, какъ равно и понести издержки на кормленіе и очищеніе скота и другихъ домашнихъ животныхъ, а также на очищеніе сырыхъ животныхъ продуктовъ; если бы же онъ отъ сего отказался, то

nej, o jakiej mowa w Art. 25 niniejszego postanowienia;

е, inne zwierzęta domowe i produkta zwierzęce surowe, nie mogą być z miejsca gdzie zostały zatrzymane wyprowadzonemi, aż po należnemъ oczyszczeniu w obecności urzędnika lekarskiego lub weterynaryjnego oraz miejscowej władzy policyjnej;

д, mierzwa i pasza, oraz sprzęty oborne wprowadzone w obręb Królestwa wbrew przepisomъ niniejszego postanowienia, mają być na miejscu spalone;

е, oprócz wyżej pomienionej kary konwencyjnej, od każdej wprowadzonej sztuki po rsr. 3 właściciel obowiązany jest niścić kosztą podróży i diety delegowanymъ urzędnikomъ, jak również ponieść kosztą żywienia i oczyszczenia bydła, oraz innychъ domowychъ zwierzątъ i kosztъ oczyszczenia produktówъ zwierzęcychъ; gdyby jednakъ to uczynić wzbraniał się, w takimъ razie, po upływie dni 14 licząc od

по истеченіи 14 дней, считая со дня, въ которомъ дальнѣйшее слѣдованіе задержанному скоту дозволено, надлежитъ продать оный или другія домашнія животныя, какъ равно и животныя продукты, а повнесеніи въ ближайшее казначейство изъ вырученныхъ денегъ потребной суммы на пополненіе штрафа и другихъ издержекъ, остальные деньги возвратитъ хозяину, или въ случаѣ его отсутствія внести для храненія въ казначейство.

Ст. 27. Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, въ развитие настоящаго постановленія, издаетъ наставленіе на счетъ устроенія карантинныхъ и учрежденія въ нихъ службы, порядка, коимъ должны быть производимы осмотры, очищеніе, клейменіе, повѣрка и выдачи свидѣтельствъ, учрежденія временной кордонной стражи; наведенія воловыхъ трактовъ, установленія пунктовъ осмотра, назначенія особыхъ торговыхъ мѣстъ для приводнаго рогатаго скота, взиманія платежа, оборота карантиннаго капитала, и на счетъ другихъ предметовъ, ежели того надобность потребуетъ.

czasu, w którym dalsze prowadzenie do-
zwolone zostało, sprzedane być ma za-
trzymane bydło, lub inne zwierzęta domowe,
jak również surowe produkta zwierzęce,
a po wniesieniu z tego, do najbliższej
Kassy odpowiedniej kwoty na pokrycie
kary kontrawencyjnej i innych wydatków,
pozostałą sumę zwrócić należy wła-
ścicielowi lub w nieobecności jego,
wnieść ją do depozytu rzeczoney Kassy.

Art. 27. Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych wyda rozporządzenia, odnoszące się do rozwinięcia niniejszego postanowienia, tak co do samego urządzenia kwarantann i służby przy nich, sposobu odbywania rewizyi, oczyszczeń i cechowania, sprawdzania i wydawania świadectw, urządzania czasowej straży kordonowej, oznaczenia kierunku traktów wołowych i punktów rewizyjnych, wyznaczenia oddzielnych placów targowych dla wprowadzanego bydła rogatego, poboru opłaty, obrotu funduszu kwarantannowego, jako też wszelkich innych szczegółowych urządzeń i instrukcyi, jakie okażą się potrzebnymi.

Ст. 28. Исполнение настоящего постановления, которое должно быть объявлено ко всеобщему сведению и внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ заступаніе Совѣта Управленія, 26 Февраля (10 Марта) 1857 года.

Art. 28. Wykonanie niniejszego postanowienia które przez pisma publiczne ma być ogłoszone, i w Dzienniku Praw zamieszczone, poleca się Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej d. 26 Lutego (10 Marca) 1857 roku.

Namiestnik Jenerał - Adjutant
(podp.) *Xięże Gorczaków.*

Dyrektor Główny Pre- Sekretarz Stanu,
zydujący w Kommissyi w zast. Podsekretarz Stanu,
Rządowej Spraw Wew- Rzeczywisty Radca Stanu,
nętrznych i Duchownych (pod.) *A Petrow.*

Tajny Radca, Zgodno z Oryginałem:
(pod.) *Muchanów.* Sekretarz Stanu,

w zast. Podsekretarz Stanu,
Rzeczywisty Radca Stanu,
(podp.) *A Petrow.*

Za zgodność

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *F. H. Skarbek.*

Dyrektor Kancellaryi,
Radca Kollegialny, *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia d. 7 (19) Czerwca 1857 r.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

**Императора и Самодержца Всероссийскаго,
Царя Польскаго,**

и проч., и проч., и проч.,

Советъ Управленія Царства.

Принимая во вниманіе, что Варшавская городская касса, отъ предоставленнаго ей привилегіями права на пропинацію туземныхъ напитковъ, не получаетъ соответственнаго дохода, и что взимаемый въ силу этихъ привилегій, такъ называемый консенсовый сборъ отъ выдѣлываемыхъ и распродаваемыхъ туземныхъ напитковъ, гораздо меньше сборовъ сего рода, взимаемыхъ въ иныхъ городахъ Царства, пользующихся подобнымъ

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

Zważając, że Kassa miasta Warszawy, ze służącego jej z mocy przywilejów prawa pro-pinacyi trunków krajowych, nieodpowiedni ezerpie dochód, że pobierane z tego tytułu opłaty, pod nazwą konsensowej, od fabrykacyi i wyszynku trunków krajowych, nie są nawet zbliżone do opłat, jakie po innych miastach Królestwa, posiadających podobne prawo, są uiszczane; a obok tego, uznawszy nieodzowną potrzebę zasilenia dochodów tejże Kassy, dla

же правомъ, сверхъ того, признавая необходимымъ усилить доходы Варшавской городской кассы, дабы она имѣла возможность удовлетворять не только всеѣ текущимъ расходамъ, но и тѣмъ издержкамъ, которыя требуются на разныя предположенныя улучшения, къ благоустройству города и удобству жителей относящіяся, Совѣтъ Управленія, по представлению Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, на основаніи Высочайшаго Государя Императора соизволенія, постановилъ и постановляетъ :

Ст. 1. Впредь до приведенія въ дѣйствіе предположеннаго во всеѣмъ краѣ устройства пропинаціонныхъ городскихъ сборовъ, взимать, со дня опубликованія настоящаго постановленія, вмѣсто назначеннаго постановленіемъ Совѣта Управленія 22 Іюня (4 Іюля) 1843 года платежа, слѣдующіе въ пользу Варшавской городской кассы, сборы отъ туземныхъ напитковъ, какъ выдѣлываемыхъ въ Варшавѣ, такъ и привозимыхъ въ оную и на предмѣстье Прагу:

а) съ ведра горячаго вина, крѣпостію 78 градусовъ, по стоградусному спиртоме-

postawienia jej w możności opodolania obecnego ciążącym ją wydatkom, oraz oczekiwanym, z powodu zamieszczonych różnych melioracyi odnoszących się do porządku miasta i wygody jego mieszkańców, na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, z mocy Najwyższego Jego Cesarsko-Królewskiej Mości upoważnienia, postanowiła i stanowi co następuje:

Art. 1. Dopóki zamierzona w całym kraju regulacya, poboru dochodów z propinacyi miejskich, do skutku doprowadzona nie zostanie, tymczasowie w miejsce stopy opłat postanowieniem Rady Administracyjnej z dnia 22 Czerwca (4 Lipca) 1843 r. oznaczonych, mają być od daty ogłoszenia niniejszego pobierane na rzecz Kassy m. Warszawy, od trunków krajowych, tak w miejscu wyrabianych, jako i wprowadzanych do m. Warszawy i Pragi, opłaty następujące:

a) od wiadra wódki lub okowity 78 stopni probierza stumiarowego, czyli do

тру, или 10 градусовъ включительно по спиртометру Магера, 47 коп.

б) со спирта и крепкой водки, за каждый градусъ превышающій принятые за правило вышеозначенные градусы, 12 коп.

в) съ ведра туземнаго арака, какой бы крепости онъ ни былъ, 1 руб. 17 коп.

г) съ ведра портера и всякихъ крепкихъ пивъ, 12 коп.

д) съ ведра такъ называемаго баварскаго пива, 9 коп.

е) съ ведра мартовскаго и двойнаго пива, какъ донинъ, 3 коп.

ж) съ ведра такъ называемаго шляхетскаго пива, и полпива, какъ донинъ, 1 к.

з) съ ведра меду, вишняка, малиняка, дерновика, яблочника, и другихъ, изъ овощей добываемыхъ питей, выдѣланы ли они въ Варшавѣ, или привезены изъ другихъ мѣстъ, по прежнему, 23 коп.

Ст. 2. Сборы эти взимаются Варшавскимъ Консумціоннымъ Управленіемъ, вместе съ казеннымъ консумціоннымъ доходомъ.

Ст. 3. Всѣ правила, вышеприведеннымъ постановленіемъ 22 Іюня (4 Іюля) 1843 года предписанныя, настоящимъ постановленіемъ неизмѣненныя, остаются въ своей силѣ.

10 stopni włącznie probierza Magiera 47 kop.

b) od każdego stopnia tęgości spirytusu lub okowity, przewyższającego liczbę stopni wyżej za prawidło przyjętych 12 kop.

c) od wiadra araku krajowego bez względu na stopień tęgości rs. 1 kop. 17.

d) od wiadra porteru i wszelkich piw monych po 12 kop.

e) od wiadra tak zwanego piwa bawarskiego 9 kop.

f) od wiadra piwa marcowego i dubeltowego jak dotąd 3 kop.

g) od wiadra piwa szlacheckiego i podpiwka 1 kop.

h) Miód, wiśniak, maliniak, dereniak, jabłeczniak i inne trunki, ciągnione z owoców płacić będą, czyli to fabrykowane w miejscu, czyli sprowadzane jak dotąd, od wiadra po 23 kop.

Art. 2. Opłaty powyższe będą pobierane przez urząd Konsumcyjny m. Warszawy łącznie z dochodem konsumcyjnym Skarbowym.

Art. 3. Wszelkie przepisy powołanem postanowieniem z dnia 22 Czerwca (4 Lipca) 1843 roku objęte, niniejszem niezmiennione w swej mocy pozostają.

Ст. 4. Исполнение сего постановления, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, поручается Правительственнымъ Коммисіямъ: Внутреннихъ дѣлъ и Финансовъ, каждой по принадлежности.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Совѣта Управленія, 10 (22) Апрѣля 1857 года.

Art. 4. Wykonanie niniejszego Postanowienia, które w Dzienniku Praw zamieszczonem być ma, Kommissyom Rządowym: Spraw Wewnętrznych, tudzież Przychodów i Skarbu, w czém do której należy poleca.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej dnia 10 (22) Kwietnia 1857 r.

Prezydujący w Radzie Administracyjnej,
Jeneral-Adjutant (podp.) *Paniutin.*

Dyrektor Główny Pre- p: o: Sekretarza Stanu,
zydujący w Kommissyi Rzeczywisty Radca Stanu,
Rządowej Spraw Wew- (podp.) *J. Karnicki.*
nętrnych i Duchownych *Zgodno z Oryginałem:*

Tajny Radca, p: o: Sekretarza Stanu,
(podp.) *Muchanow.* Rzeczywisty Radca Stanu,
(podp.) *J. Karnicki.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *F. Hr. Skarbek.*

Dyrektor Kancellaryi,
Radca Kollegialny, *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia d. 7 (19) Czerwca 1857 r.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссийскаго,
Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Советъ Управленія Царства.

На основаніи постановленія своего отъ 25
Ноября (7 Декабря) 1841 года, по представ-
ленію Правительственной Коммисіи Финан-
совъ, постановляетъ слѣдующее:

Ст. 1. Владислава Свѣтославскаго, какъ
умершаго въ городѣ Аѳинахъ до воспослѣдо-
ванія еще постановленія о конфискаціи его
имущества отъ 1 (13) Декабря 1853 года за
N. 18,878, исключить изъ общаго списка
выходцевъ и имущество его освободить отъ
конфискаціи со всеми оной послѣдствіями.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

Na zasadzie Postanowienia swego z dnia
25 Listopada (7 Grudnia) r. 1841, oraz na
przełożenie Kommissyi Rządowej Przychodów
i Skarbu, postanowiła co następuje:

Art. 1. Władysław Świątosławski, który
zszedł z tego świata w 1849 r. w mieście
Atenach Państwie Greckiem, przed wyrzече-
niem na majątek jego konfiskaty przez po-
stanowienie z dnia 1 (13) Grudnia r. 1853
N. 18,878, ma być wykreślonym z listy imien-
nej wychodźców, i konfiskata majątku jego
cofnięta, ze wszelkimi skutkami.

Ст. 2. Исполнение сего постановления, которое должно быть объявлено ко всеобщему сведению и внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственныя Комисіи: Юстиціи и Финансовъ, по принадлежности.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Совѣта Управленія, 11 (23) Января 1857 года.

Art. 2. Wykonanie niniejszego postanowienia, które przez pisma publiczne ma być ogłoszonem i w Dzienniku praw umieszczonem, Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, oraz Przychodów i Skarbu w czém do której należy poleca.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej dnia 11 (23) Stycznia 1857 roku.

Namiestnik Jeneral - Adjutant

(podp.) *Xięże Gorczaków.*

Dyrektor Główny Pre- Sekretarz Stanu,
zdujący w Kommissyi Tajny Radca,
Rządowej Przychodów i Skarbu, (podp.) *T. Le Brun.*

Tajny Radca, Zgodno z Oryginałem:
(podp.) *Łęski.* Sekretarz Stanu

Tajny Radca,
(podp.) *T. Le Brun.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *F. Hr. Skarbek.*

Dyrektor Kancellaryi,
Radca Kollegialny, *J. Ornowski.*
Dzień ogłoszenia dnia 7 (19) Czerwca 1857 r.

Art. 2. Wykonanie niniejszego postanowienia, które przez pisma publiczne ma być ogłoszone w Dzienniku Praw, niniejszemu Kommissary Rzadowej Sprawiedliwości, oraz Przychodów i Skarbu w oceanie której należy polecać. Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej dnia 11 (23) stycznia 1837 roku.

Namiestnik General - Adjutant
(podb.) Józef Górczowski.

Dyrektor Główny Kasy
Sekretarz Stanu
Tajny Radca
Zgłoszycy w Kommissary
Rzadowej Przychodów i Skarbu (podb.) T. Le Brun.
Tajny Radca
Zgodno z Organizacją
Sekretarz Stanu
Tajny Radca
(podb.) T. Le Brun.

Do zgodności:
Dyrektor Główny Przychodów
w Kommissary Rzadowej Sprawiedliwości
Tajny Radca, Sekretarz K. K. Skarbu
Dyrektor Kancelaryi
Radca Kancelaryi, A. Górnicki
Dziennik ogłoszony dnia 7 (19) czerwca 1837 r.

DZIENNIK PRAW

N^{er} 153.

TOM PIĘDZIESIĄTY.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссийскаго,
Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Совѣтъ Управленія Царства.

Въ слѣдствіе письменнаго объявленія, представленнаго 29 Іюня (11 Іюля) 1856 года въ Магистратъ города Варшавы, здѣшнимъ жителемъ Юліяномъ Бобинскимъ, Совѣтъ Управленія Царства, сообразно постановленію своему отъ 8 (20) Іюля 1837 года, по представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, постановилъ и постановляетъ:

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

W skutku protokółarnej deklaracyi na dniu 29 Czerwca (11 Lipca) 1856 roku w Magistracie miasta Warszawy złożonej przez mieszkańca tutejszego, Juljana Bobińskiego, zaprzysiężony się oraz na postanowienie swoje z dnia 8 (20) Lipca 1837 r., na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, postanowiła i stanowi:

Ст. 1. Выдается симъ Варшавскому жителю Юліяну Бобинскому, привилегія на изобрѣтенную имъ машину для выдѣлки деревянныхъ сапожныхъ гвоздей, описаніе, чертежъ и образцы коимъ представилъ онъ въ Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Ст. 2. Привилегія эта распространяется на всё Царство Польское, и имѣетъ силу въ теченіе 10-и лѣтъ, считая со дня настоящаго постановленія.

Ст. 3. Выданная привилегія не служитъ ручательствомъ ни за новостъ, ни за доброту, ни за первенство изобрѣтенія; не можетъ затѣмъ быть препятствіемъ какъ для тѣхъ, кои такимъ же самымъ или другимъ способомъ выработывали донинѣ деревянные сапожные гвозди, такъ и для тѣхъ, кои сдѣлали бы въ отношеніи этомъ новыя улучшенія.

Ст. 4. Изобрѣтеніе должно быть введено въ дѣйствіе въ теченіе шести мѣсяцевъ, считая со дня сего постановленія; въ чемъ и надлежитъ удостовѣрить свидѣтельствомъ подлежащаго Начальства, въ противномъ случаѣ привилегія теряетъ обязательную силу.

Art. 1. Udziela się niniejszem mieszkańcowi m. Warszawy, Juljanowi Bobińskiemu, list przyznania na wynalezioną przezeń machinę, do robienia sztyftów drewnianych do butów, a to podług opisu, rysunku i prób w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych złożonych.

Art. 2. List ten rozciąga się na całe Królestwo Polskie i trwać ma lat 10, od daty niniejszego postanowienia.

Art. 3. List obecny, nie zaręcza ani za nowość, ani za dobroć, ani za pierwszeństwo wynalazku; niemoże on zatem przeszkadzać tym, którzyby takim samym lub innym sposobem wyrabiali dotąd sztyfty drewniane do butów, ani też tym, którzyby w tym przedmiocie, nowe jakie udoskonalenia poczynili.

Art. 4. Wynalazek ma być wprowadzony w praktyczne użycie w ciągu sześciu miesięcy od daty niniejszego, co świadectwem właściwej Władzy udowodnionem być winno, w przeciwnym razie list ten, w swej mocy obowiązującej, upada.

Ст. 5. Исполнение настоящего постановления, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственную Коммисию Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Совѣта Управленія, 16 (28) Октября 1856 года.

Art. 5. Wykonanie niniejszego postanowienia które w Dzienniku Praw zamieszczone być ma, Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych poleca.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej d. 16 (28) Października 1856 r.

Namiestnik Jeneral - Adjutant

(podp.) *Xiąże Gorczaków.*

Dyrektor Główny Pre-
zydujący w Kommissyi
Rządowej Spraw Wew-
nętrzych i Duchownych

Sekretarz Stanu,

Tajny Radca,

(podp.) *T. Le Brun,*

Zgodno z Oryginałem:

Tajny Radca,

(podp.) *Muchanów.*

Sekretarz Stanu,

Tajny Radca,

(podp.) *T. Le Brun.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *F. H. Skarbek.*

Dyrektor Kancellaryi,

Radca Kollegialny, *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia d. 9 (27) Sierpnia 1857 r.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссийскаго,
Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Совѣтъ Управленія Царства.

Во исполненіе Высочайшаго повелѣнія, объявленнаго въ отзывѣ Министра Статсъ-Секретаря отъ 30 Марта (11 Апрѣля) сего года N. 874, по предмету измѣненія порядка въ производствѣ дѣлъ надъ лицами, остающимися безъ позволенія Правительства за границую, а именно въ отношеніи публикатиі вызововъ ихъ въ отечество постановленнаго Высочайшимъ Указомъ отъ 25 Апрѣля (7 Мая) 1850 года, по представленію Правительственной Коммисіи Юстиціи постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Постановленное въ 50-ой статьѣ Высочайшаго Указа отъ 25 Апрѣля (7 Мая) 1850 года правило о томъ, что бы судебные вызовы въ отечество лицъ неправильно пребывающихъ за границую, были помѣщаемы:

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza Wszech Rosyyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

W wykonaniu Najwyższego rozkazu przez odezwe Ministra Sekretarza Stanu z dnia 30 Marca (11 Kwietnia) r. b. N. 874, objawionego, w przedmiocie zmiany postępowania w sprawach przeciwko osobom bez pozwolenia Rządu za granicą przebywającym; pod względem sposobu ogłaszania im wezwań do powrotu, artykułem 5-tym Najwyższego postanowienia z dnia 25 Kwietnia (7 Maja) 1850 roku przepisanego, na przedstawienie Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, postanowiła i stanowi:

Art. 1. Rozporządzenie w artykule 5-tym Najwyższego postanowienia z dnia 25 Kwietnia (7 Maja) 1850 roku zawarte, nakazujące: aby wezwania Sądowe do powrotu osób nieprawnie za granicą przebywających zamieszczane były:

„въ Официальной Газетѣ Царства Польскаго и въ пяти публичныхъ вѣдомостяхъ издаваемыхъ въ Имперіи,“ измѣняется такимъ образомъ, что эти вызовы будутъ обвѣщаемы только въ Официальной Газетѣ Царства троекратно, съ промежутками времени трехъ недѣль и не будутъ припечатываемы въ вѣдомостяхъ Имперіи.

Прежніе вызовы, которые не были еще троекратно обвѣщаемы во всѣхъ вышеозначенныхъ вѣдомостяхъ, будутъ вновь припечатаны въ Официальной Газетѣ Царства.

Ст. 2. Срокъ для возвращенія въ отечество лицъ, неправильно пребывающихъ за границу, а равно для оправданія причинъ неявки по первоначальному обвѣщенію начальства, опредѣленный статьею 6-ю сказаннаго Высочайшаго Указа, считается со дня припечатанія въ Официальной Газетѣ Царства.

Сверхъ того, такіе вызовы будутъ еще помѣщаемы однократно въ губернскихъ вѣдомостяхъ, о каждомъ лицѣ по всѣмъ губерніямъ; срокъ однакожъ, о коемъ сказано въ началѣ сей статьи, будетъ считаться, по выше-сказанному со дня послѣдняго припечатанія въ Официальной Газетѣ, не зависимо отъ времени припечатанія въ Губернскихъ вѣдомостяхъ.

„w Gazecie Rządowej Królestwa i w pięciu pismach periodycznych w Cesarstwie wydawanych“ ulega zmianie w tem, iż wezwania takowe jedynie tylko w Gazecie Rządowej Królestwa trzykrotnie, w przerwach trzytygodniowych zamieszczane być mają, bez ogłaszania ich w pismach periodycznych Cesarstwa.

Wezwania poprzednie, o ile jeszcze trzykrotnie we wszystkich pismach wyżej wyrażonych, ogłoszone nie były, mają być na nowo w Gazecie Rządowej Królestwa ogłaszane.

Art. 2. Termin do powrotu osób, nieprawnie za granicą kraju przebywających i do złożenia przez nie usprawiedliwienia powodów, dla których nie wróciły na pierwotne wezwanie Władzy, w artykule 6-tym tegoż postanowienia przepisany, liczyć się ma od daty zamieszczenia po raz trzeci, rzeczzonego wezwania w Gazecie Królestwa.

Nadto wezwania takowe zamieszczane być mają jeszcze jednorazowie i w Dziennikach Gubernialnych co do każdej osoby wzywanej we wszystkich Guberniach; termin wszakże, o jakim na początku niniejszego Artykułu mowa, liczyć się ma jak wyżej, od daty ostatniego ogłoszenia wezwania w Gazecie Rządowej Królestwa, bez względu na ogłoszenie w Dziennikach Gubernialnych.

Ст. 3. До припечатанія объявленій въ Офиціальной Газетѣ, Намѣстнику Царства представляемъ будетъ списокъ вызываемымъ лицамъ въ отечество на усмотрѣніе и разрѣшеніе.

Ст. 4. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственную Коммисію Юстиціи.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Совѣта Управленія, 16 (28) Октября 1856 года.

Art. 3. Przed podaniem wezwania do ogłoszenia w Gazecie Rządowej Królestwa, ma być przedstawiona Namiestnikowi Królestwa lista osób wezwanymi być mających, do rozpoznania i jego decyzji.

Art. 4. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw zamieszczonem być ma, Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości porucza się.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej d. 16 (28) Października 1856 r.

Namiestnik Jenerał - Adjutant

(podp.) *Xiąże Gorczaków.*

Dyrektor Główny Pre-
zydujący w Kommissyi
Rządowej Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu,
Tajny Radca
(podp.) *T. Le Brun.*

Tajny Radca, Senator *Zgodno z Oryginałem:*
(podp.) *F. Hr. Skarbek.*

Sekretarz Stanu,
Tajny Radca
(podp.) *T. Le Brun.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *F. Hr. Skarbek.*

Dyrektor Kancellaryi,
Radca Kollegialny, *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia d. 9 (21) Sierpnia 1857 r.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAWIEDLI- WOSCI.

W wykonaniu decyzji Rady Administracyjnej Królestwa, objawionej przez odezwę Sekretarza Stanu z dnia 3 (15) Listopada r. b. N. 15848, — ogłasza w Dzienniku Praw Ukaz Rządzącego Senatu z dnia 25 Lipca r. b. v. st. dotyczący zmiany artykułów 902 i 916 Ustawy Celnej Królestwa.

w Warszawie dnia 16 (28) Listopada 1856 roku.

Dyrektor Główny Prezydujący
Tajny Rada, Senator *F. Hr. Skarbek.*

Dyrektor Kancellaryi,
Rada Kollegialny *J. Ornowski.*

Art. 3. Przed podaniem wezwania do ogło-
szenia w Gazecie Rządowej Królestwa, ma być
przekazane Namiestnikowi Królestwa lista
osób wezwanych do sądów, do rozpo-
znania i jego decyzji.

Art. 4. Wykonanie niniejszego postanowie-
nia, które w dziedzinie Praw administracyjnych było
ma Komisary Rządowej Sprawiedliwości, po-
tężają się w Warszawie na posiedzeniu Rady
Administracyjnej 9. 10 (28) Listopada 1856 r.

Namiestnik tenent - Adjutant
(podp.) *Krzysztof Górczowski.*

Dyrektor Główny Pre-
zydujący w Komisji
Rządowej Sprawiedliwości
Tajny Rada, Senator *z Górczowski.*
(podp.) *K. Hr. Skarbek.*
Sekretarz Stanu,
Tajny Rada
(podp.) *T. Ła. Ornowski.*

Na zlecenie:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Komisji Rządowej Sprawiedliwości
Tajny Rada, Senator *K. Hr. Skarbek.*
Dyrektor Kancellaryi,
Rada Kollegialny *J. Ornowski.*
Dzień ogłoszenia d. 9 (21) Sierpnia 1857 r.

УКАЗЪ

ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА
САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО,
изъ Правительствующаго Сената.

По указу Его Императорскаго Величества, Правительствующій Сенатъ слушали донесеніе Г. Министра Финансовъ, отъ 10 Іюля 1856 года за N. 11,795, при коемъ представляетъ въ Правительствующій Сенатъ копію съ Высочайше утвержденнаго, 2-го сего Іюля, мнѣнія Государственнаго Совѣта объ измѣненіи 902 и 916 статей Таможеннаго Устава для Царства Польскаго, такъ какъ Уставъ сей былъ обнародованъ при указъ Правительствующаго Сената отъ 30 Ноября 1850 года. Означенное мнѣніе Государственнаго Совѣта слѣдующаго содержания: Государственный Совѣтъ, въ Департаментъ Дѣлъ Царства Польскаго и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Министра Финансовъ объ измѣненіи статей

UKAZ

JEGO CESARSKIEJ MOSCI

z Rządzącego Senatu.

Na mocy Ukazu Jego Cesarskiej Mości, Senat Rządzący miał sobie przedstawione doniesienie P. Ministra Finansów z dnia 10 Lipca 1856 r. za Nr. 11795, przy którym, załączoną była kopia Najwyżej zatwierdzonego dnia 2 Lipca r. b. Zdania Rady Państwa, w przedmiocie zmiany art. 902 i 916 Ustawy Celnej, jaka ogłoszoną została przy Ukazie Rządzącego Senatu dnia 30 Listopada 1850 roku.

Rzeczzone zdanie Rady Państwa jest następującej osnowy: Rada Państwa w Departamencie Spraw Królestwa Polskiego i w Ogólnem Zebraniu, rozpoznawszy przedstawienie Ministra Finansów co do zmiany art. 902 i 916 Ustawy Celnej Królestwa Polskiego, zgodnie z Jego opinią, objawiła zdanie: w skutek ogłoszonego przez Ukaz Rządzącego Senatu z dnia 2 Czer-

902 и 916 Устава Таможенного для Царства Польскаго, согласно съ заключеніемъ его, Министра, мнѣніемъ положилъ: за силою обнародованнаго указомъ Правительствующаго Сената 2 Іюня 1852 года Высочайшаго повелѣнія, объ удаленіи Евреевъ контрабандировъ за 100 верстъ отъ границы, статьи 902 и 916 Таможенного Устава Царства изложить въ слѣдующемъ видѣ: ст. 902. За тайный ввозъ иностранныхъ запрещенныхъ къ привозу, а равно и дозволенныхъ, но обложенныхъ пошлиною товаровъ, задержанныхъ въ предѣлахъ пограничной черты съ самыми привозителями, виновный, добровольно въ томъ сознавшійся, подвергается: Въ 1-й разъ, лишь конфискаціи тайно ввезенныхъ товаровъ и платежу слѣдующаго за то, по правиламъ выше сего въ 843-й и 751-й статьяхъ означеннымъ, денежнаго взысканія. Въ 2-й сверхъ конфискаціи, взысканію тройной пошлины съ пошлинныхъ товаровъ и тройной цѣны съ товаровъ запрещенныхъ. Сверхъ того судъ можетъ, по своему усмотрѣнію, усилить сіе взысканіе удаленіемъ виновнаго за 21 верстное разстояніе отъ границы, если онъ жительствоваъ ближе къ оной. Евреевъ же, судимыхъ за водвореніе контрабанды

въ 1852 г. Najwyższego rozkazu, względem oddalania żydów defraudantów o 100 werst od granicy, art. 902 i 916 Ustawy Celnej zmienić w sposób następujący:

Art. 902. Za przywóz potajemny zagranicznych towarów, zabronionych do wprowadzania, albo dozwolonych, gdy te zostaną zatrzymane wraz z przewoźcem w pasie granicznym, winny, dobrowolnie do tego przyznający się, podlega:

Za pierwszym razem, samej tylko konfiskacie potajemnie przywiezionych towarów i stosownej karze pieniężnej, wedle prawideł w art. 843 i 751 oznaczonych.

Za drugim razem oprócz konfiskaty, potrójnej opłacie cła za towary dozwolone do wprowadzania, a potrójnej wartości towarów, zabronionych do przywozu. Nadto, Sąd może wedle swego uznania, obostrzyć tę karę przez oddalenie winnego o 21 werst od granicy, jeżeli on bliżej zamieszkuje. Żydów zaś przychodzących po raz drugi pod wyrok za defraudację, Sąd zawsze skazywać ma na wydalenie o 100 werst od granicy, jeżeli winny bliżej mieszka.

Za trzecim razem, oprócz konfiskaty i wymienionej w poprzedzającym punkcie kary pie-

въ 2-й разъ, судъ обязанъ всегда приговаривать и къ удаленію за 100 верстъ отъ границы, если виновный жительствоваъ ближе къ оной. Въ 3-й разъ, сверхъ конфискации и взысканія въ предшедшемъ пунктъ означеннаго, заключенію въ исправительномъ домѣ отъ 6-и мѣсяцевъ до одного года и во всякомъ случаѣ съ удаленіемъ виновнаго изъ 21 верстнаго отъ границы разстоянія, если бы онъ тамъ проживалъ. Въ 4-й сверхъ конфискации и взысканія опредѣленнаго за третій разъ, ссылкѣ въ Томскую или Тобольскую губерніи на поселеніе, или, буде онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до двухъ лѣтъ. Въ 5-й разъ, сверхъ конфискации и взысканія въ предшедшихъ 3 хъ пунктахъ опредѣленнаго, ссылкѣ въ Сибирь на поселеніе.

Примѣчаніе 1. Опредѣленнымъ въ сей статьѣ наказаніямъ подвергнуть будетъ не только тотъ виновный, который при первоначальномъ слѣдствіи въ винѣ признался, но и тотъ который во время дальнѣйшаго изслѣдованія, до восполнѣдованія однако окончательнаго приговора или рѣшенія, таковое признаніе учинилъ.

нижней, винны улегаѣ ма замкнѣciu w domu poprawy od 6 miesięcy do roku jednego, a przytém, w każdym razie, wydalonym być powinien o 21 werst od granicy, jeżeli mieszkał bliżej.

Za czwartym razem, oprócz konfiskaty i kary pieniężnej, za trzeci raz przepisanej, winny ulega zesłaniu do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej na osiedlenie, a jeżeli podług prawa nie jest wyłączonym od kar cielesnych, oddaniu do rot poprawczych aresztanckich od roku do lat 2-eh.

Za piątym razem, oprócz konfiskaty i kary pieniężnej, w trzech powyższych punktach wskazanej, winny skazuje się na zesłanie do Syberyi na osiedlenie.

Uwaga I. Karom w artykule powyższym przepisanim, ulega nietylko ten, kto przy początkowem śledztwie przyznał się do winy, ale i ten, który wczasie dalszego śledztwa, przed zapadnięciem jednakże wyroku lub decyzji, takowe przyznanie złożył.

Примѣчаніе 2. Правила, изложенныя какъ въ сей статьѣ, такъ равно въ первомъ примѣчаніи къ оной и въ послѣдующей статьѣ, не распространяются на тѣ случаи, когда иностранныя товары задержаны при досмотрѣ въ таможенныхъ.

Ст. 916. Тѣ, которые, будучи на основаніи 902 и 903-й ст. удалены: Христіане на 21 верстное, а Евреи на 100 верстное отъ границы разстояніе, самовольно возвращаются: первые въ 21 верстное, а послѣдніе въ 100 верстное пространство, подвергаются: въ первый разъ, заключенію въ смиренительномъ домѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года; во второй разъ, заключенію на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года и ссылкѣ на житіе въ одну изъ отдаленныхъ губерній, кромѣ Сибирскихъ, или, буде они по закону неизъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, заключенію въ рабочемъ домѣ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ. Тѣ которые завѣдомо дали имъ въ означенныхъ пространствахъ пристанище, подвергаются, какъ укрыватели преступниковъ, наказаніямъ, определеннымъ въ ст. 131 Уголовнаго Уложенія Царства Польскаго.

Увага II. Przepisy, tak w tym artykule wymienione, jako też w uwadze 1-ej do tegoż artykułu i w następnym artykule, nie stosują się do tych wypadków, kiedy towary zagraniczne, zatrzymane były przy rewizyi w Komorach.

Art. 916. Ci którzy będąc na zasadzie art: 902 i 903 od granicy oddaleni, chrześcianie o werst 21, a żydzi o werst 100, powrócą samowolnie; pierwsi, w obręb dwudziesto jeden werstowy, drudzy stu werstowy, ulegną: za pierwszym razem, zamknięciu w domu poprawy na czas od 6-ciu miesięcy do roku jednego; za drugim razem, zamknięciu na czas od 6-ciu miesięcy do roku jednego i zesłaniu na mieszkanię do jednej z oddalonych gubernii oprócz Syberyjskich, a jeżeli nie są prawem od kar cielesnych wyłączeni, zamknięciu w domu robotczym od roku jednego do lat dwóch.

Ci zaś, którzy z wiadomością dali im w zabronionym obrębie schronienie, ukarani będą jako ukrywający przestępców podług Art: 131 Kodexu Kar Głównych i Poprawczych dla Królestwa Polskiego.

На подлинномъ мѣтѣи написано: Его Императорское Величество воспользовавшееся мѣтѣи въ Общемъ Собраніи Государственного Совѣта объ измѣненіи статей 902 и 916 Устава Таможеннаго Царства Польскаго, Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить. Подписаль: за Предсѣдателя Государственного Совѣта Графъ *Блудовъ*. 2 Іюля 1856 года. Приказали: О такомъ Высочайше утвержденномъ мѣтѣи Государственного Совѣта, для свѣдѣнія и надлежащаго въ потребномъ случаѣ исполненія, во всѣ Губерніи, областныя и Войсковыя Правленія и Палаты Уголовнаго Суда послать указы, каковыми увѣдомить ГГ. Министровъ и Главноуправляющихъ отдѣльными частями, Генераль-Губернаторовъ и Гражданскихъ Губернаторовъ; въ Святейшій Правительствующій Синодъ, во всѣ Департаменты Правительствующаго Сената и Общія оныхъ Собранія сообщить въдѣнія и припечатать въ Сенатскихъ Вѣдомостяхъ, для чего Канторъ Сенатской Типографіи дать извѣстіе; для увѣдомленія же ГГ. Товарища Министра Статсъ Секретаря Царства Польскаго и Главноуправляющаго II. Отдѣленіемъ Собственной Его Император-

Na oryginalu napisano: Jego Cesarska Mość powyższe zdanie Ogólnego Zebrania Rady Państwa, co do zmiany art: 902 i 916 Ustawy Celnej Królestwa Polskiego Najwyżej potwierdził i wykonać rozkazał.

Podpisano: Za Prezydującego w Radzie Państwa *Bludów*.

dnia 2 Lipca 1856 roku.

Takowe Najwyżej - zatwierdzone Zdanie Rady Państwa dla wiadomości i wykonania onego, zakommunikować przy Ukazach, wszystkim Władzom Gubernialnym, Obwodowym i Wojskowym, oraz Izbowi Sądu Kryminalnego, nadto zawiadomić PP. Ministrów i Głównozarządzających częściami oddzielnymi, General Gubernatorów i Gubernatorów Cywilnych; Najświętszemu Synodowi, wszystkim Departamentom Rządzącego Senatu i Ogólnym ich Zebraniom, udzielić o tem wiadomość i wydrukować w Gazecie Senackiej, w którym to celu zawiadomić Drukarnią Senacką. P. Towarzyszowi Ministra Sekretarza Stanu Królestwa Pol-

скаго Величества Канцеляріи, въ Департаментъ Министерства Юстиціи предать копіи съ сего опредѣленія.

Юля 25 дня 1856 года.

(подписано) Оберъ - Секретарь

Върно:

Помощникъ Статсъ-Секретаря

(подписано) А. Петровъ.

skiego i Główno Zarządzającemu II-im Oddziałem Przyboocznej Kancellaryi Jego Cesarskiej Mości, oraz Departamentowi Ministeryum Sprawiedliwości przesłać kopię niniejszej decyzji.

25 Lipca 1856 roku.

(podpisano) Ober Sekretarz

Za zgodność:

Pomoćnik Sekretarza Stanu

(podpisano) Petrow.

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator F. Hr. Skarbek.

Dyrektor Kancellaryi,
Radca Kollegialny J. Ornowski.

Dzień ogłoszenia dnia 17 (29) Sierpnia 1857 r.

Божію Милостію

МЫ АЛЕКСАНДРЪ II-й,

Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій,
Царь Польскій,

и проч., и проч., и проч.

Указомъ Нашимъ, даннымъ въ Варшавѣ 15 (27) Мая 1856 г. предавъ забвенію прежнее поведеніе тѣхъ подданныхъ Нашихъ въ Царствѣ Польскомъ, кои въ разное время удались незаконно изъ отечества за границу, восчувствовали уже свое преступное заблужденіе, Мы повѣлили Миссіямъ Нашимъ при Дворахъ Иностранныхъ принимать отъ нихъ и установленнымъ порядкомъ представлять на Наше разрѣшеніе просьбы о дозволѣніи имъ возвратиться на родину, а по прибытіи ихъ въ край, возстановлять права ихъ по происхожденію.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu Królestwa
Polskiego.

Z Bożej Łaski

MY ALEXANDER II-gi

Cesarz i Samowładca Wszech Rossyi,
Król Polski,

etc., etc., etc.

Ukazem Naszym, wydanym w Warszawie pod d. 15 (27) Maja 1856 r. puściwszy w niepamięć poprzednie postępowanie tych poddanych Naszych w Królestwie Polskiem, którzy różnemi czasy oddalając się nieprawnie z ojczyzny za granicę, uczuli już swoje przestępne obłąkanie, Rozkazaliśmy misyjom Naszym przy Dworach Zagranicznych przyjmować od nich i przedstawiać według postanowionego przepisu do Naszej decyzji, prośby o dozwoleństwo im powrotu do Kraju, a po przybyciu ich tamże, przywracać im używanie praw, stosownie do ich stanu.

Равнымъ образомъ, 6-ю статьею Манифеста по Царству Польскому, въ день Священнаго Коронованія Нашего состоявшагося, оказавъ разныя облегченія и милости, на установленныхъ особо правилахъ, подданнымъ Нашимъ въ Царствѣ, подвергнутымъ въ разное время наказаніямъ за политическія преступленія, Мы тѣмъ изъ сихъ лицъ, кои на основаніи тѣхъ же правилъ, получаютъ прощенье, съ дозволеніемъ возвратиться изъ Сибири и внутреннихъ губерній на родину, даровали: принадлежавшимъ къ потомственному дворянству всѣ права дворянства потомственного, вмѣстѣ съ законными ихъ, послѣ произнесенія надъ ними судебнаго приговора, прижитыми дѣтьми; а принадлежавшимъ къ другимъ состояніямъ, права прежнихъ, до осужденія ихъ, состояній.

Нынѣ, обращая отеческое вниманіе и на тѣхъ изъ принадлежавшихъ къ обоимъ вышеозначеннымъ разрядамъ лицъ, кои прежде еще, по Монаршимъ разрѣшеніямъ, возвратились уже на родину, въ Царство Польское, равно принявъ въ уваженіе засвидѣтельствованіе Намѣстника Нашего въ Царствѣ, что всѣ они спокойнымъ съ того времени поведеніемъ даютъ несомнѣнное дока-

Рównie, artykułem 6-m Manifestu dla Królestwa Polskiego w dniu Świętej Koronacyi Naszej wydanego, udzieliwszy różne ulgi i łaski stosownie do postanowionych osobnych przepisów, poddanym Naszym w Królestwie, skazanym różnemi czasy na kary za przestępstwa polityczne, tym z pomiędzy nich, którzy na zasadzie tychże przepisów, otrzymują przebaczenie, z дозволеніем powrotu z Syberyi i wewnętrznych Gubernii do kraju, Nadaliśmy: należącym do szlachty dziedzicznej wszelkie prawa dziedzicznego szlacheetwa, również ich dzieciom, po zapadłym na nich wyroku Sądowym zrodzonym, a należącym do innych stanów, te prawa ich stanu, jakich przed osądzieniem używali.

Zwracając obecnie wzgląd ojcowski i na tych z pomiędzy należących do wyżej wymienionych dwóch kategorii, którzy poprzednio jeszcze na mocy decyzji Monarszych powrócili już do Królestwa Polskiego, nie mniej wzięwszy na uwagę, poświadczenie Namiestnika Naszego w Królestwie, że ci wszyscy spokojnem od tego czasu postępowaniem dają nie wątpliwy dowód

зательство искренняго раскаянія въ прежнихъ своихъ заблужденіяхъ и преступныхъ дѣйствіяхъ.

Повелѣваемъ:

Ст. II. Уроженцамъ Царства Польскаго, которые бывъ осуждены съ лишеніемъ правъ состоянія за принадлежность къ мятежу Польскому, къ дѣламъ объ эмиссарахъ и тайныхъ обществахъ и за другія политическія преступленія совершенныя прежде и послѣ упомянутаго мятежа, возвращены изъ мѣстъ ссылки еще до дня Нашею Коронованія, а также прижитымъ послѣ произнесенія надъ ними судебного приговора законнымъ дѣтямъ, какъ ихъ, такъ и умершихъ по возвращеніи на родину или во внутреннія губерніи - даровать, на равнѣ съ лицами этой категоріи, возвращаемыми изъ Сибири и внутреннихъ губерній на родину, по силѣ VI. статьи Манифеста, въ день Священнаго Коронованія Нашею состоявшагося, и особо установленныхъ правилъ, прежнія права по происхожденію, то есть: пользовавшимся до приговоровъ потомственнымъ дворянствомъ, всѣ права дворянства потомственнаго, но безъ почетныхъ титуловъ; а принадлежавшимъ къ другимъ состояніямъ, права ихъ прежнихъ

szczerej skruchy za poprzednie swoje błędy i przestępne działania;

stanowimy:

Art. II. Poddanym z Królestwa Polskiego, którzy będąc osądzeni z pozbawieniem praw stanu, za należenie do rokoszu Polskiego, do spraw emisaryuszów i tajnych towarzystw, oraz za inne przestępstwa polityczne, popełnione przed i po wspomnionym rokoszu, powrócili z miejsce zesłania jeszcze przed dniem Naszej Koronacyi, również zrodzonym po zapadłym na nich wyroku sądowym, ich dzieciom, tak jak i dzieciom zmarłych po powrocie do kraju lub do Gubernii wewnętrznych, nadać na równi z osobami tej kategorii, które powróciły z Syberyi i z Gubernii wewnętrznych do kraju, na mocy artykułu 6-go Manifestu w dniu Świętej Koronacyi Naszej wydanego, i stosownie do postanowionych osobnych przepisów, poprzednie ich prawa według stanu, to jest: używającym przed wyrokami praw szlacheństwa dziedzicznego, wszelkie prawa szlacheństwa dziedzicznego, lecz z wyłączeniem tytułów honorowych; a należącym do innych stanów, prawa ich poprzednich stanów, lecz wszyst-

состояній, но всѣмъ безъ права на прежнія имущества.

Ст. 2. Милость, даруемую предъидущою статьею, въ равной степени и съ тѣми же ограниченіями, распространить и на тѣхъ уроженцевъ Царства Польскаго, обвиненныхъ въ политическихъ разнаго рода и въ разныя эпохи совершенныхъ преступленійхъ, которые, по лишеніи правъ состоянія, отданы были въ военную службу, обращены въ арестантскія роты, или подверглись другимъ родамъ ссылки и которые потомъ, также до дня Нашего Коронованія, возвращены на родину, пожалованы въ чинъ, уволены въ отставку, или получили иные знаки Монаршаго милосердія.

Ст. 3. Уроженцамъ Царства Польскаго, которые незаконно удались изъ отечества, къ какому бы времени и роду преступленіе ихъ ни относилось, получили дозволеніе возвратиться изъ за границы еще до Указа Нашего 15 (27) Мая 1856 года, а также прижитымъ послѣ произнесенія надъ ними судебного приговора, законнымъ дѣтямъ какъ ихъ, такъ и умершихъ по возвращеніи въ отечество, даровать, на равнѣ съ выходцами, возвращающимися на основаніи Указа На-

kim z wyłączeniem prawa do posiadanych przedtem majątków.

Art. 2. Łaskę, udzieloną artykułem poprzedzającym, w równej mierze i z temiż samemi ograniczeniami rozciągnąć i na tych poddanych z Królestwa Polskiego, obwinionych o różnego rodzaju i w różnych czasach popełnione przestępstwa polityczne, którzy po utracie praw stanu, oddani zostali do służby wojскоwej, pomieszczeni w rotach areztanckich lub ulegli innym rodzajom zesłania, i którzy następnie, również przed dniem Naszej Koronacyi, wrócili do kraju, otrzymali rangę, uwolnieni zostali od służby, lub otrzymali inne oznaki łaski Monarszej.

Art. 3. Poddanym z Królestwa Polskiego, którzy oddaliwszy się nieprawnie z ojezyzny, bez względu na czas i rodzaj ich przestępstwa, otrzymali dozwoленіе powrotu z zagranicy jeszcze przed Ukazem Naszym z d. 15 (27) Maja 1856 r. również dzieciom po zapadłym na nich wyroku Sądowym, zrodzonym, niemniej dzieciom zmarłych po powrocie do ojezyzny, nadać, na równi z wychodźcami powracającymi na mocy Ukazu Naszego w tym dniu wydanego, wszelkie poprzednie ich prawa

шего въ тотъ день состоявшагося, все прежнія права по происхожденію, то есть: бывшимъ потомственнымъ дворянамъ—права дворянства потомственного, и почетныя достоинства тѣмъ изъ нихъ, кои законно оными пользовались, принадлежавшимъ къ другимъ состояніямъ—права прежнихъ состояній; но всемъ безъ правъ на прежнія имущества.

Ст. 4. Тѣмъ изъ уроженцевъ Царства Польскаго, которымъ даруются милости, изображенныя въ 1-й, 2-й и 3-й статьяхъ сего Указа, если они по возвращеніи, до Указа Нашею 15 (27) Мая и Манифеста 26 Августа (7 Сентября) 1856 года, изъ мѣстъ ссылки или изъ заграницы, въ теченіи трехъ лѣтъ вели или будутъ вести себя безукоризненно, позволять вступать въ гражданскую службу, на основаніи общихъ существующихъ въ Царствѣ постановленій.

Ст. 5. Даруемую предыдущею статьею милость распространить на всѣхъ политическихъ преступниковъ уроженцевъ Царства, которые возвращены или будутъ возвращаться изъ мѣстъ ссылки, по Манифесту Нашему 26 Августа (7 Сентября) 1856 года. Служившихъ же въ мѣстахъ ссылки допускать

стани, то есть бывшей шляхетской, права шляхетства и титулы honorowe tym z pomiędzy nich, którzy takowych правне używali, a należącym do innych stanów, права poprzednich stanów, lecz wszystkim z wyłączeniem права do posiadanych przedtem majątków,

Art. 4. Tym z pomiędzy poddanych z Królestwa Polskiego, którym udzielone zostają łaski w artykułach 1-ym 2-im i 3-im niniejszego Ukazu wymienione, jeśli po powrocie przed Ukazem Naszym z d. 15 (27) Maja i Manifestem z dnia 26 Sierpnia (7 Września) 1856 r., z miejsce zesłania lub z zagranicy w ciągu lat trzech, postępowanie ich było lub będzie nie naganne, dozwalać wejść do służby cywilnej na zasadzie ogólnych postanowień w Królestwie istniejących.

Art. 5. Udzieloną artykułem poprzedzającym łaskę, rozciągnąć na wszystkich przestępców politycznych rodem z Królestwa, którzy powrócili lub powrócą z miejsce zesłania na mocy Manifestu Naszego z d. 26 Sierpnia (7 Września) 1856 r. Zostającym w służbie w miejscach zesłania, dozwalać wchodzić do

къ службъ по Гражданской части и немедленно по возвращеніи на родину, если они пожелаютъ, и если Главное мѣстное Начальство признаетъ ихъ того достойными.

Ст. 6. Всѣ вышепомянутыя лица, равно какъ и тѣ, кои будутъ возвращаться въ отечество на основаніи Указа Нашего 15 (27) Мая 1856 года и Манифеста 26 Августа (7 Сентября) того же года, должны прежнія права свои на дворянство, а бывшіе выходцы и на почетныя достоинства, доказать порядкомъ опредѣленнымъ въ общихъ, изданныхъ на сей предметъ по Царству Польскому постановленіяхъ. Срокъ для представленія таковыхъ доказательствъ назначается двухлѣтній, считая оный: для тѣхъ, кои прежде возвратились въ отечество, со дня обнародованія настоящаго Указа Нашего, а для тѣхъ, кои будутъ впредь возвращаться на основаніи вышеприведенныхъ Указа 15 (27) Мая и Манифеста 26 Августа (7 Сентября) 1856 года,—со дня прибытія ихъ на родину; для малолѣтнихъ же—со дня достиженія ими совершеннолѣтія.

Ст. 7. Приведеніе въ исполненіе настоящаго Указа Нашего, который долженъ

службы Цивилnej niezwлѣcznie по powrocie ich do kraju, jeśli życzyć sobie tego będą i jeśli Główna Władza miejscowa uzna iż na to zasługują.

Art. 6. Wszystkie wyżej wymienione osoby, niemniej i te, które powrócą do ojczyzny na mocy Ukazu Naszego z d. 15 (27) Maja 1856 r. i Manifestu z d. 26 Sierpnia (7 Września) tegoż roku, winny poprzednie prawa swoje do stanu szlacheckiego, a byli wychodźcy, i do tytułów honorowych, udowodnić stosownie do ogólnych postanowień, w tym przedmiocie w Królestwie Polskiem wydanych. Termin do składania takowych dowodów ustanawia się dwuletni, licząc takowy dla tych, którzy poprzednio powrócili do ojczyzny, od dnia ogłoszenia niniejszego Ukazu Naszego, a dla tych, którzy odtąd powrócą na mocy wyżej wymienionych Ukazu z d. 15 (27) Maja i Manifestu z d. 26 Sierpnia (7 Września) 1856 r. od dnia przybycia ich do kraju; dla małoletnich zaś, od dnia dojrzenia do pełnoletności.

Art. 7. Wykonanie niniejszego Ukazu Naszego, który w Dzienniku praw zamieszczonem

быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Намѣстника Нашего въ Царствѣ Польскомъ.

Данъ въ С. Петербургѣ, въ семнадцатый (двадцать первый) день Апрѣля мѣсяца, въ лето отъ Рождества Христова тысяча восемь сотъ пятьдесятъ седьмое, Царствования же Пашего въ третіе.

(подписано) АЛЕКСАНДРЪ.

być ma, Namiestnikowi Naszemu w Królestwie Polskiem polecamy.

Dan w Petersburgu, dnia siedmnastego (dwudziestego dziewiątego) miesiąca Kwietnia, roku Pańskiego tysięcznego ośmsetnego pięćdziesiątego siódmego, a Panowania Naszego o trzeciego.

przez Cesarza i Króla

Minister Sekretarz Stanu, *I. Tymowski.*

Zgodno z Oryginałem:

Minister Sekretarz Stanu, *I. Tymowski.*

Zgodno z Oryginałem:

p. o. Sekretarza Stanu,

Rzeczywisty Radca Stanu (podp.) *J. Karnicki.*

Zgodno z wypisem:

w zastępstwie Dyrektora Głównego Prezydującego
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości

Rzeczywisty Radca Stanu,

A. Brzeziński.

Dyrektor Kancellaryi,

Radca Kollegjalny *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia dnia 1 (13) Sierpnia 1857 r.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссийскаго,
Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Совѣтъ Управленія Царства.

Согласно Высочайшей воли, объявленной отношеніемъ Министра Статсъ-Секретаря отъ 11 (23) Февраля с. г. N. 491, для вѣрнѣйшаго отвращенія повторяющихся съ нѣкотораго времени, насильственныхъ нападеній на почты, Совѣтъ Управленія Царства постановилъ объявить для надлежащаго исполненія нижеслѣдующее:

Ст. 1. Виновные въ ограбленіи посредствомъ разбоя или грабежа, на проѣзжихъ дорогахъ почты, дилижанса, или инаго почтоваго транспорта, преданы будутъ военно-

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

W wykonaniu Najwyższego rozkazu, odezwą Ministra Sekretarza Stanu z dnia 11 (23) Lutego r. b. za N. 491, objawionego, we względzie skuteczniejszego zapobieżenia gwałtownym napadom na poczty, jakie obecnie pojawiać się zaczęły, Rada Administracyjna Królestwa postanowiła ogłosić do zastosowania się i wykonania co następuje:

Art. 1. Winni rozboju lub rabunku popełnionego przez napadnięcie na drogach publicznych na pocztę, dylizans lub inny transport pocztowy, oddawani będą pod Sąd Wojenny, bez względu

му суду, не взирая на то, произошло ли нападение съ оружіемъ, или безъ такового.

Военному суду подвергаются какъ главные виновные и участники въ разбоѣ или грабежѣ, въ ст. 14 Уложенія о наказаніяхъ означенные, такъ равно и прикосновенные къ этимъ преступленіямъ, предварительно согласившіяся между собою лица, а именно; зачинщики, сообщники, подговорщики, или подстрекатели и пособники, поименованные въ слѣдующей 15-й ст. того же Уложенія.

Ст. 2. Слѣдствія по такимъ преступленіямъ будутъ производимы Гражданскими Уголовными Судами, при бытности военнаго депутата; по окончаніи же слѣдствія дѣла по нимъ будутъ передаваемы военнымъ Судамъ для постановленія приговора.

Ст. 3. Еслибы виновный въ нападеніи на почту былъ обвиняемъ и въ другихъ еще преступленіяхъ, то гражданско-уголовные Суды будутъ производить слѣдствія и по симъ послѣднимъ, но не произнося приговора, предоставлять все дѣло, для совокупнаго разсмотрѣнія, военнымъ Судамъ.

Впрочемъ, если бы обвиненный въ нападеніи на почту, въ томъ оправдался, или еслибы по слѣдствію оказалось, что за неимѣніемъ

czyli napad miał miejsce z bronią w rękę, lub bez takowej.

W szczególności, Sądowi Wojennemu ulegać będą, tak główni sprawcy i współsprawcy rozboju lub rabunku, o których mówi art. 14 Kodexu Kar głównych i poprawczych, jako też i inne osoby mające udział w przestępstwach tych, w skutek poprzedniej umowy jakimi są: hersci, współnicy, podżegacze i uczestnicy, w następnym art. 15 tegoż Kodexu wymienieni.

Art. 2. Śledztwa co do przestępstw tych, wyprowadzać będą właściwe sądy cywilno-karne przy obecności oficera, jakiego władza wojskowa wyznaczy; a po ukończeniu tychże śledztw odstępować je będą pod zawyrokowanie sądom wojennym.

Art. 3. Jeżeli obwiniony oprócz napadu na pocztę, obciążony był jeszcze zarzutami innych przestępstw, w tym razie sądy cywilno-karne i co do tych przestępstw wyprowadzą śledztwo, lecz wstrzymawszy się z zawyrokowaniem, pozostawią je sądom wojennym dla łącznego rozpoznania.

Wszakże gdyby się okazała niewinność obwinionego co do samego napadu na pocztę, lub podług stanu śledztwa kara nań, dla bra-

доказательствъ, военные Суды не признають его заслуживающимъ наказанія за сіе преступленіе, то обвиненіе въ остальныхъ преступныхъ дѣяніяхъ подлежитъ уже сужденію Гражданско-Уголовныхъ Судовъ.

Ст. 4. Исполненіе сего постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, поручается Правительственной Комисіи Юстиціи.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Совѣта Управленія, 14 (26) Іюня 1857 года.

ku dowodów, przez sąd wojenny wymierzona by być niemogła, w takim razie, pozostałe zarzuty innych przestępstw, osądzą już sądy Cywilno-karne.

Art. 4. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw być ma zamieszczone poleca się Komissyi Rządowej Sprawiedliwości.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej d. 14 (26) Czerwca 1857 r.

Namiestnik Jeneral - Adjutant

(podp.) *Xięże Gorczakow.*

p. z. o. Dyrektora Głównego p. o. Sekretarza Stanu,
Prezydującego w Komissyi Rzeczywisty Radca Stanu,
Rządowej Sprawiedliwości (podp.) *Karnicki.*

Rzeczywisty Radca Stanu, *Zgodno z Oryginałem:*
(podp.) *Brzeziński.* p. o. Sekretarza Stanu,

Rzeczywisty Radca Stanu,
(podp.) *Karnicki.*

Zgodno z wypisem:

w zastęp: Dyrektora Głównego Prezydującego
w Komissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Rzeczywisty Radca Stanu *Brzeziński.*

Dyrektor Kancellaryi,
Radca Kollegialny, *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia d. 1 (13) Sierpnia 1857 r.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссийскаго,
Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Сообщъ Управленія Царства.

Высочайшимъ Указомъ 29 Декабря (10 Января) 1842/3 года возложена на Страховое Управленіе, между прочимъ, обязанность страховать скотъ отъ падежа.

Принимая въ соображеніе: что падежъ рогатаго скота, происходящій отъ мѣстныхъ причинъ или отъ корма и способа содержанія онаго, не влечетъ за собою такихъ общихъ, почти неизбежныхъ потерь, какія причиняетъ чума рогатаго скота,

что за тѣмъ страхованіе скота отъ чумы, главнымъ образомъ желательно и необходимо;

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

Ukazem Najwyższym z dnia 29 Grudnia (10 Stycznia) 1842/3 r. poruczoném zostało Dyrekeyi Ubezpieczeń, pomiędzy innemi zabezpieczenie od pomoru na bydło.

Zważywszy:

że upadek bydła rogatego z przyczyny właściwych miejscowości lub wynikających ze sposobu żywienia i utrzymywania onegoż, nie zrzadza strat ogólnych do uniknienia trudnych, jak to ma miejsce przy zarazie bydłowej księgosuszem zwanej:

że zatem ubezpieczenie od pomoru z księgosuszu, jest głównie pożądanem i koniecznem;

Tom L. do Nru 153

что страхование это, въ такомъ только случаѣ принесетъ существенную пользу, когда цѣлю онаго будетъ не одно собственно денежное вознагражденіе понесенныхъ потерь, но и доставленіе средствъ къ предохраненію отъ падежа скота, составляющаго важный источникъ народнаго богатства;

основываясь притомъ на опытѣ и послѣдствіяхъ дознанныхъ отъ введенія въ дѣйствіе Постановленія отъ 27 Апрѣля (9 Мая) прошлаго 1856 года, Совѣтъ Управленія Царства по представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Всякій рогатый въ Царствѣ Польскомъ скотъ, по силѣ настоящаго Постановленія, считается обязательно застрахованнымъ отъ чумы рогатаго скота (*pestis boum*).

Каждый затѣмъ владѣлецъ рогатаго скота, имѣя право, на основаніи сего постановленія, получать вознагражденіе за причиненныя чумою потери въ скотъ, обязанъ также и вносить соотвѣтственную за истекшее время складку въ такомъ количествѣ, въ какомъ окажется она необходимою на покрытіе общихъ во всемъ краѣ издержекъ, понесен-

же ubezpieczenie tego rodzaju wtenczas będzie istotnie pożyteczne, gdy nietylko samo pieniężne wynagrodzenie strat w bydłe, będzie mieć na celu, ale gdy nadto, poda środki do zapobiegania samemu upadkowi inwentarzy, stanowiących bogactwo krajowe;

gruntując się zarazem na doświadczeniu i wypadkach przez postanowienie z dnia 27 Kwietnia (9 Maja) 1856 r. osiągniętych, Rada Administracyjna, na przełożenie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, postanowiła i stanowi:

Art. 1. Wszelkie bydło rogate w Królestwie Polskiem, z mocy niniejszego postanowienia, jest ubezpieczonem w sposób obowiązkowy od zarazy bydłowej księgosuszem (*pestis boum*) zwanej. Z tego tytułu, każdy z posiadaczy bydła rogatego, mający prawo do otrzymywania wynagrodzenia, podług zasad tegoż postanowienia za zrządzone przez księgosusz starty w bydło, obowiązany też będzie do uiszczenia stosunkowej składki z dołu, o tyle, o ile to okaże się potrzebnem na pokrycie wydatku poniesionego w całym kraju, tak na pomie-

ныхъ какъ на упомянутое вознагражденіе, такъ и на расходы по прекращенію заразы.

Ст. 2. Для содѣйствія въ этомъ Страховому Управленію, будутъ учреждены Комитеты, особый для города Варшавы и Уѣздные, которые, во исполнительныхъ дѣйствіяхъ своихъ, раздѣляются на участковыя Делегации.

Ст. 3. Исключается отъ застрахованія рогатый скотъ степной, пригоняемый въ Царство на продажу.

Ст. 4. Страхование скота отъ чумы будетъ двойкаго рода:

а) *Общее* для всего туземнаго рогатаго скота, не обязывающее владѣльцевъ подавать какія либо объявленія, но оставляющее право на вознагражденіе за оный по оцѣнкѣ Делегации, не выше однакоже нормальныхъ цѣнъ, опредѣленныхъ 5-ю статьею;

б) *Частное* для скота улучшенной породы, дающее право на высшее вознагражденіе въ слѣдствіе подаваемыхъ добровольно владѣльцами объявленій.

Ст. 5. Самая высшая стоимость скота, по цѣнамъ нормальнымъ, утверждается Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духов-

ные вознагражденія jakoteż i na kosztą uśmierzenia zarazy.

Art. 2. Dla współdziałania w tej mierze z Dyrekcją Ubezpieczeń, ustanowione będą Komitety, tak dla miasta Warszawy, jako też i Powiatowe, które w działaniu wykonawczém, rozdzielają się na Delegacje oddziałowe.

Art. 3. Wyłączone jest od ubezpieczenia bydło stepowe, na handel do Królestwa wprowadzane.

Art. 4. Ubezpieczenie bydła od księgosuszu będzie dwojakiego rodzaju:

a) *Ogólne* dla ogółu bydła rogatego krajowego, bez obowiązku składania jakich bądź deklaracyi przez właścicieli tegoż bydła, i z prawem do wynagrodzenia za nie podług szacunku Delegacyi, nie wyżej wszakże od maximum cen normalnych, o jakich jest mowa w art. 5-ym.

b) *Szczególne* dla bydła poprawnego, z prawem do wynagrodzenia w szacunku podwyższonym, wskutek podanych dobrowolnie deklaracyi, przez właścicieli rzezonego bydła.

Art. 5. Maximum wartości na bydło w szacunku normalnym, zatwierdza Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych,

ныхъ Дѣлъ на каждые пять лѣтъ по представленію Страховаго Управленія, основанному на заключеніи Уѣздныхъ Комитетовъ.

На первое пятилѣтіе, т. е. на 1858/62 годы, самая высшая степень нормальной цѣны, устанавливается слѣдующая:

1, за быка и вола	35 р. с.
2, за корову	25 „
3, за бычка или яловицу	15 „
4, за телѣнка	3 „

Воломъ почитается волъ отъ 4-хъ лѣтъ, коровою, корова отъ 3-хъ лѣтъ, яловымъ же скотомъ, скотъ старѣе одного года.

Ст. 6. Страховая стоимость скота, предъявленнаго къ застрахованію, по увеличенной цѣнѣ, не можетъ быть выше, какъ въ двое противъ нормальныхъ цѣнъ, установленныхъ 5-ю статьею для каждаго рода скота.

Ст. 7. Владѣльцы улучшеннаго скота, желающіе застраховать его добровольно, въ высшей цѣнѣ, должны о томъ обращаться въ Уѣздное Управленіе, и представить подробную скоту этому опись, въ коей слѣдуетъ назначить среднюю въ сложности цѣну штуки каждаго рода, то есть: быка, вола, коровы и яловаго скота, и опредѣлить на какое время они застраховываются.

co lat 5, na wniosek Dyrekeyi Ubezpieczeń, oparty na opinii Komitetów.

Na pierwsze lat pięć 1858/62 r. jako maximum oznacza się:

1, za buchaja i wołu	rs. 35
2, za krowę	„ 25
3, za wolca lub jałochę	„ 15
4, za cielę	„ 3

Za wołu uważa się wół po skończonych latach 4-eh, krowa po 3-eh latach, a za jałowiznę po roku skończonym.

Art. 6. Wartość assekuracyjna bydła w szacunku podwyższonym do ubezpieczenia podanego, nie może być wyższą, jak w podwójnym stosunku do maximum ceny na każdą kategorię bydła, ustanowionej artykułem 5-ym.

Art. 7. Właściciele bydła poprawnego którzy dobrowolnie zabezpieczyć je zechcą w podwyższonym szacunku, żądania swoje o to składać powinny w biurze Powiatu, przy dołączeniu wykazu szczegółowego tegoż bydła z oznaczeniem przecięciowo wartości jednej sztuki w każdym rodzaju, to jest: buchajów, wołów, krów i jałowizny, tudzież przeciągu czasu, przez jaki ma trwać to ubezpieczenie, a który niemoże

Время это не можетъ быть короче, какъ до ближайшаго срока росписанія и сбора складокъ.

Объявленія о преступленіи къ таковому застрахованію и принадлежащія къ онымъ документы, Уездные Комитеты, въ общихъ своихъ засѣданіяхъ, разсмотрѣвъ въ отношеніи какъ числа, такъ и цѣны скота, представляютъ съ заключеніемъ своимъ на утвержденіе Страховаго Управленія. Самое же застрахованіе считается обязательнымъ съ того дня, въ которомъ состоялось рѣшеніе Комитета, а пока не послѣдуетъ утвержденія отъ Страховаго Управленія, обязываютъ условія принятыя Комитетомъ.

Ст. 8. Если чума рогатаго скота появилась уже въ Царствѣ, въ такомъ случаѣ скотъ не долженъ быть принимаемъ въ застрахованіе по увеличенной цѣнѣ.

Исключеніе въ этомъ отношеніи можетъ быть однакожь сдѣлано:

- а) для скота вышей стоимости, приведеннаго изъ за границы въ продолженіе полугодія, считая со времени послѣдняго періодическаго засѣданія Комитета, и
- б) въ случаѣ могущихъ встрѣтиться особыхъ уваженій, когда безусловное при-

быть корѣе, якъ до термину наибѣеаго роспису и побору складекъ.

Deklaracje przystąpienia do takowego ubezpieczenia, wraz z usprawiedliwiającemi je dowodami, Komitety Powiatowe rozpoznawszy na ogólnych posiedzeniach swoich, tak co do liczby jako i ceny, przedstawiają z opinią swoją do zatwierdzenia Dyrekeyi Ubezpieczeń. Samo zaś ubezpieczenie staje się obowiązującym od daty decyzji Komitetu, i zanim nastąpi zatwierdzenie Dyrekeyi Ubezpieczeń, obowiązują warunki przyjęte przez Komitet.

Art. 8. W czasie gdy się już objawi księgosusz w Królestwie, przyjmowanie do ubezpieczenia bydła w szacunku podwyższonym, nie może mieć miejsca.

Wyjątek pod tym względem może być jednak zrobiony:

- a) dla bydła wyższej wartości sprowadzonego z zagranicy w ciągu półrocza, licząc od ostatniego perjodycznego posiedzenia Komitetu, i
- b) w razie szczególnych zajęć mogących względów, w których by bezwarunkowe

мѣненіе сего правила было бы слишкомъ стѣснительнымъ для владѣльцевъ скота, но не иначе какъ по особымъ каждый разъ разрѣшеніямъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, и при такомъ еще условіи, если чума не свирѣпствуетъ повально, а появилась лишь въ нѣкоторыхъ мѣстахъ края.

Ст. 9. Вознагражденіе признается и уплачивается:

- 1) За убитый, по распоряженію Делегации, скотъ какъ зараженный, такъ и здоровый, но подозрѣваемый въ зачумленіи;
- 2) за скотъ павшій послѣ уже офиціальнаго донесенія о появившейся въ томъ мѣстѣ чумѣ.

Въ изъбѣжаніе вреднаго для владѣльцевъ замедленія со стороны Бургомистровъ и Гминныхъ Войтовъ, въ донесеніи о семъ по принадлежности, каждый владѣлецъ имѣетъ право о появившейся у него чумѣ рогатаго скота заявить Члену Делегации.

Владѣльцы скота не грамотные могутъ объявлять о томъ Бургомистру и Войту Гмины при двухъ осядлыхъ свидѣтеляхъ, что и будетъ составлять доказательство о времени донесенія.

zastosowanie tego przepisu, okazało się zbyt uciążliwym dla właścicieli bydła, lecz nie inaczej jak za oddzielnem na każdy raz upoważnieniem Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, i to wtedy, gdy księgosusz pojawia się wyjątkowo tylko w pewnych miejscowościach.

Art. 9. Wynagrodzenie przyznawanem i płatcom będzie:

- 1) za wybite z decyzji Delegacji Komitetu bydło chore i zdrowe, lecz o zarazę podejrzane;
- 2) za bydło upadłe już po złożeniu formalnego doniesienia o pojawieniu się w miejscu zarazy.

Dla uniknienia szkodliwego dla właścicieli bydła opóźnienia ze strony Wójtów Gmin i Burmistrzów, przy składaniu raportów urzędowych, każdemu właścicielowi służy prawo doniesienia o pojawionej u niego zarazie, Członkowi Delegacji.

Dla właścicieli zaś nie umiejących pisać, zameldowanie Burmistrzowi i Wójtowi w obecności dwóch świadków osiadłych, stanowi będzie dowód daty doniesienia.

Не признается никакого вознаграждения:

1. За скоть, павшій прежде донесенія Бургомистру, Гминному Войту, или Члену Делегации о появившейся чумь.

2. За пригоняемый въ Царство скоть, оказавшійся зачумленнымъ, который въ такомъ случаѣ долженъ быть убитъ безъ вознаграждения.

Ст. 10. Признание вознагражденій будетъ зависеть положительно отъ усмотрѣнія Делегации Комитета.

За скоть застрахованный по увеличенной цѣнѣ, вознаграждение уплачивается въ той сложности, какая при застрахованіи онаго принята Страховымъ Управленіемъ.

За прочій скоть вознаграждение не можетъ превышать цѣны, указанной въ 5-й статьѣ.

Впрочемъ Делегация имѣетъ право и обязана назначать цѣны и низшія отъ определенныхъ 5-ю статьею, если сообразивъ время и мѣстность, найдетъ, что скоть признанный подлежащимъ убою или уже павшій, не стоилъ назначенной цѣны.

Для оцѣнки скота, должны быть приглашаемы въ качествѣ экспертовъ, въ гминахъ Войты и Солтысы, а въ городахъ - Бургомистры.

Не będzie przyznawanem żadne wynagrodzenie:

1. Za bydło które padnie przed doniesieniem Burmistrzowi, Wójtowi Gminy lub Członkowi Delegacyi o pojawionej zarazie.

2. Za bydło do Królestwa wprowadzane, które gdy okaże się chorem na księgosusz, ma być wybite bez wynagrodzenia.

Art. 10. Przyznawanie wynagrodzenia zależy będzie stanowczo od uznania Delegacyi Komitetu.

Za bydło ubezpieczone w szacunku podwyższonym, wynagrodzenie wypłacane będzie podług ceny przecięciowej, w jakiej przez Dyрекcyę przyjęte zostało do ubezpieczenia.

Za inne bydło wynagrodzenie nie może być wyższe, od maximum oznaczonego art. 5-ym.

Delegacja wszakże jest władną i ma obowiązek oznaczyć niższe ceny od ustanowionego maximum, jeżeli wedle czasu i miejsca, uzna bydło do wybicia zakwalifikowane, lub już padłe, za nie mające tej wartości.

Przy szacowaniu bydła po gminach przybierani być mają jako biegli Wójt Gminy i Sołtys, w miastach Burmistrz lub inny Urzędnik.

стры, или другіе полицейскіе Чиновники и одинъ почетный Ратманъ.

Ст. 11. Делегация Комитета, прибывъ на мѣсто, должна основательно повѣрить и протокольными показаніями, подъ обязательствомъ подтвердить оныя присягою, опредѣлить всѣ обстоятельства, относящіяся къ скоту, павшему послѣ донесенія о появленіи чумы.

Ст. 12. Недоумѣнія и вопросы, могущіе возникнуть при исполненіи трехъ предшествующихъ статей, обсуждаются и разрѣшаются окончательно въ общемъ собраніи Комитета подлежащаго Уѣзда, или г. Варшавы.

Ст. 13. Кромѣ вознагражденія за павшій и убитый скоть, Делегация имѣетъ право назначать вознагражденіе за уничтоженные, на основаніи правилъ Ветеринарной Полиціи, снаряды и одежду, за наѣмъ людей для убоя и зарытія убитаго скота, за оцѣпленіе пораженной чумою мѣстности и за путевыя издержки медицинскаго чиновника, опредѣленные въ добавочной инструкціи.

Делегация исчисляетъ и признаетъ также вознагражденіе, слѣдующее воинскимъ чинамъ, употребленнымъ къ прекращенію чумы.

ник полицейный oraz jeden z Ławników honorowych.

Art. 11. Obowiązkiem jest Delegacyi Komitetu na miejsce przybyłej, sprawdzić gruntownie i zeznaniami do protokołu, pod zastrzeżeniem wykonania przysięgi, stwierdzić okoliczności dotyczące bydła upadłego po złożeniu doniesienia.

Art. 12. Wątpliwości i kwestie, jakieby z wykonania poprzedzających trzech artykułów wynikać mogły, rozpoznawane i rozstrzygane będą ostatecznie na ogólnem zebraniu Komitetu właściwego Powiatu, lub m. Warszawy.

Art. 13. Oprócz wynagrodzeń za upadłe i wybite bydło, Delegacja władną jest oznaczyć wynagrodzenie za zniszczone na zasadzie przepisów Policji Weterynaryjnej sprzęty i odzież, za najem ludzi użytych do wybicia i zakopania bydła wybitego, oraz do odosobnienia miejscowości zarazą dotkniętej od sąsiednich, tudzież kosztą zjazdu Urzędnika lekarskiego, Instrukcją dodatkową bliżej określone.

Również ustanawia i przyznaje wynagrodzenie należące się wojsku, do czynności usmierzania księgosuszu użytemu.

Счеты всѣмъ этимъ расходамъ, повѣренныя и засвидѣтельствованныя Членами Делегации, представляются въ Уѣздъ-Уѣздному Начальнику, а въ Варшавѣ-Президенту города, для исходатайствованія вознагражденія; до полученія же онаго, издержки не терпящія отлагательства, должны быть удовлетворяемы мѣстными владельцами въ зачетъ. Вознагражденіе работникамъ за убой и зарытіе скота, за уничтоженную ихъ одежду и снаряды, а также за употребленную известь, признаетъ Делегация окончательно.

Ст. 14. Сумма на вознагражденіе за скотъ и на покрытіе понесенныхъ, на основаніи выше приведенныхъ правилъ, расходовъ по прекращенію чумы, собирается складками, росписываемыми, по мѣрѣ надобности, на каждую штуку скота, исключая телятъ, не имѣющихъ года.

Складка не должна быть постоянна и вносима ежегодно; для избѣжанія же затрудненій при составленіи описей скоту и при сборѣ мелкихъ платежей, складка и опись скоту въ цѣломъ краѣ производятся тогда, когда требуется складки по крайней мѣрѣ 100,000 р. с., если же оной въ теченіе 5-и лѣтъ столько не по-

Ликвидацие tych wszystkich wydatków przez działających członków sprawdzone i poświadczane, złożone być mają w Powiecie, Naczelnikom Powiatowym, a w Warszawie, Prezydentowi miasta, dla wyjednania wypłaty wynagrodzenia; tymczasem zaś właściciele miejscowi, nie cierpiące zwłoki wydatki, forsować mają. Wynagrodzenie dla robotników użytych do wybicia i zakopania bydła, za odzież i sprzęty tychże zniszczone, oraz za użyte wapno, Delegacya przyznaje stanowczo.

Art. 14. Fundusz potrzebny na wynagrodzenie za bydło i na wydatki przy uśmierzaniu księgosuszu, w myśl przepisów powyżej wyluszczonych poniesione, zbierany ma być ze składek, w miarę potrzeby rozpisywanych od sztuki bydła, wyłączając cielęta roku nie mające.

Складка не ма być ciągła, coroczna, lecz dla uniknienia trudności ze spisem bydła i poborem drobnych kwot, складка та і spis bydła w całym kraju dopełnia się w ten czas, gdy potrzeba składki wzrośnie przynajmniej do wysokości 100,000 rubli srebrnych, a gdyby do tej wysokości nie doszła

требуется, то по миновании каждаго пяти лѣтъ.

Отъ скота застрахованнаго въ увеличенной цѣнѣ взимается второе противъ складки отъ всякаго другаго скота.

Ст. 15. При росписании складки обращается вниманіе и на то, чтобы на издержки, кои могутъ потребоваться до новаго росписанія, оставалось около 20,000 р. с.

Складки сіи, по мѣрѣ ихъ поступленія, отсылаются въ Польскій Банкъ, для приращенія процентами на равнѣ съ прочими страховыми суммами.

Ст. 16. Страховое Управленіе, по мѣрѣ изчерпанія запаснаго капитала и предстоящей надобности въ сборъ складки, представляетъ въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ на утвержденіе предложеніе свое, подкрѣпленное числовыми данными, о количествѣ складки, какое должно собрать, а когда утвержденіе послѣдуетъ, дѣлаетъ распоряженіе о составленіи, подъ надзоромъ и при помощи Уѣздныхъ Комитетовъ, описей рогатому скоту въ цѣломъ краѣ, и о сборѣ складки, сообразно Инструкціи и установленнымъ формамъ.

въ ciągu лат пѣciu, то по upływie kaźdych lat pѣciu.

Od bydła zabezpieczonego w szacunku podwyższonym, składka będzie pobierana potrójną, w stosunku do składki do wszelkiego innego bydła.

Art. 15. Przy rozpisie składki powyższej mianą także będzie wzgląd i na to, ażeby na wydatki do czasu potrzeby nowego rozpisu przypaść mogące, pozostawało około 20,000 r. s.

Fundusz ze składek zbierany, będzie odsyłany w miarę w pływ do Banku Polskiego, na procent od innych funduszków ubezpieczeń, zapewniony.

Art. 16. Dyrekeya Ubezpieczeń w miarę wyczerpania funduszu zapasowego i okazującej się potrzeby poboru, składki, przedstawia Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych do zatwierdzenia wniosek liczebnie usprawiedliwiony, co do wysokości pobrać się winnej składki, a po otrzymaném zatwierdzeniu, zarządza spis bydła rogatego w całym kraju i pobór składki, stosownie do Instrykeyi i wzorów przez siebie przepisanych, przy nadzorze i pomocy Komitetów Powiatowych.

Жители показавшіе по описи рогатаго скота мнѣе нежели дѣйствительно имѣють, подвергаются за каждую утаенную штуку штрафу, въ пользу страховаго отъ чумы капитала, въ десять разъ большему противъ складки. Солтысы, Гминные Войты и Бургомистры, а въ Варшавѣ частные приставы Исполнительной Полиціи, за посвидѣтельствованіе таковыхъ невѣрныхъ описей, предаются Суду, для взысканія съ нихъ по силѣ Уложенія о наказаніяхъ.

Ст. 17. Въ распоряженіяхъ страховымъ отъ чумы капиталомъ, въ представленіи счетовъ оному и опубликованіи годоваго отчета о его состояніи, Страховое Управление руководствуется правилами своего образованія и обязательными своими формами вообще.

Ст. 18. Для облегченія по Уѣздамъ дѣйствій, относящихся къ настоящему застрахованію, каждый Уѣздъ, соответственно пространству и мѣстности, раздѣленъ будетъ на постоянные *участки*, въ коихъ будутъ дѣйствовать особыя Делегаціи изъ Членовъ Комитета.

Раздѣленіе это, при коемъ надлежитъ назначить съ точностію, какіе города, селенія и мѣстности, должны принадлежать къ каж-

Mieszkańcy ukrywający przed spisem liczbę posiadanego bydła rogatego, ulegać będą, na rzecz funduszu Ubezpieczeń od bydła, karze dziesięciokrotnej opłaty składki od wszystkich sztuk bydła ukrytych, Soltysi zaś i Wójci Gmin, oraz Burmistrze, a Warszawie Komisarze Policyjni poświadczający nierzetelne wykazy tegoż bydła, do ukarania na drodze przepisów Kodexu Karnego, do właściwych sądów odsyłani będą.

Art. 17. Dyrekcja Ubezpieczeń w zarządzie tego funduszu, składaniu rachunków i ogłaszaniu coroczném sprawozdań o stanie onegoż, stosować się będzie do przepisów swej organizacyi i form w ogóle ją obowiązujących.

Art. 18. Dla ułatwienia w Powiatach działań odnoszących się do niniejszego ubezpieczenia, każdy Powiat podzielonym ma być na stałe, zastosowane do rozległości powiatu i do miejscowości *Oddziały*, w których, czynności dopełniane będą, przez odpowiednie Delegacje oddziałowe i Członków Komitetu.

Podział ten, przy którym dokładnie oznaczone być winny miasta, wsie i realności do każdego z oddziałów należeć mające, na raz

дому участку, приведуть на первый разъ въ исполненіе, руководствуясь приобретеннымъ уже опытомъ, нынѣшніе Комитеты, учрежденные на основаніи постановленія 27 Апрѣля (9 Мая) 1856 года. На будущее же время всѣ въ этомъ отношеніи перемѣны дѣлаемы будутъ по усмотренію Комитетовъ постоянныхъ.

Ст. 19. Уѣздные Комитеты, учреждаемые, на основаніи 2-й статьи сего постановленія, для содѣйствія Страховому Управленію, при страхованіи скота отъ чумы, должны, смотря по обширности Уѣзда, состоять:

изъ 10-и до 14-и Членовъ, коихъ владельцы имѣній и безсрочные или долго временные арендаторы избираютъ изъ среды себя по два на каждый участокъ; изъ Уѣзднаго Начальника, Совѣтниковъ Страховаго Управленія и Уѣзднаго Лекаря, принадлежащихъ къ Комитету по самымъ должностямъ своимъ;

изъ двухъ городскихъ обывателей двухъ главнѣйшихъ городовъ Уѣзда, избранныхъ такимъ же самымъ образомъ, какимъ избираются Члены Магистрата.

перwszy dopełnia według nabytego już doświadczenia, dotychczasowe Komitety, postanowieniem z d. 27 Kwietnia (9 Maja) 1856 r. ustanowione. Na przyszłość zaś, zmiany pod tym względem czynione będą z uznania Komitetów już stałych.

Art. 19. Komitety Powiatowe, do współdziałania przy ubezpieczeniu od księgosuszu z mocy artykułu 2-go niniejszego postanowienia powołane, składać się mają:

z 10-u do 14-u Członków, stosownie do rozległości Powiatu, których obierają z grona swego właściciele i posiadacze dóbr ziemskich, oraz wieczyści lub długoletni dzierżawcy takichże dóbr, po dwóch do każdego oddziału, z Naczelnika Powiatu, Radców Dyrekcyi Ubezpieczeń i Lekarza Powiatu, z urzędu do Komitetu należących, z dwóch posiadaczy miejskich dwóch głównych miast Powiatu, wybranych w taki sposób, jak to ma miejsce z Członkami Magistratów.

Председательствует на заседаниях Узд-
ный Начальник.

Ст. 20. Для выбора Членов из среды
владельцев имений, нынешние Уздные Ко-
митеты, в одно время с назначением
участков в Уздах, составляют особые
для каждого участка списки лицам, имуще-
щим согласно с предшествующею статьею
право избирать и быть избранными в Члены
Комитета. Списки эти сообщаются поимено-
ванным в них лицам, которые подчер-
кивают в оных имена двух удостове-
ряемых ими в Члены Комитета, должен-
ствующих составлять в оном участковую
Делегацию, а потом запечатать списки от-
сылают оные в Уздный Комитет, кото-
рый по большинству подчертков, опреде-
ляет состав будущего Комитета.

Ст. 21. В послѣдствіи, в случаѣ смер-
ти, выбытія, или увольненія кого-либо изъ
Членовъ Узднаго Комитета, составъ онаго
пополняется такимъ же образомъ.

Ст. 22. Къ попечительности и обязанно-
сти Комитетовъ принадлежит заведываніе
и надзоръ за всеми дѣйствіями по страхо-
ванію скота отъ чумы, какъ въ отношеніи
вознагражденія, слѣдующаго владельцамъ, кон-

Naczelnik Powiatu przewodniczy posiedze-
niom.

Art. 20. Dla dopełnienia pierwszego wy-
boru Członków z grona Obywateli ziemskich,
dotychczasowe Komitety Powiatowe jedno-
cześnie z uregulowaniem oddziałów Powiatu,
spiszą osobno dla każdego Oddziału listy ma-
jących w nim prawo, stosownie do poprze-
dzającego artykułu, zarazem wybierając i być
wybranymi na Członków Komitetu. Listy te
udzielone zostaną osobom objętym temiż, dla
przekreślenia w nich dwóch wybranych przez
każdego z nich na Członków Komitetu Dele-
gacją Oddziałową, składać mających. Późem,
listy te zapieczętowane, i odesłane zostaną
Komitetowi Powiatowemu, który z nich, we-
dle większości podkreśleń, ułoży komplet
przyszłego Komitetu.

Art. 21. Dalsze tychże Komitetów uzupeł-
nianie, w razie śmierci, wydalenia się lub urzę-
dowego uwolnienia którego z Członków Komitetu,
podług tychże samych form następować będzie.

Art. 22. Do atrybucyi i obowiązków Ko-
mitetów należy: zawiadywanie wszystkiemi
czynnościami ubezpieczenia bydła rogatego od
księgosuszu dotyczącemi, i nadzór nad niemi
tak pod względem samego wynagrodzenia

троля рогатаго скота и росписанія складокъ, такъ и въ отношеніи мѣръ, могущихъ отвратить или уменьшить потери въ скотѣ; а затѣмъ Комитетъ и каждый Членъ онаго, должны не только имѣть надзоръ, но и содѣйствовать исполненію изданныхъ и могущихъ быть изданными правилъ Ветеринарной Полиціи, имѣющихъ цѣлю предупрежденіе или прекращеніе чумы рогатаго скота и соблюденіе карантинныхъ мѣръ предосторожности.

Ст. 23. Уѣздные Комитеты собираются два раза въ годъ: въ первой половинѣ Апрѣля и первой половинѣ Октября мѣсяца; въ случаяхъ же экстренныхъ, по отзыву Уѣзднаго Начальника.

Ст. 24. Страховое Управленіе руководствуетъ дѣйствіями Комитетовъ и наблюдаетъ, чтобы составъ оныхъ былъ всегда въ надлежащемъ комплектѣ.

Ст. 25. О появившейся чумѣ рогатаго скота, владѣлецъ онаго долженъ тотчасъ уведомить Гминнаго Войта, Бургомистра или Президента города. Войтъ Гмины обязанъ немедленно донести о томъ Уѣздному Начальнику и Страховому Управленію, по имѣновавъ въ рапортѣ своемъ мѣстность и

владѣтелямъ przypadającego, kontrolli bydła rogatego i rozpisu składek, jako też pod względem zastosowania środków, które stratom w bydłe zapobiedz lub mniej licznemi uczynić je mogą; ztąd też należeć ma do Komitetów i do pojedynczych Członków, nie tylko nadzór lecz i współ udział w wykonywaniu wydanych i wydać się mogących przepisów policyjno-weterynaryjnych, co do zapobiegania i uśmierzania księgosuszu, oraz co do zachowania środków ostrożności kwarantannowych.

Art. 23. Komitety Powiatowe zbierają się peryodycznie dwa razy w rok, w pierwszej połowie Kwietnia i pierwszej połowie Października, w razach zaś pilnych, na wezwanie Naczelnika Powiatu.

Art. 24. Dyrekcya Ubezpieczeń kieruje czynnościami Komitetów i przestrzega aby skład ich był zawsze w należytem komplecie.

Art. 25. W razie pojawienia się gdziekolwiek księgosuszu, właściciel bydła donieść winien o tem bezzwłocznie Wójtowi Gminy, Burmistrzowi lub Prezydentowi; Wójt Gminy obowiązany jest natychmiast złożyć rapport Naczelnikowi Powiatu i Dyrekcji Ubezpieczeń, z wyrażeniem nazwiska miejscowości, ilości

объяснивъ число находящагося въ ней скота, имя и прозваніе жителя, у коего чума появилась и число скота заболѣвшаго и павшаго. Въ то же время отправляетъ онъ съ нарочнымъ такойже рапортъ къ ближайшему Члену Делегации, а между тѣмъ въ мѣстности, гдѣ обнаружилась зараза, предпринимаетъ всѣ мѣры предосторожности, предписанныя правилами Ветеринарной Полиции. Въ городахъ Президенты и Бургомистры, поступаютъ такимъ же самымъ образомъ.

Ст. 26. Получивъ таковое донесеніе, или узнавъ даже какимъ либо другимъ путемъ о появившейся чумѣ, Членъ Делегации, вмѣстѣ съ другимъ участковымъ Членомъ, а въ отсутствіе его, съ ближайшимъ владѣльцемъ имѣнія, а равно съ служащимъ Лекаремъ либо Ветеринаромъ, отправляется на мѣсто, гдѣ обнаружилась зараза.

Ст. 27. Составившаяся такимъ образомъ Делегация освѣдомаясь о мѣстныхъ обстоятельствахъ, т. е. о числѣ и помѣщеніи находящагося тамъ скота и о пастбищахъ онаго, и удостовѣрясь, что появившаяся болѣзнь есть дѣйствительно чума, приказываетъ какъ заболѣвшій, такъ и подозрѣваемый въ зачумленіи рогатый скотъ, убить въ присут-

находящегося сія огóлемъ быдла в теѣже, назвиска mieszkańca u którego zaraza się objawiła i liczby bydła chorego i padłego; jednocześnie zawiadomi on przez umyślnego posłańca takimże raportemъ najbliższego Członka Delegacji, a w miejscu objawionej zarazy wprowadzi w wykonanie wszelkie środki ostrożności, przepisami policyi weterynaryjnej wskazane. W miastach Prezydenci i Burmistrze, toż samó zachowują postępowanie.

Art. 26. Członek Delegacji za odebraniem takiego doniesienia, a nawet gdyby wiadomość o pojawieniu się zarazy doszła go z innej strony, obowiązany jest wspólnie z drugim Członkiem Oddziałowym, lub wrazie nieobecności tegoż, z przybranym najbliższym posiadaczem dóbr oraz z lekarzem rządowym lub Weterynarzem, zjechać do miejsca gdzie się objawiła zaraza.

Art. 27. Tak zebrana Delegacja po rozpoznaniu stosunków miejscowych, co do liczby i co do pomieszczenia bydła w miejscowości tej znajdującego się, oraz co do wypędzania onego na pastwiska, przystąpi do gruntownego zbadania, czy choroba jest rzeczywiście księgosuszem i zarządzi natychmiastowe wybiecie bydła chorego i podejrzanego w obecności swo-

ствии своемъ; причемъ долженъ находиться и оказывать пособіе мѣстный Гминный Войтъ, Бургомистръ, или другой Полицейскій Чиновникъ.

Ст. 28. Прежде нежели приступлено будетъ къ убою скота, Делегация составляетъ протоколъ, въ которомъ должны быть объяснены признаки, удостоверяющие, что появившаяся болѣзнь есть чума рогатаго скота; изложена необходимость убоя и въ какой мѣрь онъ долженъ быть произведенъ; вѣрно показано число скота каждаго рода; поименованъ владѣлецъ его и опредѣлена установленная 10-ю статьею стоимость каждой штуки, предназначенной къ убою.

Владѣльцы убитаго скота извѣщаются Делегациею письменно на печатаныхъ бланкахъ о количествахъ признаннаго имъ вознагражденія. Протоколъ о дѣйствіяхъ Делегации составляется въ двухъ одинаковыхъ экземплярахъ, изъ коихъ одинъ оставляется у мѣстнаго Начальства, а другой препровождается къ Уездному Начальнику, вмѣстѣ со счетами, показывающими особо вознагражденіе за убитый скотъ и особо издержки, сдѣланныя на основаніи 13-й статьи при убоѣ онаго

jej, przy assysteneyi i pomocy miejscowego Wójta Gminy, Burmistrza lub innego Urzędnika Policyjnego.

Art. 28. Wybicie bydła poprzedzone ma być spisaniem protokołu przez Delegację wyżej wymienioną, w którym wykazane być powinny znaki choroby, przekonywające, że pojawiona choroba jest księgosuszem, potrzeba i rozciągłość tego środka, z wymienieniem dokładnem liczby sztuk każdego gatunku bydła i właściciela onego imiennie, tudzież oznaczonej wedle art. 10-go, wartości każdej sztuki na wybicie wskazanej.

Właściciele wybitego bydła, uprzedzeni zostaną piśmiennie przez Delegację na drukowanych szematkach, o wysokości przyznanego im wynagrodzenia. Protokołu całej tej czynności spisanego w dwóch jedno brzmiących exemplarzach, jeden exemplarz pozostawiony będzie, u władzy miejscowej, a drugi przesłany Naczelnikowi Powiatu, wraz z likwidacjami należności, oddzielnie co do wynagrodzenia za bydło wybite, oddzielnie co do kosztów przy wybicciu wedle art. 13-go narosłych.

Ст. 29. Убой и зарытие скота производится немедленно под неотступным надзором командированного Медицинского Чиновника, либо Ветеринара и мѣстной Полицейской Власти.

Независимо отъ этого, въ зараженной мѣстности приводятся въ дѣйствіе всѣ мѣры полицейско-ветеринарной предосторожности и учреждается оцепленіе изъ стражи мѣстной, а по мѣрѣ возможности и изъ военной, которую въ помощь Делегация, на основаніи послѣдовавшихъ повелѣній Высшаго Начальства, вправе требовать чрезъ Уѣзднаго Начальника.

Ст. 30. Никто изъ владѣльцевъ скота не можетъ сопротивляться убою онаго, коль скоро сдѣлано о томъ распоряженіе Делегациею Комитета; на сопротивленіе не будетъ обращено вниманія, а сопротивляющийся подвергается ответственности, определенной статьею 547 Уложения о наказаніяхъ, какъ оказывающій явное неповиновеніе Начальству.

Ст. 31. Уѣздный Начальникъ, получивъ протоколы, показывающіе количество возна-

Art. 29. Wybicie i Zakopanie bydła, dopełnionem ma być pod nieodstępny nadzorem delegowanego Urzędnika lekarskiego, lub Weterynarza i miejscowej Władzy Policyjnej.

Niezależnie od tego wprowadzone będą w wykonanie w tejże miejscowości, wszelkie środki ostrożności Policyjno-Weterynaryjne, tudzież zaprowadzoną zostanie straż miejscowa, a w miarę możności, i wojskowa, której dodania Delegacja przez pośrednictwo Naczelnika Powiatu, wedle wydanych rozkazów żądać może.

Art. 30. Żaden właściciel bydła nie może opierać się wybiciu takowego, skoro to zarządzone zostanie przez wyżej wymienioną Delegacją Komitetu; na opór względ miany być nie ma, a dopuszczający się takowego pociągnięty zostanie do odpowiedzialności przewidzianej Art. 547 Kodexu Kar głównych i poprawczych, jako okazujący jawną nieuległość Zwierzchności.

Art. 31. Nadesłane Naczelnikowi Powiatu protokoły oznaczające należytości za wybite
Tom L. do Nru 153

граждения за убитый и павшій скотъ и счета расходамъ, утвержденнымъ Делегациею, представляет оныя не позже какъ чрезъ 8 дней въ Страховое Управление, которое по повѣркѣ ихъ съ документами въ счетномъ отношеніи, причитающееся вознагражденіе ассигнуетъ изъ суммъ своихъ не позже 8 дней, назначая оное въ отпускъ изъ подлежащаго Уѣзднаго Казначейства, такимъ же порядкомъ, какимъ производится вознагражденіе за сгорѣвшія строенія.

Ст. 32. Для города Варшавы будетъ установленъ такойже Комитетъ подъ председательствомъ Президента города, или командированнаго имъ Ратмана Магистрата, состоящій изъ шести выбранныхъ Президентомъ Обывателей, Инспектора врачебной Управы г. Варшавы и Полицейскаго Чиновника назначеннаго Оберъ-Полицій-Мейстеромъ.

Все сказанное въ предидущихъ статьяхъ о дѣйствіяхъ и обязанностяхъ Уѣздныхъ Комитетовъ и Делегаций, относится также и къ Комитету г. Варшавы. Въ Варшавѣ Президентъ города дѣйствуетъ точно также, какъ дѣйствуютъ въ Уѣздахъ Уѣздные Начальники.

i upadłe bydło, tudzież likwidacje kosztów przez Delegację przyznanych, tenże Naczelnik Powiatu najpóźniej w dniach 8-iu przedstawi Dyrekeyi Ubezpieczeń, która sprawdzwszy je z dowodami w rachubie, przypadające należytości wyasygnuje ze swych funduszów na właściwą Kasę Powiatową, najpóźniej w dniach 8-iu podług form przyjętych przy wypłacie wynagrodzeń za pogorzele.

Art. 32. Dla miasta Warszawy ustanowiony być ma podobnyż Komitet pod przewodnictwem Prezydenta miasta Warszawy lub delegowanego przezeń Radnego Magistratu, z sześciu obywateli wybranych przez Prezydenta miasta, z Inspektora lekarskiego miasta Warszawy, oraz z Urzędnika Policyjnego wyznaczonego przez Ober-Policmajstra składający się. Wszystko co w powyższych artykułach powiedziano o atrybucyach, obowiązkach i działaniach Komitetów Powiatowych i Delegacyi Oddziałowych, odnosi się także i do Komitetu miasta Warszawy. Czynności należące w Powiatach do Naczelników, załatwiane być mają w Warszawie przez Prezydenta miasta.

Ст. **33.** Варшавская Исполнительная Полиция, Презыденты и Бургомистры городовъ, Гминные Войты и Сельскіе Солтысы, подлѣ опасеніемъ отвѣтственности по законамъ, обязаны исполнять требованія и оказывать все возможное пособіе Членамъ Комитетовъ, при исполненіи имъ обязанностей, проистекающихъ изъ настоящихъ правилъ.

Ст. **34.** Всякая переписка по страхованію рогатаго скота, освобождается отъ употребленія гербовой бумаги.

Ст. **35.** Постановленіе 27 Апрѣля (9 Мая) 1856 г. о мѣрахъ къ прекращенію чумы рогатаго скота, имѣетъ обязательную силу до 20 Декабря (1 Января) 1857/8 года; съ этого же времени входятъ въ исполненіе настоящія правила.

Ст. **36.** На первый разъ дозволяется въ теченіе Генваря и Феврала мѣсяцевъ 1858 года, страховать рогатый скотъ лучшей породы по увеличенной цѣнѣ, хотябы чума и была въ нѣкоторыхъ мѣстностяхъ края.

Art. **33.** Policja Wykonawcza miasta Warszawy, Prezydenci i Burmistrze miast tudzież Wójci Gmin i Soltysi na wsiach winni są okazywać powolność i dodawać wszelką pomoc Członkom Komitetów w wykonywaniu czynności z powyższych przepisów wypływających, pod odpowiedzialnością prawem przepisaną.

Art. **34.** Wszelka korespondencja tego ubezpieczenia dotycząca, wolną jest od używania papieru stemplowego.

Art. **35.** Postanowienie z d. 27 Kwietnia (9 Maja) 1856 r. o uśmierzeniu księgosuszu pozostaje w swej mocy do d. 20 Grudnia (1 Stycznia) 1857/8 r.; od tej zaś daty obowiązować będą powyższe przepisy.

Art. **36.** Na raz pierwszy wolno będzie w ciągu miesięcy Stycznia i Lutego 1858 r. podawać do ubezpieczenia bydło poprawne w szacunku podwyższonym, bez względu czy księgosusz istnieje w niektórych miejscowościach kraju lub nie.

Ст. 37. Исполнение и развитие настоящего постановления, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ заведеніе Совѣта Управленія, 28 Мая (9 Іюня) 1857 года.

Art. 37. Wykonanie i rozwinięcie tego postanowienia które w Dzienniku Praw zamieszczone być ma, Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych poleca się.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej d.28 Maja (9 Czerwca) 1857 r.

Namiestnik Jenerał - Adjutant
(podp.) *Niższe Gorczakow.*

Dyrektor Główny Pre- zydujący w Kommissyi Rządowej Spraw Wew- nętrzných i Duchowných	p. o. Sekretarza Stanu, Rzeczywisty Radea Stanu, (podp.) <i>J. Karnicki.</i> <i>Zgodno z Oryginałem:</i> Tajny Radca, (podp.) <i>Muchanów.</i>	p. o. Sekretarza Stanu, Rzeczywisty Radea Stanu, (podp.) <i>J. Karnicki.</i>

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
w zas. Rzeczywisty Radea Stanu *Brzeziński.*

Dyrektor Kancellaryi,
Radca Kollegialny, *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia 23 Września (5 Października) 1857 r.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссийскаго,
Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Советъ Управленія Царства.

Въ исполненіе Высочайшей Воли, объявленной Княземъ Намѣстникомъ 21 Мая (2 Юня) 1856 года за N. 4,224, чтобы чинамъ бывшей Польской Арміи, которые по переисчисленіи изъ 3-й категоріи поступили на службу и нынѣ продолжаютъ оную неукоризненно, если они прослужать не менѣе 20-ти лѣтъ послѣ мятежа, даровать право на полученіе эмеритуры, съ причисленіемъ

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

W wykonaniu Najdobrotliwszej Woli Najjaśniejszego Pana, oznajmionej przez Namiestnika Królestwa, pod d. 21 Maja (2 Czerwca) 1856 r. N. 4224, pozwalającej, ażeby Wojskowym byłej Armii Polskiej, którzy, po przeniesieniu ich z trzeciej kategorii weszli do służby, i pełnią takową nienagannie, jeśli przesłużą nie mniej jak lat 20-cia po rokoszu, przyznawanem było prawo do otrzymania pen-

къ выслугѣ времени до мятежа на службѣ проведеннаго и съ распространеніемъ сей милости на семейства тѣхъ изъ нихъ, которые умерли по прослуженіи 20 лѣтъ послѣ мятежа, — Совѣтъ Управленія постановляетъ слѣдующее:

Ст. 1. Чины бывшей Польской Арміи, которые во время возникшаго 17 (29 Ноября) 1830 года мятежа состояли въ военной службѣ, равно и тѣ, которые по увольненіи уже изъ военной службы, вступили послѣ означеннаго дня въ ряды мятежниковъ, если по водвореніи въ Царствѣ законнаго порядка, поступили на службу, и по перечисленіи изъ 3-ей категоріи, прослужили или прослужатъ неукоризненно не менѣе 20 лѣтъ, могутъ получать эмеритальные пенсіоны, на основаніи общихъ эмеритальныхъ правилъ, не только за службу послѣ мятежа, но и за службу свою въ бывшей Польской арміи. Вдовы и несовершеннолѣтніа дѣти послѣ сихъ лицъ оставшіяся, равномерно могутъ получать эмеритальныя пенсіи, по общимъ эмеритальнымъ правиламъ.

Ст. 2. Чиновники, которые до мятежа состояли въ гражданской службѣ, во время же мятежа вступили въ ряды мятежниковъ, а по

си эмеритальной, з зачисленіемъ czasu przed rokoszem wysłużonego, i ażeby dobrodziejstwoto rozciągnięciem było i do rodzin pozostałych po Urzędnikach w tej kategorii będących, którzy po wysłużeniu lat 20, po rokoszu życie zakończyli, Rada Administracyjna postanowiła co następuje.

Art. 1. Wojskowi byłej Armii Polskiej, tak ci, którzy znajdowali się w jej szeregach podczas wybuchu rokoszu w Królestwie na d. 17 (29) Listopada 1830 r. jak i ci, którzy wyszedłszy wcześniej ze służby Wojskowej, weszli po tym dniu, w szeregi powstańców, jeżeli po przywróceniu w Królestwie prawej Władzy, wstąpili do służby, i zwolnionemi będąc z 3-ej kategorii, wysłużyli lub wysłużą nienagannie najmniej lat 20 skończonych, otrzymywać mogą pensyję emerytalną mającą się oznaczać według ogólnych zasad emerytalnych, nie tylko za służbę po rokoszu odbytą lecz i za lata przed rokoszem w byłym Wojsku Polskiem wysłużone. Wdowy i dzieci nieletnie po tych osobach pozostałe, mogą także otrzymać pensyję emerytalną według ogólnych zasad emerytalnych.

Art. 2. Urzędnicy którzy przed rokoszem byli w służbie Cywilnej Królestwa, zaś podczas rokoszu weszli w szeregi powstańców,

водвореніи законнаго порядка поступили обратно на службу, и по перечисленіи изъ 3-й категоріи, прослужили не укоризненно не менѣе 20 лѣтъ, равномерно могутъ получать эмеритальные пенсіоны за службу до мятежа, и семействамъ ихъ служить также право на полученіе пенсіоновъ.

Ст. 3. Въ число полныхъ 20-и лѣтъ составляющихъ на основаніи 1-й и 2-й статей условіе зачисленія къ пенсіону службы до мятежа, входитъ не только служба платная изъ казенныхъ суммъ, или изъ суммъ Учрежденій въ заведываніи Правительства состоящихъ, но и служба по выборамъ, равно всякаго рода бесплатная служба, казенная, или въ вѣдѣніи Правительства состоящая, и наконецъ всякая аппликація и практика въ подобной службѣ, исполняемая по назначенію, или по письменному офиціальному увѣдомленію. За всеѣмъ тѣмъ эмеритальная пенсія должна быть признаваема въ томъ только случаѣ, если чиновникъ, коему зачитывается таковая служба въ число помянутыхъ 20-и лѣтъ, прослужилъ въ казенной платной службѣ, или въ такой же службѣ Учрежденій, въ заведываніи Правительства состоящихъ, и къ Эмеритальному Обществу

а по приwrócenіи правей Влaды, вeszли знову до службы, и zwолнионemi бѣдaчъ з 3-ей категоріи, wыслужили нienagannie лaт 20 скончоныхъ, мoгa рoвнeжъ oтpимывaчъ пенсѣе emeryтaлнaя зa лaтa пpедъ рокoшeмъ wыслужoнe, a тaкжe рoдзинoмъ ихъ служѣчъ бѣдeиe добpодзѣѣstwo oтpимaнѣя пенсѣи.

Art. 3. Do liczby lat 20-tu skończonych, będącej według Art. 1-go i 2-go warunkiem policzenia w poczet lat pensyję emerytalną jednających, służby przed rokoszem odbytej, należy nietylko służba płatna z funduszków Skarbu lub pod opieką Rządu zostających, lecz i służba z wyborów oraz wszelkiego rodzaju służba niepłatna Rządowa, lub pod opieką Rządu zostająca, tudzież wszelka aplikacya i praktyka w tej służbie, za nominacyą lub urzędowem na piśmie powołaniem pełniona. Wszakże pensya emerytalna przyznawana ma być tylko w tym przypadku, jeśli osoba licząca taką służbę w poczet powyższych lat 20-tu, przebyła w służbie płatnej Rządowej lub pod opieką Rządu zostającej i należącej do stowarzyszenia emerytalnego, bądź to przed rokoszem bądź po rokoszu, bądź nakoniec przed rokoszem i po rokoszu zarazem, tyle lat, iż według Ustawy

принадлежащихъ, до мятежа, или послѣ онаго, или наконецъ до мятежа и послѣ мятежа вмѣстѣ, столько лѣтъ, что по эмеритальнымъ правиламъ, можетъ быть ему назначена эмеритальная пенсія.

Ст. 4. Воспользоваться благодѣяніемъ настоящаго постановленія имѣютъ право не только тѣ изъ чиновниковъ, поименованныхъ въ 1-й и 2-й статьяхъ, которые состоятъ еще нынѣ на службѣ, но и тѣ, которые находятся въ отставкѣ, а равно семейства оставшіяся послѣ умершихъ, съ тѣмъ, что лица вышедшія въ отставку до 21 Мая (2 Іюня) 1856 года, и семейства умершихъ до этого числа, начнутъ пользоваться вышеприведенною милостию только съ 21 Мая (2 Іюня) 1856 года.

Ст. 5. Лица въ 1-й статьѣ поименованныя, или семейства послѣ нихъ оставшіяся, обязаны будутъ на основаніи 47-й статьи Военнаго Эмеритальнаго Положенія отъ 13 (25) Іюня 1829 г., уплатить Гражданскому эмеритальному Обществу эмеритальную складку, за ихъ службу въ 6. Польской арміи.

Ст. 6. Эмеритальная пенсія, назначаемая на основаніи настоящаго постановленія, въ такой только мѣрѣ должна быть относима къ казеннымъ суммамъ, въ какой превышать

Эмеритальныхъ, пенсія эмеритальная призначаема ей, быть можетъ.

Art. 4. Do korzystania z dobrodziejstwa niniejszego postanowienia mają prawo nie tylko te z osób w Art: 1-ym i 2-im wymienionych, które jeszcze obecnie w służbie pozostają, lecz i te, które wyszły już ze służby jak również rodziny po zmarłych, z zastrzeżeniem: że te osoby, które wyszły ze służby przed dniem 21 Maja (2 Czerwca) 1856 roku, lub rodziny po zmarłych przed tym dniem, poczną korzystać, z powyższego dobrodziejstwa od tegoż dnia dopiero.

Art. 5. Osoby w Art: 1-ym wymienione, lub rodziny po nich pozostałe, obowiązane będą, stosownie do Art. 47 Ustawy Emerytalnej Wojskowej z d. 13 (25) Czerwca 1829 r., wnieść do funduszów Stowarzyszenia Emerytalnego Cywilnego, składkę Emerytalną, za lata w byłem Wojsku Polskiem wysłużone.

Art. 6. Pensye Emerytalne z dobrodziejstwa niniejszem Postanowieniem objętego wynikające, z funduszów Skarbowych płacone być mają, o tyle, o ile przewyższać będą

будетъ то, что по существующимъ эмеритальнымъ правиламъ слѣдовать будетъ изъ эмеритальныхъ суммъ.

Ст. 7. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственную Коммисію Финансовъ равно и Эмеритальную Коммисію.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Совѣта Управленія, 30 Сентября (11 Октября) 1856 года.

то, со з obowiązujących dotychczas przepisów Emerytalnych należeć się okaże.

Art. 7. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw zamieszczone być ma, Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, tudzież Kommissyi Emerytalnej poleconem zostaje.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej d. 30 Października (11 Listopada) 1856 roku.

Namiestnik Jenerał - Adjutant

(podp.) *Xięże Gorczakow.*

Dyrektor Główny Pre-
zydujący w Kommissyi
Rządowej Przychodów
i Skarbu,

Tajny Radca,
(podp) *Łęski.*

Sekretarz Stanu,

Tajny Radca,
(podp.) *T. Le Brun.*

Zgodno z Oryginałem:

Sekretarz Stanu,

Tajny Radca,
(podp.) *T. Le Brun.*

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *F. Hr. Skarbek.*

Dyrektor Kancellarii,
Radca Kollegialny, *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia d. 27 Września (9 Października) 1857 r.

Tom L. do Nru 153

Божією Милостію

МЫ АЛЕКСАНДРЪ II-й,

Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій,
Царь Польскій,

и проч., и проч., и проч.

Принимая въ уваженіе, что обращеніе рекрутъ, къ фронтовой службѣ неспособныхъ, на горныя работы въ казенныхъ заводахъ не доставило той пользы, какая ожидалась, и желая облегчить приисканіе для заводовъ вольнонаемныхъ горнорабочихъ, по представленію Совѣта Управленія Царства Польскаго:

Wypis z Protokółu Sekretaryatu Stanu Królestwa
Polskiego.

Z Bożej Łaski

MY ALEXANDER II-ty

Cesarz i Samowładca Wszech Rossyi,
Król Polski,

etc., etc., etc.

Zważywszy, że przeznaczenie w pomoc zakładom Rządowo-górnichym rekrutów niezdolnych do służby frontowej, nieprzyniosło spodziewanego pożytku, pragnąc zarazem ułatwić tymże zakładom, środki posiadania najemnych robotników górniczych, na przedstawienie Rady Administracyjnej Królestwa Polskiego.

Повелѣваемъ:

Ст. 1. Дозволенное Указомъ 29 Іюня (10 Іюля) 1840 года обращеніе рекрутъ на казенные горные заводы Царства впредь прекратить.

Ст. 2. Поступившихъ на казенные горные заводы и въ другія горно-заводскія заведенія работниковъ, по учиненіи ими присяги и внесеніи ихъ въ заводскія родословныя книги, освободить отъ рекрутской повинности, до тѣхъ поръ, пока состоятъ будутъ въ горнозаводскомъ сословіи.

Освободить равномерно отъ сей повинности тѣхъ изъ сыновей горнорабочихъ, которые посвящаютъ себя горному на казенныхъ заводахъ промыслу и, по мѣрѣ признанія ихъ способности, внесены будутъ въ заводскія родословныя книги.

Ст. 3. Совѣтъ Управленія издаетъ правила и основанія, на коихъ производимы будутъ: пріемъ въ горную службу работниковъ и записаніе ихъ въ родословныя книги.

Rozkazujemy:

Art. 1. Dozwolone Ukazem z dnia 29 Czerwca (10 Lipca) 1840 r., przeznaczenie rekrutów do Zakładów Rządowo-górnich Królestwa, ma być nadal zaniechanem.

Art. 2. Robotnicy przyjęci do Zakładów i innych fabryk Rządowo-górnich po złożeniu przez nich przysięgi i zapisaniu rodowodu, mają być wolni od zaciągu wojskowego, dopóty, dopóki w tem powołaniu pozostawać będą.

Wolni są również od zaciągu tacy synowie górników, którzy się powołaniu swych ojców poświęca, i o ile za wykwalifikowanych górników uznani, do rodowodów wpisani zostaną.

Art. 3. Rada Administracyjna wyda przepisy, podług których, ma następować przyjmowanie do służby górniczej robotników i zapisywanie ich do rodowodu.

Ст. 4. Исполненіе сего Указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, возлагаемъ на Совѣтъ Управленія Царства Польскаго.

Данъ въ Царскомъ Селѣ Октября 16 (28) дня 1856 года.

(подписано) „АЛЕКСАНДРЪ.“

Art. 4. Wykonanie niniejszego Ukazu, który w Dzienniku Praw, ma być pomieszczony, Radzie Administracyjnej Królestwa Polskiego, polecamy.

Dan w Carskiem Siele dnia 16 (28) Października 1856 r.

przez Cesarza i Króla

Minister Sekretarz Stanu, (podp.) J. Tymowski.

Zgodno z oryginałem:

Minister Sekretarz Stanu (podp.) J. Tymowski.

Zgodno z oryginałem:

Sekretarz Stanu, Tajny Radca (podp.) T. Le Brun.

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator F. Hr. Skarbek.

Dyrektor Kancellaryi,
Radca Kollegialny J. Ornowski.

Dzień ogłoszenia d. 27 Września (9 Października) 1857 r.

Божією Милостію

МЫ АЛЕКСАНДРЪ II-й,

Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій,
Царь Польскій,

и проч., и проч., и проч.

Принявъ во вниманіе, что особая плата за паспорта, выдаваемые въ Нашемъ Царствѣ Польскомъ на временное за границу пребываніе, была примѣнена къ существовавшей въ Имперіи пошлинѣ, которая нынѣ Указомъ Нашимъ 26 Августа (7 Сентября) сего года отмѣнена, и имѣя въ виду, что тѣже причины, которыя побудили Насъ къ отмѣнѣ таковой пошлины, относятся равнымъ образомъ и къ Царству Польскому, по представленію Совѣта Управленія Царства.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu Królestwa
Polskiego.

Z Bożej Łaski

MY ALEXANDER II-gi,

Cesarz i Samowładca Wszech Rossyi,
Król Polski,

etc., etc., etc.

Zważywszy, że opłaty od pasportów za czasowy wyjazd za granicę, w Naszém Królestwie Polskiem zastosowane są do istniejących podobnych opłat w Cesarstwie, które Ukazem Naszém z dnia 26 Sierpnia (7 Września) r. b. zmienione zostały, zważywszy, że te same pobudki, jakie Nas skłoniły do zmiany tychże opłat w Cesarstwie, odnoszą się również i do Królestwa Polskiego, na przedstawienie Naszej Rady Administracyjnej Królestwa.

Повелѣваемъ :

Ст. 1. Установленную во 2-мъ и 3-мъ пунктахъ статьи 1-й Высочайшаго Указа 27 Ноября (9 Декабря) 1851 года особую пошлину съ отправляющихся временно за границу лицъ, за выдаваемые имъ заграничные паспорта, отмѣнить, и со дня обнародованія настоящаго Указа, никакой тѣми пунктами определенной платы не взыскивать.

Ст. 2. Въмѣсто упомянутой пошлины, установить сборъ въ слѣдующемъ размѣрѣ:

за каждый паспортъ, безъ ограниченія числа лицъ, въ ономъ означенныхъ, взимать по пяти рублей за каждые шесть мѣсяцевъ; по десяти рублей за каждый годъ, по пятнадцати рублей серебромъ за полтора года, и т. д.

Ст. 3. Изъ поступающей такимъ образомъ платы обращать по четыре рубля пятидесяти копѣекъ за каждое полугодіе въ составъ инвалиднаго капитала, а пятьдесятъ копѣекъ, для покрытія расходовъ по заготовленію паспортныхъ бланкетовъ, причислять къ доходамъ казны Царства.

Ст. 4. Всѣ прочія паспортныя правила, симъ Указомъ неотмѣненныя, оставить въ прежней ихъ силѣ.

Rozkazujemy:

Art. 1. Uchyla się opłata od pasportów za czasowy wyjazd za granicę oznaczona w artykule 1-ym ustępie 2-im i 3-im Najwyższego Ukazu z dnia 27 Listopada (9 Grudnia) 1851 r. i od chwili ogłoszenia niniejszego Ukazu, żadna temi ustępami wskazana opłata pobierana nie będzie.

Art. 2. W miejsce powyższej opłaty stanowi się następująca:

za każdy pasport, ilekolwiek osób byłoby w nim wymienionych, pobierać się będzie po rubli srebrnych pięć za każde półrocze, rubli srebrnych dziesięć za rok, rubli srebrnych piętnaście, za półtora roku, i tak dalej.

Art. 3. Z kwoty tym sposobem pobieranej, rubli srebrnych cztery i pół od każdego półrocznego pasportu, ma przechodzić na fundusz Inwalidów, a kopiejek pięćdziesiąt, dla pokrycia kosztu druków pasportowych na dochód Skarbu Królestwa.

Art. 4. Wszystkie inne przepisy pasportowe, niniejszym Ukazem niezmienione, pozostają w swej mocy.

Ст. 5. Исполнение настоящего Указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, поручается Намѣстнику Нашею Царства Польскаго, равно Правительственнымъ Коммисіямъ, каждой по принадлежности, и Варшавскому Военному Генераль-Губернатору.

Данъ въ С. Петербургъ, Ноября 13 (25) дня 1856 года.

(подписано) „АЛЕКСАНДРЪ.“

Art. 5. Wykonanie niniejszego Ukazu, który w Dzienniku Praw zamieszczony być ma, Namiestnikowi Naszego Królestwa Polskiego, tudzież Komissyom Rządowym, w czém do której należy, oraz Wojennemu General-Gubernatorowi Miasta Warszawy polecamy.

Dan w Petersburgu dnia 13 (25) Listopada 1856 r.

przez Cesarza i Króla

Minister Sekretarz Stanu,

(podp.) *I. Tymowski.*

Zgodno z Oryginałem:

Minister Sekretarz Stanu,

(podp.) *I. Tymowski.*

Zgodno z Oryginałem:

Sekretarz Stanu,

Tajny Radca, (podp.) *T. Le Brun.*

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący

w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,

Tajny Radca, Senator *F. Hr. Skarbek.*

Dyrektor Kancellaryi,

Radca Kollegialny, *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia d. 27 Września (9 Października) 1857 r.

Данъ въ Петербургъ dnia 13 (25) Listo-
pada 1835 г.

Божію Милостію

МЫ АЛЕКСАНДРЪ II-й,

Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій,
Царь Польскій,

и проч., и проч., и проч.

Признавъ соотвѣтственнымъ измѣнить по-
становленное въ пунктъ 6, 25-й статьи Указа
4 (16) Марта 1835 года правило, сообразно
коему, лица, пользующіяся эмеритальными
пенсіями, въ случаѣ выѣзда ихъ за границу
обязаны испрашивать особаго разрѣшенія на
право полученія оныхъ, по представленію
Совѣта Управленія Нашего Царства Поль-
скаго, Повелѣваемъ:

Wypis z Protokółu Sekretaryatu Stanu Królestwa
Polskiego.

Z Bożej Łaski

MY ALEXANDER II-gi

Cesarz i Samowładca Wszech Rosyi
Król Polski,

etc., etc., etc.

Uznawszy za właściwe, zmienić dotych-
czasowy przepis objęty w ustępie lit. b, ar-
tykułu 25 Ukazu z dnia 4 (16) Marca 1835,
stanowiącego o potrzebie osobnych pozwoleń
na pobieranie pensyi emerytalnej w razie wy-
dalenia się osób, pobierających też pensye,
za granicę; na przedstawienie Rady Admini-
stracyjnej Naszego Królestwa Polskiego, roz-
kazaliśmy i rozkazujemy:

Ст. 1. Лица, получающія эмеритальную пенсію, отправляясь на опредѣленный срокъ за границу по законнымъ паспортамъ, могутъ получать эту пенсію безъ особаго на сіе разрѣшенія до истеченія шести мѣсяцевъ своего тамъ пребыванія. Если же будутъ оставаться за границею долѣе сего срока, въ такомъ случаѣ пенсія можетъ быть имъ производима только съ разрѣшенія Намѣстника Нашего въ Царствѣ Польскомъ.

Ст. 2. Эмеритальныя пенсіи лицамъ, отправляющимся за границу по безсрочнымъ паспортамъ, могутъ быть производимы токмо съ Нашего соизволенія. Тѣ однако же пенсіонеры, кои нынѣ получаютъ свою пенсію за границею на основаніи данныхъ до сего времени дозволеній, могутъ и впредь пользоваться оною въ теченіи времени, въ тѣхъ разрѣшеніяхъ опредѣленного.

Ст. 3. Пунктъ 6, 25-й статьи Указа 4 (16) Марта 1835 года, коимъ повелено испрашивать особыя разрѣшенія на производство пенсіи лицамъ, отправляющимся за границу, сими отмѣняется.

Art. 1. Osoby, pobierające pensye emerytalne, oddalając się na czas pewny za granicę, za legalnemi pasportami, mogą pobierać te pensye bez osobnego na to pozwolenia, aż do upływu sześciu miesięcy swego tam pobytu: wrazie dłuższego przebywania za granicą, pensye rzeczone tylko za zezwoleniem Naszego Namiestnika w Królestwie Polskiem, płacone im być mogą.

Art. 2. Do płacenia pensyj emerytalnych osobom wydalającym się za granicę, za takimiż jak w artykule poprzedzającym pasportami na czas nieokreślony, potrzebne jest Nasze zezwolenie. Wszakże, osoby pobierające swe pensye za granicą, na zasadzie udzielonych im dotąd pozwoleń, mają pozostać przy ich poborze na czas temiż pozwoleniami zakreslony.

Art. 3. Ustęp 6, artykułu 25, Ukazu z dnia 4 (16) Marca 1835, stanowiący, o potrzebie wyjednywania osobnych pozwoleń do pobierania pensyj emerytalnych, przez osoby wydalające się za granicę, ustaje w swej mocy.

Ст. 4. Исполненіе настоящаго Указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Намѣстника Нашего въ Царствѣ Польскомъ, равно на Правительственную Коммисію Финансовъ и Казначейства.

Данъ въ Царскомъ Селѣ Мая 14 (26) дня 1857 года.

(подписано) АЛЕКСАНДРЪ.

Art. 4. Wykonanie niniejszego Ukazu, który w Dzienniku praw umieszczony być ma, Namiestnikowi Naszemu Królestwa Polskiego, tudzież Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu polecamy.

Dan w Carskiem Siele dnia 14 (26) Maja 1857 r.

przez Cesarza i Króla
Minister Sekretarz Stanu, J. Tymowski.

Zgodno z oryginałem:

Minister Sekretarz Stanu, J. Tymowski.

Zgodno z oryginałem:

p. o. Sekretarza Stanu,
Rzeczywisty Radca Stanu (podp.) J. Karnicki.

Zgodno z wypisem:

w zas. Dyrektora Głównego Prezydującego
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Rzeczywisty Radca Stanu, Brzeziński.

Dyrektor Kancellaryi,
Radca Kollegialny J. Ornowski.

Dzień ogłoszenia dnia 1 (13) Października 1857 r.

Art. 4. Wykonanie niniejszego Ukazu, który w Dzienniku Praw umieszczony być ma, Na-
miesnikowi Naszemu Królestwa Polskiego,
ciężkie Komisarzy Rządowej Ruchomości i
Skarbu polecamy.

W Dan w Carskiem Siole dnia 14 (26) Maja

1857 r.

Minister Sekretarz Stanu, J. Tymowski.

Zgodno z oryginałem.

Minister Sekretarz Stanu, J. Tymowski.

Zgodno z oryginałem.

p. o. Sekretarz Stanu,

Rzeczywisty Rada Stanu (podp.) J. Karłowicz.

Zgodno z wypisem.

W. z. Dyktora Głównego Przewodzącego

w Komisarzy Rządowej Ruchomości

Rzeczywisty Rada Stanu, Wyszczkowski.

Dyktor Kancelaryi.

Rada Kollegialny J. Ornowski.

Dzień ogłoszenia dnia 1 (13) Października 1857 r.

10*

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAWIE- DLIWOSCI.

W wykonaniu polecenia J. O. Księcia Na-
miestnika Królestwa, objawionego przez odez-
wę Sekretarza Stanu przy Radzie Administra-
cyjnej z dnia 4 (16) Lipca r. b. N. 21,102,
ogłasza w Dzienniku Praw Ukaz Rządzącego
Senatu, z daty 7 Czerwca r. b. donoszący
o Najwyższem zatwierdzeniu w dniu 28
Maja t. r. nowej ogólnej Taryfry do handlu
Europejskiego dla Komor w Cesarstwie i Kró-
lestwie Polskiem.

w Warszawie dnia 13 (25) Lipca 1856 r.

w Zastępstwie

Dyrektora Głównego Prezydującego,
Rzeczywisty Rada Stanu *Brzezinski.*

Dyrektor Kancelaryi,

Rada Kollegialny J. Ornowski.

УКАЗЪ

ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА
САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО,
изъ Правительствующаго Сената.

По именному Его Императорскаго Величества Высочайшему Указу, данному Правительствующему Сенату въ 28 день Мая 1857 года, за собственноручнымъ Его Величества подписаніемъ, въ которомъ изображено:

„Утвердивъ составленный въ Министерствѣ Финансовъ и рассмотрѣнный въ Государственномъ Совѣтѣ новый общій Тарифъ по Европейской торговлѣ для Таможенъ Россійской Имперіи и Царства Польскаго, и препровождая Тарифъ сей со всеми слѣдующими къ оному приложеніями въ Правительствующій Сенатъ,

Повелѣваемъ:

1. Новый Тарифъ привести въ дѣйствие какъ въ Имперіи, такъ и въ Царствѣ, со дня полученія оного въ каждой Таможнѣ, за исключеніемъ лишь Одесской портовой Таможни, въ которой, впредь до окончанія

UKAZ

JEGO CESARSKIEJ MOSCI SAMO-

WŁADCY WSZECH ROSSYI,

z Senatu Rządzącego.

Na mocy Najwyższego Jego Cesarskiej Mości, Ukazu do Senatu Rządzącego, pod dniem 28 Maja 1857 roku wydanego, za własnoręcznym podpisem, Jego Cesarskiej Mości, w którym wyrażono:

„Zatwierdziwszy ułożoną w Ministerstwie Skarbu i rozpoznaną w Radzie Państwa, nową do handlu Europejskiego Taryfę ogólną dla Komor w Cesarstwie Rosyjskiem i Królestwie Polskiem, i przesyłając też Taryfę z wszelkimi do niej należącemi annexami, Rządzącemu Senatowi.“

Rozkazujemy:

1. Nową Taryfę wprowadzić w wykonanie tak w Cesarstwie, jako i Królestwie, z dniem jej dojścia do każdej Komory, wyjąwszy Komorę portową w Odessie, w której do upływu terminu tamtejszego porto-franko, od

срока тамошняго порто-франко, съ товаровъ, потребляемыхъ въ чертъ сего порто-франко, взимать пошлины на существующемъ нынѣ основаніи, и

2. Тѣ товары, которые ко дню полученія въ Таможняхъ настоящаго Тарифа, останутся неочищенными пошлинною, подвергнуть платежу уменьшенной новымъ Тарифомъ пошлины; по тѣмъ же статьямъ, по которымъ пошлина симъ Тарифомъ нѣсколько возвышается, взимать съ оставшихся товаровъ пошлину по прежнимъ положеніямъ. Правительствующій Сенатъ не оставитъ сдѣлать къ исполненію сего надлежащія распоряженія.

Правительствующій Сенатъ приказамъ. О приведеніи сего Высочайшаго Его Императорскаго Величества повелѣнія и Тарифа въ исполненіе, предоставить учинить надлежащее распоряженіе Г. Министру Финансовъ, о чемъ къ нему и послать Указъ а для свѣдѣнія и должнаго, до кого касаться можетъ, исполненія, съ приложеніемъ печатныхъ экземпляровъ, увѣдомить Указами же и прочихъ Гг. Министровъ, Генералъ-Губернаторовъ, Военныхъ и Гражданскихъ Губернаторовъ, Губернскія Правленія и Присутственныя мѣста; въ Святѣйшій Правитель-

товаровъ въ обрѣдѣ тогожъ порто-франко употребованныхъ, pobierać cło na zasadzie dotychczasowych przepisów, i

2. Od towarów, od których do dnia otrzymania w Komorach niniejszej Taryfły, cło opłaconem nie zostanie, pobierać cło zmniejszone nową Taryfłą; do tych zaś towarów, od których cło tąż Taryfłą jest nieco podwyższone, pobierać takowe na zasadzie poprzednich przepisów. Senat Rządzący nie omieszką ku wykonaniu tego, uczynić stosownie rozporządzenia.

Senat Rządzący postanowił: polecić Ministrowi Skarbu, aby celemъ wprowadzenia tego Najwyższego Jego Cesarskiej Mości, Ukazu i Taryfły w wykonanie, wydałъ stosownie rozporządzenie; a dla wiadomości i wykonania, w czémъ do kogo należy, przy dołączeniu drukowanychъ exemplarzy, rozesłać Ukazy i do innych Ministrów, General-Gubernatorów, Gubernatorów Wojennychъ i Cywilnychъ, Rządówъ Gubernialnychъ i Władz Rządowychъ; zaś Najświętszemu Synodowi Rządzącemu, wszystkimъ Departamentomъ Rządzącemu, Senatowi i ogólnymъ ichъ Zebraniomъ, prze-

ствующій Синодъ, во все Департаменты Правительствующаго Сената и Общія оныхъ Собранія сообщить въдѣнія; для увѣдомленія Гг. Министра Статсъ-Секретаря Царства Польскаго и Главноуправляющаго II-мъ Отдѣленіемъ Собственной Его Императорскаго Величества Канцеляріи, въ Департаментъ Министерства Юстиціи передать копию съ сего опредѣленія и припечатать въ I-мъ Отдѣленіи издаваемого при Правительствующемъ Сенатѣ собранія Указовъ. Вслѣдствіе сего, помянутаго Тарифа прилагается при семъ одинъ экземпляръ.

Юня 7 дня 1857 года.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Управляющій Отдѣленіемъ, Статскій Совѣтникъ
(подписалъ) *Животкевичъ*.

Вѣрно:

Помощникъ Статсъ-Секретаря
(подписано) *А. Петровъ*.

слать уwiadomienia, Ministrowi Sekretarzowi Stanu Królestwa Polskiego i Główno Zarządzającemu Wydziałem II-ym Własnej Jego Cesarskiej Mości, Kancellaryi, oraz Departamentowi Ministerstwa Sprawiedliwości zakommunikować Kopie niniejszej decyzji i ogłosić drukiem w I-ym oddziale wydawanego przy Senacie Rządzącym Zbioru Ukazów. W skutku tego, dołącza się przy niniejszem jeden exemplarz wspomnianej Taryfły.

dnia 7 Czerwca 1857 r.

Zgodno z oryginałem:

Zarządzający Wydziałem, Radca Stanu
(podp.) *Zywołkiewicz*.

Za zgodność: Podsekretarz Stanu,
(podp.) *Petrow*.

Za zgodność:

w Zas. Dyrektora Głównego Prezydującego,
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Rzeczywisty Radca Stanu.
(podp.) *Brzeziński*.

Dyrektor Kancellaryi
Radca Kollegialny, *J. Ornowski*.

Dzień ogłoszenia d. 1 (13) Października 1857 r.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссийскаго,

Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Советъ Управленія Царства.

Принимая въ соображеніе, что настоящее устройство контроля частныхъ служителей въ Городъ Варшавъ, требуетъ нѣкоторыхъ улучшеній, и что въ этой части службы нужно ввести основанныя на опытѣ предшествовавшихъ лѣтъ измѣненія, дабы достигнута была цѣль, съ коего установлены вносимыя въ контору оплаты, въ особенности для обеспечения пособія служителямъ и поденщикамъ, содѣлавшимся по старости или недугомъ не способными къ труду.—Советъ Управленія, по представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, учиненному по сношенію съ Варшавскимъ Военнымъ Генералъ-Губернаторомъ, постановилъ и постановляетъ:

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

Zważywszy że dotychczasowa organizacya Biura Kontrolli służących w mieście Warszawie, wymaga niektórych ulepszeń, i że w tej części służby zachodzi potrzeba zaprowadzenia zmian, jakie wskazuje doświadczenie w latach poprzednich nabyte, pragnąc oraz, aby w ustanowieniu opłat od Panów, za zmianę służących i od sług za zmianę, cel zamierzony został osiągniętym, szczególnie co do zapewnienia pomocy służącym i wyrobnikom w starości lub niemocy, pracy oddawać się nie mogącym, na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, po zniesieniu się z Warszawskim Wojennym General Gubernatorem uczynione, postanowiła i stanowi co następuje:

Ст. 1. Въмѣсто существующей нынѣ въ Варшавѣ Конторы частныхъ служителей, и установленныхъ въ городскихъ частяхъ Контролеровъ, учреждается въ Управленіи Варшавскаго Оберъ-Полиціимейстера особое, въ непосредственномъ его вѣдѣніи Контрольное Отдѣленіе частныхъ служителей, состоящее подъ Начальствомъ Варшавскаго Военнаго Генералъ-Губернатора.

Ст. 2. Составъ и содержаніе сего Отдѣленія, расходы на Канцелярскіе потребности и на другія издержки, къ суммамъ онаго, относящіяся, опредѣляются штатомъ, утверждаемымъ ежегодно Совѣтомъ Управленія.

Ст. 3. Отдѣленіе частныхъ служителей обязано:

- а) содержать вѣрный именной списокъ служителямъ обоого пола и вести контроль поведенію ихъ и перемѣнамъ ихъ служенія;
- б) вести именной списокъ и контроль по деньщикамъ всякаго состоянія, какъ проживающимъ постоянно въ городѣ Варшавѣ, такъ и прибывающимъ въ оный на время для заработковъ;
- в) выдавать служебныя книжки служителямъ и служанкамъ;

Art. 1. W miejsce dotychczasowego Biura Kontrolli służących w mieście Warszawie i Kontrolerów po cyrkulach, ustanawia się jeden wydział w Biurze Ober-Policmajstra m. Warszawy, który pod bez pośrednim zarządem tegoż Ober-Policmajstra, a pod zwierzchnim Warszawskiego Wojennego Generał-Gubernatora zostawać ma.

Art. 2. Skład i uposażenie Wydziału rzeczzonego oraz wydatki na potrzeby biurowe i inne do funduszów tego Wydziału odnoszące się, oznaczać ma etat przez Radę Administracyjną co rocznie zatwierdzany.

Art. 3. Wydział Kontrolli służących zajmować się ma:

- a) utrzymaniem dokładnego spisu sług płci obojej, oraz prowadzeniem Kontroli zmiany ich służb i sprawowania się;
- b) utrzymaniem spisu i Kontrolli wyrobników wszelkiego rodzaju stale w mieście Warszawie zamieszkałych, jako też na pewien czas do miasta Warszawy dla zarobku przybywających;
- c) Wydawanie książeczek służbowych sługom i służącym;

- г) снабжать поденщиковъ рабочими видами;
- д) взимать оплаты составляющія доходъ Контрольнаго Отдѣленія частныхъ служителей, и
- ж) удостоивать заслуженныхъ служителей къ наградамъ, а тѣмъ изъ нихъ, кои сдѣлались неспособными къ труду по старости лѣтъ или недугу, къ помѣщенію въ залахъ, имѣющихъ учредиться при домѣ приюта.

О служителяхъ и служанкахъ.

Ст. 4. Съ каждаго служителя и служанки вновь поступающихъ въ службу, или не внесенныхъ еще въ Контроль, снимается словесное показаніе:

- 1) записаны ли они въ книгу народонаселенія;
  - 2) имѣютъ ли служебныя книжки;
  - 3) у кого находятся въ услуженіи, или какъ давно остаются безъ службы.
- Сверхъ того вносится въ это показаніе: мѣсто ихъ рожденія, лѣта, примѣты, прозваніе и мѣсто жительства ихъ родителей, и наконецъ о служитель, же-

- d) wydawaniem kart wyrobniczych wyrobnikom;
- e) poborem opłat stanowiących dochody Wydziału kontroli służących, wreszcie:
- f) kwalifikowaniem do nagród zasłużonych służących, oraz kwalifikowaniem do pomieszczenia w salach, obok domu przytulku i pracy założycie mających, tych sług i służących, którzy dla starości lub nie mocy, pracy oddawać się nie będą mogli.

Co do sług.

Art. 4. Z kaźdego służącego lub służącój, po raz pierwszy do służby wchodzących, lub dotąd kontrollami nie objętych, ma być spisany wywód słowny obejmujący:

- 1) czy jest zapisany do księgi ludności.
- 2) czy posiada książkę służbową;
- 3) czy ma i u kogo służbę, lub jak dawno bez niej zostaje, a nadto miejsce urodzenia, wiek, opis osoby, nazwisko

нать ли онъ; а о служанкѣ, за мужемъ ли она.

Ст. 5. Служитель или служанка, съ коихъ снято таковое показаніе, вносится тотчасъ въ подлежащій контроль, и потомъ снабжается службою книжкою, за напечатаніе коей, и за употребленную на нее гербовую бумагу, взимается 13½ копѣекъ.

Ст. 6. Поступать въ службу и уговариваться съ господами о платѣ, представляется служителямъ или непосредственно самимъ, или чрезъ факторовъ.

Ст. 7. Каждый, желающій доставлять служителей, долженъ представить Оверъ-Полицеймейстеру доказательства, что онъ постоянный житель города Варшавы и ведетъ себя примѣрно; а потомъ испросить на это соотвѣтственный консенсъ, который выдается Варшавскимъ городовымъ Магистратомъ, по требованію Оверъ-Полицеймейстера.

Ст. 8. Получившіе консенсы на доставленіе служителей платятъ за этотъ промыселъ канонъ въ пользу Варшавской городской

родителей и ихъ mieszkanie, oraz czy są żonaci, lub zamężne.

Art. 5. Służący, w sposobie, w artykule poprzedzającym, wskazanym, wylegitymowany, zapisany być winien zaraz do właściwej kontroli, następnie zaś, w książeczkę służbową zaopatrzony, za opłatą kop. 13½ za druk i za papier stemplowy do tejże książeczki użyty.

Art. 6. Przyjmowanie obowiązków służbowych przez sługi i służących, oraz godzenie ich w służbę przez panów bezpośrednio, lub też za pośrednictwem stręczycieli, pozostawia się drodze wzajemnych prywatnych porozumień się między stronami.

Art. 7. Każdy pragnący zajmować się stręczeniem sług, powinien przed Ober-Policmajstrem miasta Warszawy udowodnić, że jest stałym mieszkańcem miasta tutejszego, prowadzenia się przykładnego, i następnie użyć na to stosowny konsens, który udzielany będzie przez Magistrat miasta Warszawy na wniosek Ober-Policmajstra.

Art. 8. Osoby w konsensa na stręczenie sług zaopatrzone, obowiązane będą płacić kanon za trudnienie się tym procederem na rzecz kassy miasta Warszawy, stosownie do po-

кассы, согласно Постановленію Совѣта Управленія 20 Іюля (1 Августа) 1851 года.

Ст. 9. Получившій право на доставленіе служителей не можетъ рекомендовать служителя, не имѣющаго служебной книжки; въ противномъ случаѣ онъ теряетъ это право. Если же служитель поступаетъ въ службу въ первый разъ и не имѣетъ служебной книжки, въ такомъ случаѣ факторъ доставивъ ему мѣсто, долженъ донести о томъ Контрольному отдѣленію частныхъ служителей, никакъ не позже трехъ дней.

Ст. 10. Доставитель служителя или служанки долженъ сперва удостовѣриться о поведеніи ихъ, а равно и о способностяхъ къ исполненію принимаемыхъ ими обязанностей; въ случаѣ поступленія въ третій разъ жалобы на доставителя, что рекомендовалъ служителя или служанку неспособныхъ къ службѣ, или дурнаго поведенія, Начальство по надлежащемъ удостовѣреніи въ справедливости жалобы, должно воспретить доставителю рекомендовать служителей и лишить его консенса.

Ст. 11. Доставитель служителя, знающій его пороки и умышленно скрывшій оные отъ того, кому его рекомендуетъ, подвергается,

становленія Rady Administracyjnej z d. 20 Lipca (1 Sierpnia) 1851 r.

Art. 9. Mający prawo stręczenia, pod karą utraty tegoż prawa, nie może stręczyć służby służącym, w xiążkę służbową nie zaopatrzoną. Jeżeli zaś sługa pierwszy raz wchodzi w służbę i xiążki służbowej nie posiada, za nastęceniem onej w służbę, stręczący o tem Wydziałowi Kontroli służących nie zwiłocznie, a najdalej w dniach trzech, zameldować powinien.

Art. 10. Stręczący sługę lub służącego powinien znać dokładnie, czy są moralnego prowadzenia się, oraz czy obowiązkom jakich podejmują się mocą podołać; za wniesienie po raz trzeci zażalenia na jednego i tegoż samego stręczyciela, że nastęczył sługę lub służącego służby nie znających i złego prowadzenia się, władza po sprawdzeniu rzeczy, znalazłszy zażalenie usprawiedliwioném, stręczycielowi takiemu dalszego stręczenia zabronić i konsens odebrać ma.

Art. 11. Stręczący służącego, jeżeli posiada wiadomość o wadach jego, a rozmyślnie one zamilcza, tam gdzie go rekomenduje,

согласно Постановленію Царскаго Намѣстника 24 Декабря 1823 года, денежному штрафу: въ первый разъ 2-хъ руб. 25-ти коп., во второй разъ вдвое, въ третій же разъ лишенію права на доставленіе служителей, а если притомъ откроются какія либо другія обстоятельства вину его усиливающія, то наказаніемъ, опредѣленнымъ въ Уложеніи о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ, и сверхъ того стѣтственности за причиненныя имъ чрезъ то убытки.

Ст. 12. Имѣющій право на доставленіе служителей не можетъ ни въ какомъ случаѣ, для собственной ли выгоды, или для другихъ видовъ, подговаривать служителя, либо служанку, отойти отъ Господина, у коего они служатъ. Виновный въ этомъ, на основаніи § 95 правилъ постановленія, приведеннаго въ предшествующей статьѣ, сверхъ 4-хъ рублей 50 коп. штрафа, лишается права доставлять служителей.

Таковой подговоръ и доставленіе служителя въ видахъ, имѣющихъ цѣлю соблазнъ и распутство, влекутъ за собою наказанія, опредѣленные 729 ст. Уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ.

стосownie do postanowienia Księcia Namieśtnika Królewskiego z d. 24 Grudnia 1823 r. karze pieniężnej rs. 2 kop. 25, za powtórzeniem, podwójnej takiej karze, a za trzecim razem, nie tylko utraci prawa stręczenia, a w miarę okoliczności obciążających, innym karom prawem karnem przepisany, ulegnie, ale i za szkody ztąd wynikłe do odpowiedzialności pociągnięty być może.

Art. 12. Posiadający Prawo stręczenia sług pod żadnym pozorem czy to dla własnej korzyści, czy też w innych widokach, sługi w służbie będącej, dla następczenia onej gdzie indziej, odmawiać nie może. Wykraczający pod tym względem, stосownie do art. 95 przepisów postanowienia w poprzedzającym artykule powołanego, oprócz kary pieniężnej rs. 4 kop. 50, prawo stręczenia utraci.

Namawianie i stręczenie wiodące do zgorśzenia i rozwiązłości, pociągają za sobą kary artykułem 729 Kodexu Karnego głównych i poprawczych oznaczone.

Ст. 13. Женщинамъ христіанкамъ не дозволяется поступать въ кормилицы къ Евреямъ, а Евреямъ ихъ принимать. Почему имѣющимъ право на доставленіе служителей воспрещается, подѣ лишеніемъ сего права, доставлять христіанокъ въ эту обязанность.

Ст. 14. Служебныя книжки служителей во все время служенія ихъ у кого либо, должны быть у ихъ Господъ.

Отпуская отъ себя служителя Господинъ добросовѣстно вписываетъ въ книжку засвидѣтельствованіе: въ какой у него обязанности и сколько времени былъ служитель, при совокупляя, какихъ онъ способностей и поведенія, и представляетъ книжку въ Контрольное Отдѣленіе частныхъ служителей, которое въ полученіи оной выдаетъ росписку.

Ст. 15. Господинъ, затерявшій служебную книжку, долженъ купить новую на свой счетъ, а смотря по обстоятельствамъ и заплатить издержки, употребленныя на объявленіе въ газетахъ о потерѣ оной.

Ст. 16. Такъ какъ служителей по обыкновению нанимаютъ на годъ, на три мѣсяца, или на мѣсяць, то согласно § 21 постановленія Царскаго Намѣстника 24 Декабря 1823

Art. 13. Kobietom wyznania Chrześcijańskiego nie wolno jest wchodzić na służbę, w obowiązki mamek do żydów i nawzajem żydom nie wolno jest przyjmować kobiet takich w podobne obowiązki, przeto mającym prawo stęczenia sług pod utratą tego prawa, stręczeń tego rodzaju zabrania się.

Art. 14. Książeczki służbowe służących, przez cały czas służby ich, pozostawać winny w ręku Panów.

Przy odprawianiu się służącego ze służby, Pan po wpisaniu w niej świadectwa rzetelnego, w jakich mianowicie obowiązkach i przez jaki długi czas, służący pozostawał, oraz jakie są jego zdolności i jaka konduita, złoży ją w Wydziale Kontrolli służących za stosownem pokwitowaniem.

Art. 15. Gdyby Pan stracił lub zagubił książkę służbową służącego, koszt na sprawienie innej, ponieść będzie obowiązany, a w miarę uznanej potrzeby ogłoszenia przez pisma publiczne o zaginieniu książki, kosztu tego ogłoszenia zaspokoń.

Art. 16. Według praktykowanego dotąd zwyczaju, służący godzą się w służbę rocznie, kwartalnie, lub miesięcznie, czas więc do wypowiedzenia służby dla Panów i sług, stosownie do art.

года, определяется правилом, отказывать и отказываться отъ службы, въ первомъ случаѣ за три мѣсяца, во второмъ за мѣсяцъ, а въ третьемъ за 15-ть дней передъ рокомъ.

Ст. 17. Служитель желающій перемѣнить службу, долженъ предъявить новому Господину свидѣтельство, или письменное свидѣніе отъ Господина у коего служить, что даѣе не будетъ у него оставаться, или что, съ одной либо съ другой стороны, послѣдовалъ отказъ отъ службы.

Ст. 18. Отказавшійся отъ дальнѣйшей службы служитель, если Господинъ его не захочетъ дать ему такое свидѣтельство, долженъ обратиться въ востоящій при Управленіи Оберъ-Полицмейстера Полицейскій Судъ, который разрѣшить это по обязательнымъ правиламъ. Если же окажется, что въ выдачѣ свидѣтельства Господинъ отказалъ несправедливо, въ такомъ случаѣ свидѣтельство это, то есть, позволеніе на приисканіе новой службы, Судъ самъ можетъ выдать служителю, но долженъ въ то же время послать объ этомъ къ Господину уведомленіе, которое и замѣняетъ отказъ отъ службы. Обращаться въ подобныхъ случаяхъ въ Полицейскій Судъ должны служители въ сроки,

21 przepisów postanowienia Księcia Namiestnika Królewskiego z d. 24 Grudnia 1823 r. wyznacza się w rocznych służbach, na miesiący trzy, w kwartalnych na miesiąc jeden, a w miesięcznych na dni 15 przed terminem.

Art. 17. Służący chcący zmienić służbę, temu, u kogo ją przyjąć zamierza, powinien dostarczyć świadectwo lub wiadomość na piśmie od Pana, u którego jest w służbie, że dłużej u niego służyć nie będzie, lub że służba z jednej lub drugiej strony wypowiedziana została.

Art. 18. Jeżeli służącemu wypowiadającemu służbę, Pan świadectwa w artykule poprzedzającym wymienionego odmawia, służący ten odnieść się powinien do Sądu Policyjnego, przy Biurze Ober-Policmajstra istniejącego, który rzecz podług obowiązujących przepisów załatwi. Gdyby zaś okazało się, że wypowiadającemu służbę Pan świadectwa nie właściwie odmawia, świadectwo to, czyli pozwolenie do poszukiwania nowej służby, Sąd sam wydać będzie mocen, lecz o tem jednocześnie udzieli stosowne panu zawiadomienie, uprzedzenie zaś o tem, Pana, zastąpi wypowiedzenie służby. Służący w takich przypadkach znajdujący się, winni do powołanego wyżej Sądu policyjnego w terminach

опредѣленные 16-ю статьею для отказа отъ службы.

Ст. 19. Каждый принимающій къ себѣ служителя можетъ удостовѣриться изъ служебной книжки о выданныхъ ему изъ прежнихъ службъ посвидѣтельствованіяхъ. Господинъ, у коего книжка эта хранится, не долженъ отказывать въ оказаніи оной желающему ее видѣть.

Ст. 20. Служитель по оставленіи службы, долженъ въ продолженіе 24-хъ часовъ, подъ опасеніемъ въ прогивномъ случаѣ наказанія арестомъ, явиться въ Контрольное Отдѣленіе служителей и объявить, поступилъ ли, и къ кому именно, вновь на службу, если же не поступилъ, то чѣмъ будетъ заниматься.

Ст. 21. Служитель, въ продолженіе мѣсяца по отходѣ отъ Господина, неприскавшій себѣ новой службы и не представившій удостовѣренія, что имѣетъ вѣрный способъ къ содержанію себя, если онъ родился и записанъ въ книги народонаселенія въ городѣ Варшавѣ или проживаетъ въ ономъ не менѣе пяти лѣтъ, отправляется въ домъ пріюта и труда, если же уроженецъ не города Варшавы и въ книги постоянного народона-

до wypowiedанія службъ zakresłonych, zgłaszać się.

Art. 19. Każdemu godzącemu służbę służby możność przekonania się z książki służbowej o świadectwach z poprzednich służb jej wydanych, Pan zaś, książkę tę posiadający, okazywania onej odmawiać nie może.

Art. 20. Służący oddalający się ze służby, powinien we 24 godzin po opuszczeniu jej, pod karą aresztu stawić się w Wydziale Kontrolli służących i zadeklarować, czy i gdzie nową objął służbę, lub też, czém nadal trudnić się będzie.

Art. 21. Jeżeli służący w przeciągu miesiąca jednego po wyjściu ze służby, nowej sobie nie obierze, lub nie udowodni że ma pewny sposób do życia, natenczas, gdy jest rodem z Warszawy, i w Warszawie do księgi ludności stałej zapisany, albo też w niej od lat pięciu zamieszkuje, oddany będzie do domu przytułku i pracy, jeżeli zaś nie jest rodem z Warszawy, i księgą stałej ludności nie objęty w mieście Warszawie, albo też

селения его не внесены, или не проживаетъ въ ономъ пяти лѣтъ, въ такомъ случаѣ высылается на родину, или на мѣсто послѣдняго его жительства.

Ст. 22. Служители, объясняющіеся не возможностью приискать службу, или поступить въ оную, будутъ оставаться подѣ особымъ Полицейскимъ контролемъ, для удостовѣренія, не уклоняются ли они съ умысломъ отъ опредѣленныхъ предъидущею статьею наказаній.

Ст. 23. Господинъ, принявшій къ себѣ служителя или служанку, имѣющихъ служебныя книжки, долженъ, ни какъ не позже десяти дней по ихъ къ нему поступленіи, прибыть въ Контрольное Отдѣленіе служителей за служебною книжкою. При выдачѣ ему оной, вносится за нее 60 копѣекъ, одну половину коихъ платитъ принимающій служителя, а другую самъ служитель. Въ уплатѣ сихъ денегъ выдается печатная изъ шнуровой книги квитанція.

Ст. 24. Принявшій къ себѣ служителя, или служанку, поступающихъ въ первый разъ въ службу и не имѣющихъ служебной книжки, обязанъ найдалѣе чрезъ три дня представить ихъ въ Контрольное Отдѣленіе, которое, по исполненіи предписанныхъ фор-

въ ней отъ пяти до десяти лѣтъ, не будетъ замешкавъ, осланы остаться до мѣста уродженія или послѣдняго побыта.

Art. 22. Pozostający bez służby, a tłumaczący się nie możliwością jej dostania lub nie możliwością jej objęcia, pozostawac będą pod szczególną Kontrolłą policyjną, czy podstępnie nie wylamują się od rygoru kar poprzednim artykułem określonych.

Art. 23. Pan, do którego służący lub służka w książkę służbową zaopatrzoną, zgodzi się: za objęciem przez nich służby nie zwłocznie a najdalej w dniach 10-ciu zgłosić się winien do Wydziału Kontrolli służących i odebrać książkę służbową. Przy odbiorze tej książki uszkodzoną być winna opłata w kwocie kop. sr. 60, którą w połowie, przyjmujący sługę lub służącego, w połowie wchodzący w służbę, poniesie. Na opłatę takową wnoszącemu one, wydany będzie kwit z księgi sznurowej drukowany.

Art. 24. Jeżeli Pan przyjmuje do obowiązzków służącego lub sługę, pierwszy raz w służbę wchodzącą a w książkę służbową nie zaopatrzoną, obowiązany jest niezwłocznie a najdalej w dniach trzech dostawić ją do Wydziału Kontrolli służących, w celu aby podo-

мальностей, и выдаетъ таковую книжку, при чемъ тутъ же вносятся оплаты, опредѣленные статьями, предшествующею и 5-ю настоящаго постановленія.

Ст. 25. За содержаніе у себя служителя безъ служебной книжки, Господинъ подвергается денежному штрафу отъ 2 рубл. 25 коп. до 4-хъ рублей 50 коп. Такой же штрафъ взыскивается отъ того, кто содержитъ у себя служителя или служанку со служебными книжками, за кои не внесены въ Контрольное Отдѣленіе оплаты въ предшествующей статьѣ показанныя.

Ст. 26. Домовладѣльцы и завѣдывающіе ихъ домами, отвѣтствуютъ за находящихся въ домахъ служителей, кои не имѣютъ служебныхъ книжекъ, или не внесли надлежащей за оныя оплаты въ Контрольное Отдѣленіе служителей. О такихъ служителяхъ обязаны они не медленно доносить подлежащимъ частнымъ Приставамъ исполнительной Полиции, которые и увѣдомляютъ о нихъ Контрольное Отдѣленіе.

За неисполненіе этого домовладѣльцы и завѣдывающіе ихъ домами подвергаются такимъ же штрафамъ, какіе опредѣлены съ Господъ, содержащихъ у себя служителей, не имѣю-

пelnieniu form przepisanych, książka ta była jej wydana, przyczemъ uiści zarazъ opłatę artykułem poprzedzającymъ i art. 5 niniejszego postanowienia oznaczoną.

Art. 25. Pan przetrzymujący sługę bezъ książki służbowej, ulega karze pieniężnej od rs. 2 kop. 25 do rs. 4 kop. 50, podobnej karze ulega Pan przetrzymujący służącego lub sługę w książkę służbową zaopatrzonych, bezъ uiszczenia opłaty w Wydziale Kontrolli służących, w poprzednimъ artykule wymienionej.

Art. 26. Właściciele i Rządcy domów odpowiedzialni są za sługi, które w tychże domachъ bezъ książekъ służbowychъ i bezъ uiszczenia opłaty Wydziałowi Kontrolli służących należącej się, będą przetrzymywane. O sługach takichъ powinni nie zwłocznie meldować Kommissarzomъ Policji Wykonawczej w Cyrkulachъ właściwychъ, a ci następnie donosić o nichъ Wydziałowi Kontrolli służących.

Uchybiający pod tymъ względem, ulegają karomъ takimъ, jakie oznaczone są dla Panówъ przetrzymujących sługi bezъ książekъ służbowych, lub bezъ uiszczenia opłaty

шихъ служебныхъ книжекъ, или не внесшихъ слѣдующей въ Контрольное Отдѣленіе оплаты.

Ст. 27. Дабы можно было вести вѣрный контроль какъ служителямъ, такъ и слѣдующимъ съ нихъ за перемѣну службы оплатамъ, частные Приставы исполнительной Полиціи обязаны отмѣчать въ книгахъ народонаселенія, переходы служителей изъ одного мѣста жительства въ другое и доносить объ оныхъ Контрольному Отдѣленію. За не исполненіе этого частный Приставъ каждый разъ подвергается Административному штрафу, назначенному постановленіемъ Царскаго Намѣстника 21 Іюня 1820 года, который и взыскивается съ него порядкомъ, определеннымъ въ постановленіи Совѣта Управленія 17 (29) Сентября 1843 года.

О поденьщикахъ и поденьщицахъ.

Ст. 28. Съ каждого поденьщика и съ каждой поденьщицы, какъ проживающихъ постоянно въ городѣ Варшавѣ, такъ и прибывшихъ въ оный для заработковъ изъ провинціи, или изъ за границы, если они въ Контрольномъ Отдѣленіи въ списокъ поденьщиковъ не внесены, снимается словесное показаніе:

Wydziałowi Kontrolli służących przypadającej.

Art. 27. Dla ściślejszej Kontrolli służących oraz opłat za zmianę służb przynależnych, Kommissarze Policyi Wykonawczej po Cyrkulach przy zapisywaniu zmiany mieszkań służących w księgach ludności, obowiązani są o zmianie tych mieszkań z urzędu donosić Wydziałowi Kontrolli służących. Zaniedbujący tego obowiązku, za każdym razem ulegają karom Administracyjnym podług Postanowienia Księcia Namiestnika Królewskiego z d. 21 Czerwca 1820 r. pozyskiwać się mającym, w sposób Postanowienia Rady Administracyjnej daty 17 (29) Września 1843 r. wskazany.

Co do wyrobników.

Z każdego wyrobnika mężczyzny lub kobiety stale w mieście Warszawie zamieszkanych, lub na czasowy pobyt za wyrobkiem z prowincyi lub z zagranicy przybyłych, jeżeli nie jest objęty spisem i kontrollami wyrobników, spisany będzie wywód słowny obejmujący.

- 1) Варшавскіе ли они уроженцы, или были откуда либо, изъ гмины, или изъ за границы, и записаны ли въ книги народонаселенія;
- 2) имѣютъ ли рабочіе виды;
- 3) какого рода заработкомъ занимаются, и имѣютъ ли работу.

Ст. 29. По отобраніи сего показанія, поденьщикъ записывается въ подлежащій контроль и выдается ему рабочій видъ, если онаго не имѣетъ. Видъ этомъ долженъ заключать въ себѣ: имя и прозваніе поденьщика, мѣсто его жительства, примѣты его, номеръ контроля, на какое время выданъ рабочій видъ и когда долженъ быть возобновленъ. За каждый такой видъ поденьщикъ вноситъ въ Контрольное Отдѣленіе 13½ коп. за напечатаніе его и за употребленную на оный гербовую бумагу.

Ст. 30. Рабочіе виды должны быть возобновляемы чрезъ каждые три мѣсяца.

Ст. 31. Съ имѣющимъ рабочій видъ, если онъ въ теченіе восьми дней не удостовѣритъ, что приискалъ себѣ занятіе, службу, либо работу, или будетъ уличенъ, что вмѣсто работы, предается праздно — шатательству и ведетъ дурную жизнь, поступаемо

- 1) czy jest tutejszy lub z obcej gminy, albo też z zagranicy, i czy w księgę ludności jest zapisany;
- 2) czy posiada kartę wyrobniczą; oraz
- 3) jakiego rodzaju wyrobkiem zatrudnia się, i czy ma robotę?

Art. 29. Po wylegitymowaniu się wyrobnik zapisany zostanie do kontroll właściwych i następnie karta wyrobnicza, jeżeli takowej nie posiada, będzie mu wydana, która obejmować ma: imię i nazwisko wyrobnika, miejsce jego zamieszkania, opis osoby, numer Kontrolli, na jak długi czas służy karta wyrobnicza i kiedy winna być odnowioną. Za każdą taką kartę, uzyskującą onę opłaci w Wydziale Kontrolli służących kop. sr. 13½ jako należność za druk i papier stęplowy do niej użyty.

Art. 30. Karty wyrobnicze co 3 miesiące mają być odnawiane.

Art. 31. Jeżeli wyrobnik mający kartę wyrobniczą w dniach ośmiu nie udowodni, że ma zatrudnienie, służbę lub robotę, albo też przekonany zostanie, że zamiast pracy, oddaje się próżniactwu i godziwego życia nie prowadzi, z takim postąpiono będzie podług

будетъ согласно 21-й статьѣ настоящаго постановленія, то есть такъ, какъ со служителямъ уклоняющимся отъ службы.

Ст. 32. Поденьщики, какъ мѣстные города Варшавы, такъ и прибывшіе въ оный для заработковъ изъ провинціи, хотябы на самое короткое время, должны быть снабжены рабочими видами. Онеимѹющихъ же вида домовладѣльцы и завѣдывающіе домами, обязаны тотчасъ доносить Полицейскому Начальству; въ противномъ случаѣ, занеисполненіе сего подвергаются они взысканіямъ, опредѣленнымъ 26-ю статьєю настоящаго постановленія.

Ст. 33. Каждый принимающій къ себѣ поденьщика, долженъ отобрать у него рабочий видъ и возвратить ему оный по окончаніи работы, отмѣтивъ въ видѣ, сколько дней онъ работалъ.

Правила Общія.

Ст. 34. Дабы удостовѣриться, снабжены ли поденьщики видами, а служители служебными книжками, какъ это требуется правилами, равно внесены ли Господами и служителями надлежащія оплаты, Контрольное Отдѣленіе имѣетъ право производить соотвѣтственные ревизіи.

артикула 21 niniejszego postanowienia, to jest podobnie jak ze służącemi służby zaniedbującemi.

Art. 32. Wyrobniicy miejscowi lub z prowincyi, choćby na najkrótszy czas za zarobkiem przybywający, muszą być zaopatrzeni kartą wyrobną. O nieposiadających takiej, gospodarz lub Rządca domu natychmiast Władzy Policyjnej donieść jest obowiązany, a uchylający temu, ulega karom w artykule 26 niniejszego postanowienia oznaczonym.

Art. 33. Każdy przyjmujący wyrobniika na robotę obowiązany jest od niego odebrać kartę wyrobniczą i tę zwrócić mu, gdy robota ukończoną zostanie, zapisawszy na karcie takiej, ilość dni jaka na robocie była spędzoną.

Ogólne Urządzenia.

Art. 34. Dla przekonywania się i czy wyrobniicy w karty wyrobnicze, a sługi w książki służbowe są zaopatrywane, tak jak przepisy wymagają, oraz czy opłaty od sług i Panów rzetelnie są uiszczane, Wydział Kontroli służących mocen jest stosownie na ten cel odbywać rewizye.

Ст. 35. Въ возникшіе между Господами и служителями споры, разбираются подлежащимъ Полицейскимъ Судомъ въ Управленіи Оберъ-Полиціимейстера. Разрѣшать оныя долженъ Судъ по существующимъ законамъ и правиламъ, указаннымъ въ постановленіи Царскаго Намѣстника 24-го Декабря 1823 года.

Ст. 36. Деньги отъ оплатъ и штрафовъ настоящимъ постановленіемъ опредѣленныхъ, исключая штрафовъ, налагаемыхъ на Полицейскихъ Чиновниковъ, должны быть ежедневно Контрольнымъ Отдѣленіемъ повѣрены и хранимы въ казенномъ ящикѣ, одинъ ключъ отъ коего находится у Начальника Отдѣленія, а другой у старшаго Контроллера. Деньги эти чрезъ каждые три дня, вносятся въ Варшавскую Градскую кассу, которая и производитъ изъ нихъ уплаты по надлежащимъ ассигновкамъ.

Ст. 37. Какимъ образомъ надлежитъ вести контроль служителямъ, служанкамъ и поденщикамъ, и какія сверхъ того должно имѣть въ Контрольномъ Отдѣленіи книги и росписочныя тетради, укажетъ внутреннее сего Отдѣленія образованіе, которое издано будетъ Варшавскимъ Военнымъ Генераль-Губернаторомъ, по сношенію съ Коммисією Внутреннихъ Дѣлъ.

Art. 35. Wszelkie spory między Panami i sługami załatwiane być mają w właściwym do tego Sądzie Policyjnym, Biurze Ober-Policmajstra. W roztrzyganiu zaś onych Sąd pomieniony trzymać się ma obowiązującego prawa i przepisów postanowienia Księcia Namiestnika Królewskiego z d. 24 Grudnia 1823 r.

Art. 36. Wszelkie wpływy z opłat i kar niniejszem postanowieniem oznaczonych, wyłączając kary Administracyjne na urzędników policyjnych wymierzane, przez Wydział Kontrolli służących, co dziennie po obliczeniu ich, składane być winny w skrzyni Kassowej, od której jeden klucz u Naczelnika Wydziału, drugi zaś u starszego Kontrollera będzie pozostawać. Wpływy te, co dni trzy przelewane będą do Kassy m. Warszawy, która z nich za stosownemi assygnacyami wypłaty będzie uskuteczniać.

Art. 37. Sposób, jak mają być prowadzone kontrole sług, służących i wyrobników, nadto, jakie jeszcze oprócz nich, mają być utrzymywane księgi i kwitaryusze w Wydziale Kontrolli służących, wskaże wewnętrzna organizacya dla tegoż Wydziału przepisać się mająca przez Warszawskiego Wojennego General-Gubernatora, za zniesieniem się z Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

Ст. 38. Печатные бланки для контроля книгъ, квитанціонныхъ тетрадей и для иныхъ подобнаго рода потребностей, хранятся въ Варшавской городской кассѣ и выдаются изъ оной Отдѣленію Контроля подъ надлежащія росписки, по требованіямъ Варшавскаго Оберъ-Полицеймейстера. Расходъ этихъ бланковъ долженъ быть показываемъ и оправдываемъ въ подробномъ отчетѣ въ доходахъ Контрольнаго Отдѣленія служителей, и въ Главномъ отчетѣ Варшавской Городской кассы.

Ст. 39. Варшавскій Оберъ-Полицеймейстеръ, ежемѣсячно одинъ разъ, обязанъ поверять дѣйствія Контрольнаго Отдѣленія служителей, ревизовать книги и контроли и составлять протоколъ о состояніи Отдѣленія и о наличной въ ономъ суммѣ. Протоколы эти представляетъ онъ Варшавскому Военному Генераль-Губернатору, а вмѣстѣ съ тѣмъ и Правительственной Комисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, для соображеній ея при проверкѣ годовыхъ отчетовъ. Кроме того, при періодическихъ и чрезвычайныхъ ревизіяхъ Варшавской Городской кассы, Президентъ города, поверяя состояніе суммъ Контрольнаго Отдѣленія служителей, долженъ удостовѣряться, исправно ли вносятся суммы сіи въ

Art. 38. Druki do Kontroll, ksiąg i kwitariuszów oraz wszelkie inne, pozostawać mają w zachowaniu Kassy miasta Warszawy, i przez też Kontrolę wydawane będą Wydziałowi Kontrolli służących za stosownemi tegoż Wydziału pokwitowaniami i assygnacyami Ober-Policmajstra. Obrót onych w rachunku szczegółowym z funduszów Wydziału Kontrolli służących i w rachunku głównym Kassy miasta Warszawy winien być wykazywany i usprawiedliwiony.

Art. 39. Ober-Policmajster miasta Warszawy co miesiąc raz, sprawdzać ma czynności przez Wydział Kontrolli służących załatwiane, oraz rewidować księgi i Kontrole, znalezione zaś stan rzeczy i gotowiznę, protokularnie wykazywać. Protokół w tej mierze spisany, składane być mają Warszawskiemu Wojennemu General-Gubernatorowi i Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, tej ostatniej dla użytku przy rewizyi rachunku rocznego. Obok tego, przy rewizjach peryodycznych i nadzwyczajnych Kassy miasta Warszawy, Prezydent miasta obliczając stan funduszów Wydziału Kontrolli służących, sprawdzać ma, czy przelewy tych funduszów do Kassy pomienionej należycie są uskuteczniane

Городскую кассу, и объяснять это въ ревизионныхъ своихъ протоколахъ.

Ст. 40. Доходы Контрольнаго Отдѣленія служителей назначаются:

- 1) на жалованье Чиновникамъ и служителямъ этого Отдѣленія и на канцелярскія потребности;
- 2) на содержаніе дома пріюта и труда въ городѣ Варшавѣ;
- 3) на награды служителямъ, представившимъ свидѣтельства о хорошемъ поведеніи и долговременной ихъ службѣ, и
- 4) на учрежденіе при домѣ пріюта и труда особыхъ залъ для бѣдныхъ служителей и поденщиковъ, которые по старости лѣтъ, или немощамъ не могутъ уже работать, — и на содержаніе и леченіе ихъ.

Ст. 41. По истеченіи одного года, со дня введенія въ дѣйствіе настоящаго постановленія, Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, и Варшавскій Военный Генераль-Губернаторъ, представляютъ на утвержденіе Совѣта Управленія проектъ постановленія, опредѣляющій правила, на основаніи коихъ должны быть назначаемы единовременныя награды служителямъ, упомянутымъ въ пунктѣ 3-мъ предшествующей статьи, а вмѣстѣ съ тѣмъ и проектъ объ учрежденіи и со-

и о томъ czynić wzmiankę w protokołach rewizyi tejże Kassy przez siebie spisywanych.

Ar. 40. Fundusze Wydziału Kontrolli służących przeznaczone zostają:

- 1) na płace dla Urzędników i Oficjalistów tegoż Wydziału i na potrzeby biurowe;
- 2) na utrzymanie domu przytulku i pracy w mieście Warszawie;
- 3) na udzielanie nagród dobrze sprawującym się i świadectwa długoletniej służby posiadającym służącym; wreszcie
- 4) na założenie obok domu przytulku i pracy, sal osobnych dla sług i wyrobników ubogich, z powodu starości lub nie mocy, pracy oddawać się nie mogących, oraz na ich utrzymanie i koszta kuracyjne.

Art. 41. Po upływie roku jednego od wprowadzenia tego postanowienia w wykonanie, Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych i Warszawski Wojenny General-Gubernator, przełożą do potwierdzenia Rady Administracyjnej projekt, do postanowienia przepisać mającego zasady, na podstawie jakich udzielane być mają jedno razowe wynagrodzenia dla służących o których w poprzedzającym artykule ustępie 3-im jest mowa, oraz projekt co do urządzenia i utrzymania sal przy

держаний при домѣ приюта и труда залѣ, о ко-
ихъ сказано въ пунктѣ 4-мъ тойже статьи.

Ст. 42. Определенныя постановленіемъ
Совѣта Управленія 3 (15) Іюня 1832 года пра-
вила, симъ отмѣняются.

Ст. 43. Исполненіе и развитіе настоящаго
постановленія, которое должно быть опубли-
ковано въ газетахъ и внесено въ Дневникъ За-
коновъ, Совѣтъ Управленія возлагаетъ на Пра-
вительственную Коммисію Внутреннихъ и Ду-
ховныхъ Дѣлъ, и на Варшавскаго Военнаго
Генераль-Губернатора, по принадлежности.
Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Совѣта
Управленія, 24 Мая (5 Іюня) 1857 года.

domu przytułku i pracy założyć się mających,
jak to w tymże artykule ustępie 4-tym namie-
niono.

Art. 42. Przepisy postanowienia Rady Admi-
nistracyjnej z dnia 3 (15) Czerwca 1832 r. jako
niniejszem urzędzeniem zastąpione, uchylają się.

Art. 43. Wykonanie i rozwinięcie niniej-
szego Postanowienia, które przez pisma publi-
czne i w Dzienniku praw ma być ogłoszone,
Rada Administracyjna porucza Kommissyi Rzą-
dowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych,
oraz Warszawskiemu Wojennemu General-
Gubernatorowi, w czém do kogo należy.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady
Administracyjnej d. 24 Maja (5 Czerwca) 1857 r.

Namiestnik Jeneral - Adjutant
(podp.) *Xięże Gorczakow.*

Dyrektor Główny Pre- zydujący w Kommissyi Rządowej Spraw Wew- nętrzych i Duchownych	p. o. Sekretarza Stanu, Rzeczywisty Radca Stanu, (podp.) <i>J. Karnicki.</i>
Tajny Radca, (podp.) <i>Muchanów.</i>	Zgodno z Oryginałem: p. o. Sekretarza Stanu, Rzeczywisty Radca Stanu, (podp.) <i>J. Karnicki.</i>

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
w zast. Rzeczywisty Radca Stanu *Brzeziński.*
Dyrektor Kancellaryi,
Radca Kollegialny, *J. Ornowski.*
Dzień ogłoszenia 7 (19) Października 1857 r.

Dyrektor Główny Przetwórczy
 w Komisji Radowej Sprawiedliwości
 w zast. Raczewski Radca Stanu Przewodnik
 Dyrektor Raczewski
 Radca Kolegiaty J. Orłowski
 Dział ogłoszenia 7 (19) Października 1857 r.

По Указу Его Величества
А Л Е К С А Н Д Р А II-го,
 Императора и Самодержца Всероссийскаго,
 Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Совѣтъ Управленія Царства.

Въ слѣдствіе Высочайшаго соизволенія, которымъ разрѣшено Оаддею Мечковскому или Мечниковскому возвратиться въ Царство, и на основаніи постановленія своего отъ 17 (29) Іюня 1841 года, Совѣтъ Управленія, по представленію Главнаго Директора Правительственной Коммисіи Финансовъ, постановилъ:

Ст. 1. Оаддея Мечковскаго или Мечникова, на имущество коего постановленіемъ Совѣта Управленія отъ 28 Іюня (10 Іюля) 1835 года, наложена конфискація, возвратитъ къ гражданскимъ правамъ съ 7 (19) Февраля 1851 года, т. е. со времени Всемилоствивѣйшаго прощенія. Имущество, какимъ онъ съ сего числа владѣть будетъ, не подлежитъ конфискаціи, послѣдствія коей, распространяются только на обнару-

W Imieniu Najjaśniejszego
A L E X A N D R A II-go,
 Cesarza Wszech Rosyi, Króla Polskiego,
 etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

W skutek Najwyższego pozwolenia Tadeuszowi Mieczkowskiemu v. Miecznikowskiemu powrotu do kraju, jako też na zasadzie postanowienia z d. 17 (29) Czerwca 1841 r., na przełożenie Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, stanowi co następuje:

Art. 1. Tadeusz Mieczkowski inaczey Miecznikowski, postanowieniem Rady Administracyjnej z d. 28 Czerwca (10 Lipca) 1835 r. na konfiskatę majątku skazany, wraca do używania praw cywilnych od dnia 7 (19) Lutego 1851 r., jako daty Najwyżey mu udzielonego ulaskawienia. Majątek jakiby od tej daty stał się jego własnością, nie ulega już konfiskacie, której skutki rozciągają się tylko do funduszków, wykrytych lub wykryć

женные или могущие еще быть обнаруженными капиталы, до Высочайшаго прощения ему принадлежавшие, или по числу прощения, на основании каких бы то ни было правъ ему слѣдовавшие.

Ст. 2. Исполнение настоящаго постановленія, которое должно быть объявлено ко всеобщему свѣдѣнію и внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственныя Комисіи: Юстиціи и Финансовъ, по принадлежности.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Совѣта Управленія, 20 Ноября (2 Декабря) 1857 года.

сię jeszcze mogących, jakie tenże Mieczkowski przed datą ulaskawienia posiadał, lub też jakie na niego po tę datę jakim-bądź prawem przypadają.

Art. 2. Wykonanie niniejszego postanowienia, które przez pisma publiczne ma być ogłoszone i w Dzienniku Praw zamieszczone, Kommissyom Rządowym Sprawiedliwości, oraz Przychodów i Skarbu, w czym do której należy poleca.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej dnia 20 Listopada (2 Grudnia) 1856 roku.

Namiestnik Jenerał-Adjutant
(podpisano) *Xięże Gorczakow.*

Dyrektor Główny Pre-Sekretarz Stanu,
zydujący w Kommissyi Tajny Radca,
Rządowej Przychodów (podp.) *T. Le Brun.*
i Skarbu, Tajny Radca, *Zgodno z oryginałem:*
(podp.) *Łeski.* Sekretarz Stanu,
Tajny Radca, (podp.) *T. Le Brun.*

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *F. Hr. Skarbek.*
Dyrektor Kancellaryi,
Radca Kollegialny *J. Ornowski.*
Dzień ogłoszenia d. 2 (14) Listopada 1857 r.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссийскаго,
Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Совѣтъ Управленія Царства.

Въ слѣдствіе Высочайшаго соизволенія, которымъ разрѣшено Антону Завадзкому возвратиться въ Царство Польское, и на основаніи постановленія своего отъ 17 (29) Іюня 1841 года, по представленію Главнаго Директора Финансовъ постановляетъ:

Ст. 1. Выше поименованнаго Антона Завадзкаго, на имущество коего наложена конфискація постановленіемъ Совѣта Управленія отъ 28 Іюня (10 Іюля) 1835 года, возвратитъ къ гражданскимъ правамъ со времени воспослѣдованія Всемилоствивѣйшаго прощенія, т. е. съ 9 (21) Августа 1856 года. Имущество, какимъ онъ съ сего числа владѣть будетъ, не подлежитъ конфискаціи, послѣдствія коей распространяются только на обнаруженные, или могущіе еще быть обнаруженными ка-

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza Wszech Rosyyi, Króla Polskiego,

etc. etc., etc.

Rada Administracyjna Królestwa.

W skutek Najwyższego pozwolenia Antoniemu Zawadzkiemu powrotu do kraju, jakoteż na zasadzie postanowienia z d. 17 (29) Czerwca 1841 roku, na przełożenie Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, stanowi co następuje:

Art. 1. Antoni Zawadzki postanowieniem Rady Administracyjnej z d. 28 Czerwca (10 Lipca) 1835 r. na konfiskatę majątku skazany, wraca do używania praw cywilnych od d. 9 (21) Sierpnia 1856 r., jako daty Najwyżej mu udzielonego ulaskawienia. Majątek jakiby od tej daty stał się jego własnością, nie ulega już konfiskacie, której skutki rozciągają się tylko do funduszów wykrytych, lub wykryć się jeszcze mogących, jakie tenże Zawadzki przed datą ulaskawienia posiadał, lub też jakie

питалы, до Всемилоствѣйшаго прощенія ему принадлежащѣ, или по числу прощенія на основаніи какихъ бы то ни было правъ ему слѣдовавшіе.

Ст. 2. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть объявлено ко всеобщему свѣдѣнію и внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственныя Комисіи: Юстиціи и Финансовъ, по принадлежности.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Совѣта Управленія, 4 (16) Декабря 1856 года.

na niego po tę datę jakim bądź prawem przypadają.

Art. 2. Wykonanie niniejszego postanowienia, które przez pisma publiczne ma być ogłoszone i w Dzienniku Praw zamieszczone, Kommissyom Rządowym Sprawiedliwości, oraz Przychodów i Skarbu, w czém do której należy, poleca.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej, 4 (16) Grudnia 1856 roku.

Namiestnik Jenerał - Adjutant

(podp.) *Xięże Gorczakow.*

Dyrektor Główny Pre- zydujący w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu,	Sekretarz Stanu, Tajny Radca, (podp.) <i>T. Le Brun.</i>

Tajny Radca, (podp.) <i>Łęski.</i>	Sekretarz Stanu, Tajny Radca, (podp.) <i>T. Le Brun.</i>

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, Tajny Radca, Senator <i>F. Hr. Skarbek.</i>

Dyrektor Kancellaryi, Radca Kollegialny, <i>J. Ornowski.</i>

Dzień ogłoszenia d. 2 (14) Listopada 1857 r.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссийскаго,
Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Совѣтъ Управления Царства.

Вслѣдствіе письменнаго объявленія, представленнаго 27 Сентября (9 Октября) 1856 года въ Магистратъ города Варшавы, здѣшнимъ фабрикантомъ фортепіановъ, Томою Максимомъ, Совѣтъ Управления Царства, сообразно постановленію своему 8 (20) Іюля 1837 года, по представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, постановилъ и постановляетъ:

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

W skutek protokółarnej deklaracyi na d. 27 Września (9 Października) 1856 r. przez tutejszego fabrykanta fortepianów, Tomasza Max, w Magistracie miasta Warszawy złożonej, zapatrzwszy się oraz na postanowienie swoje z dnia 8 (20) Lipca 1837 r., na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych postanowiła i stanowi:

Ст. 1. Выдается симъ Варшавскому фабриканту фортепіановъ, Томъ Макеу, привилегія на упрощенную имъ англійскую механику въ фортепіанахъ, согласно чертежу и описанію представленнымъ имъ въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Ст. 2. Привилегія эта распространяется на все Царство Польское и имѣетъ силу въ теченіи 5 лѣтъ, считая со дня настоящаго постановленія.

Ст. 3. Выдачею привилегіи Правительствомъ не ручается ни за новостъ, ни за достоинство, ниже за первенство изобрѣтенія; не можетъ она вредить ни тѣмъ, которые до выдачи оной, тѣмъ самымъ или другимъ способомъ дѣлали англійскую механику въ фортепіанахъ, ниже тѣмъ, кои успѣютъ сдѣлать какія либо въ этомъ отношеніи улучшенія.

Ст. 4. Изобрѣтеніе должно быть введено въ практическое дѣйствіе въ теченіе шести мѣсяцевъ, считая со дня выдачи привилегіи, въ чемъ и слѣдуетъ представить свидѣтельство подлежащаго Начальства, въ противномъ случаѣ привилегія теряетъ свою силу.

Art. 1. Udziela się niniejszem Warszawskiemu fabrykantowi fortepianów, Tomaszowi Max, list przyznania wynalazku na uproszczoną jego pomysłem mechanikę Angielską, w budowie fortepianów, a to wedle rysunku i opisu, w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych złożonych.

Art. 2. List ten rozciąga się na całe Królestwo Polskie i trwać ma lat pięć, licząc od daty niniejszego postanowienia.

Art. 3. List obecny, nie zarucza ani za nowość, ani za dobroć, ani za pierwszeństwo wynalazku; niemoże on również w niczem przeszkadzać tym, którzyby już poprzednio takim samym lub innym sposobem wyrabiali mechaniki angielskie w fortepianach, ani też tym, którzyby w tym przedmiocie, jakowe udoskonalenia poczynili.

Art. 4. Wynalazek ma być wprowadzony w praktyczne użycie w ciągu sześciu miesięcy od daty niniejszego, co świadectwem właściwej Władzy udowodnionem być winno, w przeciwnym razie list ten, w swej mocy obowiązującej, upada.

Ст. 5. Исполнение настоящего постановления, которое должно быть внесено в Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Совѣта Управленія, 15 (27) Января 1857 года.

Art. 5. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw zamieszczone być ma, Rada Administracyjna, Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych poleca.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej d. 15 (27) Stycznia 1857 roku.

Namiestnik, Jenerał-Adjutant
(podpisano) *Xiążę Gorczakow.*

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, Tajny Radca
(podp.) *T. Le Brun.*
(podpisano) *Muchanów.*

Zgodno z Oryginałem:

Sekretarz Stanu,
Tajny Radca, (podp.) *T. Le Brun.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, Tajny Radca, Senator *K. Hr. Skarbek.*
Dyrektor Kancellaryi,
Radca Kollegialny, *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia d. 2 (14) Listopada 1857.

Art. 5. Wykonanie niniejszego postanowienia
na kładzie w Dzielnicy Praw Komisarzy
był ma. Rada Administracyjna; Komisarzy
Rządowej Sprawy Wewnętrznych i Duchow-
nych poleca.

Dzielo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady
Administracyjnej d. 15 (27) Sierpnia 1857 roku.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссийского,
Царя Польского,

и проч., и проч., и проч.

Советъ Управленія Царства.

Велѣдствіе письменнаго объявленія, по-
даннаго 27 Октября (8 Ноября) 1856 года
въ Варшавскій Магистратъ, здѣшнимъ fabri-
кантомъ шляпъ, Францомъ Войшицкимъ, Со-
ветъ Управленія Царства, сообразно поста-
новленію своему 8 (20) Юля 1837 года, по пред-
ставленію Правительственной Комисіи Вну-
треннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, постановилъ
и постановляетъ:

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza Wszech Rosyyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

W skutku protokularnej deklaracyi w d. 27
Października (8 Listopada) 1856 r. przez tu-
tejszego majstra kapeluszniczego, Franciszka
Wojszyckiego, w Magistracie m. Warszawy
złożonej, zapatrzwszy się oraz na postano-
wienie swoje z d. 8 (20) Lipca 1837 r., na
przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw
Wewnętrznych i Duchownych, postanowiła i
stanowi:

Tom L. do Nru 154

Ст. 1. Выдается симъ Варшавскому фабриканту шляпъ, Францу Войшицкому, привилегія на новый способъ выдѣлыванія фельповыхъ непромокаемымъ шляпъ, описаніе и модель коего представилъ онъ въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Ст. 2. Привилегія эта распространяется на все Царство Польское, и имѣть силу въ теченіе пяти лѣтъ.

Ст. 3. Выданная привилегія неслужить ручательствомъ ни за новостъ, ни за доброту, ни за первенство изобрѣтенія; не можетъ затѣмъ быть препятствіемъ, какъ для тѣхъ, кои такимъ же самымъ или другимъ способомъ выдѣлывали фельповыя непромокаемыя шляпы, такъ и для тѣхъ, кои сдѣлали бы въ отношеніи этомъ какія либо новыя улучшенія.

Ст. 4. Изобрѣтеніе должно быть введено въ дѣйствіе въ теченіе шести мѣсяцевъ, считая со дня сего постановленія, въ чемъ и надлежитъ представить свидѣтельство подлежащаго Начальства; въ противномъ случаѣ привилегія теряетъ свою силу.

Art. 1. Udziela się niniejszém Franciszkowi Wojszyckiemu, tutejszemu majstrowi kapeluszniczemu, list przyznania wynalazku na nowy sposób wyrabiania pod felpę kapeluszy nie przemakających, a to podług opisu i modelu w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych złożonych.

Art. 2. List ten rozciąga się na całe Królestwo Polskie, i trwać ma lat pięć.

Art. 3. List obecny nie zarecza ani za nowość, ani za dobroć, ani za pierwszeństwo wynalazku. Nie może on również w niczém przeszkadzać tym, którzy by już poprzednio, takim samym, lub innym sposobem wyrabiali pod felpę kapelusze nie przemakające, ani też tym, którzyby w tym przedmiocie jakowe udoskonalenia poczynili.

Art. 4. Wynalazek ma być wprowadzony w praktyczne użycie, w ciągu sześciu miesięcy od daty niniejszego, co świadectwem władzy właściwej udowodnioném być ma; w przeciwnym razie, list ten w swojej mocy obowiązującej, upada.

Исполнение настоящего постановления, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Совѣта Управленія, 5 (17) Февраля 1857 года.

Art. 5. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw zamieszczone być ma, Rada Administracyjna, Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych poleca.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej d. 5 (17) Lutego 1857 roku.

Namiestnik, Jeneral-Adjutant

(podpisano) *Xiążę Gorczakow.*

Dyrektor Główny Prezydu-	Sekretarz Stanu,
jący w Kommissyi Rządowej	Tajny Radca
Spraw Wewnętrznych i Du-	(podp.) <i>T. Le Brun.</i>
chownych, Tajny Radca	
(podpisano) <i>Muchanów.</i>	

Zgodno z Oryginałem:

Sekretarz Stanu,

Tajny Radca, (podp.) *T. Le Brun.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *F. Hr. Skarbek.*

Dyrektor Kancellaryi,
Radca Kollegialny, *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia d. 28 Listopada (10 Grudnia) 1857 r.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAWIEDLIWOŚCI.

W wykonaniu decyzji Rady Administracyjnej Królestwa, oznajmionej przez wypis z Protokółu posiedzenia tejże Rady z dnia 3 (15) Września r. b. N. 22,866, ogłasza w Dzienniku Praw, w teście Rossyjskim z przekładem na język Polski, nadesłany JO. Xięciu Namieśnikowi Królestwa przy Ukazie Najwyższym z Rządzącego Senatu dnia 27 Lipca r. b., traktat handlowy i nawigacyjny, zawarty między Najjaśniejszym Cesarzem Wszech Rosyi a Cesarzem Francuzów.

w Warszawie d. 22 Września (7 Października) 1857 r.

Dyrektor Główny Prezydujący

Tajny Radca, Senator *F. Hr. Skarbek.*

Dyrektor Kancellaryi,

Radca Kollegialny *J. Ornowski.*

Божією споспѣшествующею милостію

МЫ АЛЕКСАНДРЪ ВТОРЫЙ,

Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій, Московскій, Кіевскій, Владимірскій, Новгородскій, Царь Казанскій, Царь Астраханскій, Царь Польскій, Царь Сибирскій, Царь Херсониса Таврическаго, Государь Пековскій, и Великій Князь Смоленскій, Литовскій, Волинскій, Подольскій, и Финляндскій, Князь Эстляндскій, Лифляндскій, Курляндскій и Семигальскій, Самогитскій, Бѣлостокскій, Корельскій, Тверскій, Югорскій, Пермскій, Вятскій, Болгарскій и иныхъ; Государь и Великій Князь Новгорода Низовскія земли, Черниговскій, Рязанскій, Полоцкій, Ростовскій, Ярославскій Бѣлозерскій, Удорскій, Обдорскій, Кондійскій, Витебскій, Мстиславскій и вся Сѣверныя Страны Повелитель и Государь Иверскія, Карталинскія, Грузинскія и Кабардинскія земли и Армянскія

Z Bożej Łaski

MY ALEXANDER DRUGI,

Cesarz i Samowładca Wszech Rosyjski, Moskiewski, Kijowski, Włodzimierski, Nowogrodzki, Car Kazański, Car Astrachański, Król Polski, Car Sybirski, Car Chersonsko-Taurycki, Pan na Pskowie i Wielki Xiąże Smoleński, Litewski, Wołyński, Podolski i Finlandzki, Xiąże Estoński, Inflantski, Kurlandzki i Semigalski, Żmudzki, Białostocki, Korelski, Twerski, Jugowski, Permski, Wiat-ski, Bułgarski i innych, Pan i Wielki Xiąże Niższego Nowogrodu, Czernichowski, Rianzański, Połocki, Rostowski, Jarosławski, Biełozierski, Udorski, Obdorski, Kondyjski, Witebski, Mściśławski i Panujący całej stronie Północnej, Pan ziemi Jwerskiej, Kartalińskiej, Gruzyjskiej i Kabardyńskiej Krainy Ormiańskiej, Xiąże Dziedziczny i Władzca Xiązgt Czerkaskich, Górskich i innych: Następca

Области; Черкасскихъ и Горскихъ Князей и иныхъ наследный Государь и Обладатель; Наследникъ Норвежскій, Герцогъ Шлезвигъ-Голстинскій, Сормарнскій, Дитмарсенскій и Ольденбургскій, и прочая, и прочая, и прочая.

Объявляемъ чрезъ сіе, что въ слѣдствіе взаимнаго соглашенія между Нами и Его Величествомъ Императоромъ Французовъ, Полномочные Наши заключили и подписали въ С. Петербургѣ втораго (четырнадцатаго) Іюня 1857 года трактатъ о торговлѣ и мореплаваніи между обоюдными Нашими Государствами, и три отдѣльныя къ оному статьи, которыя отъ слова до слова гласятъ тако:

Во Имя Пресвятыя и Нераздѣльной
Троицы:

Его Величество Императоръ Всероссийскій и Его Величество Императоръ Французовъ, побуждаемые равнымъ желаніемъ облегчить и распространить торговля и морскія сношенія, существующія между обоюдными ихъ Государствами, посредствомъ все-

Norwegski, Xięze Szlezwicko-Holsztyński, Sormarnski, Ditmarsenski i Oldenburgski, etc., etc., etc.

Czynimy wiadomo niniejszém, że za wspólną zgodą pomiędzy Nami i Najjaśniejszym Cesarzemъ Francuzów, Pełnomocnicy Nasi zawarli i podpisali w Petersburgu dnia 2 (14) Czerwca 1857 r., traktat handlu i żeglugi między obustronnemi Naszemi Państwami tudzież trzy oddzielne do niego artykuły, które co do słowa brzmią jak następuje:

W Imię Przenajświętszej i Nierozdzielnej
Trójcy.

Najjaśniejszy Cesarzъ Wszech Rossyi i Najjaśniejszy Cesarzъ Francuzów, mającъ jednostajną chęć ulżenia i rozprzestrzenienia handlu i morskichъ stosunków, istniejącychъ pomiędzy obustronnemi ichъ Państwami, przezъ możebne usunięcie ścieśnień i ograniczeń, które dotąd

возможнаго устраниенія стѣсненій и ограниченій, которыя досель препятствовали ихъ преуспѣянію, условились вступить съ этою цѣлію въ переговоры для заключенія трактата о торговлѣ и мореплаваніи, и на сей конецъ уполномочили:

Его Величество Императоръ Всероссийскій—Князя Александра Горчакова, Своего Дѣйствительнаго Тайнаго Совѣтника и Министра Иностранныхъ Дѣлъ, Кавалера Орденовъ: Св. Владиміра 1-й степени, Св. Александра Невскаго, Бѣлаго Орла, Св. Анны 1-й степени, Св. Станислава 1-й степени, Французскаго Почетнаго Легіона большаго креста, Испанскаго Золотаго Руна, Прусскаго Чернаго Орла, Виртембергской Короны 1-й степени, Греческаго Ордена Спасителя 1-й степени и многихъ другихъ иностранныхъ орденовъ, и

Петра Брока, Своего Тайнаго Совѣтника и министра Финансовъ, Кавалера Орденовъ: Св. Александра Невскаго, Бѣлаго Орла, Св. Владиміра 2-й степени, Св. Анны 1-й степени, Св. Станислава 1-й степени;

а Его Величество Императоръ Французовъ—Карла-Лудовика-Іосифа-Августа Графа Морни, Кавалера Орденовъ: Императорскаго Почетнаго

przeszkadzały ich pomyślności, przystali umówić się w tym celu do zawarcia traktatu handlu i żeglugi i na ten koniec dali pełnomocnictwo.

Najjaśniejszy Cesarz Wszech Rossyi, Xięciu Alexandrowi Goreczaków, Swemu Rzeczywistemu Tajnemu Radey i Ministrowi Spraw Zagranicznych, Kawalerowi Orderów: Ś-go Włodzimierza klasy 1-jej, Ś-go Alexandra Newskiego, Białego Orła, Ś-tej Anny klasy 1-jej, Ś-go Stanisława klasy 1-jej, Francuzkiego Legii Honorowej Wielkiego Krzyża, Hiszpańskiego Złotego Runa, Pruskiego Czarnego Orła, Wirtembergskiej Korony klasy 1-jej, Greckiego orderu Zbawiciela klasy 1-jej i wielu innych zagranicznych orderów i

Piotrowi Brock, Swemu Tajnemu Radey i Ministrowi Skarbu, Kawalerowi Orderów: Ś-go Alexandra Newskiego, Białego Orła, Ś-go Włodzimierza klasy 2-jej, Ś-tej Anny klasy 1-jej, Ś-go Stanisława klasy 1-jej.

Najjaśniejszy zaś Cesarz Francuzów umocował Karola-Ludwika-Józefa-Augusta Hrabiego Morny, Kawalera Orderów: Cesarzskiego

Легіона большого креста, Св. Андрея Первозванного и других Россійскихъ орденовъ, королевскихъ Орденовъ, Карла III-го Испанскаго и Леопольда Бельгійскаго большихъ крестовъ, украшеннаго Императорскимъ Турецкимъ Орденомъ Меджидіа 1-й степени и проч., и проч., Своего Чрезвычайнаго Посла при Его Величествѣ, Императоръ Всероссійскомъ,

каковые Полномочные, по взаимномъ сообщеніи другъ другу своихъ полномочій, найденныхъ въ доброй и надлежащей формѣ, постановили и подписали нежеледающія статьи:

Ст. 1. Суда и подданные обѣихъ высокихъ договаривающихся Сторонъ будутъ взаимно пользоваться полною и совершенною свободою торговли и мореплаванія во всѣхъ тѣхъ портахъ ихъ обоюдныхъ владѣній, входъ въ которыя нынѣ дозволенъ или впредь будетъ дозволенъ судамъ какой бы то ни было другой иностранной націи.

Русскимъ во Франціи и Французамъ въ Россіи взаимно предоставлена будетъ совершенная свобода въѣзда, странствованія или пребыванія въ какой бы то ни было части обоюдныхъ владѣній для отправленія своихъ

Legii Honorowej Wielkiego Krzyża, S-go Andrzeja, Pierwszego wezwania i innych Rosyjskich orderów, Królewskich orderów Karola 3-go Hiszpańskiego i Leopolda Belgijskiego Wielkich Krzyżów, ozdobionego Cesarским Турецким orderem Medjidie klasy 1-ej etc., etc., Swego Nadzwyczajnego Posła przy Najjaśniejszym Cesarzu Wszech Rosyji;

którzy to Pełnomocnicy, po wzajemnem komunikowaniu sobie swoich pełnomocnictw, znalezionych podług dobrej i należytej formy, postanowili i podpisali następujące artykuły:

Art. 1. Statki i poddani obu wysokich stron układających się, używać będą wzajemnie zupełnej swobody handlu i żeglugi we wszystkich tych portach ich respective posiadłości do których dozwołonem jest obecnie, lub na przyszłość dozwołonem zostanie, wpływać statkom, którekolwiek bądź narodu obcego.

Rossyanom we Francyi, a Francuzom w Rosyi, ma służyć zupełna, swoboda przybywania, podróżowania lub przemieszkiwania, dla załatwiania swych interesów, w którejkolwiek prowincyi posiadłości respective, i wskutku tego, korzystać oni będą tak co do swych osób, jak

дѣль, и для того они будутъ пользоваться, какъ лично сами, такъ и относительно своихъ имуществъ, тѣмъ же покровительствомъ и тою же безопасностію, какъ и туземные подданные.

Имъ предоставляется право нанимать въ городахъ и портахъ: дома, магазины, лавки и земли, въ которыхъ имъ встрѣтится надобность, или владѣть таковыми, не подвергаясь за то никакимъ инымъ общимъ или мѣстнымъ сборамъ, налогамъ, или повинностямъ, кромѣ тѣхъ, которымъ подвергаются или впредь подвергаемы будутъ туземные подданные.

Такимъ же образомъ они будутъ пользоваться въ отношеніи къ торговлѣ и промышленности всеми привилегіями, льготами и прочими преимуществами, которыя нынѣ предоставлены или впредь предоставлены будутъ туземнымъ подданнымъ.

При семъ разумѣется однако, что предъидущія постановленія не измѣняютъ ни въ чемъ особенныхъ законовъ, предписаній и правилъ относительно торговли, промышленности и полиціи, дѣйствующихъ въ обоихъ Государствахъ и примѣнимыхъ ко всемъ вообще иностранцамъ.

i мienia, z takiejże opieki i z tegoż bezpieczeństwa, co i poddani miejscowi.

Służy im prawo najmowania w miastach i portach: domów, magazynów, sklepów i gruntów, jakich potrzebować będą, lub też posiadania takowych, ulegając za to, takim tylko ogólnym lub miejscowym opłatom, podatkom lub ciężarom, jakie ponoszą lub na przyszłość ponosić będą poddani miejscowi.

Również pod względem handlu i przemysłu, korzystać oni będą ze wszystkich przywilejów i ulg, jakie obecnie udzielone są lub na przyszłość udzielone zostaną poddanym miejscowym.

Ma się atoli przytém rozumieć, że warunki powyższe nie mogą zmieniać w czémkolwiek szczególnych praw, przepisów i prawideł dotyczących handlu, przemysłu i policyi, w obu państwach obowiązujących i stosujących się do wszystkich bez wyjątku cudzoziemców.

Ст. 2. Подданные обѣихъ высокихъ договаривающихся Сторонъ будутъ взаимно изъяты отъ всякой личной службы какъ въ сухопутныхъ и морскихъ войскахъ, такъ и въ національныхъ гвардіяхъ или ополченіяхъ. Равнымъ образомъ на нихъ не будетъ возлагаемо отправленіе какихъ бы то ни было должностей, судебныхъ или по городскому управленію.

Ст. 3. Французскія суда, откуда бы онѣ ни пришли, входящія съ грузомъ или съ балластомъ въ порты Россійскіе или Великаго Княжества Финляндскаго и Россійскія суда, входящія въ порты Франціи, идущія непосредственно изъ портовъ Россійскихъ и Великаго Княжества Финляндскаго съ грузомъ, или изъ какого бы то ни было порта съ балластомъ, не будутъ платить въ обоихъ Государствахъ при входѣ, или выходѣ, или во время своего пребыванія, никакихъ другихъ или большихъ лоцманскихъ, ластовыхъ, въховыхъ, пристанныхъ, карантинныхъ, портовыхъ, маячныхъ, куртажныхъ, экспедиционныхъ или другихъ сборовъ, слѣдующихъ, подъ какимъ бы то ни было наименованіемъ, съ корпуса корабля и взимаемыхъ въ пользу Государства, общества или мѣстныхъ цеховъ,

Art. 2. Poddani obu wysokich stron ukladajacych się, wolni będą wzajemnie od wszelkiej służby osobistej tak w wojskach lądowych i morskich, jak i w gwardyach narodowych lub milicyach. Również nie będą im powierzone żadne obowiązki sądowe lub administracyjno-miejskie.

Art. 3. Statki Francuzkie, zkadkolwiek bądź przybywające, wpływające z ładunkiem lub ballastem do portów Rossyiskich lub Wielkiego Xięstwa Finlandzkiego, tudzież statki Rossyjskie, wpływające do portów Francyi lub Wielkiego Xięstwa Finlandzkiego z ładunkiem, lub z jakiegokolwiek bądź portu z ballastem, nie ulegają w żadnem z dwóch Państw, ani przy wpłynięciu, ani przy wypłynięciu, ani też przez czas swego tam pobytu, żadnym innym lub większym opłatom lockańskim, przewozowym, wiechowym, przystaniowym, kwarantannowym, portowym, latarniowym, meklerskim, ekspedycyjnym i innym, jakiekolwiek bądź miano noszącym, i pobieranym od samego statku na rzecz Skarbu, stowarzyszeń lub cechów miejskich, osób prywatnych lub jakich bądź instytucyi, jak tylko takim, jakim ulegają lub ulegać

частныхъ лицъ или какихъ бы то ни было учреждений, кромѣ тѣхъ, коимъ подлежатъ или будутъ подлежать туземныя суда, входящія изъ тѣхъ же мѣстъ или имѣющія то же назначеніе.

Ст. 4. Въ уваженіе особенныхъ выгодъ, предоставленныхъ Французскому флагу въ портахъ Россійскихъ и Великаго Княжества Финляндскаго предъидущею статьею, а также 12 статьею настоящаго трактата, постановлено между высокими договаривающимися Сторонами, что со дня размѣна ратификацій этого трактата:

1-е, Произведенія земли или промышленности владѣній Его Величества Императора Всероссійскаго будутъ пользоваться, при ввозѣ ихъ во французскія колоніи, всеми выгодами и преимуществами какъ нынѣ предоставленными, такъ и тѣми, которыя могутъ быть впредь предоставлены подобнымъ же произведеніямъ всякой другой наиболее благопріятствуемой Европейской націи и во всѣхъ отношеніяхъ въ колоніяхъ Французскихъ съ Россійскими судами, при ихъ прибытіи, во время ихъ пребыванія, равно какъ и при отходѣ ихъ съ грузомъ или съ баластомъ, безъ различія мѣста откуда они пришли,

бѣда statki krajowe, przybywające z tychże punktów lub mające także same przeznaczenie,

Art. 4. Ze względu szczególnych korzyści, zapewnionych artykułem poprzedzającym, tudzież Art. 12-ym niniejszego traktatu fladze Francuzkiej w portach Rosyjskich i Wielkiego Xięstwa Finlandzkiego, obie wysokie strony układające się postanowiły, iż począwszy od dnia wymiany ratyfikacyi tego traktatu:

1, Płody ziemi lub przemysłu posiadłości Najjaśniejszego Cesarza Wszech Rosyi, korzystać będą, przy dowozie ich do kolonii Francuzkich, ze wszystkich ulg i przywilejów, bądź obecnie udzielonych, bądź mogących być na przyszłość udzielonemi, takimże płodom każdego innego najbardziej uwzględnionego narodu Europejskiego, oraz statki Rosyjskie, przy ich przybyciu do kolonii Francuzkich, jakoteż podczas zostawania ich tamże i przy wypłynięciu ztamtąd z ładunkiem lub ballastem, bez względu na punkt z którego przybyły, traktowane będą pod wszystkimi względami

будетъ поступаемо такъ, какъ съ судами всякой другой наиболее благопріятствуемой Европейской націи.

2-е, Россійскія суда, приходящія непосредственно изъ порта Россійскаго или Великаго Княжества Финляндскаго въ какой либо Алжирскій портъ, будутъ платить только определенную ластовую пощину по два франка съ ластва и по уплатѣ оной единожды въ одномъ изъ Алжирскихъ портовъ, она уже не будетъ болѣе требуема въ другихъ портахъ этой колоніи, въ которыя судно можетъ зайти для окончанія своей разгрузки или нагрузки.

Сверхъ того Его Величество Императоръ Французовъ обязуется предоставить Россійскимъ судамъ все тѣ выгоды, которыя были бы имъ въ послѣдствіи предоставлены въ портахъ своихъ владѣній судамъ какой либо другой Европейской націи касательно непосредственнаго плаванія и притомъ, въ случаѣ безвозмездной уступки, безвозмездно, а въ случаѣ уступки подлѣ условіемъ вознагражденія, — съ замѣною.

Ст. 5. Французскими или Россійскими судами будутъ взаимно признаваемы тѣ суда,

на стопе statków narodu Europejskiego, najbardziej uwzględnionego.

2, Statki Rosyjskie, przychodzące bezpośrednio z portów Rosyjskich lub Wielkiego Księstwa Finlandzkiego, do którego z portów Algierskich, ulegać będą tylko opłacie ustanowionej przewozowej, po 2 franki za laszt, i gdy takowa raz niszczoną zostanie w jednym z portów Algierskich, wówczas nie będzie już wymagana w innych portach tejże kolonii, do których okręt może zawinąć dla ukończenia swego wylądowania lub naładowania.

Obok tego Najjaśniejszy Cesarz Francuzów zobowiązuje się do rozciągnięcia na statki Rosyjskie wszystkich tych ulg, jakie w następstwie czasu udzieli w portach swych posiadłości statkom jakiegokolwiek innego narodu Europejskiego w przedmiocie żeglugi pośredniej, i jeżeli ulgi takowe udzielone zostaną bez wynagrodzenia, Rosya z tegoż przywileju korzystać będzie, a jeżeli pod warunkiem wynagrodzenia, wówczas pomiędzy Rosyą a Francją zamiana nastąpić powinna.

Art. 5. Jako statki Francuzkie i Rosyjskie uznawane będą wzajemnie, statki które żeglując

которыя, плавая подъ флагомъ одного изъ обоихъ Государствъ, будутъ, согласно законамъ того Государства, дѣйствительно принадлежать своимъ хозяевамъ и законно гдѣ слѣдуетъ записаны, и коихъ шкипера или корабельщики будутъ установленнымъ порядкомъ снабжены отъ подлежащихъ Начальствъ патентами и корабельными документами, удостоверяющими законность ихъ флага.

Ст. 6. Во всемъ, что касается размѣщенія судовъ, ихъ нагрузки, или разгрузки въ портахъ, на рейдахъ, въ гаваняхъ, бассейнахъ, рѣкахъ, протокахъ и каналахъ, и вообще касательно всѣхъ формальностей и распоряженій, которымъ могутъ подлежать торговые суда, ихъ экипажи и грузы, ни въ одномъ изъ обоихъ Государствъ не будетъ предоставляемо туземнымъ судамъ никакихъ привилегій и никакихъ преимуществъ, которыя не были бы распространены и на суда другаго Государства, такъ какъ непремѣнное намѣреніе высокихъ договаривающихся Сторонъ состоитъ въ томъ, чтобы Россійскія и Французскія суда пользовались въ этомъ отношеніи совершеннымъ равенствомъ.

Ст. 7. Россійскимъ судамъ, входящимъ во Французскій портъ и на оборотъ Француз-

под флага одного з двухъ паństw, бѣдѧ, zgodnie z prawami tego państwa należeć rzeczywiście do swych armatorów i zostaną legalnie gdzie należy zapisane, tudzież których szyprowie lub kapitani posiadać бѣдѧ prawem przepisane i przez Władzę właściwą wydane patenta, świadczące o prawie wywieszania flagi.

Art. 6. We wszystkiѣм co dotyczy umieszczenia statków ich naładowania lub wyładowania w portach, przystaniach, zatokach, rzekach i kanałach i w ogóle co do wszystkich formalności i rozporządzeń, jakim ulegać бѣдѧ statki kupieckie, ich osady i ładunki, w żadnym z obu państw nie mają być udzielane statkom krajowym żadne przywileje lub prerogatywy, któreby nie zostały rozciągnięte jednocześnie i na statki drugiego państwa; wyraźnym bowiem zamiarem wysokich stron układających się, jest zupełne zrównanie pod tym względem statków Rosyjskich i Francuzkich.

Art. 7. Statkom Rosyjskim, wpływającym do portu Francuzkiego, i na odwrót, statkom

скимъ судамъ входящимъ въ портъ Россійской Имперіи или Великаго Княжества Финляндскаго, съ тѣмъ, чтобы выгрузить тамъ только часть своего груза, будетъ предоставлено право, съ соблюденіемъ однако законовъ и постановленій обоюдныхъ Государствъ, оставить невыгруженною ту часть своего груза, которая предназначена въ другой портъ той же или иной страны, и за тѣмъ вывезти оную безъ платежа за эту часть груза какихъ либо таможенныхъ пошлинъ, кромѣ сборовъ за надзоръ, которыя, разумѣется, должны взиматься въ томъ же самомъ размѣрѣ какъ и съ туземныхъ судовъ.

Ст. 8. Шкипера и корабельщики Россійскихъ и Французскихъ судовъ будутъ взаимно изъяты отъ обязанности употреблять въ обоюдныхъ портахъ обоихъ Государствъ казенныхъ экспедиторовъ, и слѣдственно имъ-ють право свободно обращаться къ своимъ Консуламъ, или къ тѣмъ экспедиторамъ, которые сими послѣдними будутъ имъ указаны, съ обязанностью однако въ случаяхъ, предвидѣнныхъ Россійскимъ Сводомъ учреждений и уставомъ торговыхъ и Французскимъ торговымъ уложеніемъ, сообразоваться съ

Francuzkim wpływającym do portu Cesarstwa Rosyjskiego lub Wielkiego Xięstwa Finlandzkiego dla pozostawienia tam tylko części swego ładunku, służyć ma prawo, z zastrzeżeniem ulegania prawom i postanowieniom każdego respective Mocarstwa, pozostawiania na statku części swego ładunku, przeznaczonej do innego portu tegoż lub innego państwa, a następnie wywożenia takowej bez uiszczenia za nią jakiegokolwiek opłaty celnej, oprócz opłaty za dozór, która powinna być uiszczana w takiej wysokości, w jakiej ustanowioną jest dla statków krajowych.

Art. 8. Szyprowie i kapitani okrętów Rosyjskich i Francuzkich wolni są od obowiązków używania w portach obu respective Państw Expedytorów Skarbowych, i służy im zatem prawo zwracania się do swych konsulów lub do expedytorów przez tych ostatnich wskazanych, z warunkiem atoli, iżby w przypadkach przewidzianych Kodexem Rosyjskim przepisów i ustaw handlowych, tudzież Kodexem handlowym Francuzkim stosowali się do istnieją-

существующими постановленіями, которыхъ настоящая статья ни въ чемъ не измѣняетъ.

Ст. 9. Совершенно изъемяются въ обоюдныхъ портахъ отъ ластовыхъ и экспедиціонныхъ пошлинъ:

1) Суда, приходящія съ баластомъ изъ какаго бы то нибыло порта и уходящія также съ баластомъ;

2) Суда, которыя, переходя изъ какаго либо порта одной изъ обѣихъ Державъ въ другой или въ разные другіе порты той же Державы, съ тѣмъ, чтобы оставить тамъ весь свой грузъ привезенный изъ чужихъ краевъ или часть онаго, или съ тѣмъ, чтобы принять или пополнить грузъ, докажутъ, что они уже заплатили эти пошлины.

3) Тѣ суда, которыя, войдя съ грузомъ въ какой либо портъ добровольно или по необходимости, выйдутъ изъ онаго, не произведя никакого торговаго дѣйствія.

Если судно войдетъ въ портъ по необходимости, въ такомъ случаѣ торговыми дѣйствіями не будутъ считаться: выгрузка и нагрузка вновь товаровъ для починки судна, перегрузка на другое судно, если первое окажется негоднымъ къ плаванію, расходы производимые на закупку провизіи для эки-

пировъ, постановленій, которыхъ Артыкулъ niniejszy въ ничемъ не измѣняетъ.

Art. 9. Uwolniają się zupełnie w portach respective od opłat przewozowych i ekspedycyjnych:

1) Statki przychodzące z któregokolwiek portu z ballastem i z nimże odpływające;

2) Statki, które, przepływając z któregokolwiek portu jednego z obu państw do innego lub do rozmaitych innych portów tegoż państwa, dla pozostawiania tam całego swego ładunku, przywiezionego z obcych krajów, lub części onego, lub też dla zabrania lub dokończenia ładunku, dowiodą, że już uiściły pomienione opłaty;

3) Statki, które wpłynąwszy dobrowolnie lub z konieczności z ładunkiem do któregokolwiek portu, opuszczają takowy nie wykonawszy żadnej czynności handlowej.

Jeżeli statek wpłynie z konieczności do portu, wówczas za czynności handlowe nie mają być uważane: wyładowanie i naładowanie towarów dla naprawy statków, przeładowanie na inny statek, jeżeli pierwszy stał się nieprzydatnym do żeglugi, wydatki robione na zakupienie żywności dla osady, tudzież sprzedaż towarów

пашей и продажа поврежденныхъ товаровъ, по разрѣшеніи таковой таможеннымъ вѣдомствомъ.

Ст. 10. Положительно постановляется, что предъидущія статьи не должны распространяться на прибрежное или каботажное судоходство каждаго изъ обоихъ Государствъ, каковое судоходство исключительно предоставляется національному флагу.

Ст. 11. Вся произведенія, или другіе предметы торговли, дозволенные къ привозу или вывозу во владѣнія одной изъ высокихъ договаривающихся Сторонъ на туземныхъ судахъ, могутъ быть равнымъ образомъ привозимы туда или вывозимы оттуда на судахъ другой Державы.

Товары, привозимые въ порты Россіи или Франціи на судахъ той или другой Державы, могутъ быть сбываемы потребителямъ, отправляемы транзитомъ, или вывозимы обратно, или наконецъ временно складываются по желанію владельца или его повѣренныхъ, не подвергаясь за это ни какимъ другимъ пошлинамъ за складъ и надзоръ, ниже инымъ какимъ либо условіямъ временнаго склада, кромѣ тѣхъ, которымъ нынѣ подлежатъ или

uszkodzonych, na co uzyskać potrzeba pozwolenie władzy celnej.

Art. 10. Postanawia się ostatecznie, iż artykuły poprzedzające nie mają rozciągać się do żeglugi przybrzeżnej każdego z dwóch państw, która to żegluga dozwolona jest wyłącznie fladze narodowej.

Art. 11. Wszystkie produkta lub inne artykuły handlu, których przywóz lub wywóz na statkach krajowych dozwolony jest w posiadłościach jednej z wysokich stron układających się, mogą być również przywożone tam, lub wywożone na statkach drugiego państwa.

Towary przywożone do portów Rosyi lub Francyi na statkach którego z tych dwóch państw mogą być sprzedawane konsumentom, expedowane transito lub wywożone napowrót, lub też nareszcie składane czasowo na skutek życzenia właściciela lub jego agentów, bez ulegania za to żadnym innym opłatom za skład i dozór, ani też innym jakimkolwiek bądź warunkom składu tymczasowego, jak tylko tym, jakim

впредь подлежать будутъ товары привезенные на туземныхъ судахъ.

Ст. 12. Всякаго рода товары, привозимые въ Россію подъ Французскимъ флагомъ какого бы они происхожденія ни были, а также всякаго рода товары, привозимые непосредственно изъ Россіи во Францію подъ Россійскимъ флагомъ, будутъ пользоваться одинакими изъятіями, возвратами пошлинъ, преміями или другими какими либо льготами, и небудутъ обоюдно платить другихъ или большихъ таможенныхъ, или провозныхъ пошлинъ, взимаемыхъ въ пользу Правительства, обществъ, мѣстныхъ цеховъ, частныхъ лицъ или какихъ бы то ни было учреждений, ниже подвергаться какимъ либо другимъ формальностямъ, какъ и въ тѣхъ случаяхъ, когда товары ввозятся подъ національнымъ флагомъ.

Постановляется, что Россійское судно, заходящее въ одинъ или въ нѣсколько портовъ, не утрачиваетъ черезъ это преимущества непосредственнаго ввоза, если только оно не производило въ этихъ портахъ никакой нагрузки; таковое преимущество предоставляется во Франціи и тѣмъ Россійскимъ судамъ, которыя оставляютъ часть своего груза въ одномъ изъ постороннихъ портовъ.

ulegają obecnie lub ulegać będą na przyszłość towary przywiezione na statkach krajowych.

Art. 12. Towary wszelkiego rodzaju, przywożone do Rossyi, pod flagą Francuzką, jakiegokolwiek będą one pochodzenia, tudzież towary wszelkiego rodzaju, przywożone bezpośrednio z Rossyi do Francyi pod flagą Rosyjską, korzystać będą z tych samych przywilejów, zwrotów opłat, z premjów lub innych iakiegokolwiek bądź ulg i nie będą wzajemnie ulegać innym, lub większym celnym albo przewozowym opłatom, pobieranym na rzecz Skarbu, stowarzyszeń cechów miejscowych, osób prywatnych lub innych jakiegokolwiek Instytucyi, ani też innym jakim formalnościom, jak tylko tym, jakie są ustanowione dla towarów przywożonych pod flagą narodową.

Postanawia się, że statek Rosyjski zawijający do jednego lub kilku portów obcych, nie traci przez to prawa bezpośredniego przywozu, jeżeli wszelakoż statek ten, nie w portach takowych nie ładował; takiż przywilej nadaje się we Francyi i tym statkom Rosyjskim, które zostawią w jednym z portów obcych, część swego ładunku.

Однакоже Россійскіе пароходы, которые, получая вспомошествованіе отъ Правитель-ства, содержать правильное, въ постановлен-ные сроки, сообщеніе между портами Южной Россіи и Марселемъ, будутъ пользоваться въ семъ портъ правами туземныхъ судовъ, и произведенныя ими въ постороннихъ портахъ торговля дѣйствія не должны лишать пре-имущества непосредственнаго ввоза тѣ товары, которые по корабельнымъ документамъ ока-жутся нагруженными въ Россіи.

Въ слѣдствіе предъидущихъ постановленій никакая надбавочная пошлина не будетъ взимаема во Франціи съ товаровъ привозимыхъ непосредственно изъ Россіи подъ Россійскимъ флагомъ, ниже въ Россіи съ товаровъ при-возимыхъ подъ Французскимъ флагомъ. Сверхъ того Его Величество Императоръ Все-россійскій объявляетъ: что постановленія заключающіяся въ Указъ 19 Іюня 1845 года ни въ какомъ случаѣ не будутъ примѣнны ни къ торговлѣ, ни къ мореплаванію Фран-цузской Имперіи, какъ бы оныя ни произво-дились, непосредственно или съ остановками въ постороннихъ портахъ.

Ст. 13. Всякаго рода товары, вывозимые изъ Россіи на Французскихъ судахъ, или изъ

Jednakże parostatki Rosyjskie, które po- bierając od rządu zapomogę, utrzymują stałą i w terminach oznaczonych komunikacyę między portami Rosyi południowej a Marsylią, używać będą w tym ostatnim porcie, praw stat- ków krajowych, i uskutecznione przez nie w portach obcych czynności handlowe, nie mają pozbawiać je przywileju bezpośredniego przywozu, służącego towarom, które w doku- mentach okrętowych wskazane są jako nafa- dowane w Rosyi.

W skutku postanowień powyżej wyszcze- gólnionych, żadna opłata dodatkowa nie będzie pobierana we Francyi, od towarów przywożo- nych bezpośrednio z Rosyi pod flagą Ros- syjską, ani też w Rosyi od towarów przy- wożonych pod flagą Francuską. Obok tego, Najjaśniejszy Cesarz Wszech Rosyi oś- wiadcza, że postanowienia objęte Ukazem z dnia 19 Czerwca 1845 r. nie będą w żadnym ra- zie stosowane ani do handlu, ani do żeglugi Cesarstwa Francuzkiego, w jakikolwiek bądź sposób takowe uskutecznianie będą, czy to bez- pośrednio, czy z zawijaniem do portów obcych.

Art. 13. Towary wszelkiego rodzaju wy- wożone z Rosyi na statkach Francuzkich lub

Франціи на Россійскихъ Судахъ, какое бы ни было ихъ назначеніе, не будутъ подлежать инымъ сборамъ и инымъ формальностямъ, какъ и товары вывозимые на туземныхъ судахъ и будутъ пользоваться подъ тѣмъ и другимъ флагомъ всѣми преміями, возвратами пошлинъ или другими льготами, которыми нынѣ пользуются или которыя впредь дарованы будутъ туземному мореплаванію обоихъ Государствъ. Но изъ вышесказаннаго, а равно и изъ постановленій заключающихся въ статьяхъ третьей и двѣнадцатой изъемлется все то, что относится къ преимуществамъ, предоставленнымъ или которыя въ послѣдствіи могутъ быть предоставлены туземному рыболовству.

Ст. 14. Во всемъ что касается таможенныхъ и мореплавательныхъ пошлинъ, объ высокія договаривающіяся Стороны взаимно общаются не предоставлять никакому другому Государству никакой привилегіи и никакихъ льготъ или преимуществъ, которыя не были бы немедленно распространены и на обоюдныхъ подданныхъ Ихъ, въ случаевъ безвозмездной уступки, безвозмездно, а при условной—съ замѣною.

z Franeyi na statkach Rossyjskich, jakiebykolwiek było ich przeznaczenie, będą ulegać takim tylko opłatom i formalnościom, jakim ulegają towary wywożone na statkach krajowych, oraz korzystać będą tak pod jedną jak pod drugą flagą ze wszystkich premiów, zwrotów opłat lub innych ulg, jakie udzielone są obecnemu lub udzielonemu zostaną na przyszłość żegludze krajowej obu państw. Z powyższego atoli, tudzież z postanowień zawartych w Art: 3 i 12 wyłącza się wszystko, odnoszące się do przywilejów nadanych, lub z postępem czasu mogących być nadanemi rybolóstwu krajowemu.

Art. 14. We wszystkiem co dotyczy opłat celaych i morskich, obie strony układające się, przyrzekają wzajemnie nie udzielać żadnemu innemu państwu jakiego przywileju, jakich ulg lub prerogatyw, któreby nie zostały rozciągnięte niezwłocznie i na poddanych każdego respective państwa, i w razie, jeżeli takowe ustępstwa porobione zostały bez wynagrodzenia, wówczas, i oba respective Państwa z tegoż przywileju korzystać będą, a jeżeli pod jakimi warunkami, wówczas pomiędzy temiż państwami wzajemność nastąpić powinna.

Ст. 15. Обе высокія договаривающіяся Стороны предоставляютъ другъ другу право назначать въ порты и въ города обоюдныхъ ихъ Государствъ, избранныхъ ими Генеральныхъ Консуловъ, Консуловъ, Вице-Консуловъ и Консульскихъ Агентовъ, которые будутъ пользоваться, подъ условіемъ взаимства, тѣми же преимуществами и изъятіями, какими пользуются или впредь пользоваться будутъ Генеральные Консулы, Консулы, Вице-Консулы и Консульскіе Агенты наиболее благоприятствуемыхъ націй

Въ случаѣ если бы нѣкоторые изъ этихъ агентовъ пожелали заниматься торговлею, они обязаны будутъ подчиниться тѣмъ же самымъ законамъ и обычаямъ, которымъ подчинены, въ томъ же мѣстѣ, относительно своихъ торговыхъ сдѣлокъ, частныя лица изъ ихъ соотечественниковъ и подданные наиболее благоприятствуемыхъ Государствъ.

Ст. 16. Положительно постановляется, что когда одна изъ высокихъ договаривающихся Сторонъ назначить своимъ Консуломъ или Консульскимъ Агентомъ въ портъ или въ городъ другой Стороны, одного изъ подданныхъ сей послѣдней, въ такомъ случаѣ этотъ Консулъ или Агентъ будетъ продолжать счи-

Art. 15. Obie wysokie strony układające się nadają sobie wzajemnie prawo wyznaczania do portów i miast obu respective państw, wybranych przez się Konsulów jeneralnych, Konsulów, Vice-Konsulów i Agentów konsularnych, którzy korzystać będą pod warunkiem wzajemności z tychże przywilejów i ulg, z jakich korzystają lub na przyszłość korzystać będą Konsulowie jeneralni, Konsulowie, Vice-Konsulowie i Agenci konsularni, krajów najbardziej uwzględnionych.

W razie, gdyby niektórzy z tych Agentów życzyli sobie trudnić się handlem, wówczas obowiązani będą ulegać tym samym prawom i zwyczajom, jakim ulegają w témże miejscu, pod względem swych czynności handlowych, osoby prywatne stale w kraju zamieszkałe, lub będące poddanymi państw najbardziej uwzględnionych.

Art. 16. Postanawia się ostatecznie, że jeżeli jedna z wysokich Stron układających się mianuje swym Konsulem lub Agentem konsularnym w porcie lub mieście drugiej strony jednego z poddanych tej ostatniej, wówczas, takowy Konsul lub Agent konsularny nie przestanie być uważanym za poddanego kraju, do

таться подданнымъ той страны, къ которой онъ принадлежитъ, и слѣдовательно будетъ подчиненъ законамъ и постановленіямъ, которыми управляются туземцы того мѣста, гдѣ онъ имѣетъ свое пребываніе, но эта подчиненность не должна однако же ни въ чемъ стѣснять его въ исполненіи своихъ обязанностей, ни нарушать неприкосновенности Консульскихъ Архивовъ.

Ст. 17. На Генеральныхъ Консуловъ, Консуловъ, Вице-Консуловъ и Консульскихъ Агентовъ обѣихъ Сторонъ, будетъ возложена исключительная обязанность наблюдать за внутреннимъ порядкомъ на торговыхъ судахъ ихъ націи и только они одни будутъ разбирать всѣ ссоры, могущія происходить между людьми, шкиперомъ и офицерами экипажа; мѣстнымъ же начальствамъ предоставляется право вмѣшательства въ такихъ случаяхъ, когда возникшіе беспорядки будутъ угрожать нарушеніемъ спокойствія на берегу или въ портѣ, или когда въ нихъ будетъ замѣшанъ туземецъ или кто либо другой не принадлежащій къ экипажу.

Во всѣхъ прочихъ случаяхъ помянутыя мѣстныя начальства будутъ подавать только помощь Генеральнымъ Консуламъ, Консуламъ,

которого należy; przeto ulegać będzie prawom i postanowieniom, obowiązującym krajowców tego miejsca, w którym zamieszkuje, lecz uległość takowa nie powinna bynajmniej przeszkadzać pełnić powierzone mu obowiązki, ani też naruszać służącego Archiwom konsularnym prawa nietykalności.

Art. 17. Na Konsulów jeneralnych, Konsulów, Vice-Konsulów i Agentów konsularnych obu stron, ma być włożony wyłączny obowiązek przestrzegania porządku wewnętrznego na statkach handlowych ich krajowców, i im tylko samym służy prawo rozstrzygania wszystkich kłótni, jakie wyniknąć mogą między posługą, szypkami i oficerami osady. Władzom zaś miejscowym nadaje się prawo wdawania się w takich przypadkach, jeżeli nieład, wynikły zagrażać będzie na brzegu lub w porcie, albo jeżeli w nieładzie takowym, weźmie udział krajowiec lub inny ktokolwiek do składu osady nie należący.

We wszelkich innych przypadkach Władze miejscowe mają tylko nieść pomoc Konsułom jeneralnym, Konsułom, Vice-Konsułom i Agen-

Вице-Консуламъ и Консульскимъ Агентамъ, когда сіи послѣдніе будутъ оной требовать, для задержанія или отведенія въ тюрьму тѣхъ людей экипажа, которыхъ они признаютъ нужнымъ туда отправить въ слѣдствіе происшедшихъ ссоръ.

Ст. 18. Генеральные Консулы, Консулы, Вице-Консулы и Консульскіе Агенты каждой изъ высокихъ договаривающихся Сторонъ, пребывающіе во владѣніяхъ другой Стороны, будутъ пользоваться со стороны мѣстныхъ начальствъ всѣмъ надлежащимъ содѣйствіемъ для отысканія, задержанія и арестованія моряковъ и другихъ лицъ, принадлежащихъ къ экипажамъ военныхъ или торговыхъ судовъ ихъ націй, обвиняемыхъ или необвиняемыхъ въ преступленія, проступкахъ или нарушеніяхъ постановленій, совершенныхъ на этихъ судахъ.

Для этого они будутъ относиться письменно въ судебныя мѣста, къ судьямъ или къ подлежащимъ чиновникамъ и докажутъ, предъявленіемъ корабельныхъ бумагъ и экипажныхъ списковъ или другихъ официальныхъ документовъ, — а въ случаѣ отбытія судна, — надлежаще засвидѣтельствованныхъ ими копій съ оныхъ, — что люди, которыхъ они отыски-

томъ консульнымъ, jeżeli ci ostatni takowej żądać będą dla przyaresztowania lub odprowadzenia do więzienia tych ludzi osady, których oni uznają stosownem odesłać tam, na skutek wynikłych kłótni.

Art. 18. Konsulowie jeneralni, Konsulowie, Vice-Konsulowie i Ajenci konsularni każdej z wysokich stron układających się, przemieszkujący w posiadłościach drugiej strony, korzystać będą ze strony Władz miejscowych z wszelkiej należytej pomocy dla odszukania, przytrzymania i aresztowania marynarzy i innych osób należących do składu osad statków wojennych lub kupieckich ich kraju, bądź obwinionych, bądź nie obwinionych o dopuszczenie się na tych statkach przestępstw i wykroczeń lub o naruszenie postanowień.

W tym celu znosić się oni będą na piśmie z Władzami sądowymi, Sędziami lub Urzędnikami odpowiedniami, i dowiodą przez złożenie papierów okrętowych i list osady lub innych dowodów urzędowych, a w razie odpłynięcia statku, przez złożenie poświadczonych przez nich należyte kopii z takowych dokumentów, iż ludzie, których poszukują, należeli rzeczy-

ваютъ дѣйствительно принадлежали экипажу того судна; на основаніи такового удостовѣреннаго ходатайства, имъ не будетъ отказано въ выдачѣ.

По задержаніи помянутыхъ бѣглыхъ, они останутся въ распоряженіи Консуловъ, Вице-Консуловъ и Консульскихъ Агентовъ и могутъ даже быть содержимы въ мѣстныхъ тюрьмахъ, по требованію и на счетъ этихъ агентовъ, до тѣхъ поръ, пока не будутъ переданы на судно, къ которому принадлежать или доколѣ не представится возможность отправить ихъ во владѣнія того Государства, коимъ назначены эти агенты на суднѣ того же Государства или какимъ либо другимъ путемъ.

Если однакоже такой случай не представится въ теченіи пяти мѣсяцевъ, считая со дня задержанія, или если расходы тюремнаго содержанія не будутъ надлежащимъ образомъ уплачиваемы тѣми, по чьей просьбѣ задержаніе было учинено, тогда помянутымъ бѣглымъ будетъ дана свобода и ихъ уже нельзя будетъ вновь задержать по той же самой причинѣ.

Если бѣглый совершилъ какое либо преступленіе или проступокъ на берегу, въ такомъ случаѣ выдача его можетъ быть отложена

виście до складу осady takowego statku; na mocy w ten sposób poświadczonego wstawienia się, wydanie ludzi pomienionych nie będzie im odmówionem.

Po przytrzymaniu takichъ zbiegów, pozostawać będą oni w rozporządzeniu Konsulów, Vice-Konsulów i Agentów konsularnych i mogą być nawet osadzani w więzieniachъ miejscowych, na skutekъ żądania i na rachunekъ tychъ же Agentów, do czasu, w którym oddani zostaną na statek do którego należą, lub do czasu wysłania ich do posiadłości, państwa które Agentów takowychъ wyznaczyło; na statku tegoż państwa lub innymъ jakimkolwiekъ sposobemъ.

Lecz jeżeli sposobność wysłania ichъ nie znajdzie się w ciągu 5-ciu miesięcy, licząc od dnia przytrzymania, lub jeżeli wydatki na utrzymanie w więzieniu nie będą uiszczane należycie przez osoby, na których prośbę przytrzymanie nastąpiło, wówczas zbiegowie pomienieni wypuszczeni zostaną z więzienia i wolni będą do powtórnego z tej samej przyczyny przyaresztowania.

Jeżeli zbieg dopuścił się na brzegu jakiegokolwiekъ przestępstwa lub wykroczenia, wówczas wydanie go, może być przez Władzę miej-

мѣстнымъ начальствомъ до тѣхъ поръ, пока подлежащее судебное мѣсто не разберетъ этого обстоятельства и произнесенный приговоръ не будетъ приведенъ въ исполненіе.

Равнымъ образомъ постановляется, что моряки и другіе люди, принадлежащіе къ экипажу, подданные той страны, гдѣ совершился побѣгъ, не подлежатъ постановленіямъ настоящей статьи.

Ст. 19. Всѣ дѣйствія относительно спасенія Французскихъ судовъ, потерпѣвшихъ крушеніе, ставшихъ на мель или покинутыхъ на Россійскихъ берегахъ, будутъ производиться по распоряженію Французскихъ Генеральныхъ Консуловъ, Консуловъ, Вице-Консуловъ или Консульскихъ Агентовъ и взаимно Россійскіе Генеральные Консулы, Консулы, Вице-Консулы и Консульскіе Агенты будутъ распоряжаться дѣйствіями касающимися до спасенія судовъ ихъ націй, потерпѣвшихъ крушеніе, ставшихъ на мель или покинутыхъ на берегахъ Франціи.

Вмѣшательство мѣстныхъ начальствъ, будетъ имѣть мѣсто въ обоихъ Государствахъ только для соблюденія порядка, для обезпеченія пользы участвовавшихъ въ спасеніи, если они не принадлежатъ къ экипажамъ

свою отложеномъ до czasu, w którym stosowna Władza sądowa rozstrzygnie taki wypadek i wykona wyrok nań zapadły.

Postanawia się również, że postanowienia Artykułu niniejszego, nie rozciągają się do marynarzy i innych ludzi, do składu osady należących a będących poddanymi państwa, w którym zbiegostwo miało miejsce.

Art. 19. Wszystkie działania dotyczące niesienia ratunku statkom Francuzkim, któreby uległy rozbiciu, osiadły na mieliźnie, lub pozostawione były na brzegach Rosyjskich uskuteczniane będą z rozporządzenia Francuzkich Konsulów jeneralnych, Konsulów, Vice-Konsulów lub Agentów konsularnych, i nawzajem też Konsulowie jeneralni, Konsulowie, Vice-Konsulowie i Ajenci konsularni Rosyjscy, zarządzać będą czynności dotyczące niesienia ratunku statkom Rosyjskim, któreby uległy rozbiciu, osiadły na mieliźnie lub zostawione były na brzegach Francyi.

Wdawanie się Władz miejscowych dopuszczonem będzie w obu państwach li tylko dla dopilnowania porządku, zapewnienia wynagrodzenia osobom niosącym ratunek, jeżeli one nie należą do składu osad statków ulegających

судовъ, потерпѣвшихъ крушеніе, и для непремѣннаго исполненія распоряженій, которыя должны быть соблюдаемы при ввозѣ и при вывозѣ спасенныхъ товаровъ. Во время отсутствія и до прибытія Консуловъ, Вице-Консуловъ и Консульскихъ Агентовъ, мѣстные начальства должны, впрочемъ, принимать всѣ необходимыя мѣры для оказанія надлежащаго покровительства людямъ и для сохраненія подвергшихся крушенію предметовъ.

Сверхъ того постановляется, что спасенные товары подлежатъ платежу никакихъ таможенныхъ пошлинъ, если только не будутъ допущены къ внутреннему потребленію, и что расходы по предмету сохраненія собственности и касательно платы за спасеніе, ни въ какомъ случаѣ не будутъ превышать тѣхъ, которыя при одинаковыхъ обстоятельствахъ слѣдовали бы съ туземнаго судна.

Ст. 20. Генеральные Консулы, Консулы, Вице-Консулы и Консульскіе Агенты Французскіе въ Россіи и Россійскіе во Франціи, будутъ имѣть право дѣйствовать совокупно съ подлежащимъ мѣстнымъ начальствомъ, для составленія описи вещамъ, оставшимся послѣ смерти кого либо изъ ихъ соотечественниковъ, прикладывать свои официальные

разбицію, oraz dla należytego wykonania rozporządzeń mających być zachowywanemi przy wywozie lub dowozie towarów wyratowanych.

Podczas nieobecności lub do czasu przybycia Konsulów, Vice-Konsulów i Agentów konsularnych, Władze miejscowe obowiązane są przedsiębrać wszystkie środki należyte dla opiekowania się ludźmi i dopilnowania przedmiotów, które przez rozbicie się okrętu narażone będą.

Obok tego, postanawia się, że towary wyratowane jeżeli nie mają być potrzebowane wewnątrz kraju, nie ulegają żadnym opłatom celnym i że wydatki na przechowanie własności i na zapłatę za ratunek, nie mają w żadnym razie przewyższać wydatków, jakieby przy jednakich okolicznościach statek krajowy ponosił.

Art. 20. Konsulom jeneralnym, Konsulom, Vice-Konsulom i Agentom konsularnym Francuzkim w Rosyi i Rosyjskim we Francyi, służy prawo działania wspólnie ze stosowną Władzą miejscową, celem sporządzenia inwentarza przedmiotów pozostałych po zgonie któregokolwiek z ich krajowców, przykładania swych pieczęci urzędowych wraz z pieczęciami

печати вмѣстѣ съ печатями мѣстныхъ начальствъ, словомъ, принимать всѣ надлежащія мѣры для сохраненія наслѣдства.

Эти агенты будутъ сверхъ того имѣть право, если по кончинѣ ихъ соотечественниковъ, не окажется ни завѣщанія, ни назначенія душеприкащиковъ, исполнить, предупредивъ мѣстное Начальство по своей официальной обязанности или по просьбѣ лицъ принимающихъ въ дѣлѣ участіе, всѣ надлежащія формальности для соблюденія пользы наслѣдниковъ; принять отъ имени сихъ послѣднихъ въ свое завѣдываніе движимое и недвижимое имущество, составляющее наслѣдство, произвести оному ликвидацію и управлять онымъ лично или посредствомъ своихъ повѣренныхъ, словомъ, принять всѣ капиталы, принадлежавшіе покойному, которые окажутся въ общественныхъ сохранныхъ кассахъ или въ другихъ мѣстахъ, такъ какъ вышеозначенные Генеральные Консулы, Консулы, Вице-Консулы и Консульскіе Агенты имѣютъ прямое право заступать мѣсто наслѣдниковъ отсутствующихъ, неспособныхъ или несовершеннолѣтнихъ, не предъявляя особенныхъ на то документовъ.

Владъ мѣсцовыхъ, словомъ предпріианія wszelkichъ środkówъ należytychъ celemъ dopilnowania spadku.

Obokъ tego, Agentomъ pomienionymъ ma służyćъ prawo, wъ razie zgonu ichъ rodakówъ którzy ani pozostawili testamentu, ani wyznaczyli wykonawcówъ swej woli, wykonywania, uprzedzającъ Władzę mѣscową, na mocy swychъ obowiązkówъ urzędowychъ lub na skutekъ prośby osóbъ, wъ spadku udziałъ mieć mogącychъ wszystkichъ należytychъ formalności, mającychъ na celu dopilnowanie korzyści spadkobiercówъ; brania wъ imieniu tychъ ostatnichъ podъ swój dozórъ majątku ruchomego i nieruchomego, spadekъ stanowiącego, uskuteczniania co do takowego likwidacyi i zarządzania spadkiemъ osobiście lub przezъ swychъ pełnomocnikówъ, словомъ, brania do siebie wszystkichъ kapitałówъ po zmarłymъ pozostałychъ, które ulokowane będą wъ kassachъ zakładówъ kredytowychъ lub innychъ mѣscachъ, albowiemъ pomienieni Konsulowie jeneralni, Konsulowie, Vice-Konsulowie i Ajenci konsularni mają prawo bezpośrednie zastąpienia spadkobiercówъ nieobecnychъ, niezdolnychъ lub niepełnoletnichъ, bezъ składania żadnychъ na to dowodówъ.

Ст. 21. Само собою разумѣется, что постановленія настоящаго трактата будутъ примѣняемы ко всемъ судамъ, плавающимъ подъ Россійскимъ флагомъ, безъ всякаго различія между такъ называемымъ въ тѣсномъ смыслѣ Россійскимъ торговымъ флотомъ и судами собственно принадлежащими Великому Княжеству Финляндскому, составляющему нераздѣльную часть Россійской Имперіи.

Ст. 22. Высокія договаривающіяся Стороны, желая упрочить въ своихъ владѣніяхъ полное и дѣйствительное покровительство мануфактурной промышленности обоюдныхъ своихъ подданныхъ, согласились, чтобы всякая поддѣлка въ одномъ изъ обоихъ Государствъ фабричныхъ знаковъ, прилагаемыхъ въ другомъ Государствѣ къ некоторымъ товарамъ для доказательства ихъ происхожденія и качества, будетъ строго воспрещена и преслѣдуема, и что по поводу этой лица понесшія убытокъ, будутъ имѣть право отыскивать вознагражденія въ судебныхъ мѣстахъ той страны, гдѣ поддѣлка будетъ доказана.

Фабричные знаки, коихъ принадлежность подданные одного изъ обоихъ Государствъ пожелаютъ удержать за собою въ другомъ

Art. 21. Samo przez się rozumie się, że postanowienia traktatu niniejszego mają stosować się do wszystkich statków żeglujących pod flagą Rosyjską bez wszelkiej różnicy pomiędzy tak nazwaną w ścisłym znaczeniu flotą kupiecką Rosyjską, a statkami należącemi do Wielkiego Księstwa Finlandzkiego, stanowiącego część nierozdzieloną Cesarstwa Rosyjskiego.

Art. 22. Wysokie strony układające się, życząc sobie nadać w swych posiadłościach trwałe zasady opiece przemysłu fabrycznego swych respective poddanych, porozumieli się, iżby każde fałszowanie w jednym z dwóch państw cech fabrycznych, kładzionych w drugim państwie na niektóre towary, jako dowód ich pochodzenia i gatunku, było srogo wzbronionem i ściganem, i że osobom, które poniosą straty na skutek takowego fałszowania, służyć ma prawo poszukiwania wynagrodzenia drogą sądową kraju, gdzie sfalszowanie będzie dowiedzionem.

Cechy fabryczne, które poddani jednego z dwóch państw życzyc sobie będą utrzymywać za sobą w drugim państwie, mają być składane

Государствъ, должны быть исключительно представляемы именно: знаки Россійскаго происхожденія въ Парижъ, въ Канцелярію Сенскаго Суда, а знаки Французскаго происхожденія въ С. Петербургъ, въ Департаментъ Мануфактуръ и Внутренней Торговли.

Ст. 23. Обѣ высокія договаривающіяся Стороны предоставляютъ себѣ опредѣлить особою конвенціею способы для взаимнаго обеспеченія литтературной и художественной собственности въ ихъ обоюдныхъ Государствахъ.

Ст. 24. Настоящій трактатъ будетъ ратификованъ и ратификаціи онаго будутъ размѣнены въ С. Петербургъ въ теченіи двухъ мѣсяцевъ или ранѣе если возможно. Онъ будетъ имѣть дѣйствіе и силу въ продолженіи шести лѣтъ, считая со дня, который высокія договаривающіяся Стороны назначать для совокупнаго его исполненія, какъ скоро оный будетъ обнародованъ по законамъ каждаго изъ обоихъ Государствъ.

Если по истеченіи шести лѣтъ не будетъ сдѣлано о настоящемъ трактатѣ никакого объявленія за годъ впередъ, то онъ будетъ оставаться обязательнымъ отъ одного года до другаго, до тѣхъ поръ, пока одна изъ

выłącznie: cechy pochodzenia Rossyjskiego, w Paryżu, w Kancellaryi Trybunału Handlowego Departamentu Sekwany, a cechy pochodzenia Francuzkiego, w St. Petersburgu w Departamencie Fabryk i Handlu Wewnętrznego.

Art. 23. Obu wysokim stranom układajacym się pozostawia się prawo oznaczenia za pomocą oddzielnej konwencyi sposobów wzajemnego zabezpieczenia własności literackiej i artystycznej swych respective państw.

Art. 24. Traktat niniejszy ma być ratyfikowany i ratyfikacye onego zostaną wymienione w St. Petersburgu w ciągu dwóch miesięcy lub wcześniej, jeżeli to być może. Mieć on będzie moc obowiązującą w ciągu sześciu lat, licząc od dnia wyznaczonego przez obie wysokie strony układające się, dla jednoczesnego jego wykonania, jak skoro takowy zostanie ogłoszony stosownie do praw każdego z dwóch państw.

Jeżeli po upływie sześciu lat żadne oświadczenie nie zostanie rokiem wprzód uczynionem co do niniejszego traktatu, wówczas zachowywać on będzie swą moc obowiązującą od roku do roku, aż dopóki jedna ze stron

договаривающихся Сторонъ не объявить другой, но за годъ впередъ, о вѣреніи своемъ прекратить дѣйствіе трактата.

Въ удостовѣреніе чего обоюдные Полномочные подписали сей трактатъ и приложили къ оному печати гербовъ своихъ.

Въ С. Петербургѣ, 2 (14) Іюня 1857 года.

(Подп.) Горчаковъ. (Подп.) Морни.

(М. П.) (М. П.)

(Подп.) Брокъ.

(М. П.)

Отдѣльные статьи.

Ст. 1. Такъ какъ торговля сношенія Россіи съ Королевствами Шведскимъ и Норвежскимъ и таковыя же сношенія Франціи съ Бельгіею, Нидерландами и Сардиніею, опредѣлены особыми условіями, которыя могутъ быть возобновлены въ послѣдствіи и не имѣютъ связи съ постановленіями существующими касательно иностранной торговли вообще, то обѣ высокія договаривающіяся Стороны, желая устранить отъ своихъ торговыхъ сношеній всякаго рода недоразумѣнія или поводы къ спорамъ, согласились, чтобы особыя условія, постановленныя въ уваженіе

укладающагося не оswiadczy drugiej, na rok wprzód, o swym zamiarze odjęcia traktatowi mocy obowiązującej.

W dowód czego pełnomocnicy obu państw traktat niniejszy podpisali i przyłożyli doń herbowe swe pieczęcie.

w St. Petersburgu dnia 2 (14) Czerwca 1857 r.

(podp.) Gorczakow. (podp.) Morny.

(L. S.) (L. S.)

(podp.) Brock.

(L. S.)

Artykuły oddzielne.

Art. 1. Ponieważ stosunki handlowe Rosyyi z Królestwami Szwedzkim i Norweskim, jak również stosunki handlowe Francyi z Belgią, Niderlandami i Sardynią ułożone są pod oddzielnymi warunkami, które mogą być następnie wznowione i nie mają związku z ustawami obecnymi, dotyczącemi handlu zagranicznego w ogólności, przeto, obie wysokie umawiające się strony, pragnąc usunąć od swoich stosunków handlowych, wszelkie dwuznaczności lub powody do sporów: zgodziły się ażeby oddzielne warunki ustanowione ze względu na wspólne korzyści, nie mogły w żadnym wy-

равносильныхъ выгодъ, ни въ какомъ случаѣ не могли служить поводомъ къ требованію распространенія оныхъ на торговые и мореплавательныя сношенія, утвержденныя между обоими высокими договаривающимися Сторонами.

Ст. 2. Равнымъ образомъ постановляется, что не будутъ почитаться нарушающими правила взаимства, служащаго основаніемъ настоящаго трактата, нижеисчисленныя льготы, изъятія отъ пошлинъ и привилегій, а именно:

Со стороны Россіи:

1) Льгота, которою пользуются суда, построенныя въ Россіи и принадлежащія Россійскимъ подданнымъ, каковыя суда въ продолженіи первыхъ трехъ лѣтъ освобождены отъ платежа пошлинъ за право плаванія.

2) Льгота, предоставленная береговымъ жителямъ Архангельской губерніи привозить беспошлинно или съ платою умѣренныхъ пошлинъ, въ порты этой губерніи, сухую и и соленую рыбу, а также извѣстные роды пушныхъ товаровъ, и такимъ же образомъ вывозить оттуда хлѣбъ, веревки, канаты, деготь и равендукъ.

3) Привилегія Россійско - Американской компаніи.

padku być powołanemi do roztrzygnięcia onych na stosunki handlowe jako też żeglugi, zawarte pomiędzy obydwoma wysokimi umawiającemi się stronami.

Art. 2. Podobnież postanawia się iż nie będą uważanemi za uwłaczające prawdom wzajemności, służącym za zasadę niniejszego traktatu, niżej wymienione prerogatywy, wyłączenia od opłat i przywilei, a mianowicie:

Ze strony Rosyji:

1) Prerogatywa, jakiej używają statki zbudowane w Rosyi i do poddanych Rosyjskich należące, które w przeciągu pierwszych lat trzech wolne są od opłat za prawo żeglowania.

2) Prerogatywa, jakiej używają nadbrzeżni Gubernii Archangielskiej, którzy, bez opłaty cła, lub z opłatą cła umiarkowanych, mogą przywozić do portów tej Gubernii, suszone lub solone ryby i pewne rodzaje futer, oraz wywozić ztamtąd, w takiż sposób zboże, powrozy, liny, dziegieć i płótno żaglowe.

3) Przywilej kompanii Rosyjsko - Amerykańskiej.

4) Льготы, предоставленныя въ Россіи разнымъ Англійскимъ и Нидерландскимъ компаніямъ, извѣстнымъ подъ названіемъ Яхтъ-Клубовъ.

и со стороны Франціи:

1) Льготы и преміи, установленныя въ пользу туземной морской рыбной ловли.

2) Привилегіи предоставленныя увеселительнымъ Англійскимъ яхтамъ.

3) Льготы, предоставленныя Испанскимъ рыболовамъ, по силѣ закона 12-го Декабря 1790 года.

Ст. 3. Настоящія отдѣльныя статьи будутъ имѣть ту же силу и тоже дѣйствіе, какъ бы онѣ были включены отъ слова до слова въ трактатъ заключенный сего числа.

Онѣ будутъ ратификованы и ратификаціи ихъ будутъ размѣнены въ тоже самое время.

Въ увѣреніе чего обоюдные Полномочные подписали ихъ и приложили къ нимъ печати гербовъ своихъ.

С. Петербургъ, 2 (14) Іюня 1857 года.

(Подп.) Горчаковъ.

(Подп.) Морни.

(М. П.)

(М. П.)

(Подп.) Брокъ.

(М. П.)

4) Prerogatywy, udzielone w Rosyi różnym Angielskim i Niderlandzkim Stowarzyszeniom znanym pod nazwiskiem Jacht Clubs.

i ze strony Francyi:

1) Prerogatywy i premia, ustanowione na korzyść narodowego rybołówstwa morskiego.

2) Przywileje, nadane jachtom Angielskim używanym do zabawy.

3) Prerogatywy, nadane rybołowieom Hiszpańskim, na mocy prawa z dnia 12 Grudnia 1790 r.

Art. 3. Niniejsze artykuły oddzielne, mieć będą takąż moc obowiązującą i takie same skutki, jak gdyby słowo w słowo w traktat niniejszy były wniesione.

Ratyfikacie ich i zamiany ratyfikacyi, nastąpią w tymże czasie.

W dowód czego obustronni Pełnomocnicy artykuły takowe podpisali i na nich herbowe pieczęcie swoje wycisnęli.

St. Petersburg dnia 2 (14) Czerwca 1857 r.

(podp.) Gorczakow.

(podp.) Morny.

(L. S.)

(L. S.)

(podp.) Brock.

(L. S.)

Того ради, по довольномъ разсмотрѣніи сего трактата и трехъ слѣдующихъ къ нему отдѣльныхъ статей, Мы приняли оныя за благо, подтвердили и ратификовали, яко-же симъ за благо приедемъ, подтверждаемъ и ратификуемъ во всемъ ихъ содержаніи, объявляя Императорскимъ Нашимъ Словомъ за Насъ, Наслѣдниковъ и Преемниковъ нашихъ, что все въ помянутомъ трактатѣ и трехъ отдѣльныхъ къ оному статьяхъ постановленное, соблюдаемо и исполняемо будетъ ненарушимо.

Въ удостовѣреніе чего Мы сію Нашу Императорскую Ратификацію Собственноручно подписавъ, повелѣли утвердить Государственной Нашею печатью. Дана въ Вильдбадѣ Іюня 21 (Іюля 3) дня, въ лѣто отъ Рождества Христова тысяча восемьсотъ пятьдесятъ седьмое, Царствованія же Нашего въ третіе.

Подлинникъ подписанъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою тако:

„АЛЕКСАНДРЪ“

(М. П.)

Контрасигнировалъ: Министръ Иностран-
ныхъ Дѣлъ, Князь Горчаковъ.

Dla tego, po dostatecznem rozważeniu niniejszego traktatu i trzech należących doń oddzielnych artykułów, przyjęliśmy je za dobre, zatwierdzili i ratyfikowali, jakoż niniejszem przyjmujemy, zatwierdzamy i ratyfikujemy, w całym ich brzmieniu ręcząc Naszem Cesarskiem słowem za Nas, Naszych Następców i Dzieńców, iż wszystko, co tylko niniejszym traktatem i trzema oddzielnymi artykułami jest zastrzeżone zachowywanem i wypełnianem będzie niezmiennie.

W dowód czego, My, tę Naszą, Cesarską Ratyfikację własnoręcznie podpisawszy, rozkazaliśmy utwierdzić Państwa Naszego pieczęcią.

Dan w Wildbadzie dnia 21 Czerwca (3 Lipca) roku od Narodzenia Chrystusa tysiąc ośmset pięćdziesiątego siódmego, Panowania zaś Naszego trzeciego.

Na oryginale Własną Jego Cesarsko-Królewskiej Mości ręką napisano tak:

„ALEXANDER“

(L. S.)

Kontrassygnował: Minister Spraw Zagranicznych
Xiąże Górczakow.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAWIEDLIWOŚCI.

W wykonaniu decyzji Rady Administracyjnej Królestwa, oznajmionej przez Wypis z Protokołu posiedzenia tejże Rady z dnia 1 (13) Października r. b. Nr. 23,207, ogłasza w Dzienniku Praw, w texcie Rossyjskim z przekładem na język polski, Ukaz Rządzącego Senatu z dnia 12 Czerwca r. b. względem dozwoleń Starozakonnym mieszkańcom Królestwa Polskiego przesiedlania się do Cesarstwa.

w Warszawie d. 11 (23) Października 1857 r.

Dyrektor Główny Prezydujący

Tajny Radca, Senator *F. Hr. Skarbek.*

Dyrektor Kancellaryi,

Radca Kollegialny *J. Ornowski.*

УКАЗЪ

ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА,
САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО,

изъ Правительствующаго Сената.

По Указу Его Императорскаго Величества, Правительствующій Сенатъ слушали рапортъ Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ отъ 23 Мая 1857 года, за N. 4248, слѣдующаго содержания: Государь Императоръ, согласно съ представленіемъ его, Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, о дозволеніи Евреямъ Царства Польскаго переселяться въ Имперію, по положенію Комитета объ устройствѣ Евреевъ, 13 Мая Высочайше повелѣть соизволилъ: 1. Тѣмъ изъ Евреевъ Царства Польскаго, кои проживаютъ въ Имперіи по торговымъ и семейнымъ дѣламъ съ давняго времени (не менѣе 10 лѣтъ), дозволить причисляться къ обществамъ въ чертѣ общей осѣлости Евреевъ, если общества сіи изъявляютъ согласіе на принятіе ихъ. 2. Разрѣшить переноситься изъ Царства въ тѣ мѣста Имперіи, гдѣ дозволено постоянное водвореніе Евреевъ: а) выписываемымъ, по усмотрѣнію Правительства, изъ Царства Раввинамъ, учи-

UKAZ

JEGO CESARSKIEJ MOSCI SAMOWŁADCY
WSZECH ROSSYI.

z Senatu Rządzącego.

Na mocy Ukazu Jego Cesarskiej Mości, Senat Rządzący, miał sobie przedstawiony raport Ministra Spraw Wewnętrznych, pod dniem 23 Maja 1857 r. za Nr. 4,248, następującej treści: Najjaśniejszy Pan, zgodnie z przedstawieniem tegoż Ministra, o dozwoleńie starozakonnym mieszkańcom Królestwa Polskiego przesiedlać się do Cesarstwa, na zasadzie decyzji Komitetu, względem urządzenia żydów, w dniu 13 Maja Najwyżej rozkazać raczył: 1. Starozakonnym z tegoż Królestwa pochodzącym, którzy zamieszkują w Cesarstwie z powodu interesów, tak handlowych, jako też familijnych, od dawnego czasu (nie mniej jak lat dziesięć) wolno jest osiedlać się w granicach zamieszkania żydów, jeżeli gminy już osiedlonych, zgodzą się na ich przyjęcie. 2. Upoważnić do osiedlenia się z Królestwa do tych miejsc w Cesarstwie, gdzie stałe zamieszkanie żydów jest dozwolone: а) Wypisywanym, na mocy decyzji Rządu, z Kró-

телямъ, имѣющимъ на се званіе свидѣтельства Учебнаго Начальства и медикамъ; б) гильдейскимъ купцамъ, занимающимся торговыми оборотами въ Имперіи; в) тѣмъ изъ Евреевъ, кто устроитъ фабрику или заводъ, (кроме винокуренныхъ) или значительное ремесленное заведеніе; г) выписываемымъ фабрикантами изъ Евреевъ мастерамъ для производства мануфактурныхъ работъ, если послѣ 5-ти лѣтняго пребыванія ихъ на фабрикахъ представить отъ хозяевъ и мѣстныхъ Начальствъ удостовѣреніе о своемъ искусствѣ и безпорочномъ поведеніи. 3. Таковое разрѣшеніе давать установленнымъ въ приложеніи къ ст. 191. Т. IX. Св. Зак. о Состоян. порядкомъ для переселенія обывателей Царства въ Имперію, съ тѣмъ, чтобы дозволенные на се свидѣтельства выдаваемы были Правительственною Коммисіею Внутреннихъ Дѣлъ Царства, не иначе, какъ по предварительномъ сношеніи съ Министерствомъ Внутреннихъ Дѣлъ. О таковомъ Высочайшемъ повелѣніи онъ, Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ, доносить Правительствующему Сенату для зависящаго распоряженія, присовокупляя, что объ ономъ сообщено Министру Статсъ-Секретарю Царства Польскаго, для принятія по-

ства, Rabinom, Nauczycielom, posiadającym na ten stan świadectwa Władzy Szkolnej oraz Medykom; б) Kupecom gildyjnym, trudniącym się interessami handlowemi w Cesarstwie; в) Żydom, którzy urządzają fabrykę, (prócz gorzelni) lub też jaki znakomity zakład, rzemieślniczy; г) Sprowadzonym przez fabrykantów starozakonnym majstrom dla odbywania robót rękodzielniczych, jeżeli po upływie 5-cio letniego ich pobytu w fabrykach, złożą od właścicieli, oraz Władzy miejscowej świadectwa, znajomości swej sztuki i nienagannej konduity. 3) Upoważnienie takowe dawać sposobem, ustanowionym w dodatku art. 191, Tomu IX Zbioru Praw o Stanach i w porządku przepisany dla przesiedlenia się mieszkańców Królestwa w Cesarstwo, z zastrzeżeniem, ażeby świadectwa w tym celu wydawane były przez Komisją Rządową Spraw Wewnętrznych w Królestwie Polskiem, nie inaczej, jak za poprzedniem zniesieniem się z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych. O takowem poleceniu Najwyższem, tenże Minister Spraw Wewnętrznych zawiadamia Senat Rządzący, dla wydania właściwych rozporządzeń, nadmienając, że Minister Sekretarz Stanu Królestwa Polskiego, został również o nim uwiadomiony

добныхъ мѣръ по Царству Польскому. Приказали: О такомъ Высочайшемъ Его Императорскаго Величества повелѣніи, для свѣдѣнія и должнаго, въ чемъ до кого касаться можетъ исполненія, всемъ Губернскимъ, Областнымъ и Войсковымъ Правленіямъ и Казеннымъ Палатамъ послать указы, каковыми увѣдомили Гг. Министровъ, Главноуправляющихъ Отдѣльными частями и Генералъ Губернаторовъ; въ Святѣйшій Правительствующій Синодъ, во всѣ Департаменты Правительствующаго Сената и Общія оныхъ Собранія сообщить свѣдѣнія и припечатать въ Сенатскихъ вѣдомостяхъ; для увѣдомленія же Гг. Главноуправляющаго 2-мъ Отдѣленіемъ Собственной Его Императорскаго Величества Канцеляріи и Министра Статсъ-Секретаря Царства Польскаго, въ Департаментъ Министерства Юстиціи сообщить копіи съ сего опредѣленія. Юня 12 дня 1857 года.

Вѣрно: Статсъ-Секретарь,

(подписаль) Карнишукій.

dla przyjęcia podobnych środków w temże Królestwie. Takowy rozkaz Najwyższy Jego Cesarskiej Mości, Senat Rządzący, dla wiadomości i należytego, kogo to dotyczyć może wykonania, wszystkim Rządom Gubernialnym, Obwodowym i Wojskowym oraz Jzdom Skarbowym, przez właściwe Ukazy, komunikuje, którymi zawiadamia PP. Ministrów, Głównodirygujących oddzielnymi częściami służby i General-Gubernatorów; Najświętszemu Synodowi, wszystkim Departamentom Senatu Rządzącego i Ogólnym ich Zebraniom udziela o tem wiadomość i wydrukować w gazetach Senackich postanawia. Dla uwiadomienia zaś PP. Głównozarządzającego Wydziałem 2-o Przybocznego Bióra Jego Cesarskiej Mości, i Ministra Sekretarza Stanu Królestwa Polskiego, przesyła do Departamentu Ministeryum Sprawiedliwości kopije niniejszej Decyzji. Dnia 12 Czerwca 1857 r.

Za zgodność: Sekretarz Stanu,

(podpisano) Karnicki.

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Komisji Rządowej Sprawiedliwości
Tajny Radca, Senator F. Hr. Skarbek.

Dyrektor Kancellarii,
Radca Kollegjalny J. Ornowski.

Божією Милостію

МЫ АЛЕКСАНДРЪ II-й,

Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій,

Царь Польскій,

и проч., и проч., и проч.

Принимая во вниманіе, что долги Варшавскаго городского Казначейства, въ которые вовлечено оно необходимыми расходами и улучшениями въ городъ, и по продолженію Указомъ 7 (19) Сентября 1854 года на уплату оныхъ взиманія по конецъ 1857 года денежныхъ сборовъ, подъ названіемъ клас-

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu Królestwa
Polskiego.

Z Bożej Łaski

MY ALEXANDER II-gi,

Cesarz i Samowładca Wszech Rossyji,

Król Polski, Wielki Xiążę Finlandzki.

etc., etc., etc.

Zważając, że długi jakie kassa miasta Warszawy na niezbędne wydatki i ulepszenia w mieście zaciągnęła a na spłatę których, Ukazem z dnia 7 (19) Września 1854 roku przedłużone zostały w poborze do końca roku 1857 przeznaczone na cel ten opłaty klassyczna i od mięsa, zwana rzeziową, nie tylko zaspokojone dotąd nie

снoй подати и съ мяса, не только досель не удовлетворены, но еще поставлено оно было въ необходимость сдѣлать въ Польскомъ Банкѣ, съ Высочайшаго разрѣшенія 25 Января (6 Февраля) 1855 года, новый заемъ 700,000 рублей сер. а затѣмъ находя, что для предоставленія сему Казначейству возможности выполнить лежащія на немъ обязательства въ отношеніи таковыхъ долговъ, равно удовлетворять издержки на неизбѣжныя въ городѣ улучшенія, необходимо обезпечить для него и на будущее время соответственные источники дохода, Мы, по представленію Совѣта Управленія Нашею Царства Польскаго, Повелѣваемъ:

Ст. 1. Денежные сборы, подъ названіемъ классной подати и съ мяса, введенные Высочайшимъ Указомъ 15 (27) Мая 1833 года въ пользу Варшавскаго Городскаго Казначейства, а Указомъ 7 (19) Сентября, 1854 года продолженные на 1855—1856 и 1857 годы, взимать еще въ теченіи шести лѣтъ.

Ст. 2. Росписаніе и взиманіе помянутыхъ сборовъ производить на тѣхъ самыхъ основаніяхъ, какія нынѣ существуютъ.

зостались, але тажъ касса змусзона была нова зациагнѣць позычкѣ з Банку Польскаго, на mocy Найвыжшэго уповажнення з дня 25 Stycznia (6 Lutego) 1855 r. summę rs. 700,000 wynoszającъ; зважаюць затемъ, że dla postawienia pomienionej kassy w możności nie tylko wywiązania się z obowiązków, jakie ją ciążą względem zaciągniętych przez nią długów, ale i ponoszenia wydatków na niezbędne w mieście ulepszenia, koniecznem jest i nadal zapewnienie jej odpowiednich źródeł dochodu, na przedstawienie Rady Administracyjnej Naszego Królestwa Polskiego, Postanowiliśmy:

Art. 1. Opłaty klasyeczne i od mięsa zwane rzeziową, Ukazami Najwyższemi, z dnia 15 (27) Maja 1833 r. na rzecz kassy miasta Warszawy, zaprowadzone, a przedłużone w poborze Ukazem z dnia 7 (19) Września 1854 r. na lata 1855 — 1856 i 1857, przedłużają się w poborze jeszcze na lat sześć.

Art. 2. Rozkład i pobór opłat powyższych ma być uskuteczniany na tych samych jak dotąd zasadach.

Ст. 3. Исполнение настоящего Указа Нашего, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, возлагаемъ на Совѣтъ Управленія Нашего Царства Польскаго.

Данъ въ Царскомъ Селѣ Октября 29 (10 Ноября) дня 1857 года.

(подписано) **АЛЕКСАНДРЪ.**

Art. 3. Wykonanie niniejszego Ukazu Naszego, który w Dzienniku praw ma być umieszczony, Radzie Administracyjnej Naszego Królestwa Polskiego polecamy.

Dan w Carskiem Siele dnia 29 Października (10 Listopada) 1857 r.

przez Cesarza i Króla

Minister Sekretarz Stanu, (podp.) *J. Tymowski.*

Zgodno z oryginałem:

Minister Sekretarz Stanu (podp.) *J. Tymowski.*

Zgodno z wypisem:

Sekretarz Stanu, (podpisano) *Karnicki.*

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *F. Hr. Skarbek.*

Dyrektor Kancellaryi,
Radca Kollegialny *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia d. 1 (13) Stycznia 1858 r.

По Указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА II-го,
Императора и Самодержца Всероссийскаго,
Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Совѣтъ Управленія Царства.

По представленію Правительственной Комисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, Совѣтъ Управленія постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Не получившій еще названія новый въ Люблинской Губерніи и Уѣздѣ посадъ подъ крѣпостью Ивангородомъ, наименовывається „посадамъ Ирена.“

Ст. 2. Посаду этому присвоивается:

а, шесть ярмарковъ въ слѣдующіе дни:

1. Въ Четвергъ послѣ Богоявленія, т. е. послѣ 25 Декабря (6 Января).

2. Во Вторникъ послѣ Благовѣщенія, т. е. послѣ 3 (15) Марта.

3. Въ Понедѣльникъ послѣ Св. Станислава, т. е. послѣ 26 Апрѣля (8 Мая).

4. Въ Понедѣльникъ послѣ Св. Анны, т. е. послѣ 14 (26) Іюля.

W Imieniu Najjaśniejszego
ALEXANDRA II-go,
Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

Na przedstawienie Komisyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych postanowiła i stanowi co następuje:

Art. 1. Nowa osada pod twierdzą Jwangród w Gubernii i Powiecie Lubelskim położona, nie mająca dotąd żadnej nazwy, przybrać ma nazwę: „Osada Irena“

Art. 2. Nadaje się dla rzeczzonej osady:

a, sześć jarmarków, które odbywać się mają w następujących terminach:

1. w Czwartek po trzech Królach czyli po dniu 25 Grudnia (6 Stycznia).

2. We Wtorek po Zwiastowaniu Najświętszej Panny, czyli po 13 (25) Marca.

3. W poniedziałek po Ś. Stanisławie, czyli po dniu 26 Kwietnia (8 Maja).

4. W Poniedziałek po Ś. Annie, czyli po dniu 14 (26) Lipca.

5. Въ Понедѣльникъ послѣ Св. Идія, т. е. послѣ 20 Августа (1 Сентября).

6. Въ Понедѣльникъ послѣ всѣхъ Святыхъ, т. е. послѣ 20 Октября (1 Ноября).

б, одинъ еженедѣльный торгъ по Пятницамъ.

Ст. 3. Объявленіе ко всеобщему свѣдѣнію и исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, поручается Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Совѣта Управленія, 26 Февраля (10 Марта) 1857 г.

5. W Poniedziałek po S. Jdzim, czyli po dniu 20 Sierpnia (1 Września).

6. W Poniedziałek po Wszystkich Świętych czyli po dniu 20 Października (1 Listopada).

b. Jeden targ tygodniowy w Piątek.

Art. 3. Ogłoszenie i wykonanie niniejszego postanowienia które w Dzienniku Praw ma być zamieszczone, Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych porucza.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej d. 26 Lutego (10 Marca) 1857 r.

Namiestnik, Jenerał-Adjutant

(podpisano) *Xię Górczakow.*

Dyrektor Główny Prezydujący w Zast. Podsekretarz Stanu jacy w Kommissyi Rządowej Rzeczywisty Radca Stanu Spraw Wewnętrznych i Duchownych, Tajny Radca

(podpisano) *Muchanów.*

Zgodno z Oryginałem:

Sekretarz Stanu,

w Zast. Podsekretarz Stanu, Rzeczywisty Radca Stanu,

(podpisano) *A. Petrow.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący

w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,

Tajny Radca, Senator *K. Hr. Skarbek.*

Dyrektor Kancellaryi,

Radca Kollegialny, *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia d. 9 (21) Stycznia 1858 r.

Tom L. do Nru 154

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссийскаго,
Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.

Совѣтъ Управленія Царства.

Для устранения неудобствъ возникающихъ для мѣстнаго управленія и жителей, состоящихъ въ Радомской губерніи, подуховныхъ имѣній, Дембно и Езіорки, отъ причисленія сихъ имѣній къ двумъ уѣздамъ, Опочинскому и Оpatовскому, по представленію Правительственной Комисіи Финансовъ, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Принадлежащія Опочинскому уѣзду фольварки Дембно и Войцѣховъ съ селеніемъ Дембно, присоединить къ Оpatовскому уѣзду, въ которомъ состоитъ уже другая половина сихъ имѣній, т. е. селенія Езіорки и Крайковъ, и въ слѣдствіе того, вмѣсто двухъ нынѣ существующихъ Гминъ, Дембно и Езіорки, учредить одну Гмину Дембно.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

W celu usunięcia niedogodności jakie wynikają dla służby miejscowej, oraz mieszkańców dóbr suprymowanych Dębno i Jeziorki w Gubernii Radomskiej, z powodu, że te są położone w dwóch Powiatach Opoczyńskim i Opatowskim, na przedstawienie Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, postanowiła i stanowi, co następuje:

Art. 1. Folwarki Dębno i Wojciechów z wsią Dębno, należące do Powiatu Opoczyńskiego, wcielić do Powiatu Opatowskiego, w którym już leży druga część tych dóbr, to jest wsie Jeziorków i Krajków, a wskutku tego, w miejsce dwóch istniejących dotąd gmin Dębno i Jeziorko, utworzyć jedną, pod nazwą: Dębno.

Ст. 2. Исполнение настоящего постановления, которое должно быть внесено в Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственные Коммисіи, каждую по принадлежности.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Совета Управленія, 7 (19) Мая 1857 года.

Art. 2. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku praw ma być zamieszczone, tudzież oznaczenie terminu i sposobu wykonania, Kommissyom Rządowym, w czym do której należy, poleca.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej, 7 (19) Maja 1857 roku.

Prezylujący w Radzie Administracyjnej,
Jeneral-Adjutant (podpisano) *Paniutin*.

Dyrektor Główny Pre-
zylujący w Kommissyi
Rządowej Przychodów
i Skarbu,

Tajny Radca,
(podp) *Łęski*.

p. o. Sekretarza Stanu,
Rzeczywisty Radca Stanu,
(podp.) *J. Karnicki*.

Zgodno z *Oryginałem*:
p. o. Sekretarza Stanu,
Rzeczywisty Radca Stanu,
(podp.) *J. Karnicki*.

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny Prezylujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *F. Hr. Skarbek*.

Dyrektor Kancellaryi,
Radca Kollegialny *J. Ornowski*.

Dzień ogłoszenia d. 9 (21) Stycznia 1858 r.

По Указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА II-го,
 Императора и Самодержца Всероссийскаго,
 Царя Польскаго,
 и проч., и проч., и проч.

Советъ Управленія Царства.

Вслѣдствіе Высочайшаго соизволенія, которымъ разрѣшено Максимиліану Непржецкому возвратиться въ Царство, и на основаніи постановленія своего, отъ 17 (29) Іюня 1841 года, по представленію Главнаго Директора Правительственной Коммисіи Финансовъ, постановляетъ:

Ст. 1. Максимиліана Непржецкаго, на имущество коего, постановленіемъ Совета Управленія, отъ 2 (14) Іюня 1852 г., наложена конфискація, возвратитъ къ Гражданскимъ правамъ съ 17 (29) Октября 1851 года, т. е. со времени Всемиловитѣйшаго прощенія. Имущество, какимъ онъ съ сего числа владѣть будетъ, не подлежитъ конфискаціи, послѣдствія коей распространяются только на обнаруженные или могущіе еще быть об-

W Imieniu Najjaśniejszego
ALEXANDRA II-go
 Cesarza Wszech Rosyi Króla Polskiego,
 etc., etc., etc.

Rada Administracyjna Królestwa.

W skutek Najwyższego pozwolenia Maxymilianowi Nieprzeckiemu, powrotu do kraju, jako też na zasadzie postanowienia z dnia 17 (29) Czerwca 1841 r., na przełożenie Dyrektora Głównego, Prezydującego w Komisyi Rządowej Przychodów i Skarbu, stanowi co następuje:

Art. 1. Maxymilian Nieprzecki, Postanowieniem Rady Administracyjnej z d. 2 (14) Czerwca 1852 r. na konfiskatę majątku skazany, wraca do używania praw Cywilnych od dnia 17 (29) Października 1851 roku, jako daty Najwyżej udzielonego mu ulaskawienia. Majątek, jakiby od tej daty stał się jego własnością nie ulega już konfiskacie, której skutki rozciągają się tylko do funduszków wykrytych, lub wykryć się jeszcze mogących, jakie ten-

наруженными капиталы до Всеми достигъ ишаго прощенія ему принадлежавшіе, или на основаніи какихъ либо правъ слѣдовавшіе.

Ст. 2. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть объявлено ко всеобщему свѣдѣнію и внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственныя Комисіи: Юстиціи и Финансовъ, по принадлежности.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Совѣта Управленія, 14 (26) Мая 1857 года.

że Nieprzecki przed datą ulaskawienia posiadał lub też jakie na niego przed tą datą, jakim bądź prawem przypadły.

Art. 2. Wykonanie niniejszego postanowienia, które przez pisma publiczne ma być ogłoszone i w Dzienniku praw zamieszczone, Kommissyom Rządowym Sprawiedliwości oraz Przychodów i Skarbu, w czym do której należy, poleca.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyjnej d. 14 (26) Maja 1857 r.

Prezydujący w Radzie Administracyjnej
Generał-Adjutant (podpisano) *Paniutin*.

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, Tajny Radca,	p. o. Sekretarza Stanu, Bzeczywisty Radca Stanu (podp.) <i>J. Karnicki</i> .
(podp.) <i>Łęski</i> .	<i>Zgodno z oryginałem:</i>
Rzeczywisty Radca Stanu (podp.) <i>J. Karnicki</i> .	p. o. Sekretarza Stanu,

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości Tajny Radca, Senator *F. Hr. Skarbek*.

Dyrektor Kancellaryi Radca Kollegialny *J. Ornowski*.

Dzień ogłoszenia dnia 9 (21) Stycznia 1858 r.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссийскаго,
Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.

Советъ Управленія Царства.

Велѣдствіе письменнаго объявленія, представленнаго въ Варшавское Губернское Правленіе Аренднымъ Содержателемъ Казенной Экономіи Брокъ, Плоцкой губерніи, Иваномъ-Непомукомъ Рольбѣцкимъ, Советъ Управленія сообразно постановленію своему отъ 8 (20) Юля 1837 года, по представленію Правительственной Комисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, постановилъ и постановляетъ:

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go

Cesarza Wszech Rossyi Króla Polskiego,

etc., etc., etc.

Rada Administracyjna Królestwa.

W skutku protokólnej deklaracyi w Biurze Rządu Gubernialnego Warszawskiego, złożonej przez Jana Nepomucena Rolbieckiego, Naddzierżawcę Ekonomii Brok w Gubernii Płockiej, zapatrzywszy się na postanowienie swoje z dnia 8 (20) Lipca 1837 r., na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, postanowiła i stanowi:

Ст. 1. Выдается симъ Ивану-Непомуцію Рольбѣцкому привилегія на улучшенную имъ жатвенную машину, сообразно описанію и чертежамъ, представленнымъ въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Ст. 2. Привилегія эта распространяется на всё Царство Польское, и служить изобрѣтателю на 5 лѣтъ, со дня настоящаго постановленія.

Ст. 3. Выдачею настоящей привилегіи Правительство не ручается ни за новостъ, ни за доброту, ни же за первенство изобрѣтенія. Не можетъ она быть какимъ либо препятствіемъ ни тѣмъ, кои до выдачи сей привилегіи употребляли жатвенныя машины такимъ-ли, или другимъ образомъ улучшенныя, ни же тѣмъ, кои въ изобрѣтеніи этомъ успѣютъ сдѣлать какія либо усовершенствованія.

Ст. 4. Изобрѣтеніе это должно быть введено въ практическое дѣйствіе въ теченіе одного года со дня настоящаго постановленія, въ чемъ и должно быть представлено свидѣтельство подлежащаго Начальства; въ противномъ случаѣ привилегія теряетъ свою силу.

Art. 1. Udziela się niniejszem Janowi Nepomucenowi Rolbieckiemu, list przyznania wynalazku na ulepszoną przezeń maszynę żniwną, a to według opisu i rysunku w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych złożonych.

Art. 2. List ten rozciąga się na całe Królestwo Polskie i trwać ma lat pięć od daty niniejszego postanowienia.

Art. 3. List obecny nie zaręcza ani za nowość, ani za dobroć, ani za pierwszeństwo wynalazku, nie może on również przeszkadzać tym, którzyby takiego samego lub innego ulepszenia w Machinach żniwnych już używali, ani też tym, którzyby w tym przedmiocie inne jakowe udoskonalenia poczynili.

Art. 4. Wynalazek ma być wprowadzony w praktyczne użycie w ciągu jednego roku od daty niniejszego, co świadectwem Władzy właściwej udowodnionem być winno, w przeciwnym razie list ten w swojej mocy obowiązującej upada.

Ст. 5. Исполнение настоящего постановления, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, поручается Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ Засѣданіе Совѣта Управленія, 4 (16) Іюня 1857 года.

Art. 5. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw zamieszczonem być ma, Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, poleca.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej dnia 4 (16) Czerwca 1857r.

Namiestnik Jenerał - Adjutant

(podpisano) *Xięże Gorczakow.*

Dyrektor Główny Prezyd. p. o. Sekretarza Stanu, dujący w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, Tajny Radca, (podp.) *J. Karnicki.*

Zgodno z oryginałem: Rzeczywisty Radca Stanu, (podp.) *J. Karnicki.*

Zgodno z wypisem:

w zas. Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, Rzeczywisty Radca Stanu, *Brzeziński.*

Dyrektor Kancellaryi, Radca Kollegialny *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia dnia 9 (21) Stycznia 1858 r.

По Указу Его Величества
А Л Е К С А Н Д Р А II-го,
 Императора и Самодержца Всероссийскаго,
 Царя Польскаго,
 и проч., и проч., и проч.

Совѣтъ Управленія Царства.

Желая содѣйствовать скорѣйшей отстройкѣ
 сгорѣвшихъ въ деревняхъ и отдѣльных сель-
 скихъ усадьбахъ, строеній малой стоимости,
 и принимая во вниманіе, что для пользы
 земледѣльческаго хозяйства должно быть, по
 возможности, облегчаемо погорѣльцамъ по-
 лученіе слѣдующаго имъ вознагражденія, Со-
 вѣтъ Управленія, по представленію Прави-
 тельственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ,
 постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Вознагражденіе за потери, причи-
 ненныя пожаромъ въ сельскихъ строеніяхъ
 или строеніи, не превышающее ста рублей за
 одинъ и тотъ же пожаръ, уплачивать сполна
 въ одинъ разъ понесшему эти потери вла-
 дѣльцу строенія, или наследникамъ его.

Ст. 1. Поселяне, кои, будучи владѣльцами
 строенія, вносятъ съ нихъ страховую отъ огня

W Imieniu Najjaśniejszego
A L E X A N D R A II-go,
 Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,
 etc. etc., etc.

Rada Administracyjna Królestwa.

Pragnąc zapewnić spieszniejsze odbudowywa-
 nie pogorzałych we wsiach i oddzielnych osa-
 dach wiejskich, budowli, małej wartości, i
 zważając, że dla dobra gospodarstwa rolnego,
 winien być ile możności ułatwiony pogorzeli-
 com odbiór przypadającego im wynagrodzenia,
 Rada Administracyjna, na przedstawienie Kom-
 missyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Du-
 chownych, postanowiła i stanowi:

Art. 1. Wynagrodzenie przyznane za szkodę
 przez pożar zrzadzoną w budowni lub w budo-
 wlach wiejskich, a nie przenoszące z jednej
 i tej samej pogorzeli kwoty rubli srebrnych sto,
 będzie poszkodowanemu właścicielowi budowli,
 lub jego sukcesorom, odrazu, w całkowito-
 ści wypłacane.

Art. 2. Włościanie, którzy są właścicielami
 budowli i z nich opłacają składkę ogniową,

складку, а за пользование землею, отправляют постоянную еженедельную барщину, могут получать определенное предшествующею статьею вознаграждение не иначе какъ съ дозволения своего помѣщика и за поручительствомъ двухъ осѣдлыхъ въ томъ имѣнии хозяевъ, что сгорѣвшее строение будетъ от строено.

Ст. 3. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, поручается Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ Засѣданіе Совѣта Управленія, 2 (14) Января 1857 года.

a z gruntu posiadanego odrabiają stałą tygodniową robociznę, nie mogą inaczej podnosić wynagrodzenia poprzednim artykułem wskazanego, jak tylko za zezwoleniem dominium i poręczeniem za odbudowę, dwóch osiadłych w tychże dobrach gospodarzy.

Art. 5. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw zamieszczone ma być, Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych poleca.

Działo się w Warszawie, na Posiedzeniu Rady Administracyjnej dnia 2 (14) Sierpnia 1857 r.

Namiestnik Jeneral - Adjutant

(podp.) *Xiąże Gorczakow.*

Dyrektor Główny Przezy- p. o. Sekretarza Stanu,
dujący w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrz- Rzeczywisty Radea Stanu
nych i Duchownych, Tajny Radea, (podp.) *J. Karnicki.*
Radea, (podp.) *Muchanów.* p. o. Sekretarza Stanu,

Rzeczywisty Radea Stanu

(podp.) *J. Karnicki.*

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radea, Senator *F. Hr. Skarbek.*

Dyrektor Kancellaryi,
Radea Kollegialny, *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia d. 21 Lutego (5 Marca) 1858 r.

По Указу Его Величества
А Л Е К С А Н Д Р А II-го,
 Императора и Самодержца Всероссийскаго,
 Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.

Совѣтъ Управленія Царства.

Вслѣдствіе Высочайшаго соизволенія на возвращеніе въ Царство Польское Александра Юражица и на основаніи постановленія своего отъ 17 (29) Іюня 1841 года, по представленію и. д. Главнаго Директора Правительственной Коммисіи Финансовъ, постановляетъ:

Ст. 1. Александра Юражица, на имущество коего постановленіемъ Совѣта Управленія отъ 28 Іюня (10 Іюля) 1835 года, за N. 25,406, наложена конфискація, возвратитъ къ гражданскимъ правамъ съ 26 Октября (7 Ноября) 1856 года, то есть со времени Всемилости-въѣйше дарованнаго ему прощенія. Имущество, какимъ онъ съ сего числа владѣть будетъ, не подлежитъ конфискаціи, послѣдствія коей распространяются только на обнаруженное

W Imieniu Najjaśniejszego
A L E X A N D R A II-go,

Cesarza Wszech Rossyi Króla Polskiego,

etc, etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

W skutek Najwyższego pozwolenia powrotu do kraju Alexandrowi Jurażyc, tudzież na zasadzie postanowienia z d. 17 (29) Czerwca 1841 r. na przełożenie p: o: Dyrektora Głównego, Prezydującego w Kommissyi Przychodów i Skarbu, postanowiła co następuje:

Art. 1. Alexander Jurażyc, Postanowieniem Rady Administracyjnej z d. 28 Czerwca (10 Lipca) 1835 r., No. 25,406, na konfiskatę majątku skazany, wraca do używania praw cywilnych od dnia 26 Października (7 Listopada) 1856 r. jako daty Najwyżej udzielonego mu ulaskawienia. Majątek jakiby od tej daty stał się jego własnością, nie ulega już konfiskacie, której skutkirozeciągają się tylko do funduszków wykrytych, lub wykryć się jeszcze mogących, jakietenże

или могущее быть обнаруженным имущество, до Всемилостивейшего прощения ему принадлежавшее, или на основании какихъ либо правъ слѣдовавшее.

Ст. 2. Исполнение настоящаго постановленія, которое должно быть объявлено ко всеобщему свѣдѣнію и внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственныя Комисіи: Юстиціи и Финансовъ, по принадлежности.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Совѣта Управленія, 20 Ноября (1 Декабря) 1856 г.

Jurażyc przed datą wyrzeczenia konfiskaty posiadał lub też jakie na niego po tę datę jakim bądź prawem przypadają,

Art. 2. Wykonanie niniejszego postanowienia, które przez pisma publiczne ma być ogłoszone i w Dzienniku Praw zamieszczone, Kommissyom Rządowym Sprawiedliwości, oraz Przychodów i Skarbu, wczém do której należy, poleca.

Działo się w Warszawie, na Posiedzeniu Rady Administracyjnej dnia 20 Sierpnia (1 Września) 1857 r.

Namiestnik Jenerał-Adjutant

(podp.) *Xiąże Górczakow.*

P. z. o. Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, p. o. Sekretarza Stanu, Rzeczywisty Radca Stanu (podp.) *J. Karnicki.*

Zgodno z Oryginałem: Rzeczywisty Radca Stanu p. o. Sekretarza Stanu, (podp.) *B. Niepokojczycki.* Rzeczywisty Radca Stanu (podp.) *J. Karnicki.*

Zgodno z wypisem: Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, Tajny Radca, Senator *F. Hr. Skarbek.*

Dyrektor Kancellaryi Radca Kollegialny, *J. Ornowski.*
Dzień ogłoszenia d. 21 Lutego (3 Marca) 1858 r.

По Указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссийскаго,
Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.

Совѣтъ Управленія Царства.

Вслѣдствіе Высочайшаго соизволенія на возвращеніе въ Царство Польское Феликса Головскаго, или Голонскаго, и на основаніи постановленія своего отъ 18 (29) Іюня 1841 года, по представленію и. д. Главнаго Директора Правительственной Комисіи Финансовъ, постановляетъ:

Ст. 1. Феликса Головскаго, или Голонскаго, на имущество коего постановленіемъ Совѣта Управленія отъ 28 Іюня (10 Іюля) 1835 года, за N. 25,406, наложена конфискація, возвратитъ къ гражданскимъ правамъ съ 9 (21) Августа 1856 года, то есть со времени Всемилоутивѣйше дарованнаго ему прощенія. Имущество, какимъ онъ съ сего числа владѣть будетъ, не подлежитъ конфискаціи, послѣдствія коей распространяются только

W Imieniu Najjaśniejszego
ALEXANDRA II-go,

Cesarza Wszech Rosyyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

W skutek Najwyższego pozwolenia powrotu do kraju Felixowi Gołowskiemu, vel. Gołońskiemu, tudzież na zasadzie Postanowienia z d. 17 (29) Czerwca 1841 r., na przełożenie p. z. o. Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, stanowi co następuje:

Art. 1. Felix Gołowski vel Gołoński, Postanowieniem Rady Administracyjnej z d. 28 Czerwca (10 Lipca) 1835 r., No. 25,406, na konfiskatę majątku skazany, wraca do używania praw cywilnych od d. 9 (21) Sierpnia 1856 r., jako daty Najwyżej udzielonego mu ulaskawienia, majątek jakiby od tej daty stał się jego własnością nie ulega już konfiskacie, której skutki rozciągają się tylko do funduszków wykrytych, lub wykryć się jeszcze mogących,

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссийскаго,
Царя Польскаго,

Советъ Управленія Царства.

Велѣдствіе письменнаго объявленія, подавнаго 29 Ноября (11 Декабря) 1856 года въ Варшавскій Магистратъ повѣренныиъ Генриха Лепренсъ изъ Литиха, въ Бельгии, здѣшнимъ жителемъ Игнатіемъ Натансономъ, Советъ Управленія Царства, сообразно постановленію своему отъ 8 (20) Іюля 1837 года, по пред-

В Имении Найяснѣйшего

ALEXANDRA II-го

Cesarza Wszech Rossyi Króla Polskiego,

etc., etc., etc.

Rada Administracyjna Królestwa.

W skutku protokólniej deklaracyi na dniu 29 Listopada (11 Grudnia) 1856 roku, w Magistracie miasta Warszawy złożonej, przez mieszkańca tutejszego Ignacego Natanson, pełnomocnika Henryka Leprince z Liege w Belgii, zapatrzwszy się na postanowienie swoje z d. 8 (20) Lipca 1837 roku, na przedstawienie

ставленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Выдается симъ Генриху Лепренсу, изъ Литиха, въ Бельгіи, привилегія, на введеніе въ Царствѣ Польскомъ привилегированнаго въ Бельгіи отъ 3 (15) Іюля 1852 года на 15 лѣтъ, вновь изобрѣтеннаго имъ аппарата для выдѣлки газа для освѣщенія, съ прибавленіемъ воды къ веществамъ обыкновенно при добываніи газа употребляемымъ, на улучшеніе котораго онъ же Лепренсъ, получилъ въ Бельгіи въ 1854 году новую привилегію, по предъявленному въ Правительственной Коммисіи описанію и чертежу.

Ст. 2. Привилегія сія распространяется на се Царство Польское, и имѣетъ силу въ теченіе десяти лѣтъ, со дня настоящаго постановленія.

Ст. 3. Выдачею сей привилегіи Правительство не ручается ни за новостъ, ни за доброту, ни же за первенство изобрѣтенія; не можетъ затѣмъ привилегія сія быть препятствіемъ какъ для выдѣлывавшихъ до воослѣдованія оной, тѣмъ или другимъ способомъ, газъ для освѣщенія, съ прибавле-

Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, postanowiła i stanowi:

Art. 1. Udziela się niniejszemъ Henrykowi Leprince z Liege w Belgii, list przyznania na wprowadzenie do Królestwa, patentowanego w Belgii pod dniem 3 (15) Lipca 1852 r. na lat 15, wynalazku jego nowego aparatu do wyrabiania gazu do oświetlania z dodaniem wody do ciał, zwykle do otrzymywania tegoż gazu używanych, na ulepszenie którego, tenże Leprince otrzymał w Belgii w r. 1854 nowy przywilej, a to podług opisu i rysunku w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych złożonych.

Art. 2. List ten rozciąga się na całe Królestwo Polskie i trwać ma lat dziesięć od daty niniejszego postanowienia.

Art. 3. List obecny nie zarucza ani za nowość, ani za dobroć, ani za pierwszeństwo wynalazku, nie może on również przeszkadzać tym, którzyby przed wydaniem tego listu, takiego samego lub innego sposobu używali do otrzymywania gazu do oświetlenia, z dodaniem wody do ciał, zwykle do wyrabiania takiego

ніемъ воды къ веществамъ обыкновенно при добываніи газа употребляемымъ, такъ и для тѣхъ, которые бы сдѣлали какія либо по этому предмету улучшенія. Кромѣ того, получающему сію привилегію не дозволяется ни освѣщать газомъ улицъ г. Варшавы, ни поставлять таковой частнымъ лицамъ посредствомъ проложенія газопроводныхъ трубъ, то есть дѣлать въ домахъ и заведеніяхъ того же города устройства для газоваго освѣщенія, пролагать для сего газопроводныя трубы по улицамъ, и вообще приводить въ дѣйствіе что либо противное условіямъ контракта, заключеннаго съ представителемъ континентальной компаніи въ Дессау, Блохманомъ. объ освѣщеніи газомъ улицъ г. Варшавы. Не воспрещается однакожъ Генриху Лепренсу добывать газъ по улучшенному имъ способу и продавать переносный газъ частнымъ лицамъ.

Ст. 4. Изобрѣте не должно быть введено въ практическое употребленіе въ теченіе одного года, со дня выдачи привилегіи, въ чемъ получающій таковую обязанъ представить свидѣтельство подлежащаго Начальства, въ противномъ случаѣ, привилегія теряетъ свою силу.

газу употребляемыхъ, ani też tym, którzyby w tym przedmiocie nowe jakie ndoskonalenie poczynili. Nadto, nie wolno jest otrzymującemu list niniejszy, oświetlać gazem ulic miasta Warszawy, lub zaopatrywać takowym osoby prywatne za pomocą przeprowadzenia rur gazowych, to jest uskuteczniać w domach i zakładach tegoż miasta urządzenia do gazowego oświetlenia, lub przeprowadzać w tym celu przez ulice rury gazowe, i w ogólności dopełniać jakiegokolwiek bądź działań, sprzeciwiać się mogących kontraktowi zawartemu z przedstawicielem kompanii kontynentalnej w Dessau, Blochmanem, o oświetlenia ulic miasta Warszawy. Nie wzbrania się wszakże wyrabiania Henrykowi Leprince gazu ulepszonym przez niego sposobem, oraz sprzedaży osobom prywatnym gazu przenośnego.

Art. 4. Wynalazek ma być w prowadzony w praktyczne użycie w ciągu roku jednego od daty niniejszego, co świadectwem Władzy właściwej udowodnionem być winno, w przeciwnym razie, list ten w swej mocy obowiązującej upada.

Ст. 5. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Совѣта Управленія, 20 Августа (1 Сентября) 1857 года.

Art. 5. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw zamieszczone być ma, Rada Administracyjna Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych poleca.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej d. 20 Sierpnia (1 Września) 1857 roku.

Namiestnik Jenerał-Adjutant
(podpisano) *Xizje Gorczakow.*

Dyrektor Główny Prezydu- p. o. Sekretarza Stanu,
jący w Kommissyi Rządowej Rzeczywisty Radca Stanu
Spraw Wewnętrznych i Du- (podp.) *J. Karnicki.*
chownych, Tajny Radca p. o. Sekretarza Stanu,
(podp.) *Muchanów.* Rzeczywisty Radca Stanu
(podp.) *J. Karnicki.*

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *F. Hr. Skarbek.*

Dyrktor Kancellaryi,
Radca Kollegialny *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia dnia 21 Lutego (3 Marca) 1858 г.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,
Императора и Самодержца Всероссийскаго,
Царя Польскаго,
и проч., и проч., и проч.

Совѣтъ Управленія Царства.

По просьбѣ Прусскаго Инженера Вальтера Сименса, повѣреннаго Прусскаго-же Инженера Вилиама Сименса, и въ слѣдствіе поданнаго въ Варшанскій Магистратъ письменнаго объявленія, Совѣтъ Управленія Царства, сообразно постановленію своему отъ 8 (20) Іюля 1837 года, по предстаненію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, постановилъ и постановляетъ.

Ст. 1. Выдается симъ Вилиау Сименсу, Прусскому Инженеру, имѣющему пребывать въ г. Лондонъ, привилегія на введеніе въ Царствѣ Польскомъ привилегированнаго въ Пруссіи 20 Марта (1 Апрѣля) 1854 года, на

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go

Cesarza Wszech Rossyi Króla Polskiego,

etc., etc., etc.

Rada Administracyjna Królestwa.

W skutku podania P. Waltera Siemens, Inżyniera z Pruss, Pełnomocnika P. Wiliama Siemens, także Inżyniera Pruskiego, i złożonej w Magistracie m. Warszawy deklaracyi, zapatrzyszy się na Postanowienie swoje z dnia 8 (20) Lipca 1937 r. na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, postanowiła i stanowi:

Art. 1. Udziela się niniejszem P. Williamowi Siemens, Inżynierowi Pruskiemu, w Londynie zamieszkałemu, list przyznania, na wprowadzenie do Królestwa Polskiego patentowanego w Prussach pod d. 20 Marca (1 Kwietnia) 1854

пять лѣтъ изобрѣтенія новой системы паровыхъ машинъ, дѣйствующихъ силою пара перегрѣтаго и постоянно подогреваемаго, согласно представленнымъ въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, описанію и чертежу.

Ст. 2. Привилегія эта распространяется на все Царство Польское и имѣетъ силу по 20 Марта (1 Апрѣля) 1859 года.

Ст. 3. Выдачею привилегіи Правительство не ручается ни за новостъ, ни за доброту, ни за первенство изобрѣтенія. Не можетъ она вредить ни тѣмъ, кои бы до воспослѣдованія оной употребляли такогже или инаго рода системы паровыхъ машинъ, дѣйствующихъ силою пара перегрѣтаго и постоянно подогреваемаго, ниже тѣмъ, кои успѣютъ сдѣлать какія либо въ этомъ отношеніи улучшенія.

Ст. 4. Изобрѣтеніе это должно быть введено въ практическое дѣйствіе въ теченіи одного года со дня выдачи привилегіи, въ чемъ и слѣдуетъ представить свидѣтельство подлежащаго Начальства; въ противномъ случаѣ, привилегія теряетъ свою силу.

roku, na na lat pięć wynalazku nowego systemu machin parowych z parą przegrzaną i ciągle odgrzewaną, a to podług opisu i rysunku w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych złożonych.

Art. 2. List ten rozciąga się na całe Królestwo Polskie i trwać ma do dnia 20 Marca (1 Kwietnia) 1859 r.

Art. 3. List obecny nie zarucza ani za nowość, ani za dobroć ani za pierwszeństwo wynalazku. Nie może on również w niczem przeszkadzać tym, którzyby już poprzednio takiego samego lub innego systematu machin parowych z parą przegrzaną i ciągle odgrzewaną używali, ani też tym, którzyby w tym przedmiocie jakowe udoskonalenia poczynili.

Art. 4. Wynalazek ma być wprowadzony w praktyczne użycie, w ciągu roku jednego od daty niniejszego: co świadectwem władzy właściwej udowodnionem być winno; w przeciwnym razie, list ten w swojej mocy obowiązującej upada.

Ст. 5. Исполнение настоящего постановле-
нія, которое должно быть внесено въ Днев-
никъ Законовъ, возлагается на Правитель-
ственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ
Дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіе Со-
вѣта Управленія, 23 Августа (4 Сентября)
1857 года.

Art. 5. Wykonanie niniejszego Postanowie-
nia które w Dzienniku Praw zamieszczone
być ma, Rada Administracyjna Kommissyi
Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych
poleca.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Ra-
dy Administracyjnej dnia 23 Sierpnia (4 Wrze-
śnia 1857 roku.

Namiestnik Jenerał-Adjutant
(podpisano) *Xiqze Gorczakow.*

Dyrektor Główny Pre-
zydujący w Kommissyi
Rządowej Spraw Wew-
nętrzných i Duchowných
Tajny Radca,
(podp.) *Muchanów.*

p. o. Sekretarza Stanu,
Rzeczywisty Radca Stanu
(podp.) *J. Karnicki.*
p. o. Sekretarza Stanu,
Rzeczywisty Radca Stanu
(podp.) *J. Karnicki.*

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości
Tajny Radca, Senator *F. Hr. Skarbek.*

Dyrektor Kancellaryi
Radca Kollegialny *J. Ornowski.*

Dzień ogłoszenia dnia 21 Lutego (5 Marca) 1858 r.

120660

SPIS PRZEDMIOTOW

W TOMIE 50 DZIENNIKA PRAW.

I. Postanowienia Najwyższe.

Stronica.

Najwyższy Ukaz co do Spółek Handlowych a głównie Spółek Handlowych Komandytowych . . .	4
W Peterhowie, 31 Lipca (12 Sierpnia) 1856 r.	
Najwyższy Ukaz, obejmujący prawidła wzglę- dem zamiany kar pieniężnych w sprawach karnych nieletnich postanowionych . . .	38
Dan w Petersburgu, d. 13 (25) Listopada 1856 r.	
Najwyższe Zdanie Rady Państwa, w przed- miocie zmienienia niektórych artykułów prawa z r. 1836 o małżeństwie w Królestwie Polskim obowią- zującego . . .	71
d. 5 Lipca 1856 r.	
Najwyższy Rozkaz z ogłoszeniem Konkordatu zawartego z Pełnomocnikiem Jego Świątobliwości Papieża w Rzymie zawarty . . .	99
W Rzymie, d. 3 Sierpnia 1847 r.	
Najwyższy Ukaz dotyczący zmiany artykułów 902 i 916 Ustawy Celnéj Królestwa . . .	191
d. 25 Lipca 1856 r.	
Najwyższy Ukaz ogłaszający przebaczenie tak dla osądzonych jako i za granicą bawiących poddanych Królestwa Polskiego . . .	204
Petersburg, d. 17 (29) Kwietnia 1857 r.	
Najwyższy Ukaz, zabraniający oddawania rekrutów do Zakładów Rządowo-górnicznych, a uwal- niający górników od zaciągu wojskowego. . .	274
Carskie-Sioło, d. 16 (28) Października 1856 r.	

Najwyższy Ukaz, zmniejszający opłaty paszportowe 280

Petersburg, d. 13 (25) Listopada 1856 r.

Najwyższy Ukaz pozwalający pobierania pensji Emerytalnej osobom za granicą mieszkającym. 286

Carskie-Sioło, d. 14 (26) Maja 1857 r.

Najwyższy Ukaz, zatwierdzający nową Taryfę do handlu Europejskiego 293

d. 7 Czerwca 1857 r.

Najwyższy Ukaz, ogłaszający traktat handlowy i nawigacyjny, zawarty między Najjaśniejszym Cesarzem Wszech Rosyi, a Cesarzem Francuzów 359

Petersburg, d. 2 (14) Czerwca 1857 r.

Najwyższy Ukaz, względem pozwolenia Starozakonnym mieszkańcom Królestwa Polskiego przesiedlania się do Cesarstwa 417

d. 12 Czerwca 1857 r.

Najwyższy Ukaz, przedłużający opłaty klasyczne i od mięsa zwane rzeziową na lat sześć, na rzecz kasy miasta Warszawy 424

Carskie-Sioło, d. 29 Października (10 Listopada) 1857 r.

II. Postanowienia Rady Administracyjnej.

Postanowienie uznające za wygnańca Stanisława Mierzejewskiego 10

d. 12 (24) Czerwca 1856 r.

Postanowienie zmieniające nazwę wsi Goszczyno na Goszczyce w Okręgu Sądowym Zakroczymskim. 22

d. 5 (17) Czerwca 1856 r.

Postanowienie znoszące opłatę wywozową od majątków poddanych Królestwa Hanowerskiego. 26

d. 7 (19) Sierpnia 1856 r.

Postanowienie ustanawiające opłatę od wodociągów. 48

d. 18 (30) Grudnia 1856 r.

Postanowienie przywracające do praw Cywilnych Alexandra Hofmana i Józefa Jokisz 58

d. 24 Sierpnia (5 Września) 1856 r.

Postanowienie uznające za wygnańców M. Jan-kowskiego, J. Kotarskiego, A. Kochańskiego, W. Sobieskiego, R. Sawicza 64

d. 28 Sierpnia (9 Września) 1856 r.

Postanowienie uznające za wygnańca Mikołaja Bachurskiego 80

d. 28 Sierpnia (9 Września) 1856 r.

Postanowienie uznające za wygnańców Z. Wię-kowskiego, J. Brejtego, A. Krajewskiego, B. Bo-rowskiego i K. Standtkego 86

d. 7 (19) Września 1856 r.

Postanowienie o środkach zapobiegających zara-zie Księgosuszu i opłacie od sztuk bydła 128

d. 26 Lutego (10 Marca) 1857 r.

Postanowienie oznaczające opłaty od trunków krajowych wyrabianych i wprowadzanych do miasta Warszawy 164

d. 10 (22) Kwietnia 1857 r.

Postanowienie znoszące konfiskatę majątku Wła-dysława Świętosławskiego 172

d. 11 (23) Stycznia 1857 r.

- Postanowienie w przedmiocie zmiany postępowania w sprawach przeciwko osobom bez pozwolenia Rządu za granicą przebywającym . . . 184
 d. 16 (28) Października 1856 r.
- Postanowienie oddające winnych rozboju lub rabunku na poczty dyliżans lub innych transportów pocztowych, pod Sąd Wojenny . . . 218
 d. 14 (26) Czerwca 1857 r.
- Postanowienie urządzające zabezpieczenie od pomoru księgosusza bydła, wraz ze składką . . . 224
 d. 28 Maja (9 Czerwca) 1857 r.
- Postanowienie nadające b. wojskowym polskim zostającym w służbie Rządowej lat 20, doliczyć do Emerytury lata w wojsku Polskim wysłużone . . . 264
 d. 30 Października (11 Listopada) 1856 r.
- Postanowienie ustanawiające Wydział jeden w Biurze Ober-Policmajstra m. Warszawy Kontroli służących . . . 300
 d. 24 Maja (5 Czerwca) 1857 r.
- Postanowienie przywracające do praw Cywilnych Tadeusza Mieczkowskiego inaczej Miecznikowskiego . . . 336
 d. 20 Listopada (2 Grudnia) 1856.
- Postanowienie przywracające do praw Cywilnych Antoniego Zawadzkiego . . . 340
 d. 4 (16) Grudnia 1856 r.
- Postanowienie nadające osadzie pod twierdzą Iwangród nazwę: „Osada Irena.“ . . . 435
 d. 5 (17) Lutego 1857 r.
- Postanowienie wcielające folwarki Dębno i Wojciechów do Powiatu Opatowskiego . . . 435
 d. 7 (19) Maja 1857.

- Postanowienie przywracające Maksymiliana Nieprzeckiego do praw Cywilnych . . . 438
 d. 14 (26) Maja 1857 r.
- Postanowienie ułatwiające pogorzelcom odbiór przypadającego im wynagrodzenia . . . 448
 d. 2 (14) Sierpnia 1857 r.
- Postanowienie przywracające Alexandra Jurażyc do praw Cywilnych . . . 452
 d. 20 Sierpnia (1 Września) 1857 r.
- Postanowienie przywracające Felixa Gołowskiego vel Gołońskiego do praw Cywilnych . . . 456
 d. 20 Sierpnia (1 Września) 1857.
- Listy przyznania wynalazku.**
- Postanowienie udzielające list przyznania wynalazku na lat pięć, Radcy Honorowemu, Waleryanowi Podwysockiemu, na ulepszony przez niego sposób wyrabiania mączki cukrowej z buraków i innych roślin . . . 16
 d. 1 (13) Czerwca 1856 r.
- Postanowienie nadające list przyznania wynalazku Radcy Stanu, Alexandrowi Bolman, na wprowadzenie do Królestwa Polskiego wynalezionych przezeń pieców do wypalania cegły, dachówki i t. p. sprzętów glinianych . . . 32
 d. 14 (26) Sierpnia 1856 r.
- List przyznania wynalazku Fryd. Michalis Radcy Lekarskiemu z Magdeburga, na wprowadzenie do Królestwa Polskiego nowego sposobu oczyszczania soku burakowego na cukier . . . 92
 d. 5 (17) Października 1856 r.

Ke

VI

Stronica.

List przyznania wynalazku Julianowi Bobińskiemu, na wynalezioną przezeń maszynę do robienia sztyftów drewnianych do butów 178

d. 16 (28) Października 1856 r.

Postanowienie nadające List przyznania wynalazku Tomaszowi Max, fabrykantowi fortepianów w Warszawie, na uproszczoną jego pomysłem mechanikę Angielską w budowie fortepianów. 344

d. 15 (27) Stycznia 1857 r.

Postanowienie nadające List przyznania wynalazku Franciszkowi Wojszykiemu, majstrowi Kapeluszniczemu w Warszawie, na nowy sposób wyrabiania pod felpe kapeluszy nieprzemakających. 352

d. 5 (17) Lutego 1857 r.

Postanowienie nadające List przyznania wynalazku Nepomucenowi Rołbieckiemu, na ulepszoną przezeń maszynę żniwną 442

d. 4 (16) Czerwca 1857 r.

Postanowienie nadające List przyznania wynalazku Ignacemu Natansowi na lat 15. na nowy aparat do wyrabiania gazu do oświetlania, z dodaniem wody do ciał zwykle do otrzymania tegoż gazu używanych 461

d. 20 Sierpnia (1 Września) 1857 r.

Postanowienie nadające List przyznania wynalazku Wiliamowi Siemens, na wprowadzenie nowego systemu maszyn parowych 469

d. 23 Sierpnia (4 Września) 1857.

